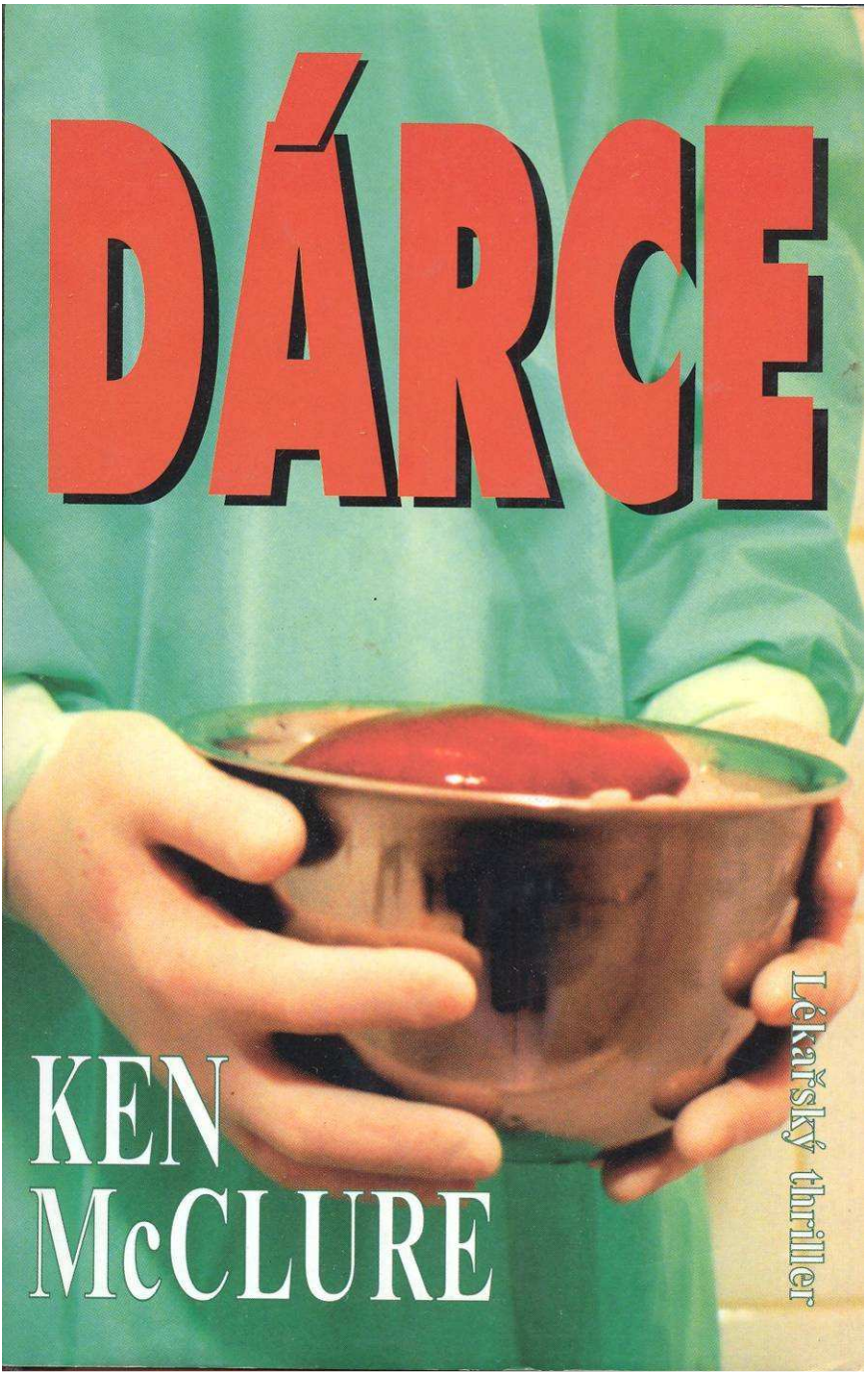

DÁRCE
KEN
McCLURE
Lékařský thriller

Dárce

Ken McClure

Tato kniha je fikcí. Jména, osoby, místa a události jsou výsledkem autorovy představivosti nebo jsou podle jeho představ zpracovány. Jakákoliv podobnost se skutečnými událostmi, místy, kde se odehrávají, nebo s osobami, ať už živými, či mrtvými, je zcela náhodná.

Láska přikryje množství hříchů.
I. epištola sv. Petra, 4,8

Prolog

V Amyině pokojíku bylo chladno; netopilo se tu. Venku se z šedobílého nebe sypal sníh a pohled z okna byl zastřený, neboť vločky unášel slabý větřík a vrhal je tiše na sklo. Nebylo slyšet žádné bubnování dešťových kapek ani rachocení ledových krup. Ano, takhle je to správné, pomyslela si žena, která tu stála a hleděla ven. I počasí tak prokazuje náležitou úctu. Celý svět jako by zmlkl, jako by zadržel dech.

Zdola sem sice doléhaly vzdálené hlasy čekajících lidí, ale ty ono ticho v pokojíku, který dříve tak často ožíval dětským smíchem, jen zdůrazňovaly. V pokoji bylo na první pohled všechno takové, jako bývalo. Růžové tapety, disneyovské závěsy, hračky, panenky, fotka chlapecké kapely na zdi. Amyino pyžamo leželo na polštáři, pečlivě složené do čtverečku; omalovánky byly srovnané na nočním stolku a na nich spočívala krabice pastelek, ale nic z toho všeho už nebude nikdy nikdo potřebovat.

Tatínek už před pohádkou na dobrou noc nebude obdivovat pestře vybarvené obrázky zvířat v džungli, nepravděpodobně růžové žirafy a fialové tygry. Červení ptáci už nebudou vzlétat k zelenému západu slunce a statečný Honza už nebude zabíjet draka, aby si vysloužil úlevný dětský povzdech. Amy je mrtvá. Leží v bílé rakvičce uprostřed pokoje.

Nemocnice k tomu musela vydat zvláštní povolení. Nebylo zvykem, aby těla pacientů, kteří prodělali pitvu, opouštěla nemocnici. Obvykle byli zavezeni přímo do nemocniční márnice a tam čekali až do dne pohřbu, kdy si je vyzvedl objednaný pohřební ústav. Ale Amyina matka si postavila hlavu a trvala na tom, že jim ji ještě naposledy musí pustit domů. Ani nevěděla, proč to dělá, a úřady podezírala, že se podrobily jenom proto, aby se vyhnuly nekonečným scénám se zdrcenou matkou. Ona jen věděla, i teď, když zírala do okna, že jí to takhle připadá správné. Amy se vydá na svou poslední cestu z domova, z vlastního pokojíku.

Tvář Jean Teasdaleové byla bez výrazu, oči nepřítomné. Neplakala; všechny slzy už ze sebe vydala. Sotva si uvědomila, že před domem zastavilo pohřební auto; jeho kola utlumil ležící sníh. Po

chvilce změť zvuků zezdola nejdřív zesílila, jak se za Jean otevřely dveře, a pak se zase ztlumila, to když se dveře opět zavřely.

„Jean, už je čas," pravil tiše manžel.

„Proč se to všechno stalo? Řekni mi," zeptala se, aniž se k němu otočila.

„Kdybych to věděl, pověděl bych ti to," zašeptal.

„Sedm let života, a pak nic. Jako když sfoukne svíčku. Takové plýtvání, takové hloupé plýtvání k ničemu."

Frank Teasdale ji něžně objal kolem ramen a lehce ji zezadu políbil do vlasů. Ani tehdy se neotočila, jen pozvedla paži a chytila se ho za ruku.

„Teď musíš být statečná," řekl.

„Vím, že jsem pitomá, ale nemůžu si pomoct; pořád musím myslet na všechen ten sníh tam venku."

„A co s ním má být, miláčku?"

„Pořád si říkám... až Amy uloží do země... že jí bude zima."

Po těch slovech podlehl Frank Teasdale v bitvě se svými city, a to si až do této chvíle vedl tak dobře. Teď mu však tekly po tvářích proudem slzy a ramena se mu zmítala, jak se mužně pokoušel potlačit vzlyky. Jean konečně odtrhla pohled od okna, obrátila se k němu a oba se k sobě těsně přivinuli, aby si vzájemně dodali útěchy. Jenže útěchu za těchto okolností nebylo kde vzít.

Frank se vymanil z objetí, vytáhl kapesník, vysmrkal se a snažil se trochu sebrat. „Měli bychom jít dolů," řekl. „Ať to máme za sebou. Přišli lidi z nemocnice."

Jean přikývla. „To je od nich hezké," poznamenala.

Zastavili se společně u Amyiny rakve a na okamžik oba položili ruku na víko, jako by se loučili. Frank se tázavě podíval na Jean. Přikývla v odpověď. Šli dolů připojit se k truchlícím a u paty schodiště se protáhli mezi dvěma zaměstnanci pohřebního ústavu, kteří už tam stáli připraveni.

„Dovolíte, abychom teď šli nahoru?" zeptal se jeden z nich.

„Ano," odpověděl Frank a ani se na něj při tom nepodíval.

Rakev s Amy vynesli ven a opatrně ji naložili do pohřebního vozu; okolo ní navršili květiny od přátel a příbuzných. Květy působily mezi tím sněhem podivně nepřiměřeně, záplava barev uprostřed černobílého světa. Frank Teasdale jimi byl přímo

fascinován; nepřestával na ně zírat přes čelní sklo auta, do kterého usedl. Objal Jean kolem ramen. Nebylo možné nevidět v tom analogii: překrásné, pomíjivé věci, které jen na okamžik zazáří v celém tom velkém koloběhu chřadnutí a smrti. A pomyslel na to, že brzy budou Vánoce.

Přibližně celou další hodinu, co trval pohřební obřad jejich dcerušky a potom ukládání do hrobu na hřbitově sv. Munga, si Frank a Jean navzájem dodávali sílu. Místní kostelík neviděli zevnitř od Amyiných křtin. Tiskli se k sobě, jako by se báli byť jen na okamžik od sebe odloučit. Když na rakev dopadly první lopatky hlíny, byla to téměř úleva. Amy teď mohla zůstat už jen v jejich vzpomínkách.

Frank vykročil na cestu, aby svou ženu doprovodil k parkovišti, ale ona se najednou zarazila. Cítil, jak jí ztuhla ruka, a rozhlédl se, co ji tak zaujalo. Stranou mezi stromy stála žena. Měla na sobě plášť do deště a šátek, ale Jean ji poznala.

„To je zas ta sestra," řekla. „Ta zatracená sestra. Proč už nás konečně nenechá na pokoji? Proč pořád krouží okolo a prská ty své jedovaté sliny?"

Frank cítil, že je manželka téměř bez sebe vztekem. Nejdřív se snažil ji uklidnit a pak se pustil mezi stromy k ženě. Ta však omluvným gestem naznačovala, aby za ní nechodil; nechtěla vyvolat scénu. Vycouvala a ztratila se z dohledu.

„Už je pryč," oznámil Frank, když se opět připojil k manželce.

„Proč je tak tvrdošíjná?" ptala se Jean.

Smutně se podíval směrem ke stromům. „To opravdu nevím," řekl.

I

„Kdopak nám poví, od koho máme chlebíček?“ zeptala se Kate Chapmanová. Před ní sedělo osmnáct dětí. Usmála se; ihned se zvedl les dychtivých ručiček a tvářičky zahořely nadšením. Milovala učení, zvláště v těch nejnižších třídách. Pevně věřila, že vzdělání znamená přivádět děti na cestu objevů, a v tom spatřovala něco kouzelného. Brala svou zodpovědnost za tuhle prvotní navigaci velice vážně. Neuznávala cynismus, se kterým mnozí předpovídali, že z těchhle dětí budou zítra vzpurní výrostci, ničící autobusové přístřešky, a pivní hulváti, a že každá generace je vždycky ještě o kus horší než ta předešlá. Kate prostě neviděla nic víc než tyhle nevinné dětské tvářičky, které se teď právě dožadovaly její pozornosti.

„Kenyr

„Prosím, paní učitelko, od pekaře, paní učitelko.“

„Dobře, Kerry. A kdopak by nám teď pověděl, jak pekař ten náš chlebíček dělá?“

Tentokrát se nezvedla ani jedna ruka.

„No tak, copak potřebuje pekař, aby upekl chleba?“ opakovala Kate.

Brýlatý chlapeček s jedním sklem zakrytým proti šilhání zkusmo zvedl ruku a pak ji zase stáhl. Tak to opakoval několikrát a přitom se bázlivě rozhlížel kolem, jako by měl strach, aby se nezesměšnil.

Kate vytušila jeho dilema. „Ano, Andrewe,“ řekla povzbudivě. „Tak to přece zkus. Co myslíš, že potřebuje pekař?“

„Mouku, paní učitelko?“ zeptal se chlapeček s hlavou skloněnou ke straně a pak si strčil konec tužky do pusy.

„Výborně, Andrewe. Je to mouka.“

Chlapeček zrudl radostí.

„Tak, ale který pán vyrábí tu mouku, ze které se dělá chleba?“

Kate se podívala za sebe na barevné obrázky, rozvěšené po zdi. Hleděla přímo na jeden z nich, který představoval větrný mlýn a před ním červený pekařský vůz.

Zase vyletěly vzhůru ruce dětí, které se dovtípily správnou odpověď.

„Ano, Annie?“

„Mlynař, paní Chapmanová.“

„Mlynář,“ souhlasila Kate. „Dobře, Annie. A teď, co potřebuje mlynář, aby mohl mouku umlít?“ Podívala se na řady dětí, které se snažily najít odpověď. Podle výrazu na jejich tvářích téměř slyšela, jak jim to v mozečku tíká. Když ale pohlédla na hezoučkou blondýnku v druhé lavici, zarazila se. Přepadla ji vlna starostí. Amanda se na otázku viditelně nedokázala soustředit. Měla tupý a vzdálený pohled, bledé tvářičky a trochu zpocené čelo.

„Je ti dobře, Amando?“ zeptala se.

Dítě neodpovědělo a třída rozpačitě zamručela.

„Amando?“ opakovala Kate.

Holčička se k ní sice otočila, ale hleděla stále tak nepřítomně.

Kate k ní přistoupila a objala ji kolem ramen. „Tak copak tě trápí?“ zeptala se. Usedla do dřepu a odhrnula děvčátku vlasy z čela. Ruka jí na něm ustrnula. Amanda jen hořela.

„Pro pána krále,“ vydechla Kate. „Tobě je opravdu zle.“

Teď musela Kate vyřešit problém. Amanda totiž nebyla jen jedním z jejích žáčků, byla to zároveň i její dcera. Nezbývalo tudíž nic jiného než požádat o pomoc někoho dalšího. Katin manžel Sandy měl jako laborant službu v místní nemocnici a jinak už neměla nikoho, na koho by se mohla v takové situaci obrátit. Do Bardunnocku se přestěhovali teprve před pár měsíci a vlastně se pořád ještě zabydlovali.

Kate si stoupla na stupínek a přikázala dětem: „Teď bych byla ráda, abyste mi všichni nakreslili, jak asi může vypadat mlynář. Já si zatím zajdu promluvit s paní Jenkinsovou. Chce se někdo na něco zeptat?“

„Co je s Amandou?“ zajímala se Tracy Johnsonová, dcerka místního pošťáka.

„Není jí dobře,“ odpověděla Kate. „Myslím, že na ni jde nějaká ošklivá chřipka.“

Kéž by jen to, pomyslela si Kate, popadla Amandu a spěchala po chodbě, aby se svěřila ředitelce Ise Jenkinsové. Isa Jenkinsová právě učila ve své třídě. Kate nahlédla dovnitř okénkem ve dveřích a upozornila ji na sebe. Viděla, že Isa poučila žáky, v čem mají pokračovat, a pak vyšla na chodbu.

„Co se děje?“

„To Amanda. Není jí dobře. Myslím, že na ni jde chřipka.“

Isa se ze strany podívala na Amandu, která měla hlavičku položenou na matčině rameni.

„Je mi to hrozně líto “ začala Kate, ale Isa ji zarazila.

„Nesmysl,“ pravila. „Nějak to už určitě zvládneme. Co chceš udělat? Vzít ji domů, nebo na středisko v Colbraxu?“

„Myslím, že domů,“ řekla Kate. „Uložím ji do postele a uvidím, co to s ní udělá. Teď má zřejmě horečku, ale ta někdy ustoupí tak rychle, jak přišla. Víš, jak to s dětmi chodí.“

„No, to bych už asi měla,“ usmála se Isa. Učila už dvaatřicet let.

„Je mi strašně nepříjemné, že ti působím potíže,“ omlouvala se Kate. „Ale “

„Nesmysl,“ opakovala Isa. „Budu mezi oběma třídami přecházet až do zvonění.“ Podívala se na hodinky. „Zbývá už jenom hodina a půl. To nebude problém. Co teď zrovna děláte?“

„Děti kreslí mlynáře.“

„Výborně. Tak už jděte.“

„Děkuju, Iso. Jsem ti zavázaná,“ pravila Kate, která si v tom našla další důvod, proč bude mít život v Bardunnocku ráda.

Kate byla právě v kuchyni, když okolo šesté zaslechla Sandyho vůz, jak projíždí obloukem na úpatí svahu a pak šplhá vzhůru až k ostré pravotočivé zatáčce na příjezdovou cestu k domku. Autu osmiletému zelenému fordu escort dali jméno Esmeralda.

„Tak kdepak je moje princeznička?“ zvolal Sandy Chapman, sotva otevřel dveře. Než vstoupil, očistil si na hrubé rohožce boty. Tentokrát se však na jeho volání neozval dusot nožek ze schodů ani výskot. Místo toho vyšla z kuchyňských dveří Kate a utírala si ruce. „Obávám se, že tvojí princezně je nějak špatně. Musela jsem ji odpoledne vzít ze školy domů.“

Sandy přistoupil ke Kate a políbil ji na čelo. Pak ji objal kolem ramen a zeptal se: „A co jí je?“

„Nejdřív jsem myslela, že je jenom nachlazená, ale teď tomu přestávám věřit. Řekla jsem si, že počkám na tebe, a pak zavoláme doktora.“

Sandy přikývl; teď už byl také znepokojený. Vydal se po schodech do Amandina pokoje a otevřel dveře. Amanda na polštáři ani nepohnula hlavou, jen k němu otočila oči.

„Ahoj, princezno,“ pravil Sandy tiše.

Amanda neodpověděla. Oči jí zabloudily k oknu, ale byly zaostřené kamsi do velké dálky.

Sandy se v miniaturních horních místnostech téměř dotýkal hlavou stropu a ramena mu sotva prošla dveřmi. Sedl si vedle Amandy na zem a loktem se opřel o postel. „Chudinko moje princezno,“ pravil. „Ty jsi ulovila nějakého ošklivého bacila?“

Lehce přejel prsty po dcerčině čele a zjistil, že jí bílou kůži pokrývá pot.

„Myslím, že radši zavoláme doktora Telforda, předepíše ti nějakou medicínku, aby ti bylo zase dobře.“ Významně pohlédl na Kate, porozuměla, co tím chce říct a vytratila se k telefonu, zatímco Sandy si stále povídal s Amandou.

„Tak pověz tatínkovi, co tě bolí. Bolí tě bříško?“

Amanda pomalu zavrtěla hlavou.

„Tak ti celkově není dobře?“

Přikývla.

„Byla jsi dneska na záchodě?“

„Už nevím.“

„Vzpomeneš si, co jste měli k obědu?“

Prázdný pohled.

„To, co ostatní děti?“

Přikývnutí.

„Nejedla jsi nějaké bobulky z křoví na zahradě, že ne, princezno?“

Pomalu zavrtěla hlavou,

„Tak se zase zachumláme. Brzy přijde pan doktor a určitě ti pomůže.“ Sandy položil Amandě k hlavě medvídka a upravil jí přikrývky.

„Tak co si o tom myslíš?“ zeptala se ho Kate, když se vrátil dolů.

Sandy pokrčil rameny. „Asi to, co ty. Přál bych si věřit, že je to jen nachlazení nebo chřipka, ale myslím, že to chce vyšetření u odborníka.“

Kate mu položila ruce na prsa a on ji oběma rukama objal.

„Bože, jen aby to nebylo něco vážného,“ řekla.

„Nejspíš si děláme zbytečné starosti,“ těšil ji Sandy, ale podíval se na hodinky a zeptal se: „Nemáš potuchy, za jak dlouho by tu ten

doktor mohl být?“

„Ta paní říkala, že asi za půl hodiny. Má prý v ordinaci ještě pár pacientů.“

V Amandině ložnici nebylo dost místa, aby se tam vešli všichni tři, a tak Sandy, zatímco lékař Amandu vyšetřoval a její matka ji uklidňovala tím, že ji držela za ruku, zůstal dole. Díval se zatím z okna do zahrady. Nedařilo se mu zaplašit tísnivý pocit, i když věděl, že v devíti případech z deseti mívají rodiče zbytečný strach. Možná že až doktor sejde dolů, bude si Kate dobírat, ujistí je, že se nemají čeho obávat, a odbude jejich omluvy, že ho volali bezdůvodně.

Uvědomoval si, že vzhledem k povaze své práce v nemocnici má tendenci vidět všude okolo samé vážné nemoci. Možná že policajti jsou na tom také tak nějak, uvažoval. Taky vidí zločin a potenciální kriminálníky všude, kam se podívají? Uslyšel, jak se u Amandy otvírají dveře, a otočil se ke schodům. První sestoupil dolů doktor Telford, za ním Kate. A do žertu jim nebylo.

Sandy znal George Telforda z práce. Místní praktičtí lékaři měli možnost dohlížet na své pacienty i tehdy, když leželi v okresní nemocnici.

„Tak co jí říkáte?“ zeptal se Sandy.

„Velkou radost z ní nemám,“ odpověděl Telford zachmuřeně. „Myslím, že bychom ji ještě večer měli nechat odvézt do nemocnice, aby jí udělali testy.“

„Máte tušení, co by jí mohlo být?“

„Mám ten dojem, že to budou ledviny, co nám tam špatně pracuje,“ odpověděl Telford. „Možná se mýlím, ale určitě by to chtělo nějaké biochemické testy. To jí nemůže nijak ublížit.“

„To jistě ne,“ připustil Sandy. Kate se k nim připojila, stoupla si vedle něho a on jí položil ruku kolem ramen.

„Nezdálo se vám, že by měla v posledních dnech nějaké potíže s močením?“ zeptal se Telford.

Sandy se podíval po Kate, ale ta zakroutila hlavou: „Vůbec ne,“ řekla. „Byla zdravá jako rybička.“

„No, pořádné nemocniční vyšetření nás třeba uklidní.“

„O které nemocnici uvažujete?“ zeptal se Sandy.

Telford se zamyslel. Pak řekl: „Snažím se rozhodnout, jestli ji

teď na noc nechat vyšetřit v okresní, nebo ji rovnou odvézt do Dětské nemocnice v Glasgowě.“

„Nevypadá to, že by ji něco vysloveně bolelo,“ podotkla Kate v naději, že tím podpoří volbu místní nemocnice. Zdálo se jí to nějak přijatelnější než ji nechat odvézt až do Glasgowa.

„Máte pravdu,“ souhlasil Telford. „Tak to tedy uděláme takhle. Odvezeme ji do okresní nemocnice a tam nám udělají předběžné testy.“ Podíval se na hodinky a poznamenal: „Předpokládám, že budeme v tuhle hodinu muset zavolat do laboratoře službu konajícího laboranta. Vy dnes večer asi nesloužíte?“

„Ne, dneska večer ne,“ odpověděl Sandy.

„Já s ní zůstanu v nemocnici přes noc,“ řekla Kate. Věděla od Sandyho, že nemocnice příležitostně povoluje rodičům malých dětí přespat v hostinském pokoji.

„To je dobrý nápad,“ souhlasil Telford.

Bylo už po půl osmé, když se Kate obrátila na Sandyho s konstatováním: „Určitě už umíráš hlady. Vůbec nic jsi nejedl.“ Čekali spolu v malém pokojíku vedle oddělení, kde sestry Amandu právě ukládaly do postele.

„Nemám hlad,“ odpověděl Sandy.

„Ani já ne.“

„Tak co si o tom myslíš?“ zeptala se úzkostlivě.

Co si myslí ona, nebylo třeba říkat. Sandy si vzdychl: „Bojím se, že se to v poslední hodině zhoršilo.“

„Třeba je to jen reakce na převoz do nemocnice.“

„Možná,“ připustil Sandy, ale neznělo to právě přesvědčivě.

„Co kdybys jel domů?“ navrhla Kate. „Tady nebudeš stejně nic platný. Kdyby se v noci vzbudila, bude tu mít mne.“

Sandy přikývl, ale trochu váhavě. „Myslím, že nejdřív půjdu nakouknout do laborky, jestli má Charlie všechno, co potřebuje,“ rozhodl se. „Asi tady někde počkám, než bude mít výsledky. Když budou vypadat dobře, pojedu domů. Zavoláš mi, kdyby došlo k nějaké změně?“

„To víš, že ano,“ ujistila ho Kate. „A nepostávej Charliemu za zády. Pamatuj, že jsi zainteresovaná osoba.“ Sandy přikývl, políbil Kate na čelo a otočil se k odchodu.

Laboratoře okresní nemocnice byly umístěny v malém cihlovém domku, odděleném od hlavní budovy a schovaném za řadou jehličnatých stromů, které se teď ohýbaly ve větru. Sandy opustil teplo nemocnice a sestupoval po cestě směrem k nim. Když se nižší větve stromů od sebe odklonily, zahlédl chvílemi světla, která z budovy probleskovala. Právě když se chystal zabočit pod břečťanem porostlou stříšku nad vchodem do laboratoře, začaly mu skrápět obličej ledové kapky deště. Dveře byly zamčené. Zalovil v kapse pro klíče, ale zjistil, že je nechal doma. Zazvonil tedy na zvonek noční služby a za chvilku mu otevřel menší tmavovlasý chlapík intelektuálského vzezření, v bílém plášti a zelené plastové zástěře. Na jeho kulaté tváři vypadaly brýle s černou obroučkou příliš velké; podobal se v nich moudré staré sově.

„Dobrej večír, Charlie," pozdravil ho Sandy, když vstoupil dovnitř a zavřel za sebou.

Charlie Rimington se usmál: „Však jsem tušil, že se tu objevíš, když jsem si přečetl tu jmenovku na vzorcích. Jak se jí daří?"

„Moc dobře ne, ale u dětí je vždycky těžko něco říct. Jak probíhají testy?"

„Jsou nastavené a běží. Tuším, že si na ně budeš chtít počkat?"

„Jestli proti tomu nic nenamítáš."

„Vždyť víš, že mám taky děti."

Laboratorní budíček je pronikavým zapískáním přerušil a Sandy vypnul přístroj, u kterého stál. Vypínal jej takhle snad už tisíckrát, ale to v něm byly vzorky odebrané dětem jiných rodičů. Nikdy přitom neměl takové pocity jako teď.

Trochu zrozpačitěl, protože to byla Rimingtonova pracovní směna, a ne jeho, a raději ucouvl, aby Charlie mohl otevřít schránku a zkumavku se vzorkem vyndat. Spatřil, že je na ní nálepka oddělení s nápisem: Amanda Chapmanová. Prázdný pocit v žaludku se ještě prohloubil.

Rimington odtrhl papír s vytištěnými výsledky a sedl si s tužkou v ruce ke stolu. Četl jev kuželu světla, jejž vrhala lampa s posuvným ramenem. Sandy stál vedle něj a usilovně krotil netrpělivost. Po třiceti vteřinách už to nevydržel.

„Tak co?" zeptal se.

„Žádné známky infekce ani toxické látky," řekl Rimington.

„Ale?" zeptal se Sandy úzkostlivě.

„Jinak všechny ukazatele svědčí pro akutní ledvinové selhání."

„Ježíši," zděsil se Sandy, chytil se okraje stolu a svěsil hlavu. Chvilku tak zůstal a pak se zeptal: „O jakých hodnotách mluvíme? O mírných?" Vzal Rimingtonovi štítek s výsledky z ruky a přečetl si je sám. „Ježíši," opakoval. „Vždyť tohle znamená dialýzu."

„Obávám se, že ano," přisvědčil Rimington.

Zatímco Rimington telefonoval výsledky na oddělení, Sandy stál opodál. Nebylo pochyb: Amandu budou muset převézt do nemocnice, kde mají dialyzační jednotku, a to co nejdřív. V okresní nemocnici tohle zařízení není. Přece jenom bude muset do Glasgowa.

V prázdné dutině Sandyho žaludku se začal stahovat uzel strachu. Amandina nemoc ho k smrti vyděsila, ale před Kate se musí držet. A kromě toho bude teď nutné řešit všechny technické formality ohledně převozu. Kate může jet sanitkou s Amandou a on pojede do Glasgowa Esmeraldou, aby se v ní mohli s Kate zase vrátit domů, ať to bude kdykoliv. Tak daleko už dohlédnout nedokázal.

Charlie Rimington mu řekl: „O laboratoř se nestarej. My tě s Andrewem zastoupíme. Vyber si volno, jak budeš potřebovat."

„Díky," řekl Sandy a obrátil se k odchodu. „Je to od vás moc hezké."

Venku teď lilo jako z konve. Než se Sandy dostal zpátky do nemocnice, byl úplně promočený. Hned za dveřmi se zastavil, aby si, než vejde na oddělení, aspoň osušil obličej a odhrnul mokré vlasy z čela.

Kate hovořila s Georgem Telfordem, který jí sděloval výsledky testů. Vypadala vyděšeně. Když viděla, že přišel Sandy, přiběhla k němu.

„Ach, Sandy," propukla v pláč.

Vzal ji do náruče a pevně ji k sobě přitiskl. „No tak, Kate," povzbuzoval ji. „Uvidíš, že bude zase v pořádku. Jenom ji musíme co nejdřív dostat, kam je třeba."

„Doktor Telford říká, že se musí převézt už dnes v noci," řekla Kate.

„Je to pro její dobro," odpověděl Sandy.

„Ale jak to..."

Sandy jí položil ukazováček na ústa: „Musíme řešit jedno po druhém. Ty pojedeš s Amandou ambulancí. Já pojedu taky, naším autem. A pak, až se dovíme, co o tom soudí doktoři v Glasgowě, se teprve rozhodneme, co dál.“

Kate přikývla a utřela si slzy.

„No tak pojď,“ uklidňoval ji Sandy. „Musíš být silná kvůli Amandě.“

Sandy, který na silnici do Glasgowa sledoval ambulanci, musel během cesty bojovat se zmatenými pocity, které ho stále přepadaly. Nedokázal se prostě vyrovnat s tím, jak překotně se všechno v jejich životech obrátilo vzhůru nohama. Ještě před pár hodinami si představoval, že se bude večer s Kate doma u krbu dívat na televizi, zatímco Amanda bude nahoře ve svém pokojíku pokojně spát. A teď směřuje v temné noci, bičované deštěm, na sever, před sebou vozidlo s vážně nemocnou Amandou a zdrcenou Kate. Přál si, aby to byl jen sen. Aby se v příštím okamžiku probudil a zjistil, že je doma v posteli a že se absolutně nic nestalo. Ambulance před ním vyrazila dopředu a předjela plně naložený kamion, který se vlekl v pomalém pruhu čtyřproudové silnice. Sandy udělal totéž a schytal od kol kamionu sprchu. Přepnul stěrače na nejvyšší rychlost. Tohle byla doslova noční můra.

Kate se Sandym seděli na lavici v nemocniční chodbě, zatímco Amanda prodělávala další testy. Když vyšel doktor, který se jí věnoval, a představil se, oba dva vstali.

„Manželé Chapmanovi? Já jsem doktor Turner.“

„Jak je jí, pane doktore?“ vyhrkla Kate.

„V této chvíli je na tom hodně špatně, ale chci vás ujistit, že žádné nebezpečí nehrozí. Vzhledem k tomu, že má problémy s ledvinami, se jí v krvi prostě nahromadila spousta toxických látek. Až jí krev vyčistíme, bude se cítit mnohem líp, to vám mohu slíbit.“

„Máte tušení, proč u ní k takovému selhání ledvin došlo?“ zeptal se Sandy.

„To v této chvíli není možné posoudit,“ odpověděl Turner. „Ale v nejbližších dnech nás čeká řada testů, které musíme teprv provést.“

„Je nějaká naděje, že je to jen přechodný problém?“ zeptala se

Kate.

Turner se zatvářil rozpačitě jako člověk, kterého požádali, aby vyslovil povzbudivou odpověď, ale on ví, že to není možné. „Víte..., nemám bohužel dojem, že by to bylo pravděpodobné," připustil.

„Takže se domníváte, že bude potřebovat další dialýzu?" zeptal se Sandy.

„Teď je ještě předčasné cokoli tvrdit, ale po pravdě řečeno se obávám, že bude. Obyčejně to tak bývá."

Sandy cítil, jak se jeho naděje hroutí. Nohy jako by mu ztěžkly. Začalo to vypadat, že Amanda bude od nynějška potřebovat pravidelnou dialýzu, ledaže... Odmrštil myšlenky na to, co by mohlo následovat ještě dál, a snažil se uvažovat jen o tom, co se bude dít dnešní noci. „Můžeme tady zůstat?" zeptal se.

„Samozřejmě," odpověděl Turner. „Ale jestli vám můžu radit, tak byste udělali líp, kdybyste jeli domů a trochu si odpočinuli. Je tady v dobrých rukou."

„Ale co když nás bude potřebovat během..."

Turner zakroutil hlavou. „Budeme se snažit držet ji trvale pod sedativy. Přijďte zítra. To už budeme mít hotové další testy a budeme vám toho schopni říct mnohem víc."

Kate sice instinkt napovídal, že by měla Amandě zůstat co nejblíž, ale nakonec ona i Sandy Turnerovy rady váhavě uposlechli. Domů do Ayrshiru je to sice třicet mil, ale silnice budou teď brzy ráno klidné a kromě toho se dřívější liják už zmírnil na drobné mrholení. Když šli po mokré dlažbě podél nemocnice k vozu, moc toho nenamluvili. Každý se zabýval svými vlastními myšlenkami a žádná z nich nebyla taková, aby se jí mohli navzájem povzbudit. Černá kočka, která se protáhla mezi popelnicemi, byla asi jediným živým tvorem v té temné noci.

V domě, do kterého se vrátili, byla zima. Topení se samo vypnulo už před několika hodinami. A chlad onu atmosféru ticha a prázdnoty, která tu na ně čekala, jen posiloval.

„Máš hlad?" zeptala se Kate Sandyho, který se vkleče snažil zažehnout plynový krb v obývacím pokoji.

„Vlastně ani nemám. Ale dal bych si něco k piti."

Kate jim oběma nalila whisky. Sedli si po stranách k ohni. Ani kabáty si zatím nevysvlékli.

„Všechno se nám až moc dařilo," usoudila Kate. „K něčemu takovému prostě muselo dojít."

Sandy na ni tázavě pohlédl.

„Nejdřív dostaneš práci ty, potom i já. Najdeme domek v perfektní čtvrti. Všechno šlo prostě až moc snadno. To zkrátka muselo přestat."

„To je přece nesmysl," řekl mírně Sandy. „Tohle je typicky skotské myšlení."

„Jsme snad přece Skoti, ne?" řekla Kate.

„To ještě neznamená, že se musíme podepsat pod filozofii a la ‚Tohle ti, chlapče, přijde moc draho'."

„To snad ne," uznala Kate a chabě se pokusila o úsměv.

„Kdožkoliv by se chtěl radovati, neujde trestu," pokračoval Sandy ve stylu presbyteriánského kazatele.

Teď už se Kate usmála naplno. Vstala: „Připravím pár chlebíčků. Něco sníst musíme."

Ani jeden z nich toho v noci moc nenaspal. Oběma se ulevilo, když bylo načase vstát a pustit se do zařizování. Zavolali do nemocnice. Dověděli se, že Amanda měla klidnou noc a že by bylo nejlépe, kdyby s příjezdem počkali až do poledne. To už budou mít lékaři výsledky testů, které se pro Amandu plánují, a budou jim schopni říct něco konkrétního.

Kate zavolala Ise Jenkinsové, sdělila jí, co se děje, a že dnes ještě ve škole nebude.

„Nelam si s tím hlavu," řekla Isa. „Předpokládala jsem, že to tak dopadne. Ta chuděrka maličká opravdu nevypadala dobře. Tak jsem pro jistotu ještě večer zavolala jedné suplující učitelce z Ayru a připravila jsem ji na to, že ji možná dneska budeme potřebovat. Takže všechno je v pohodě."

Sandy zavolal Charliemu Rimingtonovi domů a ten ho také uklidnil. „Jsou to hodní lidé," řekl, když pokládal telefon. Kate souhlasně přikývla.

„Doktor Grayson a doktor Turner vás teď mohou přijmout," oznámila jim sestra, která nahlédla dveřmi do čekárny. Sandy a Kate ji následovali po chodbě a byli uvedeni do malého prosluněného

pokoje, kde už seděli dva muži. Když Kate se Sandym vešli, oba povstali a doktor Turner jim představil doktora Graysona jakožto primáře renální jednotky.

„Dneska ráno už vypadá mnohem líp," usmál se Turner na Kate, když viděl její úzkost.

Kate přisvědčila: „Ano, to je pravda."

„V noci se dobře vyspala, což se o vás dvou asi nedá říct."

Sandy souhlasně přikývl.

Když měli za sebou tyto společenské poznámky, přešel Grayson k věci. Byl to čtyřicátník s prořídlými šedými vlasy a prošedivělým knírkem. Jeho oblek působil drahým dojmem a byl očividně šitý na míru. Obě manžety bílé košile vykukovaly přesně jeden centimetr, a jak proti nim seděl s rukama sepjatýma na stole, zaujímaly zlaté manžetové knoflíčky přesně stejný úhel. Límeček košile mu sahal trochu příliš vysoko, takže si Sandy pomyslel, že mu musí být nepohodlný, ale tvořil perfektní kontrast k tmavé univerzitní vázance, která visela pod ním. Celkový dojem byl, že jde o muže všestranné precizního.

„Řeknu otevřeně, že pro vás nemám dobré zprávy."

Sandy měl pocit, jako by ho odhodil jedoucí vlak. Polkl a zadíval se na Kate, která vypadala stejně rozrušeně. Vzal ji za ruku a stiskl ji.

„Selhání ledvin je u Amandy velice vážné, a přitom nemůžeme přijít na jeho původ. Na dialýzu reagovala celkem pozitivně, i když ne tak dobře, jak bychom si představovali. Co se týče prognózy, je nutno počítat s tím, že se pro ni v dohledné budoucnosti stane dialýza způsobem života."

Sandy si zamnul čelo. Grayson si opravdu nedělal starosti s nějakým opentlováním situace. Potvrdil mu s alarmující přímostí ty nejhorší obavy.

„Mohu se vás zeptat na vaši profesi?" otázal se Grayson.

„Já pracuji jako střední zdravotnický pracovník v dunnocké okresní nemocnici," vysvětlil mu Sandy. Pohlédl na Kate, jestli se nechystá odpovědět za sebe. Ta se však dívala dolů na boty. „Kate je učitelka," dodal.

„Dobrá," řekl Grayson. „Takže mám dojem, že bychom mohli perspektivně uvažovat o domácí dialyzační jednotce, až budeme mít pro Amandu nějakou k dispozici. Oba jste zřejmě zcela schopní

poradit si s její obsluhou.“

Sandy pozvedl pravou ruku. Tím gestem se snažil Graysona poněkud přibrzdit. Začala se mu z toho náporu točit hlava. „Mluvil jste o ‚dohledné budoucnosti‘,“ řekl. „Co si pod tím máme představit?“

„To znamená, že Amanda bude dialýzu potřebovat stále, dokud se pro ni nenajde eventuální vhodný ledvinový transplantát.“

Výraz „transplantát“ Kate viditelně šokoval. Seděla a s vytřeštěnýma očima poslouchala, co jim to Grayson vykládá.

„Transplantace,“ opakoval pomalu Sandy.

„Ano.“

„To je to s ní tak vážné? Ale jak? Kdy? Chci říct, jak dlouho to může trvat?“

„O tom je ještě předčasné hovořit,“ odpověděl Grayson. „Ještě nás čeká celá řada dalších testů.“ Vypadal najednou roztržitě a téměř dřív, než mohli cokoliv říct, se omluvil a odešel, takže zůstali sami s Clivem Turnerem.

Turner měl pro jejich pocity zřejmě víc pochopení a zdálo se, že ho Graysonovo chování přivedlo trochu do rozpaků. „Vím, co si asi myslíte,“ řekl mírně, „ale dneska už se transplantace ledvin provádí velice běžně a velmi úspěšně.“

„Ale k tomu je potřeba vhodný dárce,“ řekl Sandy.

Turner přikývl. „Máte pravdu, a tady jsme právě u toho čekání. U Amandy musíme provést tkáňovou typizaci a výsledky zadat do mezinárodního registru. Jakmile se pak vyskytne vhodný jedinec, můžeme orgán získat a Amandu operovat.“

„Jak dlouho?“ zeptala se Kate. Sandy nepoznával její hlas.

Turner se rozpačitě ošil. „No, může to nějaký čas trvat,“ řekl.

„Týdny, měsíce, roky?“ naléhala na něj Kate.

„Může to trvat i rok nebo tak nějak,“ připustil Turner.

Sandy se podíval na Kate. Nemohl se rozpomenout, že by ji někdy spatřil tak nešťastnou. Jako by se kolem ní hroutil svět.

2

Konvoj tří speciálních vozidel, doprovázený policejním autem, pomalu proplul branami glasgowské nemocnice Médic Ecosse a zastavil u vchodu. Řidiči otevřeli pasažérská dvířka a zůstali u nich zdvořile stát. Vystoupilo osm pasažérů, kteří teď vyčkávavě postávali kolem jako velbloudi v oáze. Rozhlíželi se po okolí, urovnávali si kravaty a zapínali knoflíky u sak až do chvíle, kdy se ze dveří vynořila uvítací skupina a spěchala je pozdravit. Veškeré úsměvy se omezovaly na stranu vítajících.

Leo Giordano, administrativní tajemník nemocnice Médic Ecosse, jež byla součástí Médic International Health Group, pokročil dopředu a potřásl si rukou s náměstkem ministra pro Skotsko Neilem Bannonem. Giordano byl vysoký tmavovlasý a pohledný muž s olivovou pletí, která napovídala něco o jeho středomořských předcích, i když on sám patřil už do druhé generace Američanů. Bannon byl menší, nazrzlý a měl sklon k tloušťce. V poslední době si nechal v mylné naději, že to jeho vzezření dodá vážnosti, narůst knírek. Škodolibí pozorovatelé však soudili, že s ním vypadá nejspíš jako obchodník s ojetými auty.

Bannon a Giordano už se párkrát při různých příležitostech spojených s plánováním nemocnice setkali, takže si teď vyměnili několik společenských frází. Teprve pak začal Giordano s formálním představováním. Vzhledem k mrholivému dešti a ledovému větru to odbyl velmi stručně a celý hlouček byl pak s úklonami uveden dovnitř.

„Snad bychom si mohli ještě před začátkem jednání vypít kávu. Aspoň se při ní mohou všichni navzájem seznámit.“

Bannon kývl na souhlas, sice bez nadšení, ale i bez komentáře, a následoval Giordana přes vstupní halu, pokrytou kobercem, do dlouhé místnosti s nízkým stropem a širokou prosklenou stěnou, obrácenou do pěstěné zahrady. V tuto roční dobu však zahrada předváděla jen zimu severního klimatického pásma v plné její nahotě. Holé větve se vzpínaly proti šedému nebi a podél kamenných cestiček se plazil mech jediný, kterému se v tom vlhku a chladnu dařilo. Uprostřed se zahrada pyšnila leknínovým jezírkem, nad nímž se tyčila sochařská kreace, inspirovaná zřejmě starým Řeckem.

Postava lovce vypadala dojemně odtržená od domova.

Kávu přinesly na stříbrných podnosech servírky ve světlounce růžových uniformách s logem Médic Ecosse.

„Žádnej div, že mají zatracený potíže s financema," šeptal polohlasem jeden muž z delegace, člen místního zastupitelstva za Labour Party. „Tohle není nemocnice, ale spíš zatraceně nóbl hospoda. Jen se na to podívejte! Všude koberce, klimatizace, personál v uniformách šitejch na míru. Takhle by přece nemocnice vypadat neměly!"

„Naopak," odpověděl mu jeden z kolegů. „Vy možná dáte přednost viktoriánským brlohům, ve kterých se rozléhají sprostoty sobotních ožralků, ale mám-li být upřímný, já se náhodou domnívám, že by všechny nemocnice měly vypadat přesně jako tahleta, a čím dřív tak budou vypadat, tím líp."

„No jo, to se ví, privatizace," pošklebo val se ironicky radní. „Jo, pro bohatý by byla fajnová, ale co potom my ostatní? To mi povězte. A co chronicky nemocní nebo mentálně postižení? Kdo se postará o ně?"

Jeho kolega zcela očividně neměl chuť zabřednout s ním zase do nekonečné hádky, která ještě ke všemu nemohla nic vyřešit. Skončil diskusi tím, že zvedl ruku: „Dobrá, dobrá, tuhle písničku už všichni známe. Ale dneska ráno abychom ji snad raději nezpívali."

„Já vám teda něco řeknu," pokračoval radní. „Jestli si myslej, že budu souhlasit s nějakým plánem, jak bez námitek utopit další peníze daňovejch poplatníků v tomhle monumentu pro privilegovaný, tak to si musej vymyslet něco jinýho. Slíbili nám, že to tady bude do dvanácti měsíců finančně soběstačný a do osmnácti měsíců už přijde slušnej profit. Slíbili nám pracovní místa a příspěvek na potřeby okresu, a tady to máte! Uplynuly tři roky, a oni už zase natahujou ruku. Je to hanba. Sakra, tohle veřejnost nestrpí."

Radní odkráčel a na jeho místě se objevil člen Bannonovy osobní suity, který celý ten rozhovor vyslechl.

„Nevím, jak vy, ale já osobně si nejsem jist, jestli existuje jiná alternativa," poznamenal nově příchozí. „Když už se do toho projektu dalo sedmadvacet milionů, můžeme jej stěží odepsat a jít od toho. Když nic jiného, tak by se toho hned chytila opozice."

„Určitě, ale já si ještě dobře pamatuju ten randál, jaký dělali ve

stadiu plánování. Říkali, že se to nikdy nepovede. Říkali, že to už by měla větší šance stavba továrny na destiláty v Rijádu nebo na vepřovou tlačenku v Tel Avivu, a přece to vyšlo a exkluzivní privátní nemocnice stojí rovnou uprostřed samotného srdce glasgowské Labour Party. Páni.“ Chlapík se při té vzpomínce usmíval.

„Stejně se to nakonec podařilo jen díky vysoké nezaměstnanosti ve stavebnictví. Vyhlídka, že přijdeme o takhle velký stavební projekt, byla příliš vysokou cenou za to, aby se vyhovělo něčím předsudkům,“ řekl úředník.

„Tam, kde jde o peníze, se často z principů udělají předsudky',“ odsekl chlapík.

Úředník se usmál. Byl to takový slabý světaznalý úsměv. Úsměv někoho, kdo se vyzná ve hře a ví, jak ji hrát.

„Jak vážné jsou ty jejich současné potíže?“

„Chcete-li znát můj názor, tak to není problém, který by se nedal vyřešit trochou uvážlivého marketinku. Obchodní výsledky jsou, jak se ukazuje, o něco nižší, než se očekávalo. Je dost možné, že Médic International, jejich mateřská organizace, zkouší, kam až může jít. Domnívají se, že si vláda nemůže dovolit pustit nemocnici k vodě, takže straší s požadavky na vyšší veřejné investice namísto toho, aby ten problém řešili sami. Říká se, že Bannon z toho může vyletět z kůže.“

„Ale čím to, že měli tak slabé obchodní výsledky? Jak to, že se neobjevujou všichni ti očekávaní boháči i se svými rodinami a neprojevujou zájem o nejlepší lékařskou péči, jakou je možné penězi zaplatit?“

„Těžko říct. Možná že jdou se svými trojitými bypassy a kyčelními endoprotézami přece jen radši do Londýna,“ nadhodil úředník. „Tam si aspoň můžou nechat poslat jídlo z Dorchesteru nebo si zaskočit do Annabelle na jeden nealkoholický ležák, když už se začnou cítit líp.“

Chlapík se té narážce na úzkostlivou abstinenci pobaveně zasmál. „Ale předpokládám, že pokud jde o transplantace, je situace odlišná,“ řekl. „Médic Ecosse se už přece podařilo vybudovat si reputaci nejlepší transplantační nemocnice v zemi.“

„Nepochybně,“ souhlasil úředník. „A James Ross je považován za jednoho z nejlepších transplantačních chirurgů.“

„Už jsem se s ním setkal na jedné recepci," podotkl jeho společník. „Bezvadnej chlap. Tak mimořádnou kombinaci oslnivostí a slušností hned tak u někoho nenajdete."

„A slyšel jsem, že má i skvělé badatelské výsledky. Seznam jeho časopiseckých publikací by mu mohla závidět leckterá univerzitní katedra. Třeba právě tyhle prestižní důvody budou mít pozitivní vliv na výsledné rozhodnutí."

„To se brzy dozvíme," řekl chlapík při pohledu na zástupce ministra a administrativního tajemníka, kteří se právě odebírali do zasedací místnosti. Vysoký muž, který jim dosud postával poblíž, se také pohnul a chlapík se svého společníka zeptal: „Co tenhle, ten je od vás, nebo od nich?"

„Jmenuje se Dunbar. Přijel sem z Londýna," odpověděl úředník. „Ale proč, to se mne neptejte."

Ten, o kom se bavili, byl doktor Steven Dunbar, vysoký tmavovlasý muž ve střízlivém obleku, který svědčil o dobrém krejčovském salonu v Londýně. Kravata vypovídala cosi o někdejším spojení s parašutistickým plukem. Jeho tmavé inteligentní oči neustále pozorovaly a sledovaly. Ústa měl dobře tvarovaná a široká, jako by byla neustále připravená k úsměvu, i když k němu došlo málokdy.

Vyslalo ho sem ministerstvo vnitra, respektive jeho oddělení známé pod zkratkou inspektorát Sci-Med. Patřila do něj malá skupina vyšetřovatelů s rozličnými a široce rozvětvenými schopnostmi v oblasti vědy a medicíny. Centrální vláda je pověřovala diskrétním pátráním v oblastech, které se vymykaly běžné policejní praxi.

Policie má sice určité speciální odbory, zabývající se například špionáží, má i odborníky a specializované znalce umění, ale všeobecně se uznává, že existují rozsáhlé oblasti moderního života, v jejichž běhu se policie bohužel příliš nevyzná. Inspektoři Sci-Med představovali takovou expertní styčnou plochu. Jejich posláním bylo ověřovat zprávy o eventuálních nepravostech nebo mimořádných událostech a zjišťovat, zda by mohlo jít o problém vyžadující zevrubnější vyšetřování. Dunbar byl jejich specialistou z oblastí medicíny.

Vzhledem k tomu, že velmi záleželo na citlivém přístupu k

osobnostem, které měly často značnou moc a vliv, bylo třeba zachovávat nejvyšší diskrétnost. Proto také byla pravá povaha Dunbarova pověření uchována v tajnosti. Oficiálně zde působil jako londýnský správní úředník, dočasně přidělený na ministerstvo pro Skotsko, a pouze Neil Bannon věděl o jeho pravém poslání.

Jeho hostitelé zaujali k Dunbarovi zdvořilé, ale chladné stanovisko. To Dunbara nijak nemrzelo. Byl zvyklý pracovat samostatně jako outsider. Dokonce tomu dával přednost. Čím méně bylo lidí, kterým by se měl svěřovat, tím lépe. Usnadňovalo mu to práci. Za dokonalou misi pokládal takovou, kdy nastoupil do práce, zjistil, co potřeboval, a zase odešel, aniž kdo tušil, co tam opravdu dělal. Nikdo si nepotrpěl na nějaké čmuchaly, zvláště když se často ukázalo, že vlastně žádný problém k vyšetřování neexistuje.

Udržovat pátrání v tajnosti bylo patrně nejobtížnějším aspektem Dunbarovy práce, ale bylo zároveň tím nejdůležitějším. Jakýkoliv náznak nekompetence či zanedbání uvedl do chodu to nejhorší, co se v lékařské profesi může přihodit. Žádný jiný obor ani komunita se nedokázaly sjednotit v tak svatém rozhořčení a natolik semknout své řady. Bylo potřeba, aby měl naprosto pevnou půdu pod nohama, než odkryje karty. Zatím však mohl stavět jen na dvou neověřených svědectvích dvou různých nemocničních sester. Bude toho potřebovat mnohem, mnohem víc, než bude moci odhalit, kdo je a proč tu je.

Dunbar se usadil proti své jmenovce v čalouněném křesle u dubového stolu. Nalil si do sklenice trochu vody z broušené karafy a pomalu usrkával, zatímco ostatní zaujímali místa. Probíhalo to díky huňatosti koberce neobyčejně tlumeně. O důvodech, které významné návštěvníky přivedly do Médic Ecosse, toho moc nevěděl, pouze to, že se nemocnice ocitla v určitých finančních nesnázích a žádá od vlády větší podporu. Jeho šéfové to považovali za příležitost, jak ho dostat do nemocnice bez ohlášení. Všechno se vyřizovalo v mimořádném spěchu. Od skotského ministerstva se mu dostalo minimálních informací a teď se mu podařilo při kávě vyslechnout pár útržků konverzace mezi lidmi, které mu naznačily, oč jde. Měl pocit, že už ví, kdo jsou nejvýznamnější hráči, takže teď už může jen sledovat poziční boj a pouštění žilou, ke kterému se podle jeho očekávání schyluje.

James Ross, primář a přednosta transplantační jednotky, byl jedním ze dvou vedoucích lékařských pracovníků, kteří seděli u stolu. Tím druhým byl dr. Thomas Kinscherf, lékařský ředitel nemocnice, zdvořilý a usměvavý pán, který se zřejmě velice dobře vyznal v jednání s lidmi. Ross seděl naproti Neilu Bannonovi, zdvořile naslouchal všemu, co se kolem něj povídalo, a sem tam se usmál. Občasný pohled na hodinky prozrazoval, že netrpělivě čeká, kdy už se začne.

Ross byl pohledný člověk okolo čtyřicítky, měl střední postavu a světlé vlasy, sčesané dozadu. Pleť měl hladkou a opálenou a na nose mu seděly brýle s velkými hranatými skly bez obroučků. Vypadal jako muž, který je sám se sebou spokojený, důvěřuje si, má rád povolání, které si zvolil, a nemá zapotřebí někomu něco dokazovat. Na sobě měl střízlivý tmavý oblek, ale k němu růžového motýlka a stejný kapesníček v náprsní kapse. Typická nedbalá okázalost chirurga.

Administrativní tajemník Giordano hýřil při jednání s ministerskou skupinou šarmem. Jeho pozornosti neušlo ani jediné slůvko, utroušené některým z návštěvníků, a sebemenší náznak humoru vzbudil jeho srdečný smích. Bylo znát, že lidé z Médic Ecosse si dávají na chování opravdu záležet. Den se nesl ve znamení dobrých oficiálních vztahů.

„Nemohli bychom už začít?“ otázal se Bannon. Byl jedním z mála přítomných, kdo se neusmíval.

Giordano povolal účastníky k pořádku a požádal o finanční podklady pro debatu. To znamenalo, aby jak účetní Médic Ecosse, tak finanční úředník vlády přečetli své zprávy.

Když skončili, Bannon se rozhlédl po chmurných tvářích okolo stolu a řekl: „Pánové, myslím, že bychom měli rovnou rozetnout gordický uzel a začít hovořit k věci. Jasné je, že nemocnice nemůže ve své činnosti pokračovat, pokud nedostane okamžitou peněžní injekci. Otázkou je, kde ty peníze vzít.“ Odmlčel se. Lidé okolo stolu se po sobě podívali. „Jak jsem vyrozuměl, Médic International v současné době další peníze investovat nehodlá. To by znamenalo obrátit se na veřejné prostředky a řeknu otevřeně, že i tato možnost je naprosto nemyslitelná v době, kdy voláme po omezení veřejné spotřeby a oklesťujeme i ty nejzákladnější služby.“ Opět se odmlčel,

počkal, až dozní šeptaný ohlas, a pak pokračoval: „Ale v tom případě nám vychází zase naprosto nepřijatelná alternativa. Nemocnice by musela být uzavřena, ztratili bychom peníze, které jsme již vynaložili, nehledě na průvodní škody, které vzniknou lidem v souvislostí se ztrátou zaměstnání. Ocitáme se tedy ve zřejmé neřešitelné situaci. Osobně si myslím, že by bylo naprostou tragédií, kdyby měla prakticky nová špičková nemocnice se světově proslulým lékařským týmem zavřít své brány, ale taková jsou holá fakta."

„Nemluvě o tom, jaký by to byl politický trapas a zatraceně drahej špás pro toryovce," zamumlal zastupitel Labour Party.

„Je-li to všechno tak špičkové a na světové úrovni, jak je potom možné, že tu dochází k finančním ztrátám?" zeptal se elegantní pán, který na rozdíl od ostatních dal přednost světlému obleku. Byl to reprezentant velké skotské pojišťovací společnosti, která původně do Médic Ecosse investovala.

„Máme pocit, že se ten problém dá řešit," odpověděl Thomas Kinscherf. „Ale v daném okamžiku prostě nemáme dost pacientů."

„A proč ne?"

„Zdá se, že eventuální klienti stále dávají přednost londýnským nemocnicím, ale my si myslíme, že při vhodném marketinku se tenhle problém dá překonat. Je to prostě geografický oříšek, který jsme dost dobře neodhadli, a pořád ještě jsme nezahájili vhodné kroky, jak to napravit."

„Ono by bylo dost pacientů v okruhu jedné míle okolo," podotkl zastupitel. „Jenomže ti nemají tolik peněz, aby mohli za všechen ten přepych platit."

„Myslím, že tohle už jsme probrali dostatečně," řekl Bannon značně podrážděně. „Nemocnice je provozována na ziskovém principu pro klienty z ciziny, kteří do země přinášejí peníze. Jde o poskytování služeb, stejně jako u hotelů a tematických parků. Na tom není nic špatného. Nakonec z toho máme prospěch všichni."

„Ovšem nikoliv v případě, že vlastně peníze nevydělává."

„Ale vydělávat bude, pane," vpadl do toho Kinscherf. „Jenom teď potřebujeme trošku víc času."

„A spoustu dalších veřejných peněz," dodal zastupitel.

„Otevřeně říkám, že další bezvýhradná finanční podpora

nepřipadá v úvahu,“ prohlásil Bannon. „Naši odborníci provedli hloubkovou účetní analýzu jednotlivých oddělení a přišli s výhledovými čísly pro příští tři roky. Na základě toho jsme připraveni nabídnout financování na bázi určité návratnosti, ale s jistými výhradami.“ Giordano a Kinscherf si vyměnili pohledy. Teď už se neusmíval nikdo.

Bannon pokračoval: „Naši finanční odborníci upozornili na jistou oblast problémů, kde bychom rádi viděli zásadní řešení. Přesně řečeno, budeme na něm trvat.“

„My jsme samozřejmě ochotni o vašich zjištěních uvažovat,“ řekl Giordano.

„Jsme znepokojeni mimořádně nízkým ziskovým rozpětím, které vykazuje transplantační jednotka,“ prohlásil Bannon.

James Ross vypadal překvapeně. Rozpačitě poposedl na židli. „Máte snad dojem, že moje oddělení neplní řádně své úkoly?“ zeptal se. Jeho překvapení zřejmě sdílela řada dalších účastníků u stolu.

„Ale to vůbec ne,“ odpověděl Bannon. „Vaše jednotka je velice úspěšná. Ale to je momentálně bohužel to jediné.“

„Tak proč jste si vybral právě nás?“

„Abych to řekl otevřeně a bez obalu, jde spíše o úspěchy medicínské než finanční. Máte neobyčejně vysoké režijní náklady.“

„Musíme přece pro své pacienty udělat to nejlepší,“ řekl zaraženě Ross. „Transplantační chirurgie je mimořádně nákladný podnik, ať už jde o vybavení, či o personál, ale naše výsledky jsou nepřekonatelné.“

„A to se právě odráží na poplatcích, které nemocnice účtuje,“ namítl Bannon. „Nikdo nezpochybňuje vaši odbornost, pane doktore. Právě vynikající úroveň vašeho oddělení vysvětluje, proč jste byl tak úspěšný v získávání pacientů. Jestli tomu správně rozumím, tak procento vašich přežívajících pacientů je značně vysoké.“

„Zcela mimořádné,“ vložil se do toho Giordano.

„Tak co po mně vlastně chcete?“ zeptal se Ross. „Těžko bych mohl propouštět personál.“

„To není otázka propouštění personálu, doktore. Do vaší jednotky plynou peníze, jenže investorům se z nich zřejmě nevrací tolik, kolik by si představovali. Ale my jsme přišli na to, v čem spočívá jádro problému. Jsou to přehnaně vysoké výdaje na váš

výzkumný projekt.“

Ross zřejmě chvíli hledal správná slova a pak mírně odpověděl: „V mé smlouvě stojí, že budu mít k dispozici přiměřené finanční prostředky na výzkum. Hlavně z tohoto důvodu jsem sem vůbec nastoupil.“

„My to chápeme,“ připustil Bannon. „Ale v době, kdy hledáme další veřejné finanční prostředky na podporu samotné existence Médic Ecosse, nemůže prostě tento systém dál pokračovat.“

„Ale výzkumný program je pro mne absolutně nezbytný, pokud máme prohlubovat své znalosti a zlepšovat péči o pacienty,“ ozval se Ross.

„Chápu vaše pocity, doktore, a vážím si jich, jenže tohle není výzkumný ústav, ale komerční podnik. Je to soukromá nemocnice, a to znamená obchod. Léčí se tu nemocní. Léčí se tu a podle toho musí taky platit. Takhle je to prosté. Výzkum financují univerzity a vědecké rady, nikoliv Médic International a její spoluinvestor, vláda Jejího Veličenstva.“

„Ale v mojí smlouvě -“

„Doktore, obávám se, že když si projdeme přesné formulace vaší smlouvy, zjistíme, že procento financí, o němž mluvíme, platí jenom v případě, že si i ostatní oddělení nemocnice vedou stejně dobře.“

„Myslím, že vám nerozumím,“ oponoval Ross a poněkud se předklonil, jako by se ho snažil pochopit. Podíval se na Giordana a Kinscherfa, žádal je tím pohledem o podporu.

„Podmínky finančního zabezpečení vašeho výzkumu jsou takové, že padesát procent ze zisku vaší jednotky se vrátí do vašeho výzkumného programu,“ pokračoval Bannon.

„Přesně tak,“ odpověděl Ross.

„Ale,“ upozornil Bannon se vztyčeným ukazováčkem, „pouze v případě, že příjmy z transplantační jednotky nepřesáhnou dvacet procent celkových příjmů nemocnice. A vypadá to tak, že příjmy z vaší jednotky v současné době tvoří šedesát procent veškerého zisku.“

Ross se zhroutil zpátky do křesla a pohlédl na Giordana. Ten se na cosi šeptem vyptával účetního Médic Ecosse po svém boku, jeho výraz ovšem každému napověděl, na co. Přikývnutí účetního zase každému prozradilo odpověď.

„Jenže jakákoliv úprava ve smyslu těchto čísel by v podstatě znamenala zastavení mého výzkumu,“ řekl zdrceně Ross.

„Je mi líto, doktore,“ pravil Bannon. „Ale jak říkám, tohle je nemocnice, ne univerzita.“

„V tom případě, pánové, budu muset velice seriózně zvážit své postavení,“ řekl Ross a začal si sbírat papíry.

Většinu přítomných vyvedl způsob, jakým se Bannon strefil právě do Rosse, z míry. Každý kromě něho si byl vědom, že hlavním přínosem nemocnice je právě Ross. Bez Rosse a jeho transplantační jednotky by byla nemocnice tak jako tak odsouzena k uzavření; vládní zmocněnec však byl zřejmě odhodlaný udržet tvrdou linii.

Dunbar jako nezávislý pozorovatel mohl pouze usoudit, že se skotské ministerstvo, popuzené řečmi, že jim společnost Médic International chce věšet na nos bulíky, rozhodlo pro nesmírný risk. Měl podezření, že ono ultimatum je ve skutečnosti jenom bluf, a že kdyby to vypadalo, že Ross chce opravdu rezignovat, stáhnou se zase zpátky. A jelikož Ross vedl pracoviště, o které se zvláště zajímal, čekal Dunbar napjatě, jak se věci vyvinou.

Bannon chvíli pozoroval Rosse, jak se chystá od stolu odejít, a pak řekl: „Doktore, já opravdu upřímně doufám, že až si vše dobře rozmyslíte, rozhodnete se pro možnost ve svých skvělých chirurgických výkonech, jak jste je prováděl v posledních několika letech, dále pokračovat.“

Ross vzal jeho slova na vědomí pouhým náznakem úsměvu. Na to, co se stalo, nebyl zřejmě ani v nejmenším připravený. Odkašlal si a zeptal se: „Připouštějí snad ony kalkulace nějaký kompromis?“

„Obávám se, že ne,“ odpověděl Bannon.

Ross polkl a vstal od stolu. „Takže mě, pánové, omluvte,“ řekl. „Musím si něco zařídit.“

Bannon poznamenal: „Doktore, věřte mi, že kdyby nějaká možnost, jak vás i nadále zabezpečovat, existovala, využili bychom jí. Vím, jak moc vám na výzkumu záleží, a cením si toho. Snažně vás žádám, abyste nedělal žádná unáhlená rozhodnutí. Věci se mohou podstatně změnit, pokud tato nemocnice začne odvádět výsledky odpovídající jejímu potenciálu.“

Labouristický zastupitel, sedící proti Dunbarovi, se k němu naklonil a zašeptal: „Zatracenej pokrytec. Výzkum je ani trochu

nezajímá. Jediná věc, o kterou jim jde, je zisk.“

Dunbar se nad obratem v názorech toho člověka, který se teď zastával Médic Ecosse, usmál, ale dokázal ho pochopit. Vypadá to, že Ross dostal pěknou nakládačku. Sám si uvědomoval napětí kolem stolu. Lidé cítili, jak vysoko se vyšplhaly sázky. Bylo to, jako by člověk pozoroval hazardního hráče u kola rulety.

„Nějaké další připomínky?“ zeptal se Giordano, když Ross odešel. Řekl to lehce ironicky, jako by s určitostí čekal negativní odpověď.

Bannon však vzal otázku doslova. „Ano,“ odpověděl. „Měl bych připomínku. Rádi bychom udělali něco pro to, jak bude nemocnici vnímat veřejnost. Další státní podpora nemocnice jakožto privátní instituce narazí u veřejnosti zřejmě na hluboký nesouhlas, ať už budou okolnosti jakékoliv. Máme-li získat souhlas a má-li veřejnost dát další finanční injekci do zařízení, do něhož z větší části nemá přístup, i když k tomu jsou pouze dlouhodobé obchodní důvody, měla by podle mého názoru Médic Ecosse učinit nějaké populární altruistické gesto.“

„Máte na mysli nějakou akci na podporu vztahů s veřejností?“ zeptal se Giordano.

„Chcete-li to tak říci. Já jsem si myslel, že byste třeba mohli uvážit možnost poskytnout bezplatné léčení určitému omezenému počtu pacientů zdravotní pojišťovny, kterým by mohlo prospět vaše špičkové vybavení a profesionální úroveň.“

Giordano opět nabyl dřívějšího klidu. Usmál se a řekl: „Pane ministře, to je myslím opravdu skvělá myšlenka. Už jsme v minulosti vyhověli žádostem několika pacientů, ale myslím, že mohu směle tvrdit, že nejsou námitky, abychom přijali ještě pár dalších. Tím můžeme vždycky získat příznivý ohlas v tisku.“

„Výborně. Myslím, že tím bude potěšen i tady náš přítel,“ pravil Bannon a pohlédl na labouristického předáka.

Chlapík pokrčil rameny: „Kdyby bylo po mém, tak bychom celej ten krám zabrali a využili pro blaho všech lidí.“

„A poháněli byste ho patrně horkým vzduchem, ne?“ utrousil Bannon.

„Ještě něco dalšího?“ zeptal se Giordano.

„Ano, ještě poslední věc,“ řekl Bannon. Sál opět ztichl. „Rádi

bychom tady měli svého člověka, tak říkajíc v centru dění. Jakéhosi všeobecného pozorovatele.“

„To by měl být další trénink styků s veřejností?“ zeptal se klidně Giordano.

„Taky by se to tak dalo nazvat,“ souhlasil Bannon. „Ten náš člověk by tady bděl nad přísným hospodařením s penězi daňových poplatníků.“

„Je to účetní?“

„Více než to. Rádi bychom, aby měl přístup ke všem stránkám nemocniční administrativy, včetně osobních karet a záznamů.“

„Navrhujete, aby ten člověk měl také exekutivní pravomoc?“ vyptával se Giordano.

„To v žádném případě,“ odpověděl Bannon. „Chci jen, aby se mohl spolehnout, že s ním vy i váš personál budete spolupracovat.“

„V tom případě nevidím žádný problém.“

„V pořádku,“ řekl Bannon.

„Máte už nějakou představu, kdo by to měl být?“ zeptal se Giordano.

Bannon ukázal na Stevena Dunbara: „Tohle je doktor Dunbar; naším člověkem v terénu bude on.“

Dunbar se usmál a přikývl. Sledoval přitom, jak budou reagovat lidé z Médic Ecosse: jejich úsměvy byly stísněné.

„Tak to bychom měli,“ pravil Bannon. „Teď je tu ta nejdůležitější otázka. Máme dostatečný základ pro uzavření dohody?“

Žádné projevy nesouhlasu se neozvaly, ale každý věděl, že teď nejvíc záleží na Jamesovi Rossovi, a ten tu nebyl.

„Co kdybychom si udělali přestávku na oběd?“ navrhl Giordano. „Vaří se tu velice dobře. Myslím, že si nebudete stěžovat.“

„Nikdy bych nečekal, že si Bannon na něco takového troufne,“ prohlásil muž, který vycházel z místnosti před Dunbarem.

„To byla zatracená lumpárna, jak se zachovali k Rossovi,“ odpověděl jeho společník. „Myslíte, že jim to vyjde?“

„Já bych řekl, že to záleží na Rossovi. Bez něj by to tu byl prachobyčejný špitál.“

„Nebo pětihvězdičkový hotel.“

„Myslíte, že odejde?“

„Záleží na tom, do jaké míry budou ochotni přibrzdit ty škrty na výzkum. Možná že mu hrdost nedovolí, aby všechno pustil k vodě. Ne že by nemohl pracovat jinde. Se svou reputací by se mohl skvěle uplatnit kdekoliv na světě. Podle mého se tady ministerstvo pouští do prohrané bitvy.“

„Takže žádná změna.“

„Mně nejde do hlavy, proč sem Ross vlastně vůbec šel,“ uvažoval ten první. „Člověk by čekal, že když ho tak zajímá výzkum, půjde na nějakou velkou lékařskou fakultu.“

„To je fakt,“ souhlasil druhý.

„Tak pozor, tohle vypadá na nějaké lahůdky,“ poznamenal ten první obdivně.

Vešli do jídelny a prohlíželi si, jaká je nabídka. Pod opulentním bufetem, který tu pro ně uchystali, se prohýbaly stoly.

Oběd končil okolo druhé hodiny. Zasedání mělo začít v půl třetí a obě strany využily zbývajícího času k vzájemné výměně názorů. Dunbar obcházel kolem s šálkem kávy v ruce a snažil se pochytit, co se dalo. Otázky na své budoucí poslání odrážel obratně a humorně s tím, že by zatím bylo předčasné se o tom šířit.

Když se schylovalo k zahájení schůze, všiml si, že Giordano, který byl předtím zabrán do rozhovoru s Rossem, se vzdálil a jeho místo zaujal Bannon, který vypadal dosti nervózně. Hádal, jestli už Bannon třeba nezačíná slevovat ze své neústupnosti. Postavil se tak, aby měl oba protagonisty na doslech.

„Jistě chápete, Rossi, že v tom z mé strany nebylo nic osobního,“ začal Bannon s pokusem o rádoby upřímný úsměv.

Ross na něj vrhl pohled, který naznačoval, že politici pro něj znamenají asi tolik jako cosi, do čeho člověk občas šlápne. „Ovšemže ne,“ odpověděl suše.

„Uznávám, jak je pro vás ten výzkum důležitý, doktore, a vím, že na to, abyste své stanovisko zvážil, budete potřebovat nějaký čas, přece jen bych se ale rád zeptal, jestli už jste snad k nějakému rozhodnutí nedospěl?“

„Ale ano, pane Bannone,“ odpověděl Ross. „Už jsem se rozhodl.“

3

Dny se protahovaly na týdny a obtíže neustálého cestování do Glasgowa a zpátky i pocit viny, že tak často chybějí v práci, to všechno se začalo na Kate a Sandym projevovat.

„Budu muset dát výpověď," uvažovala Kate, když v pátek třetího týdne zase jeli za Amandou. „Není to ode mne vůči škole zodpovědné."

„Oni to jistě chápou," namítl Sandy.

„To určitě ano, ale je to pro ně velice náročné. Musí to považovat za velkou obtíž, ale jsou příliš ohleduplní, aby mi to dali najevo. Je na mně, abych to rozhodla."

„Možná máš pravdu," řekl Sandy. Jemu samotnému to tak nevadilo. Když on během dne chyběl a jeho dva kolegové za něj zaskakovali, kompenzoval jim to zase častějšími nočními službami. Charlie i Andrew mají mladé rodiny, tak jsou s takovým uspořádáním docela spokojení. Kate s tím už tak spokojená nebyla. Znamenalo to, že Sandyho večer skoro nevídala.

„Myslela jsem, že už ji touhle dobou budeme mít doma," poznamenala Kate. „Na začátku vykládali, že nám ji dají domů možná už za čtrnáct dní a budeme tam muset dojíždět jenom na dialýzu. Bojím se, že něco není v pořádku. Vlastně si tím jsem jistá, jenže oni nám prostě nic neřeknou."

Sandy pohlédl na Kate, která seděla vedle něho, koutkem oka. Nervózně se kousala do rtů, proplétala si prsty a budila dojem, že silnici, na kterou upřené hledí, ani nevnímá.

„Grayson nám to určitě poví," usoudil. „Není z těch, co by něco balili do hedvábného papíru, a Clive Turner přece říkal, že s námi dneska chce mluvit."

„Myslíš, že naše manželství tohle všechno přežije?" zeptala se náhle Kate.

„Samozřejmě že ano," odpověděl Sandy, zaskočený takovou otázkou. Odtáhl ruku z volantu a stiskl Kate prsty. Cítil, jak v ní roste napětí. „Jak tě tohle mohlo napadnout?"

„Vždycky jsme si byli tak blízko," povzdychla Kate. „Ale teď se mi zdá, že se to změnilo. Většinou mi ani neříkáš, na co myslíš."

„Žijeme oba ve velkém napětí," odpověděl. „Asi je toho na nás

moc. Nikdy bych si nepomyslel, že ty nepřetržité starostí dovedou člověka tak vyčerpat. Cítím se jak přetažené pero.“

„Jen jestli je to všechno.“

„Samozřejmě že je.“

„Nerada bych, aby nás to rozdělilo,“ řekla Kate.

„To nesmí,“ ujistil ji Sandy. „Brzy už Amandu dostaneme domů a pak zas bude všechno jako dřív.“

„Až na dialýzu.“

„I na to si časem zvykneme, a až dostaneme domácí přístroj, tak to nebude prakticky žádná potíž. Uvidíš. Budeme to pak brát jako běžnou věc. Už si toho ani nebudeme všímat.“

Kate se slabě usmála a pohlédla na něj. „Nevím, co bych si bez tebe počala.“

„Ale jdi, miláčku,“ řekl Sandy. „Já tě potřebuju právě tak moc, jako ty mne.“

„Máme tu problém,“ oznámil s charakteristickou neomaleností Grayson, rozložil si na stole papíry a posunul si brýle na vhodnější místo nosu.

„Jaký problém?“ zeptal se Sandy. Ze samého strachu a napětí se mu po celém těle stáhla kůže. Všechny smysly jako by se mu náhle zostřily. Vnímal každou kapku deště, která dopadla na okno za Graysonovou hlavou, a nemohl se dočkat, až začne.

„Abych pravdu řekl, sami si nejsme jistí,“ odpověděl Grayson. „Amandina krev se znečišťuje téměř stejně rychle, jako ji čistíme. Vyžaduje dialýzu daleko častěji, než jsme očekávali. Domnívali jsme se, že se přibližně po čtrnácti dnech stav ustálí, ale bohužel se tak nestalo. Uvažujeme o tom, že by to mohlo mít něco společného s degenerací tkáně v jejích ledvinách.“

Degenerace tkáně! Ta slova se v Sandyho hlavě odrážela sem a tam. „Chcete tím říct, že se jí ledviny rozpadají?“ zeptal se. Hrdlo měl stažené a to se mu jevilo i na hlase. Musel polknout.

Grayson pokrčil rameny a pravil: „Taková je v současné době naše teorie. Samozřejmě, absolutní jistotu budeme mít, teprve až dostaneme zprávu o výsledcích histologického vyšetření.“

Sandy měl pocit, že poslouchá spíš automechanika, který mu vykládá, jakou poruchu mu našel na voze, než doktora, který ho

seznamuje se zdravotním stavem jeho dcery. Co vedlo takového člověka k tomu, aby se stal lékařem? Nebylo to poprvé, co si musel podobnou otázku klást. Při svém zaměstnání přicházel do styku s řadou lidí lékařské profese, u kterých měl pocit, že jim chybí základní soucit s nemocným. Neviděli před sebou lidi, ale pouze případy, intelektuální hádanky, problémy k řešení, sázky, při nichž mohli ve svých kariéristických hrách získat nebo ztratit.

„Vypadá to tedy, že si ji v dohledné době nebudeme moci vzít domů?“ zeptala se Kate.

„To nepřichází v úvahu,“ odpověděl Grayson.

Kate se zahleděla na zem a sepjala ruce, propletla si prsty a poslouchala, co ještě Grayson řekne.

„Musím s lítostí konstatovat, že Amanda je jedním z těch pacientů, kterým dialýza prostě nestačí. Nefunguje. Ona opravdu potřebuje transplantaci.“

„Nebo umře,“ konstatovala Kate hluše a monotónně.

V místnosti se rozhostilo mrtvé ticho, nato Grayson tiše řekl: „Obávám se, že ta možnost zde je.“

Sandy si všiml, že Kate už sebou přestala nervózně šít. To ho znepokojilo. Natáhl se a uchopil ji za ruce. Měla je studené jako led. Hrdlo se mu sevřelo a sotva dokázal promluvit, přesto se však Graysona ještě zeptal: „Předpokládám, že v takových případech musí platit nějaké priority?“

„Samozřejmě. Amanda bude zařazena do transplantačního registru jako urgentní případ,“ souhlasil Grayson.

„Co to v praxi znamená?“

„To znamená, že pokud se objeví vhodný dárce, bude moci předběhnout frontu, ale stále budeme vázáni určitým tkáňovým typem. Ten orgán se pro ni musí přesně hodit.“

„A co my?“ zeptala se Kate.

„Právě jsem to chtěl navrhnout,“ přiznal Grayson. „Je možné, že byste vy nebo váš manžel mohli jako dárci vyhovovat. My váš tkáňový typ v každém případě vyšetříme, ale nemyslím, že bychom na to měli příliš spoléhat. Podaří se to méně často, než si lidé představují. Bratr nebo sestra, to už by bylo lepší, a ideální jsou dvojčata, jenže Amanda je jedináček.“

„Takže pokud ani jeden z nás nebude typově vyhovovat, nezbývá

nám než čekat a doufat.“

„Dá se to tak vyjádřit.“

„Kolik máme času?“

„To bohužel nelze s určitostí říct,“ prohlásil Grayson stroze.

„Zajímá vás to vůbec?“ vyhrkl Sandy, jehož trpělivost s Graysonovou zřejmou otrlostí konečně přetekla.

„Prosím?“

„Osud naší dcery. Znamená pro vás něco myslím jako pro člověka?“

„Samozřejmě že ano,“ odpověděl Grayson, jehož se ta otázka zřejmě nepříjemně dotkla.

„To by mne opravdu překvapilo,“ odsekl suše Sandy, ale Kate mu varovně položila ruku na rameno, aby zabránila dalšímu vyhrocení situace. Pak oba vstali a odcházeli.

Clive Turner, který po celou dobu neřekl ani slovo, za nimi vyšel ven. „Moc mě to mrzí,“ řekl, když za sebou zavřel dveře. „Doktor Grayson je trochu studený čumák. Jsem si jistý, že to myslí dobře, ale ne vždycky to dokáže vhodně vyjádřit.“

Sandy přikývl. „Jak rychle nám dokážete udělat testy na tkáňový typ?“

„Můžeme to provést, ještě než odejdete,“ odpověděl Turner. „Ale jak už řekl doktor Grayson, myslím, že byste si neměli dělat příliš velké naděje.“

Sandyho pohled naznačoval, že tohle je to poslední, co by si přál slyšet.

„Poslyšte, co kdybychom si spolu šli vypít šálek čaje?“ navrhl Turner. „O něčem bych si s vámi chtěl pohovořit.“

Sandy měl nejdřív chuť to pozvání odmítnout, ale změnil názor, když viděl, že je Turner nezve jenom ze zdvořilosti ani proto, aby pouze zmírnil nepříznivý dojem, který vyvolal jeho šéf. Ten člověk vypadal, že jim opravdu chce něco sdělit. „Tak dobrá,“ souhlasil, „asi nám to všem přijde k duhu.“

V čajovně pro návštěvníky voněl silný čaj a páchla plastická hmota. Vysoká okna s výhledem na dvůr byla orosená, což způsobil vadný termostat čajovaru, který bez přestání bublal a vysílal do vzduchu oblaka páry. Tu a tam byla některá tabulka setřená a bylo

přes ni vidět, jak déšť dole na dvoře kropí kaluže. Turner pokynul Sandymu, aby se s Kate posadili k jednomu ze stolků s červenou deskou. Pak zašel pro čaj a přinesl jej na plastovém podnosu. Nastala krátká pauza, zatímco po stole rovnal šálky a talířky a naléval čaj. Když si konečně sedl, poznamenal: „Chápu, že se musíte cítit jako ve zlém snu."

„Všechno se to sběhlo tak rychle," odpověděl Sandy, který nevěděl, co na to rozumného říct. „Jednu chvíli byla zdravá jako rybička, a najednou je tady a ..."

„Umírá," doplnila ho Katy.

Turnerovo mlčení působí hůř než cokoliv, co by v té chvíli mohl říct, pomyslel si Sandy.

„O čem jste to s námi vlastně chtěl mluvit?" zeptal se, aby přerušil ticho.

Turner se opřel oběma lokty o stůl a naklonil se, jako by se chtěl s něčím důvěrné svěřit. „Musíme uvažovat do budoucnosti, o tom, co můžeme pro Amandu udělat, když se ukáže, že ani jeden z vás není jako dárce vhodný."

„Vyrozuměl jsem, že nám zbude jen čekat," řekl Sandy.

„Nevím, co si o tom budete myslet," pokračoval Turner, „ale mně napadla jedna možnost, o kterou bychom se mohli u Amandy pokusit. Upozorňuju vás, že je to jen taková možnost, ze které nakonec třeba nic nebude, ale myslím, že stojí přece jen za úvahu."

„O co jde?" zeptal se Sandy.

„Dostali jsme v posledních dnech od ministerstva zdravotnictví oběžník, který se týká glasgowské nemocnice Médic Ecosse. Na základě jisté politické dohody o financování, dosažené mezi nemocnicí a vládou, tam budou přijímat určitý počet pacientů všeobecné zdravotní péče, kteří jim budou doporučeni ke speciálnímu léčení. Několik takových případů se už v minulosti vyskytlo, ale to bylo jen z jejich dobré vůle. Nyní to dostává trochu oficiálnější charakter. I když si myslím, že je to z jejich strany hlavně propagační akt, aby si naklonili veřejné mínění, faktem zůstává, že pacienta, kterého na základě té nové dohody přijmou, budou léčit jako jednoho z svých vlastních pacientů, jenže bezplatně."

„A jak se to týká nás?" vyptával se Sandy.

„Médic Ecosse má totiž světově proslulé transplantační

centrum.“

„A vy si myslíte, že by na tohle transplantační oddělení mohli přijmout naši Amandu jako soukromou pacientku?“

„Pokud jsem vyrozuměl, není přesně stanoveno, kteří pacienti by k nim mohli být přijati. Kdyby se prokázalo, že jde o pacienta, který by měl z jejich zkušeností a z jejich vybavení zjevný prospěch, splnilo by to kritérium pro převoz. Musím říct, že je to z mojí strany možná jen zbožné přání, ale když ten papír pošleme, nemůžeme nic pokazit.“

„Vy myslíte, že by to přeložení Amandě prospělo?“ zeptal se Sandy.

„Myslím...,“ Turner se odmlčel, jako by si chtěl pečlivě rozvážit slova. „Myslím, že v Médic Ecosse by se Amanda transplantace dočkala dřív než v téhle nemocnici, a v jejím případě hraje čas rozhodující úlohu.“

„Ale jak to, když existuje mezinárodní registr a seznam čekatelů?“ zeptala se Kate.

Turner se zase odmlčel a pak řekl: „Mám takové podezření, že těch mezinárodních registrů může být víc, a ne všechny jsou dostupné nemocnicím, které jsou ve správě všeobecné zdravotní péče.“

„Já vám asi nerozumím.“

„Mám obavy, že tam, kde existuje poptávka jakéhokoliv typu, je její splnění závislé spíš na financích než na potřebě,“ řekl Turner. „Mezinárodní obchod s dárcovskými orgány se od ostatních nedostatkových komodit v zásadě neliší.“

„To je ale hnusné,“ prohlásila Kate.

„Ale i kdyby to tak bylo,“ pronesl Sandy, „nemohli by to přece přiznat a přijmout Amandu z těchto důvodů.“

„To opravdu ne,“ usmál se Turner. „Jenže navíc, což je důležité, tam mají to nejmodernější dialyzační zařízení, jaké je na světě k maní. Myslím, že tu žádost lze dostatečně odůvodnit tím, že by Amandě značně prospěla už jen samotná možnost toho jejich zařízení využívat. Ona teď totiž potřebuje hlavně čas. A ten jí Médic Ecosse může dát. Kdyby pro ni našli i ledvinu, tím lépe.“

„Jak bychom měli postupovat, chceme-li o to Médic Ecosse požádat?“ zeptal se Sandy.

„Ta žádost musí vzejít odtud. Jestli chcete, promluvím s doktorem Graysonem.“

„Udělal byste to?“ řekla Kate vděčně.

„Možná že jsem se do něj neměl tak navézt,“ usoudil Sandy lítostivě. „Bylo to ode mne pěkně sprosté.“

„S tím si nelamte hlavu,“ uklidňoval ho Turner. „Ten má příliš hroší kůži, než aby si to vzal k srdci. Přičte to vašemu rozrušení. Necitliví lidé vždycky všechno svedou na neporozumění druhé strany. Dám vám vědět, jakmile s ním promluvím. Co kdybyste na chvilku zašli za Amandou a já se zatím spojím s laboratoří ohledně vašich tkáňových vzorků. Ta procedura je velice jednoduchá.“

Sandy vstal a potřásl Turnerovi rukou. „Jsme vám opravdu moc vděční.“

„Doufejme, že z toho něco bude,“ odpověděl Turner.

Turner odešel a Sandy čekal, až Kate dopije čaj. Dávala si na čas, protože se přitom chtěla také trochu sebrat. Nerada by, aby na ní Amanda poznala, že plakala. „Tak co tomu říkáš?“ zeptala se, když odložila kapesník a uhladila si vlasy.

Sandy zhluboka vydechl, jako by se teprve teď uvolnil z napětí, které ho do té chvíle svíralo. Jako kdyby ta Katina otázka působila jako pojistný ventil. „Nevím, co si o tom mám myslet,“ přiznal se. „Cítím se úplně otupělý. Všechno to probíhá tak rychle, že s tím nedokážu udržet krok. Pořád se mi chce zařvat: Stát! Počkejte chvíli! Posaďme se a všechno to promysleme! Tohle se přece mojí rodině stát nemělo. Musí to být všechno nějaký hrozný omyl. To přece nemůže být naše dcera, komu se přihodila ta hrozná věc. Ale ono se to všechno děje a čas utíká. Strašně se bojím.“ Zahleděl se Kate do očí.

Polkla, pak se natáhla přes stůl a vzala mu ruku do dlaní. „To já taky,“ zašeptala.

Sandy zavrtěl hlavou: „Víš, pořád tomu nemůžu uvěřit. Jsem odsouzený tady sedět a modlit se, aby nějaká privátní nemocnice přijala mou dceru jako charitativní případ. Já! Bývalý pokladník univerzitního klubu labouristů, veterán stovek kampaní na podporu všeobecné zdravotní péče. Ježíši! To je podraz!“

„Jsi jenom otec, který se snaží pro svou dceru udělat, co může,“ řekla Kate tiše. „To není žádná hanba.“

Sandy pokrčil rameny, ale přesvědčený nebyl. „Tak pojď, jdeme za ní," pravil.

Oba nasadili optimistické úsměvy a vešli do pokoje, kde ležela Amanda. Ty úsměvy však byly jen zástěrou, jíž zakrývali svůj strach. Amanda vypadala velice špatně. Zase měla v očích ten nepřítomný pohled, který u ní Kate poprvé viděla ten den, kdy onemocněla. Pleť měla bledou a všechny pohyby jakoby zpomalené a ochablé. „Mami, já chci domů," řekla, když ji Kate vzala do náručí.

„To já vím, miláčku, ale ještě stále nejsi v pořádku," konejšila ji Kate. „Už to nebude dlouho trvat. Všichni kluci a holky ze třídy tě moc pozdravují. Tady ti posílají pohled a podívej se, všichni se podepsali."

Amanda se podívala, ale její nepřítomný výraz se nezměnil.

„Pan doktor Turner říká, že jsi moc statečná holčička," řekl Sandy, ale v duchu se zhrozil, jak Amanda vypadá. Neměla v sobě sebemenší jiskru, a to byla ráno na dialýze. Snažil se na to nemyslet, ale logika mu dotíravě říkala, že šance, aby se pro ni včas našel vhodný dárce, je mizivá.

Objevil se Turner, vyšel s nimi na chodbu a oznámil jim: „Podařilo se mi doktora Graysona zastihnout, nemá námitky proti tomu, abychom formálně požádali Médic Ecosse o přijetí. Pověřil mě, abych vyřídil všechny papíry, pustím se do toho hned."

„Jsme vám nesmírně vděční," řekla Kate a Sandy se k ní připojil.

„V laboratoři už vás čekají. Tady sestra vás tam zavede."

„Opravdu si myslíš, že se z toho dostane?" zeptala se Kate cestou domů. „Čestné slovo?" Hlas jí zněl tak bezbarvým tónem, jaký u ní Sandy dosud neslyšel. Trochu ho to lekalo. V poslední době na sobě vůbec objevovali dost věcí, které před touhle krizí neznali. Někdy měl pocit, že žije vedle cizinky. Věděl, že falešný optimismus není řešení i kdyby ho dokázal předstírat, a o tom dost pochyboval.

„Čestné slovo, že nevím," pronesl tiše. „Ale jestli tam nahoře je nějaký Bůh a jestli slyší naši naději a modlitby a ví, jak nesmírně ji oba milujeme, tak by se z toho měla dostat."

Kate mu sevřela ruku: „Sotva si dokážu srovnat, v co přesně mám vlastně doufat? Těžko můžeme počítat s tím, že se stane zázrak a Amandina ledvina začne pracovat. A Grayson a Turner se netvářili

moc optimisticky ani na možnost, že bychom mohli být vhodnými dárci my. Takže co zbývá? Doufat, že co nejdřív umře nějaké jiné dítě se stejným tkáňovým vzorcem? Opravdu doufáme, že se dítěti někoho jiného stane smrtelná nehoda?“ Když to vyřkla, úplně se sesypala a začala hledat kapesník. „Odpusť,“ řekla.

„Já myslím, že v první řadě musíme doufat, že Médic Ecosse projeví souhlas a Amandu přijme,“ řekl Sandy. Byl by ji nejraději sevřel do náručí, ale musel se soustředit na řízení. „Jestli je pravda, co říká Turner, že tam mají daleko lepší dialyzační přístroje, začne se Amanda brzy líp cítit a bude i líp vypadat. A pokud jde o ledviny, nechme to všechno na osudu a na doktorech. Co říkáš?“

Kate přikývla a pořádně se vysmrkala.

V glasgowské Dětské nemocnici se Clive Turner zatím zabýval vyplňováním formulářů, které Médic Ecosse vyžadovala u pacientů přijímaných k bezplatné léčbě. Jako zdroj informaci mu sloužil Amandin status. Čím hlouběji do těch údajů pronikal, tím menší se mu zdála naděje, že by právě Amandu mohli přijmout za pacientku. Měl na to myslet dřív, než se o tom Chapmanovým zmínil. Člověk ani nepotřeboval lékařský titul, aby mu bylo jasné, že z hlediska publicity představuje Amanda značné riziko, a z otázek, které v dotazníku vyplňoval, cítil, že o publicitu jde u neplatících pacientů především. Médic Ecosse nějakou tu příznivou prezentaci na veřejnosti potřebuje, zvlášť po všech těch negativních ohlasech, jimiž ji zahrnul místní tisk, celý žhavý vylíčit ji jako zařízení pro boháče, a vyvolat tak příslušný emocionální dopad. Zprávy o hotelech pro boháče, automobilech pro boháče a spoustě dalších věcí, které souvisejí s bohatstvím, přijímají lidé shovívavě, jakmile ovšem přijde řeč na zdravotní péči, vyplují na povrch jakési zvláštní rovnostářské principy. Běda politikovi, který by aspoň naoko nepadl před tímto zvláštním totemem na kolena.

Zdravý rozum napovídal, že Médic Ecosse se bude poohlížet spíš po pacientech, kteří se zotaví nebo vyléčí rychle, a pak je pokud možno za asistence tisku a kamer vypustí ze svého zařízení do náručí spokojené rodiny. Zaujetí proti nemocnici mohou překonat pouze důkazy o vysoké odbornosti. Učenost a schopnosti mají lidé v úctě. Turnerovi se však zdálo, že přijímáním riskantních případů, které

mohou zemřít, se nedá nic získat. Tento druh péče bylo nejlépe přenechat Matce Tereze.

Čím víc to promýšlel, tím víc v něm narůstala sklíčenost, zvláště když mu došlo, že tohle byl i důvod, proč s jeho návrhem, že by se mohli o Amandino přemístění pokusit, tak ochotně souhlasil Grayson. Ani Grayson nechtěl mít na krku neúspěch. Teď si přál, aby se o tom Chapmanovým nikdy nezmínil. Bezděčně v nich tak vzbudil naděje a teď měl strach, že budou velice brzo zmařeny. Uvažoval, zda by nepomohla přímá osobní intervence. Možná že kdyby s někým z Médic Ecosse promluvil, působilo by to lépe, než kdyby jim prostě jen poslal vyplněný formulář. Došel k závěru, že takovým pokusem nemůže nic zkazit, zvedl telefon a zavolal nemocnici Médic Ecosse. Všechny linky byly obsazené.

Turner seděl s prstem na vidlici aparátu a několik minut pozoroval kapky deště, stékající po okně lékařského pokoje. Pak zavolal znovu a tentokrát měl úspěch.

„Rád bych mluvil s někým, kdo by mě informoval o přijetí pacientky zdravotní péče podle nového konziliárního schématu.“

Řekli mu, aby čekal. Díval se tedy dál, jak se kapky deště honí na okenní tabuli, a poslouchal v telefonu motiv Mozartovy *Malé noční hudby.*

Hudba náhle ustala a ozval se další ženský hlas. Turner zopakoval, o co mu jde.

„Mohu vám poslat formulář, pane doktore. Vyplníte jej, připíšete podrobnosti o pacientovi a uvedete, jak by mu podle vás konziliární pobyt mohl prospět. Žádost nám pak doručíte a příslušná komise ji posoudí.“

„Já už formulář mám,“ pravil Turner. „Myslím ale, že bych si o své pacientce rád promluvil s někým z odpovědných pracovníků osobně.“

„Tak moment, prosím.“

Další kapky deště, další Mozart. Venku na chodbě plakalo malé dítě, kterému matka vyhubovala za nějaký přestupek.

„Tady je Leo Giordano, administrativní tajemník Médic Ecosse. Co pro vás mohu udělat?“

Turner mu objasnil Amandinu situaci a zajímal se, jaké má šance na přijetí do Médic Ecosse.

„My neplatící pacienty obvykle na transplantace nepřijímáme," vysvětloval Giordano. „Příčiny jsou vám jistě jasné. Jde tady o velké peníze."

„Chcete říct, že nikdy?"

„To ne," odpověděl váhavě Giordano. „Neřekl bych, že nikdy, ale upřímné řečeno, transplantace jsou hrozně nákladná záležitost a naše nemocnice zrovna není v nejlepší finanční situaci. Možná, že jste o tom slyšel."

„Obával jsem se, že mi něco takového řeknete," přiznal se Turner. „Ale u Amandy je v tomto okamžiku opravdu největší problém v tom, že špatně reaguje na dialýzu. Aparatury, které máte vy, jsou daleko účinnější než ty naše. Kdyby byla napojena na jednu z nich, poskytlo by jí to čas, který potřebuje, aby vydržela, než se naskytne vhodný dárce."

„Rozumím," řekl Giordano. „Předpokládám, že nemá žádné sourozence?"

„Ne, je to jedináček," odpověděl Turner. „Teď vyšetřujeme tkáňový typ rodičů, ale jejich šance pochopitelně nejsou příliš velké."

„Takže mluvíme o dítěti, které by jinak možná nepřežilo?"

„Ano."

„Jenže nemusí přežít ani tady," konstatoval Giordano.

„Samozřejmě. Podívejte se, pane Giordano, mluvme na rovinu," navrhl Turner. „Já vím, že vyslovit souhlas s přijetím Amandy pro vás neznamená žádný politický ani ekonomický zisk. Já vás o to prosím čistě z humánních důvodů. Je to roztomilé dítě a její rodiče jsou opravdu sympatická dvojice. Přáli bych jim všem tu šanci, prostě proto, že si to zaslouží."

„Chápu vás," řekl Giordano. „A díky za upřímnost. Ale já nemám poslední slovo. V této fázi budeme muset podat formální žádost našemu lékařskému řediteli, doktoru Kinscherfovi, a samozřejmě doktoru Jamesi Rossovi, vedoucímu transplantační jednotky."

„A aspoň to byste pro mne udělal?" zeptal se Turner.

„Samozřejmě," přisvědčil Giordano. „Kdyby to bylo na mně, asi bych vám rovnou řekl ano. Myslím, že je dobré, když si místní nemocnice mohou navzájem vyjít vstříc. Potíž je v tom, že jakmile my z Médic Ecosse požádáme, aby nám někdo půjčil třeba jen jednu

dávku krve, hned se v novinách objeví titulky, jaký je to skandál, že se mají z národního zdravotnictví podporovat boháči. Víte, jak to chodí.“

„Jo, to vím.“

„A co kdybyste mezitím poslal všechny ty papíry? Neškodí, když to bude připravené.“

„Děkuji, jsem vám velice vděčný.“

„To nestojí za řeč. Doufám, že to vám i tomu děcku vyjde.“

Turner položil telefon a zamyšleně poťukával perem o desku stolu. Udělal, co mohl; nebyl však přesvědčen, že to postačí. Vyplnil formuláře a podepsal je. Než se odešlou, musí je ještě podepsat Grayson jako přednosta ústavu. Podíval se na hodinky. Asi už bude pryč. Musí ho k tomu přimět ráno. Už už chtěl Amandin status založit, když vtom ho zaujala laboratorní zpráva o jejím tkáňovém typu. Přistoupil k vedlejšímu stolu s počítačovým terminálem a napojil ho na mezinárodní registr dárců. Možnosti sice zjišťoval už dnes ráno, ale když má ty podrobnosti před sebou, neškodí se ujistit ještě jednou. Vložil do počítače Amandina podrobná data a pak požádal o hledání vhodného jedince.

STUPEŇ HOMOLOGIE? zeptal se počítač.

80 PROCENT, udal Turner.

NEGATIVNÍ

Turner změnil požadavek na 70 PROCENT.

NEGATIVNÍ

Turner všechno vypnul. Snad zítra. „Zítra a zítra a zítra,“ mumlal si, když vycházel z místnosti a zamířil na oddělení.

Sandy se podíval na hodinky a zaklel. Na zpáteční cestě byl hustý provoz a práce na silnici navíc změnily pětimílový úsek čtyřproudové silnice na dvouproudový, se zákazem předjíždění.

„Budeš mít čas něco sníst, než půjdeš do práce?“ zeptala se Kate.

„Bohužel ne,“ odpověděl. „Jenom tě hodím domů a hned zas pojedu. Vezmu si něco, až se vrátím.“

„Charlie se určitě nebude zlobit, když přijdeš o půl hodiny později,“ přemlouvala ho Kate.

„Normálně by se nezlobil,“ souhlasil Sandy. „Ale dneska má jedno z jeho dětí narozeniny. Slíbil jsem mu, že přijdu včas.“

Sandy vysadil Kate na její návrh už pod svahem, na němž stál jejich dům, a rozjel se k okresní nemocnici. Opozdil se jenom o pět minut.

4

Byla sobota večer. Steven Dunbar jel z glasgowského letiště do centra města autobusem. Venku bylo tma a pršelo. Když se k tomu přidala ještě celková ponurost tmavých viktoriánských budov, které v tom dešti vypadaly ještě tmavší nebylo toho mnoho, co by mu zlepšilo náladu. Na druhý den ráno měl začít se svým úkolem v nemocnici Médic Ecosse.

Než vyslechl, jak tým skotského ministerstva striktně odmítl jakýmkoliv způsobem změnit své požadavky na výrazné zkrácení výdajů Jamese Rosse, byl by se vsadil, že k takové situaci nedojde. Jejich neústupnost byla pro každého, kdo na té schůzi byl, naprostým překvapením. Když to hodnotil zpětně, bylo až trapné, jak se skotské ministerstvo nenamáhalo ani s nějakým symbolickým gestem, jimž by vzbudilo dojem, že jde o opravdové vyjednávání. Pocity ani práce vynikajícího chirurga vůbec nic neznamenaly.

Dunbar stoprocentně očekával, že Ross podá rezignaci, a uvede tak do pohybu sled událostí, které skončí zavřením nemocnice, čímž celá ta hra ztroskotá. Jenže se tak nestalo. Namísto toho Ross k všeobecnému překvapení na vládní požadavky přistoupil, zaujal k nim postoj hodný filozofa a vyjádřil se, že chápe obtížnost jejich situace i finanční tlaky, pod kterými musí rozhodovat.

Dunbar se domníval, že mezi Rossem a skupinou Médic International muselo dojít k nějaké zákulisní dohodě, aby se Rossovy služby podařilo udržet a tím zabránit uzavření nemocnice, jenomže oficiálně nikdo nic takového nepřiznal, a nebylo oznámeno ani to, že Rossův výzkum bude nadále zabezpečován z alternativních zdrojů. Ross prostě prohlásil, že se cítí jako lékař povinován ve své práci v Médic Ecosse pokračovat. Že má na seznamu čekatelů řadu pacientů, za které se cítí zodpovědný, a že je nemůže zklamat. Co se týče transplantační jednotky, bude pokračovat za stejných ekonomických podmínek jako dosud.

Bylo jasné, že vládní skupina dosáhla při obnoveném jednání o

podmínkách své účasti v Médic Ecosse obrovského triumfu. Výraz údivu a překvapení na Bannonově tváři ve chvíli, kdy Ross spolkl svou hrdost a souhlasil s tím, co se považovalo za zcela nemožné, byl sice letmý, ale Dunbar jej zaregistroval. Teď už se nikdo nedoví, jestli přece jen neměl v úmyslu v posledním okamžiku couvnout. Injekce dalších veřejných prostředků do nemocnice budou nyní vyváženy daleko příznivějšími podmínkami dohody a širším přístupem veřejnosti k tomu, co Médic Ecosse může poskytnout. Dokonce i labouristická opozice musela na schůzi uznat, že to byla dobrá úmluva.

Součástí dohody bylo ovšem i jeho dočasné působení v Médic Ecosse jakožto tamějšího vládního zmocněnce a dohližitele nad veřejnými prostředky. Úskok jeho šéfů se dokonale povedl. A on byl teď na místě, připraven pustit se do pátrání.

K zásahu Sci-Med dala podnět stížnost jedné sestry, která už v nemocnici nepracovala. Tvrdila, že se zhruba před pěti měsíci při léčení pacientky transplantací v Médic Ecosse stalo něco nekalého. Ta malá pacientka, Amy Teasdaleová, totiž zemřela, protože se jí odhojila voperovaná ledvina. Zákrok se tehdy považoval za zcela rutinní. Zmíněná ošetřovatelka, jakási Lisa Fairfaxová, tvrdila, že u pacientky muselo dojít k nějakému závažnému omylu a orgán, který dostala, musel být nesprávný. Nedokázala to přesněji vysvětlit, jenom tvrdila, že reakce odhojení, která následovala, byla tak bouřlivá, že pro to není jiné vysvětlení. Za jiných okolností by byla její stížnost téměř s určitostí předána k projednání na místní úrovni, ale pozornost Sci-Med vzbudila skutečnost, že už dříve, několik měsíců po otevření nemocnice, tedy před třemi roky, podala podobnou stížnost jiná ošetřovatelka.

Ona druhá sestra, Sheila Barnesová, vypověděla tehdy prakticky totéž o pacientovi transplantační jednotky, jehož organismus také odhojil voperovanou ledvinu. Tato sestra posléze na protest podala výpověď; měla totiž dojem, že ji lidé z nadřízených úřadů neberou vůbec na vědomí. Vyslechli ji sice, ale odmítali vzít její stížnost vážně a zahájit interní šetření. Tvrdila tenkrát, že se vedení snažilo smést její stížnost se stolu, protože se obávalo, že by její propírání v tisku mohlo novou nemocnici poškodit. Sestra Barnesová nikdy svou stížnost nevzala zpět. Hodlala se dál dovolávat vyšetřování, krátce

nato však onemocněla rakovinou a nemohla ve své kampani pokračovat. Teď byla umístěna v Beeches, útulku pro chronicky nemocné v Helensburghu na břehu Clydu. Na ni samu i na její nařčení se sice už víceméně zapomnělo, jenže teď přišla se svou stížností sestra Fairfaxová a počítač Sci-Med v rámci srovnávacího programu upozornil na podobnost obou případů.

Počítač Sci-Med totiž zaznamenával, evidoval a porovnával veškeré zprávy o stížnostech na nedostatky v britských nemocnicích, ať se zdály jakkoliv bezvýznamné. Většina jich opravdu bezvýznamných bylo, pocházely převážně od nespokojených pacientů, kteří vznášeli neopodstatněné stížnosti, nebo od členů personálu, jimž leželi v žaludku nadřízení, které tudíž častovali stejně nepravdivými nařčeními. Čas od času se nicméně stávalo, že počítač přišel na něco, co by se jinak přehlédlo. Tentokrát zaznamenal nápadnou podobnost mezi stížnostmi obou sester. Obě ženy totiž tvrdily, že u jejich pacientů došlo k odhojení transplantátu, protože jim byl zřejmě dán nesprávný orgán. A teď jedna z těch žen umírala na rakovinu a ta druhá, zdravotní sestra Fairfaxová, byla ze svého místa propuštěna.

Dunbar se zapsal v hotelu v centru města a s potěšením zjistil, že je to hotel příjemně anonymní. Taky tam bylo teplo, což bylo k nezaplacení, protože se cítil promrzlý. Ve Skotsku bylo zřejmě vždycky o tři až čtyři stupně chladněji než na jihu Anglie. Všiml si toho, hned jak vystoupil z letadla. Syrová vlhkost počátku března celou věc ještě zhoršovala. Hodil aktovku na postel a přistoupil k oknu, aby se podíval dolů na šňůry aut, která se pomalu šinula po vlhkých silnicích. Světla vozů se odrážela v loužích, jichž postupně přibývalo, jelikož kanály už nedokázaly všechnu tu vodu pojmout.

Po několika minutách zavřel okenice a odvrátil se od okna. Zvedl telefon, zavolal pokojovou službu a požádal o velký gin s tonikem, pár kuřecích sendvičů a šálek horké černé kávy. Po jídle si dá nejdřív teplou koupel a pak se pustí do pročítání svých poznámek a do úvah o plánu, jak bude postupovat.

Když ležel ve vaně a voda mu dosahovala až k bradě, zavřel Dunbar oči a dumal nad tím, proč se asi James Ross rozhodl, že v Médic Ecosse zůstane. Ross je nesporně populární osobnost, skvělý

chirurg a uznávaný badatel ve svém oboru. Ale i když je zřejmě velice oddaný svým pacientům a požívá vážnosti svých kolegů, je to přece jen lidská bytost, a musí tedy podléhat zákonům lidské přirozenosti. Dunbar přisuzoval těmto zákonům velkou váhu a považoval je za hnací sílu téměř pro všechno, co se ve společnosti děje. Často musel odstranit několik povrchových vrstev, kterými se chytří cílevědomí lidé v mocných pozicích zahalují, ale vždycky se pod nimi projevily tytéž zákonitosti, ať to bylo v tovární hale, či v zasedací síni správní rady, na operačním sále, anebo v účtárně.

Ross je hrdý člověk a má k tomu všechny důvody. Zároveň je to chirurg s typickými extrovertními sklony své profese. Uzavřenost nejde s chirurgií dohromady. Na operační sál nepatří žádné komplexy sebezpytování. Podle Dunbarových měřítek k takové povaze nepasovalo, aby veřejně ztratila tvář tak, jak se to přihodilo Rossovi. Pokoření, že musí strpět tak drastické okleštění svých prostředků na výzkum bez sebemenšího náznaku ochoty ke kompromisu, by ho přece mělo dohnat k uražené rezignaci. Jenže nedohnalo.

Samozřejmě na něj mohl těžce dolehnout pocit zodpovědnosti za kolegy, kteří v případě zavření nemocnice přijdou o práci. Být osobně zodpovědný za uzavření nemocnice, to je břemeno, které by se nikomu vláčet nechtělo. Je tu ovšem ještě možnost, že ten člověk je světec, a tím pádem se Dunbarovým zákonům zcela vymyká.

Spoléhal na to, že jakmile bude mít přístup k účtům Médic Ecosse, nebude pro něj nic těžkého zjistit údaje o alternativních zdrojích financování výzkumu, a tedy o tom, jestli byla někde v zákulisí učiněna nějaká dohoda s Médic International; ale to pořád ještě nevysvětlovalo, proč se Ross zachoval tak neočekávaně. A to na tom bylo nejdůležitější.

Když už o Rossovi uvažoval, rozhodl se Dunbar, že jakmile vyleze z vany, prostuduje si veškeré informace, které o chirurgovi má. Neměl už v úmyslu jít ven ani sejít do přízemí hotelu, takže si natáhl jen džíny a svetr a nezdržoval se s ponožkami a botami. Usadil se se zkříženýma nohama na posteli a papíry si rozložil kolem sebe v dosahu kužele světla, který vrhala patřičně natočená lampička na nočním stolku.

Dosavadní kariéra Jamese Rosse byla vskutku mimořádná. Ceny

a uznání provázely jeho postup od studií na londýnské lékařské fakultě až po úvazky v řadě špičkových nemocnic v Británii i ve Spojených státech. Už za studií přešel Ross na jednu z nejlepších lékařských fakult v New Yorku, kde měl příležitost zařadit se do programu, který mu umožnil získat zároveň s lékařským titulem i doktorát filozofie. Předmětem jeho doktorské práce byla imunologie. To vysvětluje jeho intenzivní zájem o transplantační výzkum, pomyslel si Dunbar, a jeho výlučné postavení jak ve vědeckých, tak i v lékařských kruzích.

Na badatele si hrálo mnoho lékařů, jenže dny, kdy k významným objevům docházelo za svitu svíčky v malé komůrce při nemocničním oddělení, byly nenávratně pryč. Tyhle časy vymizely zároveň s redingoty a nablýskanými monokulárními mikroskopy. Uspět ke konci dvacátého století v mimořádně náročném a soutěživém světě lékařského výzkumu znamenalo především být vyškoleným badatelem se všemi znalostmi, které jsou k tomu předpokladem. Fakt, že Ross dostal zároveň lékařskou hodnost i doktorát z teorie, dokazoval, že musí být intelektuálně opravdu na výši.

To ovšem ještě neznamená, že není mizerný organizátor, uvažoval Dunbar. Na světě je spousta intelektuálně nadaných lidí, kteří končí v ústraní univerzitních kateder, protože neměli organizační schopnosti ani na řízení stánku s pizzou. Jestliže je Ross vědec žijící ve věži ze slonoviny, je možné, že oddělení pod jeho vedením upadá; ale opět byl podle všech známek pravdou pravý opak. Transplantační jednotka v Médic Ecosse byla považována za jednu z nejlepších a Ross nebyl žádný roztržitý profesor. Byl vyloženě schopným mužem na vedoucím místě, a vůbec nevypadal na člověka, který by šéfoval jednotce, kde mohou dát pacientovi omylem špatný orgán.

Materiály obsahovaly i pár informací o Rossově soukromém životě. Oženil se s Američankou, radioložkou, kterou poznal, když pracoval v Bostonu, ale neklapalo to a před čtyřmi roky se po tříletém manželství rozvedli. Dětí neměli. Jeho bývalá manželka se vrátila do Států, kde se znovu provdala. V Glasgowě bydlel Ross v nájemném bytě v moderním činžovním domě v Kelvingrove, ale často cestoval jako konzultant do Ženevy.

Za poslední rok si Ross do konce dubna vydělal 87 tisíc liber.

Měl dva roky staré BMW 5 a byl členem dvou klubů. Byl čestným přednášejícím profesorem na glasgowské univerzitě na základě dohody, která mu ukládala přednést čtyři přednášky o imunologii do roka.

K osobním materiálům byly přiloženy čtyři separáty jeho posledních vědeckých publikací. Jedna se zabývala něčím, co se nazývá „imunopreparace“, zbylé tři se týkaly možností použít jako donorské orgány pro lidskou transplantaci alternativní živočišné druhy. Dunbar si je dal stranou, přečte si je, až bude mít víc času. Asi si vyžádají hodně koncentrace. Imunologie a transplantační chirurgie byly oblasti od jeho specializace, jíž byla válečná medicína, jaksepatří vzdálené.

Steven Dunbar, jediný syn cumberlandského ředitele školy a jeho ženy, učitelky hudby, vyrůstal v Lake Districtu, v malém městečku Glenriddingu na břehu Ullswateru. Než vystudoval medicínu, sloužil jako rezident na dvou nemocničních odděleních: jedno bylo chirurgické oddělení v Leedsu, druhé úrazové oddělení v Newcastlu. Právě v té době začal přemítat o motivech, které ho přivedly k medicíně, a uvažovat o jiných možnostech. Měl pocit, jako by byl od školních dob až do nynějška neustále v jakémsi šlapacím mlýnku bezduché rutiny. Učitelé i rodiče byli potěšeni, že se dostal na medicínu, a on se v té chvále a radosti druhých vezl s sebou. Nikdo z nich a musel uznat, že ani on sám si nikdy nepoložil otázku, jestli si doopravdy přeje stát se lékařem. Teprve když se mu jeden přítel zmínil, že by mohl uvažovat o armádě, začala pro něj budoucnost nabývat nových tvarů.

Rozhodl se pro drsný život v parašutistickém pluku, prodělal všestranný výcvik, nejdřív jako voják a pak jako vojenský lékař. Následujících pár let ho podrobilo nejrůznějším fyzickým zkouškám, o jakých se mu kdy snilo, protože sloužil jak u pluku, tak příležitostně zaskakoval i u zvláštních jednotek. Byl to ovšem životní styl, který nemohl pokračovat donekonečna, a když nastal čas, aby s ním skoncoval, pochopil a zařídil se podle toho. Velkou otázkou však bylo, co dál.

V armádě probíhaly kursy pro důstojníky, kteří se chtěli vrátit do civilu, ale do těch Dunbara nevzali. Byl přece lékař, takže se

předpokládalo, že se vrátí k civilní medicíně. Naštěstí se svěřil jednomu známému důstojníkovi, že se mu pokračovat v medicíně vůbec nechce, aspoň prozatím. To ho pak přivedlo přes přítele toho známého až k nápadu, že by se mohl hodit k práci v inspektorátu Sci-Med. Nyní, po čtyřech letech, které u Sci-Med strávil, se cítil usazený a spokojený.

Každý z úkolů, jimiž ho pověřili, byl vždycky jiný než všechny předchozí. Každý byl svým způsobem náročný, a protože se všechny týkaly výlučně problémových oblastí medicíny, nutily ho také držet krok s vývojem profese. K jeho práci patřila i ochota odstěhovat se ze dne na den kamkoli ve Spojeném království, kam hojen jeho úkoly zavedou.

Jedinou zápornou stránkou tohoto životního stylu bylo, že zřídkakdy pobyl dost dlouho na jednom místě, aby mohl navázat nějaký vztah. Bylo mu pětatřicet a stále byl svobodný.

Dunbar otevřel tenkou složku Amy Teasdaleové. Od narození trpěla téměř nepřetržitě ledvinovými obtížemi. Vyzkoušeli na ní nejrůznější léčebné postupy ve spoustě nemocnic, mezitím však stále čekala, až se pro ni vyskytne vhodný orgán k transplantaci. Její stav se však ustavičně horšil, až se po období opravdu těžké nemoci dostala do Médic Ecosse. Tamějšímu týmu se podařilo ji stabilizovat na dostatečnou dobu, aby mohla čekat na orgán od vhodného dárce.

Konec její historie bohužel nebyl šťastný. Organismus dítěte transplantovaný orgán téměř okamžitě odhojil, ačkoliv byl podle počítačových dat co do kompatibility tkáně vhodný. Kopie komparačního štítku Médic Ecosse byla v materiálech založena. Jako příčina smrti se uváděla prudká imunitní reakce na přítomnost cizí tkáně, navzdory uspokojivé kompatibilitě *in vitro.* Vzhledem k tomu, že kompatibilita pro dárcovský orgán byla stanovena na 84 procent, usoudil Dunbar, že stížnost sestry Fairfaxové, že byl Amy voperován nesprávný orgán, nezní příliš přesvědčivě.

Pustil se tedy do materiálů samotné Lisy Fairfaxové. Vzhledem k tomu, co se stalo, se nabízela možnost, že sestřina stížnost pramenila z její hluboké oddanosti malé Amy Teasdaleové a z pochopitelného otřesu po její smrti to je profesionální riziko všech ošetřovatelek, které pracují na dětských odděleních. Zřejmě uvěřila, že imunitní reakce, jejímž svědkem se u své svěřenkyně stala, byla způsobená

tím, že dítě dostalo nekompatibilní orgán, její postoj však mohl vyplynout i ze žalu a hluboké potřeby nějak si vysvětlit emocionálně nepřijatelnou událost.

Přes ujištění nemocničního vedení, že k žádné záměně nedošlo a že Amy, jak dokázala laboratorní analýza, dostala plně kompatibilní ledvinu, Lisa Fairfaxová na své stížnosti trvala a musela se s nemocnicí rozejít. Vypadalo to na klasický případ ošetřovatelky, která se nechala ovládnout příliš důvěrným vztahem k pacientce, uvažoval Dunbar.

Zavřel složku. Na papíře to působilo dost jasně, i když otázka, proč sestra Fairfaxová nepřestala se svými stížnostmi tak dlouho, dokud si toho nepovšiml Sci-Med, mu nešla z hlavy. K prchlivým stížnostem a obviněním mívají lidé obvykle tendenci v období, kdy ještě působí hluboký otřes, po nějaké době se však obvykle vzpamatují a v řadě případů se za věci, které vyřkli ve stresu, zastydí. Možná by bylo dobré se s ní sejít a přesvědčit se, jestli se u ní nedá zjistit něco víc než to, co se dostalo do zprávy. Ještě se podíval, má-li o ní nějaké další informace, a našel jednostránkovou osobní kartu. Byla tam uvedena její adresa a nějaké údaje z její minulosti, včetně toho, že po tři roky pracovala jako sálová sestra a další tři roky se specializovala na ošetřování pacientů po transplantaci. To Dunbara přimělo k další úvaze. Už už by byl nad tou ženskou mávl rukou jako nad emocionálně labilní osobou, ale co když se mýlí. Za šest let se dá nashromáždit pěkné množství ošetřovatelských zkušeností. Lisa Fairfaxová se musela za tu dobu setkat s velkou spoustou transplantovaných pacientů. Rozhodl se, že má-li být spravedlivý, bude se s ní rozhodně muset sejít.

Složka s doklady o stížnosti Sheily Barnesové byla hubená. Malý pacient jménem Kenneth Lineham zemřel stejně jako Amy Teasdaleová na odhojení transplantované ledviny. Orgán byl posouzen jako vysoce kompatibilní s jeho vlastním tkáňovým typem, ale opět stejně jako u Amy Teasdaleové došlo po operaci k imunologickému odhojení. Sestra Barnesová, podobně jako Lisa, tvrdila, že někde v průběhu celého procesu muselo dojít k záměně a on jistě dostal nesprávný orgán. Předběžné ověření její stížnosti o tom však nepřineslo žádný důkaz a ona na protest dala výpověď.

Dunbar plně chápal, proč na tu situaci počítač Sci-Med

upozornil. Dvě sestry podaly v případě dvou pacientů v odstupu nějakých tří let téměř identické stížnosti a obě to byly zkušené ošetřovatelky na transplantační jednotce. Nutné je ovšem poznamenat i tolik, že v obou případech naprosto scházely jakékoliv vědecké důkazy. Tvrzení těch žen se opírala o hluboké vnitřní přesvědčení, ale o nic jiného.

Dunbar by byl rád věděl, jestli existují nějaké další případy nápadně prudké imunitní reakce u pacientů, kteří dostali orgán klasifikovaný laboratorními testy jako zcela kompatibilní. To byla věc, kterou si mohl na počítači ověřit. Pomocí notebooku, který si nosil s sebou, měl přístup k hlavnímu počítači Sci-Med. Jediné, co k tomu potřeboval, byla vhodná telefonní linka a hotel telefonní přípojky pro modemová spojení měl.

Napojil se pomocí vstupního kódu a hesla na londýnský počítač a začal klást otázky týkající se údajů o transplantátech ledvin. Bylo jich spousta; v posledních několika letech se transplantace ledvin stala téměř rutinní operací. Musel zúžit požadavek na data z posledních dvou let. Úspěch při vyhledávání v počítači vždycky závisel na tom, zda zadá ty pravé dotazy. Mít přístup ke všem údajům na světě nebylo k ničemu, pokud člověk nevěděl zcela přesně, na co se ptát.

Do systémového projektu služeb Sci-Med byla vložena spousta údajů. Ještě svůj požadavek zúžil na informace o pacientech, kteří zemřeli do dvou dnů po operaci stejně jako Amy Teasdaleová a Kenneth Lineham. Pak se zeptal, kolika z nich byly darovány ledviny s kompatibilitou 80 procent vzhledem k tkáňovému typu pacienta. Výsledek byl nula.

Dunbar chvíli nepřítomně zíral na obrazovku a o výsledném čísle přemítal. Ve Spojeném království zemřeli za poslední tři roky během dvou dnů po operaci plně kompatibilního orgánu pouze dva pacienti, a oba byli pacienty Médic Ecosse. Náhoda? Vyloučit se to nedá, připustil. Dva nejsou vysoké číslo, možná statisticky nevýznamné. Možná se vyskytly nějaké případy mimo soubor s osmdesátiprocentní kompatibilitou. Zadal počítači stejnou otázku a snížil kompatibilitu nejdříve o pět, pak o deset procent. Stále zůstávali jen oni dva pacienti z Médic Ecosse. Nato se podíval ještě na případy, kdy pacienti zemřeli do jednoho měsíce po transplantaci.

Těch bylo deset a na příčině smrti se bez výjimky podílely jiné okolnosti. Obě úmrtí v Médic Ecosse zůstávala ojedinělá. Byla to hádanka.

5

Ráno se Dunbar zeptal v recepci, jak to vypadá s autem, které si chtěl vypůjčit, a dověděl se, že už mu ho přistavili na parkoviště. Podepsal tedy příslušné dokumenty a dostal klíče k tmavě modrému roveru 600 Si. Bylo těsné po deváté hodině. Řekl si, že pracovní den může klidně začít bez něj a že nemocnici obšťastní svou přítomností o něco později. Do Médic Ecosse tudíž dorazil až těsně před desátou a ohlásil se v recepci. Příjemná třicátnice, oblečená do tmavého kostýmku a sněhobílé halenky, které výborně podtrhávaly dojem chladné profesionality, mu sdělila, že je očekáván. Kdyby se laskavě na chvíli posadil, někdo pro něj za moment přijde.

Ten někdo byla, jak se ukázalo, tmavovlasá mladá žena menší postavy, rovněž oblečená do klasického kostýmu. Představila se jako Ingrid Landesová. Hleděla na něj sebejistě, zpříma, a pevně mu potřásla rukou.

„Pojďte se mnou, doktore Dunbare, ukážu vám vaši kancelář. Máte auto?“

„Mám.“

„Tak to budete potřebovat tohle.“ Podala mu nemocniční parkovací kartu, zasunutou do plastového pouzdra s příchytkou na čelní sklo. „Přidělili jsme vám místo sedmnáct vzadu za budovou. Je to dobře označené.“

„Mnohokrát děkuju,“ odpověděl Dunbar, profesionalita, s jakou byl přijat a uvítán, na něj udělala dojem. Ještě víc na něj zapůsobilo, když ho Ingrid uvedla do skvěle vybavené, vkusně zařízené kanceláře, ve které našel prakticky všechno, co by mohl potřebovat, včetně počítače a faxu.

„Bude vám to tu vyhovovat?“ zeptala se Ingrid.

„Absolutně.“

„Co kdybych vám teď připravila kávu a vy si zatím rozmyslíte, co byste ode mne potřeboval? Jste pro?“

„Co od vás budu potřebovat?“ podivil se.

„Jistě, přidělili mě k vám, abych vám z počátku vašeho pobytu u nás pomohla se zabydlet. Ale jestli s tím nejste srozuměn, jsem si jistá, že -“

„Ale kdepak,“ přerušil ji Dunbar. „Já jenom že jsem žádnou pomoc nečekal. Je to milé překvapení.“

Odpověděla mu úsměvem, který mu připadal trochu povznesený. „V pořádku. A co ta káva?“

„Černou a bez cukru.“

Odešla z místnosti a Dunbar se posadil za stůl. Táhlo mu hlavou, proč mu ji přidělili. O žádnou sekretářku nežádal. Dostala snad za úkol, aby na něj dávala pozor, nebo v tom byla jen snaha udělat dobrý dojem, takový bonbónek pro inspektora? Asi je příliš podezíravý. Prozatím se bude snažit nebýt předpojatý.

Ingrid se vrátila s kávou a postavila ji na psací stůl. Vůně ho ubezpečila, že je to nápoj z kvalitní čerstvě umleté kávy. Šálek byl jen jeden.

„Vy si nedáte?“ zeptal se.

„Snažím se kávu omezit,“ pravila Ingrid s úsměvem, který odkryl trochu nepravidelné zuby. „Pila jsem jí až moc. A byla jsem z toho už předrážděná. Přešla jsem na perrier.“

„Tak co kdybyste si přinesla perrier a pověděla mi při tom něco o nemocnici? A potom byste mě tu mohla provést? Rád bych si to tu trochu osahal.“

Ingrid se znovu vzdálila. Dunbar vstal a přistoupil k oknu. Koberec byl až nepříjemně vysoký. Připomnělo mu to mořskou pláž, kde se člověk při chůzi brodí pískem. Okno vedlo na nezajímavé hlavní nádvoří před nemocnicí. Vnitřní část byla nalinkovaná jako parkoviště; silnice, která vedla kolem něj, měla dvojitou žlutou čáru, značící zákaz zastavení, a byla jednosměrná. Doprava směřující od brány byla vedena doleva a pak po okruhu ve směru hodinových ručiček k hlavnímu vchodu.

Když se zahleděl k bráně, právě do ní vjížděla dlouhá černá limuzína, sledovala šipky na vozovce a tiše přistála u schodiště k hlavnímu vchodu. Tónovaná okna vozu byla tak tmavá, že téměř splývala s nablýskanou černí karoserie. Dovnitř nebylo vůbec vidět. Auto mělo cizí poznávací značku. Dunbar hádal, že by mohla být

arabská, ale z úhlu jeho pohledu ji nešlo rozeznat.

Zatímco pozoroval, co se děje venku, vešla Ingrid a stoupla si k oknu vedle něj.

„Dorazila jedna z našich pacientek Omega.“

„Pacientek Omega?“

„Těžké prachy. Takhle má rezervované celé křídlo.“

Přední dveře vozu dole pod oknem se otevřely a vystoupili dva muži. Oba byli podle vzhledu ze Středního východu, i když oblečeni byli podle západního vzoru. Řidič byl v uniformě. Ten druhý, podsaditý, v obleku ze světle šedé lesklé látky a v reflexních brýlích, se nejprve rozhlédl, a pak teprve uchopil pravou rukou kliku zadních dveří. Druhou ruku měl schovanou v kapse saka.

„Co to prokristapána je?“ zamumlal Dunbar.

Ingrid mlčela.

Muž v šedém obleku dospěl k názoru, že v nemocnici ani v okolí na pasažéry vozu žádné nebezpečí nečíhá, a zadní dveře otevřel. Vystoupili čtyři lidé. Všichni v arabských oděvech. Tři ženy a jeden muž. Jedna z žen byla zřejmě pacientka; ti ostatní jí pomáhali k hlavnímu vchodu.

Když zmizeli z dohledu, natáhl Dunbar krk, aby líp viděl na zadní část auta, ale nic dalšího se mu zjistit nepodařilo.

„Máte hodně takových pacientů Omega?“

„Zřejmě ne tolik, kolik bychom potřebovali,“ odpověděla Ingrid s potlačovaným úsměvem.

Dunbar pochopil její vtípek a usmál se také. „Ta tu asi nebude kvůli zarostlému nehtu?“

„To vážně nevím,“ odpověděla Ingrid. „U nás se velice dbá na diskrétnost. Každý z personálu ví jen to, co vědět musí. Takové tu platí zásady a společnost je striktně dodržuje.“

„No ovšem.“ Rád by byl věděl, jestli opravdu nic neví. Připadalo mu, že je něčím víc než jen sekretářkou.

Za limuzínou zastavila další dvě vozidla. První byla neoznačená dodávka a druhé renault espace. Z renaultu vystoupilo dalších šest lidí a pomáhali vyložit dodávku. Dunbar odhadoval, že všechny ty truhly a kufry patří k zavazadlům oné zazobané pacientky. Celou operaci měl pod palcem chlapík v šedém obleku. Ingrid a Dunbar se odvrátili od okna.

„Pro koho vlastně normálně pracujete?“ zeptal se Dunbar.

,.Pracuju u pana Giordana.“

„A jste si jistá, že vás může postrádat?“

„To byl jeho nápad, že mne přemístí k vám.“

„Je od něj velice laskavé, že byl ochoten vás pustit. Jistě má plno práce.“ Dunbar pátral, jestli Ingrid nebude reagovat s jistými rozpaky; spoléhal na to, že by její oči mohly prozradit nějaký postranní motiv, ale nedočkal se ničeho. Buď mluví pravdu, usoudil, anebo je tahle Ingrid Landesová velice dobrá herečka.

„Mohu se vás zeptat, jakou prací se normálně zabýváte?“ zajímal se Dunbar.

„Jsem osobní asistentka pana Giordana a kromě toho se starám o vztahy mezi jednotlivými odděleními.“

„Proč jsem tady já, určitě víte?“

„Jste tu jako hlídací pes, poslala vás sem vláda, abyste bděl nad osudem jejích investic. Něco jako strážce veřejné pokladny.“

„Skoro jste se strefila.“

„Takže co pro vás mám udělat, abyste mohl začít?“

„Rád bych viděl seznamy zaměstnanců jednotlivých oddělení, mzdové listy, měsíční účetní výkazy za poslední půlrok, údaje o neuhrazených účtech a soupis požadavků a rezervací nemocniční péče a služeb.“

„Mám dojem, že většinu těch věcí jsme odhadli už předem. Kopie příslušných počítačových souborů najdete na disketách v první zásuvce psacího stolu.“

Dunbar otevřel horní zásuvku, našel tam identifikační visačku se svou jmenovkou a plastovou krabici se čtyřmi disketami. Usmál se a prohlásil: „Naprosto jste mě ohromila. Zdá se, že jste myslela na všechno.“

„Snažíme se,“ řekla Ingrid. „Lidé, kteří přijdou do téhle nemocnice, jsou zvyklí na to nejlepší. Předpokládají, že na to mají právo, a tak se jim to snažíme poskytnout.“

„Líbí se vám tady pracovat?“

„Samozřejmě že líbí,“ odpověděla, jako by to byla stupidní otázka. „Hodně nás kritizují za to, že jsme privátní, ale my jsme taky vynikající a to nepopře nikdo. Každý lékař, sestra, dokonce i zřízenci a uklízečky ti všichni byli vybíráni co nejpečlivěji. Každý z nás to ví,

a tak tu vládne jistá hrdost na to, kde pracujeme, *esprit de corps*, pokud chcete. Lidi to nutí, aby ze sebe vydali to nejlepší. To není jako u Britských železnic, kde se všichni zaměstnanci cítí anonymně a končí to tím, že pasažéři jim mohou být ukradení. Tohle je něco jiného. Sympatického. Je to takové, jak by to mělo být."

Dunbar přisvědčil. Že by se mu z Ingrid Landesové podařilo vytáhnout nějaký ten drb nebo skandál, věru nijak pravděpodobně nevypadalo. Rozhodl se, že na ni trošku přitlačí, aby viděl, kam až její loajalita sahá.

„Je to vlastně takové uměle vytvořené prostředí."

Chytila se na udičku: „Jak to?"

„Už samotný ten fakt, že jde o soukromou nemocnici, znamená, že si svou klientelu sami vybíráte. To vám usnadňuje situaci, ne?"

„Nedá se říct, že si ji vybíráme. Přijmeme každého, kdo sem chce nastoupit a -"

„Může si to dovolit."

„Ne, to není fér. Mnozí naši pacienti hradí výdaje ze zdravotního pojištění, na které si připláceli z vlastního rozhodnutí. To je jejich volba. Na tom nevidím nic špatného."

„Ale to z vás pořád ještě nedělá normální nemocnici."

„Nechápu, jak tohle můžete říct," ohradila se Ingrid, které se do hlasu začala vkrádat podrážděnost.

„Nemusíte provozovat služby, do kterých se vám nechce. Nemáte úrazové oddělení, neléčíte venerické choroby, nezajímá vás AIDS, tuberkulóza a vlastně žádné infekční nemoci, a co se týče Alzheimera a podobných mentálních poruch, ty vám mohou být už úplně ukradené. O těch nechce Médic Ecosse ani slyšet."

„Máte pravdu, že vším se nezabýváme," souhlasila váhavě, „ale zato máme jednu z nejlepších transplantačních jednotek v zemi."

„To tedy opravdu máte," přisvědčil Dunbar s úsměvem. „A taky jednu z nejloajálnějších zaměstnankyň v zemi."

Vykulila oči. „Vy jste mě jen zkoušel!" vykřikla.

Dunbar lehce zvedl obočí a našpulil rty jako neviňátko. Ingrid se rozesmála. „To se vám tedy povedlo," řekla.

„Jsou všichni zaměstnanci tak oddaní jako vy?"

„Já bych řekla, že jsou. Pracovní podmínky tu máme velice dobré, platy o dost vyšší než jinde a dovolená je taky velkorysá. To

bych vám ovšem asi říkat neměla. Vy jste schopný to klidně zase obrátit," zasmála se Ingrid.

„Toho se nebojte," usmál se Dunbar. „Jednak nemám takovou moc a jednak s vámi souhlasím, že kdo chce dostat něco mimořádného, musí si zaplatit. Takže problémy s personálem tu nemáte, a nespokojené zaměstnance taky ne?"

Ingrid svraštila čelo a přemýšlela. „Alespoň já si na nic takového nevzpomínám."

Dunbar mlčel, jako by ji chtěl povzbudit k přemýšlení.

„Počkejte, když o tom uvažuju, jeden takový případ tu byl," rozpomněla se Ingrid. „A vlastně to není tak dávno. Jedna ošetřovatelka na transplantační jednotce jméno už jsem zapomněla. Chudák ta ženská vyrukovala po smrti jedné pacientky s bláznivým obviněním."

„Jakým obviněním?"

„Ta pacientka na transplantační jednotce, to byla malá holčička, která už dlouho těžce stonala a pak po transplantaci ledviny zemřela. Bylo to jedno z mála úmrtí, k němuž na jednotce došlo. Vlastně možná vůbec jediné, co jsme tu kdy měli."

Dunbar se opanoval a neřekl, že ví ještě o dalším.

„Myslím, že ta sestra k pacientce příliš přilnula. Byla strašně rozrušená, začala tvrdit spoustu absurdních věcí a obviňovat lékařský tým z nedbalosti a podobně."

„Co se s ní stalo?"

„Doktor Ross a pan Giordano se k ní přes to všechno zachovali velice chápavě. Zajistili jí odbornou psychologickou péči a dávali jí spoustu volna, ale ona s těmi výpady nepřestávala, a tak se obávám, že ji museli propustit."

„Chudák," poznamenal Dunbar, který usoudil, že už je na čase nechat tu záležitost být. „Co kdybyste mi to tu teď ukázala?"

„Co si speciálně přejete vidět?"

„Absolutně všechno."

To, co Dunbar při oné prohlídce viděl, na něj udělalo ohromný dojem. Nesměl samozřejmě vstoupit do žádného z obsazených pokojů, to by totiž mohlo být považováno za vniknutí do pacientova soukromí, k tomu, aby získal představu o typu ubytování, jaké se tu

nabízelo, mu však stačilo nahlédnout do těch prázdných. Pokoje by neudělaly ostudu žádnému špičkovému hotelu, každý byl vybaven telefonem, rádiem, satelitním televizním přijímačem a komunikačním systémem hodným kosmického věku. Kde to bylo jen trochu možné, byly přístroje uklizeny z dohledu, většinou se ukrývaly za posuvnými panely. Monitory srdeční činnosti, zdroje kyslíku a zařízení na infuzi byly od lůžka vesměs na dosah ruky, ale dokud jich nebylo třeba, byly ukryty rovněž. Těžko by někdo hádal, že je v nemocničním pokoji. Dokonce i vzduch tu byl čerstvý a beze stopy antiseptických pachů. Dunbar zvedl oči ke stropu a spatřil mřížky klimatizace.

Rentgenové oddělení bylo špičkové, stejně jako fyziologická laboratoř s naleštěným zařízením k měření respiračních funkcí. Operační sály byly vybaveny osvětlením i operačními stoly na nejvyšší současné úrovni. Anestetika se přiváděla barevně odlišenou baterií regulátorů, každý plyn s vlastním manometrem a zapisovačem průtoku, a nebylo vidět ani jediný zásobník. Monitory pro endoskopii byly připevněny na pohyblivých ramenech, aby mohly být přizpůsobeny jakékoliv výšce a jakémukoliv úhlu, jaké si jen chirurg přál.

Když čekali na výtah, který je měl zavézt na transplantační jednotku, zeptala se Ingrid: „Tak co tomu zatím říkáte?“

„Nemůžu uvěřit, že jsem ve špitále,“ odpověděl Dunbar. „Nemluvě o všem ostatním, je tu takový klid. Jako by tu kolem vůbec nebyli lidi. Já si nemocnici vždycky spojuju s rámusem a hemžením.“

„Firemní zásady,“ vysvětlila mu Inge. „Neukrývá se tu jen zařízení a přístroje, v ústraní se drží i sestry! Ovšem jakmile některou potřebujete, ihned se vynoří přímo vedle vás.“

Dveře výtahu se otevřely a z kabiny vystoupili tři lidé, muž ve sněhobílém arabském oděvu a dva další, v nichž Dunbar rozpoznal řidiče a bodyguarda, které viděl před vchodem vystupovat z limuzíny. Ingrid se na ně usmála a něco jim arabsky řekla. Mluvila docela plynně.

„Já žasnu,“ poznamenal Dunbar, když vstoupili do výtahu a dveře se za nimi klouzavě zavřely.

„Pacienti Omega mají své nároky,“ vysvětlila mu Ingrid.

Jakmile vyjeli vzhůru do přijímacích prostor transplantační jednotky, Ingrid řekla: „Musím se nejdřív ohlásit u doktora Rosse a zjistit, jestli vás teď můžeme po oddělení provést.“

Dunbar přikývl.

Ingrid se naklonila přes recepční pult a požádala sestru, která tam seděla, aby oznámila doktoru Rossovi, že přišli. Žena se usmála, přikývla a zvedla telefon. Pár minut nato se Ross ve foyeru objevil. Na Ingrid přátelsky kývl a pak se obrátil k Dunbarovi a podal mu ruku. „Velký bratr nás sleduje,“ pravil s úsměvem.

„Tak strašné to zas nebude,“ usmál se také Dunbar. „Pokud ovšem neoperujete gratis.“

„Abych pravdu řekl, k tomu se chystáme právě zítra,“ sdělil mu Ross spiklenecky. „Jeden z mých kolegů provede rekonstrukci obličeje u jednoho z pacientů všeobecné zdravotní péče, které jsme bezplatně přijali v rámci dohody o financování.“

„To je chvályhodná výjimka,“ uznal Dunbar. „Poslyšte, vlastně jsem spíš doufal, že mi dopřejete trochu se po té vaší jednotce porozhlédnout. Eventuálně se seznámit s personálem?“

„Ale ovšem,“ odpověděl Ross. „To jest, můžete do těch částí, které jsou prázdné. Ingrid vás už patrně informovala, že soukromí našich pacientů je nedotknutelné.“

„To tady slyším stále,“ souhlasil Dunbar.

„Naši klienti si zkrátka nepřejí, aby se někdo dozvěděl, že jsou vůbec v nemocnici, natožpak něco o tom, co si tady nechávají provádět. A když zaplatí kapelníkovi...“

„Zahraje jim písničku podle jejich gusta.“

„Můžete ovšem vidět transplantační sály a jeden z pokojů pro intenzivní pooperační péči. Ostatně jednotlivé pokoje pacientů jsou po celé nemocnici víceméně stejné.“

„I pro pacienty Omega?“ zeptal se Dunbar.

Ross se nejdřív nejistě zahleděl na Ingrid, ale pak se usmál: „No, ti tam mají ještě nějaká ta vylepšeníčka.“

Všichni se tomu zasmáli. Ross ho pak vyzval: „Tak se pojďte seznámit s personálem.“ Vedl je do místnosti, kde stál před tabulí jakýsi člověk oblečený do chirurgické zeleně a rozmlouval se skupinou lékařů a ošetřovatelského personálu. Zarazil se, když příchozí vstoupili, ale Ross mu naznačil, aby pokračoval, a usadil

Dunbara s Ingrid na volná sedadla při zdi.

„To je porada personálu," pošeptal Dunbarovi. „Probíhá každý den ráno. Nechám Johna, aby to dokončil."

Dunbar přikývl a se zájmem sledoval brífink. Na jednotce leželo v současné době sedm pacientů. Diskutovalo se postupně o současném zdravotním stavu každého z nich a členové týmu se měli hlásit, pokud měli nějaké vlastní poznámky. Do každé karty se zapisoval současný stav a personál byl u každého pacienta seznámen s plány na nastávající den. Na Dunbara to opět udělalo příznivý dojem. Byla to výborně vedená jednotka.

„Má někdo nějaký dotaz?" zeptal se muž, kterému Ross říkal John. Dotazy nebyly žádné.

Ross vstal: „Ještě než se všichni rozejdete, rád bych vám představil doktora Stevena Dunbara. Do nemocnice ho vyslala skotská vláda, aby na nás dohlížel, ale ujistil mě, že až ho lépe poznáte, přesvědčíte se, že není tak velký netvor."

Ozval se zdvořilý smích. Dunbar viděl, že Ross se mezi personálem těší značné popularitě. Představil ho postupně všem pracovníkům, počínaje sálovou sestrou Trudy Sinclairovou a konče Johnem Hatfullem, mužem, který brífink vedl.

„John je u nás přednostou chirurgie," vysvětlil Ross. „A také moje pravá ruka."

Hatfull byl o něco menší než Ross, měl kaštanové vlasy a oříškově hnědé oči. Tajil v sobě jakousi náruživost, jakou si Dunbar často spojoval s vysoce inteligentními lidmi. Jako by přímo vyzařovali energii. Člověk si nedovedl představit, že někdy odpočívají. Potřásli si s Hatfullem rukou.

„Neříkal James, že jste také lékař?" zeptal se Hatfull.

Dunbar přisvědčil.

„V jakém oboru?"

„Válečná medicína," odpověděl Dunbar.

Hatfull se zatvářil nejdřív udiveně a pak pobaveně. „Od válečné medicíny k účetnictví? Tomu říkám změna. Asi jste hledal něco víc vzrušujícího."

Ostatní se zasmáli. Dunbar se také povinně zasmál, ale na vysvětlenou nic neřekl. Nechtěl jim dopřát příležitost, aby o nepravděpodobnosti takové změny dumali přespříliš.

„Tak," pravil Ross, „provedu vás tady. Nebo byste se toho rád ujal vy, Johne, pokud máte čas?"

„Bude mi potěšením," odpověděl Hatfull. „Chcete vidět něco speciálně?"

„Cokoliv a všechno," pronesl Dunbar. „Potřebuju hlavně získat celkový dojem. Chci si ujasnit, jaký vztah má velikost jednotky a její zařízení k číslům, která čtu v bilanci."

„Ovšem."

Když s obchůzkou začali, měl Dunbar dojem, že Hatfull se má na pozoru. Řekl si, že zkusí, jestli by ho neuvolnila nějaká ta drobná lichotka. „Doktor Ross na vás zřejmě velice spoléhá."

„Je to nesmírně zaměstnaný člověk," odpověděl Hatfull.

„To jistě," řekl Dunbar. „Má ještě své výzkumné zájmy. Vy jste do nich také zapojený?"

„Ne, já jsem jen tažný kůň. Výzkum nechávám chytrým lidem."

„Nu, jako hlavní transplantační chirurg jednotky asi nebudete patřit zrovna mezi intelektuálně nejzaostalejší lidi na světě," namítl s úsměvem Dunbar.

„Člověk dělá, co umí."

„To odmítnutí prostředků na výzkum, to musela být pro doktora Rosse pořádná rána, že?"

„To musela."

Dunbar už se dál nevyptával. Usoudil, že z Hatfulla nic nevytáhne.

Prohlídka transplantační jednotky trvala asi půl hodiny včetně času, kdy Hatfull, pokud možno jednoslabičně, odpovídal na Dunbarovy otázky. Dunbar se uchýlil k dotazům, které mu připadaly patřičné. Týkaly se délky pobytu pacientů na oddělení, počtu pracovníků, kteří se zabývají předoperační přípravou a pooperační péčí, zkrátka všeho, co by mohlo zajímat účetního. Dělal si poznámky do sešitku s koženými deskami, který si vytáhl z kapsy. Co se týče vybavení a ubytování, nebylo moc nač se ptát. Všechno zařízení bylo prostě na nejvyšší úrovni. Když se vyptal na všechno, co pokládal za vhodné, připojil se k nim Ross, který chtěl vědět, jestli se mu prohlídka líbila.

„Bylo to velice zajímavé," sdělil mu Dunbar. Usoudil, že by se mohl odvážit zabrousit poněkud jiným směrem, a tak se zeptal: „Co

se vlastně děje, doktore, když se dozvíte, že se pro některého z vašich pacientů právě naskytl vhodný orgán?“

„Musí se toho stát mnoho,“ usmál se Ross. „A všechno najednou! Celá procedura obvykle začne tím, že nás počítač upozorní, že je k maní vhodný orgán. Zpravidla si ještě jednou ověříme, je-li tomu skutečně tak, a pak zavoláme nemocnici nebo kliniku, kde ten orgán mají, abychom s nimi navázali osobní kontakt a dohodli se o podmínkách převozu. Hodně záleží na tom, kde ten dárcovský orgán je a za jak dlouho je možné se tam dostat. Současně upozorníme pacienta, že možná bude operován, a pokud už v nemocnici není, zařídíme, aby byl přijat. Operační týmy nastoupí do pohotovosti, v případě potřeby nepřetržité. Tam, kde se jedná o živou tkáň, hraje čas vždycky rozhodující úlohu.“

„To je jasné.“

„Kromě vlastního operačního týmu potřebujeme i laboratorní zabezpečení, možnost přísunu krve z transfuzní stanice přesně ve chvíli, kdy ji budeme potřebovat. Na úspěšné transplantaci se podílí spousta lidí. Je to týmová práce a může při ní selhat řada věcí. Opozdí se letadlo, na silnici je zácpa, řidič zahne na nesprávné odbočce. Tolik věcí, tolik článků řetězu, a všechny jsou důležité.“

Dunbar přikývl a zkusil štěstí: „A stává se to?“ zeptal se.

„Prosím?“

„Stává se, že to nevyjde?“

„Co prosím?“

„Že něco selže?“

„Velice zřídka,“ odpověděl Ross s úsměvem a zaklepal to na dřevo. „Párkrát se nám stalo, že to bylo jen o vlásek, myslím, pokud jde o čas, ale vždycky se nám to povedlo zvládnout.“

„Zajímavá věc,“ řekl Dunbar. „Předpokládám, že čas začíná běžet od okamžiku, kdy se orgán odebere dárci?“

„Přesně tak. A máme na to jen omezenou dobu, a jakmile nám vyprší, orgán se už pro účely transplantace nehodí.“

„Vypadá to, že ideální by bylo uměle udržovat dárcovy životní funkce až do chvíle, kdy máte všechno připraveno?“

„V přísně klinickém smyslu ano,“ přisvědčil Ross. „Jenže morální aspekty, jaké s sebou takový postup nese, ve skutečnosti nepřipouštějí, aby nemocnice cosi takového prováděly aspoň ne

otevřeně. Vyvolalo by to veřejné pobouření.“

„No ovšem. Takže když vezmeme v potaz odpočítávání času, dopravní zácpy a zpoždění letadel a všechno, co ještě může sehrát roli, znamená to, že asi musíte ten orgán vpravit do pacienta, sotva vám přejde přes práh?“

„Skoro,“ odpověděl Ross. „Operační tým bývá obvykle umytý a připravený.“

„Takže na to, aby se orgán ještě na poslední chvíli otestoval, už čas nezbývá?“ otázal se Dunbar s pocitem, že právě skočil do vody, aniž tuší, jak je hluboká.

Na chvíli zavládlo napjaté ticho a pak řekl Ross: „Asi jsem vás dobře nepochopil. Jaké otestování máte na mysli?“

„No já nevím,“ řekl Dunbar a snažil se působit trochu zbrkle a neuváženě. „Takové ty běžné věci, jako je krevní skupina, tkáňový typ, AIDS, hepatitida a podobně.“ To, co ho opravdu zajímalo, zařadil do seznamu na druhé místo a doufal, že tam nevzbudí přílišné podezření. Letmý pohled na Rosse, který ho vedl po chodbě, v něm v tomto směru vzbudil pochybnost: z tváře mu zcela vymizel úsměv.

„Všechny tyhle věci obvykle dělá dárcova nemocnice,“ vysvětlil Ross.

„No ovšem. To zní logicky,“ přisvědčil Dunbar. „Jen mě napadlo, když je ta síť dárců mezinárodní, jestli se standardy v jednotlivých zemích třeba neliší.“

„Všechny nemocnice, které jsou zahrnuty v síti, se řídí nejvyššími standardy,“ prohlásil Ross.

„Chápu,“ uznal Dunbar.

„Ale pochopitelně, pokud nám zbývá aspoň trochu času, provedeme si ještě svůj vlastní screening,“ dodal Ross.

„O tom nepochybuji,“ ujistil ho Dunbar.

„No, a jsme zase na místě, kde jsme začali,“ konstatoval Ross, když se vrátili do foyeru jednotky. „Máte ještě něco dalšího, co byste chtěl vidět nebo v čem bychom vám mohli být nápomocni?“

„Vaše výzkumné laboratoře,“ vzpomněl si Dunbar. „Ty jsem ještě neviděl.“

„Ani jste je vidět nemohl,“ souhlasil Ross. „Nejsou totiž umístěny v nemocnici. A jelikož už je nefinancujete, myslel jsem, že ani nespadají pod vaši pravomoc.“

Dunbar zaslechl v Rossově hlase vzdor. Rozhodl se pro smířlivou odpověď. „Máte naprostou pravdu. Jen mě to osobně zajímalo. Podařilo se vám vůbec získat k financování výzkumu nějaké alternativní zdroje?“

„Zatím ještě dost na to, abych jej udržel v chodu,“ odpověděl Ross. „Médic International se zachovala štědře.“

„To jsem rád. Bylo to všechno dost nešťastné.“

„Ano,“ odpověděl Ross. Slovní obrat, který zvolil Dunbar, ho zřejmě zatrpkle pobavil. „Vrcholně nešťastné.“

„A jak se vám výzkum daří?“

„Docela slušně, děkuji, ale výsledky nepřicházejí vždycky tak rychle, jak by si člověk přál.“

„To vám věřím.“

Dunbar si s Rossem i Hatfullem potřásl rukou a následoval Ingrid do výtahu.

„Tak se mi zdá, že o pacientech Omega jsem asi neměl vědět, co?“ zeptal se, když sjížděli dolů.

Ingrid se usmála. „S tím se netrapte. Doktora Rosse jen trochu překvapilo, že o nich víte. Nemáme jich zas tak mnoho, a vy jste tu sotva pět minut.“

„Proč se jim vlastně říká Omega?“

„Je to poslední písmeno řecké abecedy, takže výraz pro poslední novinky v léčbě a službách,“ řekla Ingrid. „Pro ně není nic dost dobré. Nic dost pracné.“

„Za tu cenu,“ dodal Dunbar.

„Ovšem. Jsou zvyklí na hýčkání. Na to je ovšem zvyklá většina našich pacientů. Víte, za co vlastně Médic Ecosse hlavně platí?“

„Povězte.“

„Za mlčenlivost,“ odpověděla. „Za absolutní diskrétnost. Lidé, kteří sem jdou na kosmetickou operaci, nestojí o to, aby se o ní dověděli jejich přátelé. Lidé, kteří sem přicházejí, protože jsou nemocní, nestojí o to, aby o tom věděli jejich nepřátelé. Na špičce společnosti může jakákoliv zmínka o špatném zdravotním stavu vyvolat převrat nebo škrtnout miliony v ceně akcií. Naprostá mlčenlivost je možná to nejcennější zboží, jaké nabízíme.“

„V tom případě mě překvapuje, že jste mi o pacientech Omega vůbec řekla,“ poznamenal Dunbar.

„Myslela jsem si prostě, že až začnete procházet účetní knihy, stejně na všechno, co se tu děje, přijdete.“

„To je fakt.“

„Ujišťuju vás, že než se tím prokoušete, bude vám ze slova ‚důvěrné' nanic,“ řekla Ingrid. „Tady si každý dvakrát rozmyslí, než vám prozradí, i kolik je hodin. Není to tím, že by vám chtěli házet klacky pod nohy. Jenom vědí, že na tom závisí jejich zaměstnání.“

„Budu na to brát zřetel,“ pravil Dunbar. „Jenže na druhé straně mám právo požadovat veškeré informace, které považuju za potřebné.“

„Budu na to brát zřetel,“ papouškovala po něm. „Chcete teď ještě něco vidět?“

„Prozatím už nic. Myslím, že se trochu pustím do svých lejster a pak, pokud mi zbude chvilka, si možná vyrazím na obhlídku jen tak sám.“

„Nezapomeňte si vzít jmenovku.“

Dunbar přikývl.

„Takže dnes už mě potřebovat nebudete?“

„Asi ne. Všechny dotazy, co mě napadnou, si zapíšu a třeba si o nich pohovoříme zítra.“

Ingrid se podívala na hodinky: „Je čas na oběd. Nechcete zkusit naši závodní jídelnu, pokud nemáte jiné plány?“

„Jiné plány nemám,“ odpověděl Dunbar.

Cestou do jídelny zeptal se: „V kterém křídle je vlastně ta pacientka Omega umístěna?“

„Ve východním křídle porodnického oddělení.“

„Takže bude rodit?“

„Taky bych řekla,“ odpověděla Ingrid. „Tak už jsme tady.“

Strčila do lítaček a pokynula Dunbarovi, ať vejde první. Prosvětlená závodní restaurace Médic Ecosse fungovala jako samoobsluha. Podle návalu, který tam byl, se dalo soudit, že je velmi oblíbená. Dunbar si vybral salát z tuňáka a poohlížel se po volném stole, zatímco Ingrid si ještě nakládala pečenou bramboru. Všiml si, že od jednoho stolu u okna zrovna odchází dvojice sester, a načasoval si to tak, aby k němu došel právě včas. Pak zamával na Ingrid, která ho chvíli ztratila z dohledu.

„Tak tohle už jste musel někdy cvičit,“ hádala, když si k němu

přisedla.

„Londýnský trénink," vysvětlil. „Ostré lokty, nebo smrt. Je tady vždycky tak plno?"

„Většinou ano," odpověděla Ingrid. „Moc dalších míst, kde se člověk může najíst, tu v okolí není. A tady navíc mají značně dotované ceny."

„To jsem si všiml."

„Páni!" zhrozila se Ingrid.

„Cena salátu z tuňáka státní investice do Médic Ecosse nevytrhne," ujistil ji.

„A co tedy?"

„Je to vlastně docela jednoduché. Buď musíte přilákat víc platících pacientů, nebo o hodně víc účtovat těm, které máte."

„Myslím, že naše ceny jsou i tak až někde u stropu," poznamenala Ingrid.

„Taky mám ten dojem," řekl Dunbar. „Takže to znamená rozvinout takovou marketinkovou strategii, která vám přitáhne víc zákazníků, rozpoznat své přednosti a vytlouct z nich, co se dá."

„Naši pacienti jsou ale se zdejším léčením zřejmě docela spokojení," namítla Ingrid.

Dunbar se smutně usmál a podotkl: „Potíž je v tom, že o tom nikomu nemohou nic říct. Sama jste říkala, že nikdo nechce, aby se vědělo, že tu byl. Že vlastně prodáváte diskrétnost."

„Vůbec mě nenapadlo, že to má tuhle stinnou stránku," přiznala Ingrid. „Asi po nich sotva můžeme chtít, aby nám dělali reklamu u svých známých!"

„Kromě toho, jejich známí stejně budou předstírat, že jim nic není!" prohlásil Dunbar a nápadně pokrčil rameny, takže se Ingrid musela zasmát.

„Neříkal doktor Ross něco o tom, že budou zítra dělat plastickou operaci nějaké pacientce zdravotní pojišťovny?" pokračoval.

„Říkal," souhlasila Ingrid. „Jde o rekonstrukci obličeje u mladé dívky. Narodila se s vysunutou bradou, která jí úplně zhyzdila tvář. Chirurgové jí to spraví tak, že bude moct vést normální život."

„Předpokládám, že o tom nemocnice vydala tiskovou zprávu?"

„Samozřejmě," odpověděla Ingrid. „Slyšela jsem, že výsledek operace bude stát za to, takže srovnání snímků z doby před operací a

po ní udělá parádní dojem.“

Dunbar přikývl. „Zvlášť když po takové operaci nezůstanou žádné jizvy. Dělá se to všechno zevnitř z úst, i tehdy, když se z obou stran odebírají části čelisti. To by mělo udělat nemocnici skvělou reklamu.“

Ingrid řekla klidně: „Nemyslím, že by tohle byl jediný důvod, proč tu operaci dělají.“

„Pochopitelně že ne,“ souhlasil. „Je mi líto, jestli to vyznělo cynicky. Příznivé publicity potřebuje nemocnice co nejvíc.“

„Ráno jsem měla dojem, že vás zaujala hlavně jednotka doktora Rosse. Máte snad o transplantační techniku zvláštní zájem?“

„Ani bych neřekl,“ pravil a okamžitě zbystřil.

„Zdálo se, že vás zvlášť zajímala logistická stránka operací a všechno, co se děje s dárcovským orgánem, jakmile ho přivezou,“ nadhodila znovu.

Dunbarovi se v hlavě rozezněly poplašné zvonky. Jestli si tohle myslí Ingrid, je nasnadě, že totéž muselo napadnout i Rosse a Hatfulla. Hrome! Copak to přepískl hned první den?

„To jenom ze zvědavosti,“ zalhal.

6

Dunbar strávil odpoledne u počítače a probíral se údaji o personálu a účty, kterými ho zásobila Giordanova kancelář. Připadaly mu vesměs nesmírně otravné, ale považoval za svou povinnost vylovit z nich nějaké otázky, které bude muset v nejbližších dnech položit, aby svou roli v nemocnici věrohodně obhájil. Co se týkalo jeho pravého poslání, teprve se rozhlížel a čerpal znalosti. Zatím všechno okolo nemocnice a zvláště okolo transplantační jednotky vypadalo velice seriózně. Rejstřík úspěšnosti transplantací byl prakticky čistý, personál nejvyšší úrovně, vybavení špičkové, jednotku vedl jeden z nejkvalitnějších transplantačních chirurgů v zemi, ne-li na celém světě, a jednotka nebyla pod žádným tlakem což bývá v nemocnicích obvyklá příčina všeho zlého. Kdyby měl dát na první dojmy, Rossova jednotka by byla tou poslední, kde by podle jeho očekávání mohly vyplout na povrch nějaké nesrovnalosti nebo lajdáctví.

To, co mu stále nešlo z hlavy, bylo samosebou totéž, co znepokojilo i počítač Sci-Med, totiž okolnost, že byla podána ne jednou, ale hned dvakrát táž stížnost a že s ní přišly školené sestry, které se navzájem vůbec neznaly. Nebo se snad přece jen znaly? Vytáhl z aktovky personální karty obou ošetřovatelek a ověřil si data. Sheila Barnesová opustila Médic Ecosse téměř dva roky předtím, než tam nastoupila Lisa Fairfaxová.

Rozhodl se, že si s nimi přece jen bude muset pohovořit. Pokud vyloučí, že nešlo o lajdáctví ani o špatnou řídící práci, bude muset pro obě ta nařčení hledat vysvětlení jinde. V úvahu připadá zlá vůle nebo hysterie. Nejdřív si promluví se sestrou Fairfaxovou a zjistí, jaký motiv mohla mít ona. Z dvouminutového pohovoru si často dokážete udělat o člověku lepší obrázek než z pročítání padesátistránkového kádrového materiálu.

Sci-Med mu dodal adresu i telefonní číslo Lisy Fairfaxové. Zvedl tedy sluchátko, ale se zarazil. Chvíli na ně zíral a uvažoval, jestli si nemocniční ústředna náhodou neukládá volaná čísla do paměti. Vůbec si nepřál, aby se tu vědělo, že volal někomu, koho odtud propustili, zvlášť když si Ingrid všimla, jak se zajímal o to, co se provádí s dodanými dárcovskými orgány. Stačí sebemenší podezření, že úřady dopřávají sluchu nepodloženému osočování natolik prestižního oddělení, jakým je transplantační jednotka Médic Ecosse, a bude si koledovat si o průšvih. Rozhodl se, že raději zavolá z vlastního mobilního telefonu.

Dunbar moc nedoufal, že by Lisa Fairfaxová byla ve všední den odpoledne doma. Domníval se, že bude v práci, ale jak se ukázalo, nebyla.

„Haló," ozval se příjemně modulovaný hlas.

„Slečna Fairfaxová? Tady je doktor Steven Dunbar. Nezlobte se, že volám takhle bez ohlášení, ale chtěl jsem se vás zeptat, jestli byste se se mnou nemohla sejít? Rád bych si s vámi pohovořil o vašem působení v nemocnici Médic Ecosse."

„A proč se se mnou chcete setkat?"

„Pracuji pro ministerstvo. Vyšetřujeme stížnosti na nežádoucí postupy při péči o pacienty."

„Opravdu?" řekla Lisa. „Není na to trochu pozdě?"

„No, však víte, co se říká o mlýnech, co melou pomalu: že melou

zvláště jemně," pravil Dunbar. Okamžitě toho litoval; znělo to ironicky. „Vím, že asi máte hodně napilno," pokračoval, „ale udělala byste mi velkou laskavost, kdybyste k té schůzce svolila."

„Napilno? Od té doby, co jsem odešla z Médic Ecosse, jsem o práci ani nezavadila," odpověděla Lisa.

„Odpusťte. To jsem nevěděl. Mohli bychom si tedy pohovořit?"

„Opravdu k tomu nemám chuť," odpověděla. „Tehdy jsem řekla, co jsem musela, a nikdo na mě nedbal. Podívejte se, kam mě to přivedlo! Přišla jsem o práci a patrně i o každou možnost získat nějakou jinou, pokud do toho budou mít co mluvit lidé z Médic Ecosse."

„Já bych si rád vyslechl vaši verzi té záležitosti," poznamenal Dunbar.

„Jaký by to mělo smysl? Abyste to taky ohodnotil jako ‚fantazírování neurotické ženské' jako tehdy oni? Nebo byste mě politoval a nabídl se, že mi obstaráte psychologa? Jako ti nafoukaní parchanti." Mluvila rozhněvaně, ale kontrolovala se.

„Nemohu vám říct předem, co udělám, dokud neuslyším, co mi povíte," odpověděl Dunbar. „Ale když usoudím, že vaše stížnost má sebemenší opodstatnění, slibuji, že se postarám, aby se vyšetřila až do konce."

Nezdálo se, že by to Lisu přesvědčilo. „Já si opravdu myslím, že nemá cenu celé to svinstvo znovu probírat. Všechno to musí být ve spisech a já už na to prostě nemám žaludek."

„Že by to bylo tím, že jste na celou věc změnila názor, slečno Fairfaxová?" popíchl ji Dunbar. „Třeba jste usoudila, že jste se tenkrát s tou svou stížností trochu unáhlila? A teď, když jste to všechno v klidu uvážila "

„Ne, to v žádném případě," odpověděla mrazivě Lisa. „Mně se v tom prostě jen nechce znova hrabat. Už posledně to bylo zatraceně nepříjemné. Ať vám řeknu cokoli, Amy to stejně k životu neprobudí. Je mrtvá, ale já jsem ještě naživu. Potřebuju práci. Musím se nějak živit."

„Byla vám Amy Teasdaleová mimořádně drahá, slečno Fairfaxová?"

Lisa si povzdechla: „Prosím vás, jen s tímhle zase nezačínejte. Nebyla jsem Amy Teasdalové nijak přehnaně oddaná. Měla jsem ji

ráda; bylo to milé dítě. Zarmoutilo mě, když zemřela. Vždycky mě zarmoutí, když nějaký pacient zemře, ale to je taky všechno. Jsem profesionální ošetřovatelka. A takové věci se stávají.“

„Takže s prací s dětmi máte hodně zkušeností?“

„Ano. Proč se ptáte?“

„To nic. Přece jen bych se s vámi rád sešel.“

„Podívejte se do spisů. Najdete tam všechno, co potřebujete.“

„Mě nezajímají spisy. Vedu si vyšetřování sám. Nikdo ze zdejšího vedení do toho nemá co mluvit a Slibuju vám, že všechno, co mi řeknete, zůstane přísně důvěrné.“

„Když já opravdu nevím,“ řekla Lisa nejistě.

„Co kdybych vás pozval na večeři a přitom bychom si trochu popovídali?“

„Ne,“ odpověděla spěšně. „Musel byste přijít sem.“

„No dobrá. A kde to je?“

Dala mu adresu a on předstíral, že si ji zapisuje. Nechtěl, aby věděla, že už z materiálů Sci-Med její adresu zná. „Kdy mohu přijít? Dnes večer?“

„Jak chcete, když už to má být, tak je jedno, jestli to bude dnes nebo jindy.“

„Asi v osm?“

„Tak dobře.“

Lisa Fairfaxová bydlela ve zděném činžovním domě poblíž Dumbarton Road, hlavní dopravní tepny, vedoucí ze středu Glasgowa až k nábřeží řeky Clyde a k velkému přístavu, kde se kdysi stavěly lodi pro celý svět. Ještě teď tam čněly obrovské jeřáby, ale zakázky a práce patřily téměř minulosti.

Ulice, ve které bydlela, byla klidná, ale najít tu místo k parkování nešlo nijak snadno. Takto k večeru tu už auta stála ve dvou řadách, což Dunbarovi, sedícímu za volantem vozu, na který nebyl zvyklý, a tudíž ani nedokázal odhadnout mezeru, do které by se s ním vešel, působilo značné potíže. Malý kousek prázdného prostoru našel až na konci druhé ulice, kterou se proplétal. Bylo to vlastně místo před uzavřenou dvougaráží, na jejíchž dveřích byl nápis: PARKOVÁNÍ ZAKÁZÁNO. STÁLÝ PROVOZ. Nátěr se odloupával a závory byly značně rezavé, takže to riskl a rover tam zaparkoval. Usoudil, že se

konečně nezdrží zas tak dlouho.

Vrátil se zpátky do Lisiny ulice a našel správné číslo domu. Stiskl tlačítko domácího telefonu.

„Ano?“

„Steven Dunbar. Telefonovali jsme spolu.“

Elektronický zámek uvolnil dveře s dlouhým zabručením, které Dunbarovi připomnělo elektrické křeslo, a vpustil jej dovnitř. Vstupní hala byla dobře osvětlená a nedávno vymalovaná. Lemovaly ji keramické truhlíky, do nichž se asi v sezóně vysazovaly květiny. Teď v nich byla jen holá hlína. Rychle vyběhl do třetího patra, jedny dveře byly pootevřené. Cedulka na nich sice nebyla, ale předpokládal, že je tu správně. Zaklepal. „Slečno Fairfaxová?“

„Pojďte dál. Hned tam budu. Obývací pokoj je napravo. Někam se tam posaďte.“

Dunbar za sebou zavřel dveře, došel až na konec haly a vstoupil do dveří vpravo. Rozhodl se, že si zatím nesedne a raději se bude dívat z okna. Ačkoliv venku byla už tma, závěsy nebyly zatažené a směrem ke vzdálené řece Clyde zářila světla jako perly na tmavém sametu. Zdálo se mu, že za sebou zaslechl nějaké zvuky, a otočil se, připraven pozdravit se s Lisou Fairfaxovou.

„Dobrý den, slečno...“ Zůstal zírat na paní, které muselo být hodně přes sedmdesát a která se k němu blížila s dychtivým výrazem v očích a s rozevřenou náručí.

„Joshuo! Tak ses přece vrátil domů!“ zvolala a chystala se jej vřele obejmout.

Dunbar zkoprněl. Pokoušel se jí v tom zabránit, ovšem se vší opatrností, protože vypadala tak křehce, ona se však očividně nehodlala toho objetí vzdát.

„Myslím, že to asi bude nějaký omyl,“ namítl chabě. Ustoupil a přepadl dozadu přes opěradlo gauče neuvědomil si, že jej má tak těsně za sebou.

„Panebože!“ vykřikl druhý hlas, patřící ženě, která vešla do místnosti. „Mami, přestaň s tím! Okamžitě toho nech!“

Když se Dunbarovi podařilo zvednout se opět na nohy, setkal se se zděšenou tváří Lisy Fairfaxové.

Lise bylo něco přes třicet, byla štíhlá a půvabná, lesklé havraní vlasy měla sepjaté dozadu a z tmavých očí vyzařovala inteligence, i

když v té chvíli v nich převládal úlek a rozpaky.

„Strašně se omlouvám," řekla. „Myslela jsem si, že už spí. Trpí stařeckou demencí."

Dunbar přikývl a zhluboka vydechl. „Nu, je mi líto, ale bohužel nejsem Joshua," zamumlal přívětivě, zatímco Lisa vzala matku kolem ramen, odváděla ji z pokoje a konejšila ji něžně jako malé děcko. Za několik minut se vrátila už zase sama.

„Je mi to líto, byla jsem si tak jistá, že spí, jinak bych vás nebyla nechala takhle vejít. Mohu vám nabídnout něco k pití?"

Dunbar se usmál její snaze přejít ke společenské konvenci. „Gin, jestli máte."

Když jim Lisa oběma nalévala gin s tonikem, poznal podle toho, jak se jí třásly ruce, že je stále ještě rozčilená. Podala Dunbarovi sklenici a vyzvala ho: „Posaďte se přece."

„Neměla by být v nemocnici?" Zeptal se.

„Měla," odpověděla Lisa. ‚Ale na to mám dneska pramálo naděje. Její stav se nedá léčit, takže mi ji nemocnice nepřijme. Po krátkém vyšetření ji vrátili ‚zpátky obci'. Taková je vládní politika."

„Předpokládám, že vám s ní někdo pomáhá?"

Lisa zavrtěla hlavou. „Pro úřady jsem ta ‚obec' já. Je to moje matka, tak se o ni taky musím postarat. Jediná možnost, jak si obstarat někoho na výpomoc, je zaplatit. Nějaký čas jsem to dělala, ale teď už nemám práci."

„To zní hrozně."

„Přiznám se, že jsem zažila lepší časy," řekla Lisa.

Konstatovala to spíš věcně než s nějakou sebelítostí. Dunbarovi připadala jako schopná ženská, která je sice v nesnázích, ale dokáže si poradit.

„Prosím, povězte mi něco o Amy Teasdaleové."

Lisa se uvolnila a tvář se jí rozzářila velmi půvabným, i když trochu vzdáleným úsměvem. Na očích jí bylo vidět, že je Dunbarovi vděčná, že tak lehce přešel to, co se stalo. „Ach ano, Amy," řekla a na chvíli se odmlčela, aby si urovnala myšlenky.

„Amy byla naprosto obyčejná holčička, až na to, že jí nefungovaly správně ledviny. Prakticky od narození putovala po nejrůznějších nemocnicích, takže už v nich byla jako doma. Díky tomu to nebyla žádná nesmělá malá hrdinka, jaké mají v oblibě

novináři. Vlastně se někdy dokázala chovat jako pěkný fracek, zvlášť když jí něco zrovna nešlo pod nos. Rodiče a příbuzní ji zřejmě vzhledem k jejímu zdravotnímu stavu trochu rozmazlili, ale přesto všechno jsme ji měli všichni rádi. Bylo to jedno z našich dětí, a tak jsme se všichni zaradovali, když přišla zpráva, že se pro ni našla vhodná ledvina. Čekala na ni léta, a teď se za pár týdnů, co byla u nás, naskytla ledvina a podle všeho velice vhodná, kompatibilní asi na osmdesát procent, jestli se dobře pamatuju. Vypadalo to, že se jí splní sen.“

„Takže jste očekávali, že všechno bude v pořádku?“

„Samozřejmě. Darovaný orgán výtečně vyhovoval a transplantace ledvin byla tehdy už rutinní operace. Nebyl důvod očekávat něco jiného. Všichni jsme se těšili na chvíli, kdy Amy proběhne oddělením a bude se se všemi loučit. Měla velkou naději na normální život.“

„Ale k tomu nedošlo.“

„Ne. Krátce po operaci se ledvina odhojila a Amy zemřela.“

„Kdo dělal tu operaci?“

„Doktor Hatfull z chirurgického týmu doktora Rosse.“

„Co jste o něm soudila?“

Listu ta otázka ohromila. „Posuzovat lékařský personál přece není v mé kompetenci,“ řekla.

„Já bych přece jen rád věděl, jaký jste na něj měla názor. Nezapomínejte, že je to jen mezi námi. Nic z toho, co mi tady řeknete, se nikdo nedoví.“

„Podle mého je doktor Hatfull vynikající chirurg. Všichni z toho týmu jsou vynikající. Je to prestižní pracoviště, ideální místo pro budování kariéry, v tom se všichni shodují. Uchazečů o místa chirurgů i ošetřovatelek byly celé houfy.“

„Ale vy se stejně domníváte, že došlo k nějaké chybě?“

„Jsem přesvědčená, že Amy dostala nevhodnou ledvinu. Ta její reakce byla tak prudká, že ji v organismu mohla způsobit jedině přítomnost naprosto cizí tkáně. Imunosupresivní látky, které dostala, si s tím nedokázaly poradit. Zemřela v agónii, chudinka malá.“

„Máte nějaké tušení, jak se mohlo stát, že dostala nesprávnou ledvinu?“

Zakroutila hlavou. „Přemýšlela jsem o tom od té chvíle, co se to

přihodilo, a znám dobře všechny důvody proti. Z dárcovské nemocnice došla jen jediná ledvina, tak s čím by se mohla zaměnit? Tkáňový typ byl testován jak v dárcovské nemocnici, tak v Médic Ecosse a v obou případech vyšel dobře, ale já vím, co jsem viděla. Už jsem případy odhojení zažila a Amy byla klasickým případem pacienta, který dostal nekompatibilní tkáň. Nikdo mne nemůže přesvědčit o opaku.“

Dunbar zjišťoval, že na něj Lisa Fairfaxová zapůsobila. Nebyla vůbec přehnaně emocionální, ani hysterická. Byla to citlivá, upřímná, realistická žena s dostatkem zdravého rozumu.

„Co jste s tím tenkrát podnikla?“

„Šla jsem za ředitelkou pro zdravotnický personál a řekla jsem jí, jak to vidím. Ale jako kdybych plácla do vody. Radila mi, abych se vzpamatovala, že jsem emocionálně přetažená a že bych si měla uvědomit škodu, kterou bych mohla nemocnici takovým ‚nesmyslným obviněním' způsobit.“

„Ale nevyhodili vás?“

„Ne, ačkoliv když vidím, jak jsem nakonec dopadla, říkám si, že jsem radši měla držet jazyk za zuby,“ řekla Lisa s nuceným pokusem o úsměv. „Ale kdepak, já jsem šla za doktorem Kinscherfem a panem Giordanem a žádala jsem je, aby možnost, zda Amy nedostala nesprávnou ledvinu, prošetřili.“

„A reakce byla stejná?“

„Víceméně. Řekli, že můj zájem o pacienty je chvályhodný, ale pokud se jím nechám příliš citově unést, může to prý narušit můj úsudek. Odhojení ledviny u Amy prý bylo prostě jen případem, který se občas stane, zkrátka smůla. Že pořád ještě existuje řada imunitních reakcí, které zatím zůstávají pro lékařskou vědu záhadou. Navrhli mi, abych si vzala nějaký čas dovolenou - prakticky mě postavili mimo službu. Pořád ještě mě platili, ale jen s podmínkou, že budu pod kontrolou svého praktického lékaře a jakési staré čarodějnice po logotomii, které říkali poradkyně. Měla mi pomoct ‚překonat trauma', to znamená umoudřit se a držet jazyk za zuby. Když jsem odmítla s tou starou treskou spolupracovat a nechat se vodit za nos svým praktickým lékařem, tak mě prostě vyrazili. Takže teď jsem bez práce, čtyřiadvacet hodin denně pod zámkem s bláznivou stařenou, která bývala mou matkou, a mám jedinou jistotu: že to všechno může

být ještě daleko horší.“ A hodila do sebe zbytek ginu.

Dunbar byl na rozpacích. Ujišťovat ji, že je mu to líto, se mu zdálo nevhodné, tak jen kývl hlavou.

„Omlouvám se,“ řekla Lisa. „Asi jsem neměla všechno takhle vyklopit úplně cizímu člověku.“

„Úplně cizí lidi jsou často ti nejvhodnější, kterým je dobře takové věci vyklopit,“ odpověděl.

Trošku se usmála, jako by byla ráda, že to ví ještě někdo jiný.

„Postavila jste mě před problém,“ poznamenal Dunbar.

„Jak to?“

„Když jsem sem šel, čekal jsem, že tu najdu ošetřovatelku, která se nechala příliš unést osudem své pacientky a ze samého žalu se pustila do hysterického obviňování. Ale vy ten typ nejste. Musím připustit, že vám věřím, ale chápete, že to pro mne není snadné?“

„Vím, co jsem viděla.“

Dunbarův pohled Lise prozradil, že taková odpověď mu nestačí. Řekla tedy: „Já vím, že poslali správný orgán, že došel v pořádku a že ho ověřili, ale nic mě nepřesvědčí, že ho taky Amy transplantovali.“

„Říká vám něco jméno Sheila Barnesová?“

Lisa se zatvářila nechápavě. „Obávám se, že ne,“ řekla.

„Sestra Sheila Barnesová?“

„Ošetřovatelka? V Médic Ecosse?“

„Ano.“

„Nic mi to neříká. Měla bych ji znát?“

„Vlastně ani ne,“ odpověděl Dunbar a vstával ze židle. „Jen mě to zajímalo. Děkuji vám, že jste mě přijala. Moc mi to pomohlo. A opravdu doufám, že se vaše situace obrátí k lepšímu.“

„Co mě čeká, to mě nemine.“

„Prosím?“

„To je skotské přísloví. Zdejší obdoba *que será, será.*“

Když vyšel Dunbar na ulici, vyhrnul si límec kabátu a zadíval se na hvězdy. Podívaná na jasné nebe byla sice hezká, ale platit se za to muselo tím, že teplota už klesla pod nulou. Cítil v sobě nepokoj. Lisa Fairfaxová si byla absolutně jistá, že Amy Teasdaleová dostala při transplantaci nesprávný orgán. Jak měl možnost Lisu vidět a slyšet, nemohl ji prostě odbýt jako neurotičku ani jako někoho, kdo si

nadměrně oblíbil pacientku. Ale jak by mohla mít pravdu? Odkud by se ten „nevhodný orgán“ vzal? Šuplíky s nápisem DAROVANÉ ORGÁNY v nemocnicích nemívají. Pokud byl poslán a přijat správný orgán, tak je to prostě jasné. Odhojovací reakce musela být jen jednou z těch nevysvětlitelných náhod, které se někdy stávají. Dobrá, ale když ona se v Médic Ecosse taková věc přihodila dvakrát.

Ve chvíli, kdy se zařadil do provozu na Dumbarton Road, věděl jistě jen jedno že musí v helensburghském útulku navštívit také Sheilu Baraesovou. Začalo mu být z celé té záležitosti trochu nanic.

Příští dopoledne strávil Dunbar v nemocnici u psacího stolu. Dělal si poznámky z čísel na počítačových disketách a občas požádal Ingrid, aby mu k některým z nich vyhledala další podrobnosti. Zjistil, že nemá dost informací k výdajům vynakládaným v Médic Ecosse za dodávky potravin, a napadlo ho, že když ji pověří, aby mu připravila výkaz výdajů za jídlo v posledních osmnácti měsících, vhodně ji tím zaměstná a sám se bude moci věnovat jiným záležitostem. Ulevilo se mu, že nenarazil na nic, co by na disketách dodaných z Giordanovy kanceláře chybělo. Celkem byly informace, které mu poskytli, dost obsáhlé.

Někdy uprostřed dopoledne si všiml další věci. Záznamy o pacientech se nejdřív zdály uspokojivé. Uváděly hodnotu poskytnutých léčebných úkonů ve vztahu k jednotlivým nákladovým položkám, takže měl možnost porovnat účtované sumy s přijatými penězi, ale když je tak procházel, v podstatě aby nějak zabil čas, všiml si jisté anomálie. Údaje pro pacienty Omega nebyly rozepsány. Neexistoval způsob, jak jejich léčbu prověřit.

Chápal, proč se Giordanův úřad domníval, že se spokojí jen s konečnou částkou - byly to ve všech případech tisíce liber ale bylo to zase něco, nač se mohl Ingrid vyptat. Mezitím zavolal mobilním telefonem do útulku Beeches, jestli by mohl odpoledne navštívit Sheilu Barnesovou.

„Vy jste příbuzný?“ zeptal se ho ženský hlas.

Dunbar se na okamžik zarazil a uvažoval, kolikrát za den asi takovou otázku kladou. „Ne, jen starý přítel,“ zalhal.

„A tak. No, není to vlastně problém. Vedeme své pacienty k tomu, aby se až do posledního dne snažili žít normálním životem.

Takže řekněme o třetí? Musíme se dohodnout na určité hodině, abychom podle toho podali paní Barnesová léky. Zbytečně byste ztrácel čas, kdybyste sem přijel a ona zrovna spala. Na druhou stranu jí musíme její situaci usnadňovat, jak se jen dá. Někdy bývá ta hranice velice nezřetelná.“

„Rozumím,“ pravil Dunbar, který se začal z toho, co dělá, cítit provinile, ale zase ne natolik, aby celou věc odvolal. „Budu tam ve tři.“

Ingrid se vrátila těsně před obědem, přinesla mu údaje a čísla dokládající, kolik stojí příprava jídla pro jednotlivé pacienty, kolik se za to klientům účtuje a jak velká je marže. „Určitě vás to přesvědčí, že se cenami rozhodně nepodbízíme.“ Řekla to sice přívětivě, ale povedlo se jí dát najevo, že ví, že ji pověřuje prkotinami, aby se jí zbavil.

„Hlavně že máme k dispozici všechna čísla,“ podotkl Dunbar a doufal, že to vyznělo jako od pravého účetního.

„Máte na mne ještě nějaké požadavky?“ zeptala se Ingrid.

„Po pravdě řečeno, mám. Trochu mě zarážejí informace, které jsem dostal o pacientech Omega.“

Ingrid zvážněla. „Opravdu? A proč?“ zeptala se.

„V podstatě tu totiž vlastně žádné nejsou.“

Ingrid se zatvářila zmateně. Postavila se za Dunbara a podívala se na obrazovku. „Když jsem vám tu disketu kopírovala, ta čísla tam určitě byla.“ Sklonila se k počítači, ťukala cosi na klávesnici, dokud na monitoru nenaskočily záznamy o pacientech, a pak položila elegantní prstík na klávesu Page Down, aby si je mohli postupně prohlížet.

„Vidíte,“ odtáhla prst z klávesy a ukázala na obrazovku. „Tady máte jednoho. Pobyt deset dnů, dělá to sedmnáct tisíc liber. To není špatné, co?“

„Ale za co?“ zeptal se Dunbar.

Ingrid na něj upřela pohled, který nedokázal rozluštit. Buď byla zmatená, nebo se na něj dívala jako na nějakou mentálně postiženou osobu. „Nezlobte se, doktore,“ pravila. „Myslela jsem, že máte zájem hlavně o to, jak se snažíme zajistit od klientů co nejvyšší zisky a splatit co nejlépe investice, které pocházejí z peněz daňových poplatníků?“

„V zásadě to tak je," souhlasil Dunbar.

Teď už Ingrid zřejmě, jak to Dunbar z celého jejího postoje vyčetl, jen stěží potlačovala chuť vyhodit ruce nad hlavu, zatřepat kšticí a zařvat: „Tak k čemu, prokristapána, musíte vědět něco tak zbytečného, jako je tohle?" Místo toho jen utrousila: „Řekla bych, že zisk sedmnácti tisíc dolarů za desetidenní pobyt by vás měl uspokojit i bez rozepisování jednotlivých položek."

S tím musel Dunbar mlčky souhlasit. Na moment uvažoval, jak daleko by měl ještě v tomto bodu jít. Na jedné straně chtěl dát najevo, že má právo žádat všechny informace, kterých se mu zachce. Na druhou stranu ovšem neměl v úmyslu trvat na svých právech s úporností vesnického idiota, když mu v podstatě nešlo o nic jiného než o to, jak Ingrid co nejvíc zaměstnat. „Ani tam není uvedeno, co si tady ten pacient léčil," poznamenal aspoň.

„Lituju," pravila Ingrid. „V tom právě spočívá ona diskrétnost, kterou tady zaručujeme. Domnívali jsme se, že vás snad uspokojí konečné příjmové položky. Jestli vám to pomůže, mohu vám prozradit, že ona dotyčná pacientka Omega u nás porodila dítě. Byly obavy, že to bude značně komplikovaný porod, ale nakonec dopadlo všechno dobře. Vlastně, pokud mě paměť neklame, tak všechny tři Omega pacientky, které jsme tu měli, byly porodnické případy. Budete tedy přece jen trvat na tom, abych obstarala rozpisy těch položek?"

Dunbar zavrtěl hlavou: „Ne, myslím, že to nebude nutné."

„Můžu vám být ještě s něčím nápomocná?"

„Momentálně ne," usmál se Dunbar. „Dneska odpoledne si vezmu volno, abych se mohl pokochat krásami Glasgowa."

„Ať se vám z nich nezatají dech," podotkla Ingrid.

Proč tolik lidí považuje jízlivost za předpoklad kultivovanosti? pomyslel si letmo, když se za ní zavíraly dveře.

Těsně po jedné se vydal do Helensburghu. Nejdřív si však na automapě, která patřila k inventáři vozu, prostudoval cestu. Vypadala celkem jednoduše, šlo o to držet se stále podél severního břehu řeky Clyde až k Helensburghu, který se rozkládal u ústí zálivu Gare Loch. Když projížděl výpadovkou na Clydebank a pak po Dunbarton Road, minul odbočku k domu Lisy Fairfaxové. Neubránil se představě, jak

tam sedí doma se svou dementní matkou. Přivedlo ho to k úvaze, jak může člověku rozvrátit život pocit povinnosti k rodičům.

Když vjel do Helensburghu a zaparkoval při pobřeží, svítilo slunce. Představená útulku mu poradila, aby sledoval turistické ukazatele k slavnému Hill House Charlese Rennieho Mackintoshe. Hospic stojí v Harlow Road, ulici, která vede souběžně s Hill Housem a trochu dál za ním. Zbývalo mu ještě dost času, a tak se rozhodl, že se trochu rozhýbe a také že se někde nají. Oběd v Glasgowě vynechal, protože si nebyl jistý, jak dlouho mu bude cesta trvat. Chvíli se díval na vodu, ale časem mu začalo být v ostrém větru chladno, tak se vydal hledat nějakou kavárnu nebo hostinec. Našel si pobočku Pierre Victoire a tam si dal omeletu s houbami a sklenici vína. Pak vypil dva šálky dobré kávy a jal se uvažovat, na co se Sheily Barnesové zeptá, pokud ovšem bude v takovém stavu, aby mu vůbec dokázala dát nějakou odpověď.

Beeches byla velká kamenná vila ve viktoriánském slohu a obě zdi, které Dunbar viděl, když se k ní blížil, měla obrostlé břečťanem. V jiném prostředí by možná působila odpudivě, ale tady nad městem, s výhledem na vodu a ozářená bledým, žlutým zimním sluncem, vypadala příjemně neutrálně. Dunbar zazvonil a žena oblečená v růžové uniformě a tlustých hnědých punčochách ho uvedla do kanceláře představené. Při chůzi energicky trhala rameny napravo a nalevo. Jak za ní kráčel, musel potlačovat nutkání ty cukavé pohyby napodobit. Zarazilo ho, jak je v budově teplo, a pomyslel si, že se tu zřejmě musí topit naplno.

„Pojďte prosím dál, doktore Dunbare," vyzvala ho příjemná žena ve věku blížícím se padesátce, když jí služba ohlásila jeho příchod. Měla předčasně bílé vlasy, zamlada zřejmě plavé, a v obličeji onen druh profesionálního náznaku úsměvu, kterým ošetřovatelky častují cizí lidi, aby je zbavily tísnivých pocitů.

„Paní Barnesová je vzhůru, ale musím vám říct, že když jsem jí ohlásila, že přijdete, nemohla si na vás vzpomenout." Úsměv nezmizel, ale v očích se objevila otázka.

Dunbar se náhle zastyděl. „Ono už je to hodně dávno. Řadu let."

„Nu, určitě si na všechno vzpomene, až vás uvidí, a budete si moci hezky popovídat. Jsme rádi, když se tu zastaví staří přátelé, a

Sheila už před sebou bohužel mnoho života nemá.“

„Jak se cítí?“ zeptal se Dunbar.

„Někdy jí není moc dobře, ale celkem se nám daří ji bolestí ušetřit. Asi bude trochu ospalá. Pícháme jí morfium.“

„Slyšel jsem, že i její manžel má rakovinu,“ nadhodil Dunbar.

„Bohužel ano. U obou to propuklo přibližně ve stejnou dobu. Velice zvláštní. Nepamatuju se, že bych se někdy s něčím takovým setkala. Cyril má pokoj vedle Sheily. Chcete ho taky navštívit?“

Dunbar zavrtěl hlavou: „Já jsem Cyrila nikdy neznal.“

„Řeknu Morag, aby vás teď zavedla nahoru.“

Služebná byla znovu povolána a vedla Dunbara chodbou, pokrytou kobercem, po schodech nahoru do prvního patra a do hezkého pokoje s vyhlídkou na záliv.

„Paní Barnesová, máte tady návštěvu,“ řekla služebná, když vešli dovnitř. Pak vycouvala a zavřela za sebou dveře. Dunbar přistoupil k posteli, v níž ležela neuvěřitelně vyhublá žena. Dunbar věděl, že je jí sedmačtyřicet let, jenže vypadala o dvacet let starší. Obličej jí rozryly vrásky bolesti a z propadlých tváří zíraly nepřirozeně velké oči.

„Paní Barnesová, já jsem Steven Dunbar.“

„Já vás ale neznám,“ řekla Sheila Barnesová hlasem, který se spíš podobal šepotu.

„Ne, obávám se, že neznáte,“ přisvědčil Dunbar, „ale já se vás musím zeptat na něco, co souvisí se stížností, kterou jste vznesla, když jste ještě pracovala jako ošetřovatelka v nemocnici Médic Ecosse.“

Sheila Barnesová si slaboučce posměšně odfrkla: „Po takové době?“

„Ano. Je mi líto, ale v poslední době se stalo něco, co si tohle vyptávání vynutilo. Vy jste tvrdila, že pacient dostal při transplantaci nevhodný orgán. Je to tak?“

„Jinak se to nedalo vysvětlit.“

„Byl to pacient, kterého jste měla obzvlášť ráda?“ zeptal se Dunbar.

Sheila Barnesová pomalu zakroutila hlavou. „Ne,“ pravila. „Byl to pořádný hajzlík, pokud se dobře pamatuju. Proč se mě na to vlastně ptáte?“

Dunbar neviděl důvod, proč jí lhát, a tak řekl po pravdě: „Protože stejné obvinění vznesla i další sestra, která tam později také pracovala.“

Dunbarovi se zazdálo, že se pohled těch velkých očí trochu zaostřil. „Ale nepovídejte,“ řekla zamyšleně.

„Ošetřovatelka z transplantační jednotky.“

„A věnoval jí někdo pozornost?“

„Byla propuštěna.“

Sheila Barnesová se zamračila: „Co to tam ty lidi dělají?“

„To je právě to, na co se pokouším přijít,“ odpověděl Dunbar. „Byl bych rád, kdybyste mi mohla povědět všechno, co si o svém pacientovi pamatujete.“

Sheila Barnesová se opřela hlavou do polštáře a vydala dlouhý povzdech. Chvíli se mlčky dívala na strop a pak řekla: „Já udělám něco lepšího. Podejte mi mou kabelku. Leží tamhle na té komodě.“

Dunbar učinil, o co ho požádala.

„Najdete tam vpředu sadu klíčů.“

Dunbar našel klíče.

„Tohle jsou klíče k našemu domu v Glasgowě. Tenkrát jsem si všechno zapisovala. Možná že to pro vás bude užitečnější než pochybná paměť nemocné ženské. Jdete tam. Cyril ani já už se domů nevrátíme. Je tam černý notes. Najdete ho v pravé zásuvce toaletky v naší ložnici.“ Nadiktovala Dunbarovi adresu.

„Jestli myslíte, že to tak bude nejlepší.“

Sheila Barnesová padla zpátky do polštářů, jako by byla zcela vyčerpaná. „Jedna záměna je možná, ale dvě...?“ řekla nepřítomně.

7

Když za sebou Dunbar zavíral branku, ohlédl se zpátky k budově útulku. To setkání bylo zvláštní, ale tak tomu s lidmi, kteří jsou těžce nemocní nebo pod vlivem analgetik, mnohdy bývá. Na jednu stranu působí odtažitě, což by mohlo svědčit o určité zmatenosti, ale často si uchovávají jasné myšlení, ostré jako břitva, a tím vás překvapí. Přes strasti své choroby mu Sheila Barnesová připadla jako inteligentní a realistické žena a stejně jako Lisa Fairfaxová vůbec nepatřila k typu, který si potrpí na hysterické výbuchy. Takže další hřebík do rakvičky teorie „neurotické sestry“.

Když se však vracel zpátky k vozu, táhlo mu hlavou, jestli mu to vůbec k něčemu je? Pokud tomu rozuměl, škrtne-li jednu eventualitu, zůstanou dvě další. Buďto se obě sestry v úsudku zmýlily, nebo což byla nejméně atraktivní možnost měly obě pravdu, a jestli tomu tak bylo... bůhví, kam ho to zavede. Rozhodl se, že večer zajde k Barnesovým do domu a vyzvedne si Sheilin deník. Možná, že mu to pomůže udělat si lepší představu o tom, co se tehdy vlastně doopravdy stalo.

Sheila a Cyril Barnesovi bydleli v úhledném, udržovaném bílém bungalovu na glasgowském předměstí Bearsden. Když tam Dunbar dorazil, tonul dům ve tmě, ale sotva se s klíči v ruce přiblížil ke vchodu, cvaklo bezpečnostní světlo a posvítilo mu na pěšinu. Záclona sousedního domu se pohnula a za ní vyhlédl muž. Dunbar si ho nevšímal a soustředil se na odemykání zámku: dům byl dobře zajištěný.

Když obezřetně vstoupil dovnitř, s obavou, že by tam mohlo být poplašné zařízení, před kterým ho zapomněli varovat, zastavil se na okamžik ve tmě a pak šátral po zdi, kde by našel vypínač. Byl tu zatuchlý vzduch, ale věděl, že dům je už delší dobu neobydlený a okna zůstala po celou tu dobu přirozeně zavřená. S pocitem vetřelce pomalu prošel halou a našel obývací pokoj. Když rozsvěcel světlo, měl dojem, jako by se ono ticho a prázdnota daly téměř nahmatat.

Byl to útulně zařízený pokoj, jednotlivé kusy sedací soupravy ve venkovském stylu, potažené látkou s veselým květinovým vzorem, byly rozestavěny kolem krbu spolu se stolečky, připravenými na

odkládání šálků a talířků. Veliký televizor ve výklenku u okna na sebe nechával liše usedat další a další prach. Většinu ploch zabíraly fotografie a mezi nimi byly roztroušeny suvenýry z minulých dovolených. Ze snímků Dunbar usoudil, že Barnesovi mají jednoho syna. Svatební fotografie Sheily a jejího manžela trůnila hrdě na psacím stole a promoční fotografie na krbové římse. Byla stará, takže Dunbar usoudil, že ten mladík na ní je Cyril.

Vydal se pátrat po ložnici a v ní našel toaletku, kde měl být uložen deník. Vypadala solidně zřejmě rodinné dědictví. Okraje vysokých zrcadel byly na mnoha místech naštípnuté, patrně stopy po mnoha stěhováních. Pohled na různá líčidla a pudry na tácku z barevného skla ho dojal, když pomyslel na Sheilin zažloutlý, bolestí stažený obličej. Otevřel zásuvku a našel notes přesně tam, kde podle ní měl ležet.

Vrátil se do obýváku a posadil se, aby si jej prohlédl. Vtom zazvonil zvonek u dveří. Do toho ticha to zaznělo tak nečekaně hlasitě, že překvapením vyskočil. Šel otevřít. Za dveřmi stál menší muž s rezavými vlasy a knírkem. Měl na sobě kostkovanou košili a přes ni žlutý svetr, hnědé flanelové kalhoty vytažené vysoko nad pas, takže mu sahaly až těsně pod prsa. Na nohou měl pantofle z beránčiny, ten typ, který se prodává u stánků s rukodělnými výrobky na zastávkách turistických autokarů. Držel v ruce papírovou krabici.

„Ano?“

„Dobrý večer. Já jsem Proudfoot,“ představil se. „Bydlím tady vedle.“

„Aha.“

„Viděl jsem vás přicházet. Rád bych věděl, jestli máte nějaké zprávy o Cyrilovi a Sheile?“

, Jsou oba těžce nemocní,“ odpověděl Dunbar, který toho muže podezíral, že je zvědavý hlavně na něj. „Sheila mě požádala, abych jí odtud něco přinesl.“

„Aha,“ pravil muž nejistě. „Vy jste nějak příbuzný, jestli se můžu zeptat?“

„Ne.“

„Aha, no to je ovšem něco jiného...“

„Co máte na mysli, pane Proudfoote?“ zeptal se Dunbar. Ten člověk očividně chtěl něco víc než jen informaci.

„No, vlastně mi jde o můj fotoaparát," přiznal se Proudfoot trochu rozpačitě.

„Váš fotoaparát?"

„Nechci být v takovou chvíli malicherný, ale víte, on Cyril fotil mým fotoaparátem. Svůj měl v opravě, ale teď už mu přišel zase zpátky. Mám ho vlastně s sebou. Pošťák ho přinesl dneska ráno." A ukázal na krabici. „Tak jsem si myslel, že bych mohl zase dostat ten svůj."

„A tak," řekl Dunbar. „Ale pojďte přece dál. Jsem si jistý, že za daných okolností by Cyril neměl námitky."

„Tak to vám moc děkuju," pravil Proudfoot a se zřejmou úlevou vešel dovnitř.

„Víte, kde by mohl být?" zeptal se Dunbar.

„Ale ano. Cyril měl všechny fotografické potřeby tady v téhle skříňce."

Proudfoot se sehnul a otevřel dvířka skříňky, která stála vlevo od krbu. „No vida, tady je," hlásil a vytáhl kožené pouzdro na fotoaparát. „Zase ho dám zpátky, i když nevím, co tomu řekne, až uslyší, že na něm nenašli žádnou závadu. Pořád měl nějaké problémy se zkaženými filmy. Tři se mu vrátily docela zamlžené. Byl z toho úplně na větvi."

„Asi to byla nějaká špatná šarže."

„Kdepak, myslím, že to zkoušel s různými," oponoval Proudfoot.

„Vy jste asi oba dva fandové do fotografování, ne?"

„Je to náš společný koníček. Hlavně ptáci, ale Cyril taky rád fotil zákoutí se zvláštní atmosférou, všelijaké ty opuštěné jeřáby ve starých docích u řeky, trámy proti obloze, soumrak průmyslu, takové ty věci. Možná to nějak souviselo s tou jeho nemocí, *sic transit gloria mundi* a takové věci."

Dunbar přikývl.

„Na jaro si plánujeme výlet po Clydu do Arranu."

„To zní hezky," přisvědčil Dunbar, ale měl silný pocit, že na tenhle výlet se už Cyril asi nevydá.

* * *

Dunbar se rozhodl, že si Sheilin deník odnese s sebou do hotelu. Tak bude mít případně možnost okopírovat si z něj, co bude považovat za významné, a vrátit jej může až koncem týdne. Cestou

zastavil a koupil si láhev ginu a litrovku toniku. Neměl už v úmyslu nikam chodit ani trávit zbytek večera v jalovém bratrství hotelového baru, potřeboval však něco na spláchnutí hořkosti toho dne.

Dopřál si dlouhou sprchu, pak se navlékl do tmavě modrého koupacího pláště a namíchal si pití. Postavil si je na noční stolek, usadil se pohodlně na posteli a otevřel deník Sheily Barnesové. Představoval si, že to bude osobní deník, ve kterém se o pacientovi, ohledně jehož případu podala stížnost, jen zmíní, ale ukázalo se, že má daleko širší obsah. Vedla si poznámky o průběhu léčby všech transplantovaných pacientů, které za celou svou kariéru ošetřovala. Bylo jasné, že jde o pečlivou profesionální ošetřovatelku s hlubokým zájmem o lidi, které má na starosti a kteří v jejím životě hráli významnou roli. Ze stránek deníku bylo cítit opravdové zaujetí, které se ovšem neomezovalo jen na některé pacienty.

Když dospěl k období, kdy došlo k selhání transplantátu u Kennetha Linehama, Dunbar z těch stránek téměř hmatatelně cítil, jak ji to znepokojilo. Náhlé zvýšení teploty, které vedlo k vysoké horečce a deliriu, postupné změny v imunosupresivní terapii, které, jak se ukázalo, se všechny minuly účinkem, úzkost chlapcových rodičů, konzultace s kolegy a narůstající přesvědčení, že pacient dostal nekompatibilní orgán. Počáteční váhání, než své obavy vyjádřila, a úleva, když to učinila. Všechno to tu bylo černé na bílém a nebylo v tom pranic hysterického.

Po chlapcově smrti si zaznamenala do deníku trpké zklamání, že její pozorování nikdo nebral vážně, a rozhorlení nad tím, že ji považují za neurotičku. Netajila se tím, jak v ní narůstalo rozčarování z postoje vedení, které proti ní semklo své řady. Byla tam i poznámka o pozdější schůzce s místním novinářem, který se ze začátku tvářil, že ho zaujalo, o čem mu vyprávěla, jenže pak její příběh nezveřejnil.

Dunbara zarazila nápadná podobnost mezi tím, co napsala Sheila Barnesová, a co mu večer předtím vyprávěla Lisa Fairfaxová. Vrtalo mu to hlavou; nemohl to jen tak pominout jako náhodu. Nejenže byl v obou případech stejný výsledek. Ale identické byly i všechny podrobnosti. Opřel hlavu o stěnu za sebou a hleděl chvíli do stropu. Pak se znovu pustil do čtení.

Operaci Kennetha Linehama provedl jistý doktor Phillip

Cunningham, který byl v té době Rossovým prvním asistentem. Podle toho, co psala Sheila Barnesová, nesl chlapcovu smrt velice těžce, jako ostatně všechen personál, a dokonce při soukromém rozhovoru s ní souhlasil, že prudkost, s jakou došlo k odhojení, budí dojem, jako by s darovaným orgánem nebylo něco v pořádku, ale nechtělo se mu to v té době vyslovit otevřeně a raději přijal oficiální stanovisko, že to byla věc, která se někdy přihodí. Koneckonců, zprávy z laboratoře jak v nemocnici dárce, tak i v Médic Ecosse potvrdily, že orgán byl kompatibilní, a proti tomu se nedalo nic namítat. Musel myslet na svou kariéru.

Sheila ve svém deníku dále líčila, jak odešla z Médic Ecosse, jak onemocněla a jak diagnostikovali rakovinu nejdřív u ní a pak i u jejího manžela; psala i o všech hrůzných zážitcích z radioterapie a chemoterapie. Když Dunbar dočetl, cítil se vyčerpaný. Teď už věděl, že Sheila Barnesová je ženou, která si zaslouží respekt a profesionální uznání. Přestože s ní vedení Médic Ecosse zacházelo tak hanebně, projevovala až překvapivě málo zlosti a hořkosti vůči těm, kteří se rozhodli ignorovat její obvinění a kdo nad ní mávli rukou jako nad pomatenou neurotičkou. Jen na jednom místě dala najevo větší známky rozladěnosti, a to tehdy, když se pozastavovala nad tím, že se věnuje větší pozornost jedné z pacientek Omega než jejímu chlapci umírajícímu po transplantaci. Vyjádřila se, že se „prodejní patolízalové mohou přetrhnout, jen aby se zmocnili šekové knížky“.

Dunbar zavřel zápisník a chvíli lehce přejížděl prsty po jeho deskách. Pak vstal a namíchal si další drink. Uvažoval, co má sdělit Sci-Med ve svém prvním hlášení, které by měl předat koncem týdne. Ještě před pár dny, když neznal žádnou z obou ošetřovatelek, by to bývalo bylo snadné. Byl by nahlásil, že stížnosti sester byly zřejmě nepodložené. Jeho osobní inspekce na Médic Ecosse ukázala, že je to středisko vynikající medicíny, dobře organizované, dobře vedené, a že tam nepanuje žádné napětí. Že to zkrátka zřejmě byla jen nešťastná shoda okolností, když dva z transplantovaných pacientů podlehli smrtelným, ale nespecifickým komplikacím z odhojení.

Teď však bylo všechno jinak. Teď už nemohl stížnosti sester pominout jako neurotické nebo zlovolné ani, při větší shovívavosti, jako výsledek jejich nadměrného citového zaujetí pro pacienty. Do

hry teď znovu vstupovala i pátrání po jiných podobných případech, která prováděl s pomoci svého počítače, a jejich negativní výsledky. Do Londýna se ještě vrátit nemůže. Zkrátka bude muset ohlásit, že vyšetřování pokračuje.

Když Dunbar na druhý den ráno dorazil do kanceláře, Ingrid už tam byla. „Tak jaké bylo odpoledne?“ zeptala se.

Dunbar se na ni nejdřív nechápavě zahleděl, ale pak si vzpomněl, že jí namluvil cosi o svých plánech prohlédnout si Glasgow. „Velmi zajímavé,“ odpověděl.

„Lituji, ale rozepsané údaje o výdajích týkajících se pacientů Omega jsem vám sehnat nemohla, ale získala jsem aspoň nějaké informace o tom, s čím se tu léčili a kdy.“

„To je od vás hezké. Jsem vám zavázán.“ Sebral složku a zasunul si ji do aktovky.

„Co je v plánu na dnešek?“

„Říkal jsem si, že bychom mohli probrat cifry radiologického odděleni. Přišlo mi, že provozní výdaje jsou v poměru k tomu, co se účtuje pacientům, trochu příliš vysoké.“

„Myslíte, že by pacienti měli za rentgeny platit víc?“ zeptala se Ingrid.

„Nebo by se měla snížit režie. Snad byste mohla obstarat výpis o personálním obsazení na radiologii a mzdových tarifech?“

„Ovšem. Ještě něco?“

„Rád bych se na to oddělení podíval, trochu si to tam obhlédl, zjistil, jaké tam mají vybavení. Mohla byste se spojit s vedoucím oddělení a zeptat se, kdy by se mu to hodilo?“

„Hned to bude.“ Zvedla telefon.

„Doktor Svensen říká, že kdykoliv se to bude hodit vám,“ sdělila mu za pár minut. „Mají tam dnes ráno servisní techniky, takže zastavili příjem pacientů. Nemohl jste si zvolit lepší dobu.“

„Výborně,“ odpověděl Dunbar.

„Chcete, abych tam šla s vámi?“

„Myslím, že to není nutné. Co kdybyste se dala do těch čísel a já si to tam projdu sám.“

* * *

Dunbar se rozhodl, že návštěvě radiologie věnuje valnou část

odpoledne. Už mu docházely nápady, jak Ingrid zaměstnat. Ale v nemocnici zbývala ještě řada míst, kde dosud nebyl, takže si řekl, že neuškodí, když to vezme na radiologii trochu oklikou. Uvažoval o schodišti, které vedlo dolů z přízemí chodby. Nebyl na něm žádný ukazatel. Když šel přízemní chodbou směrem k radiologii, rozhodl se, že by to mohla být příležitost k průzkumu, kam ty schody vedou.

Podíval se, jestli není někdo na dohled, zabočil a svižně seběhl po schodech. Ocitl se proti dvoukřídlým dveřím. Lehce do nich strčil a ony se otevřely. Proti přízemí tu nebylo tolik světla, takže mu chvíli trvalo, než si oči zvykly na příšeří, jen občas přerušované stropním světlem s drátěným chráničem. Z úzké chodby, která se zřejmě táhla po celé délce budovy, vedla řada dveří. Dunbar je postupně všechny vyzkoušel.

První troje vedly do skladišť, která byla všechna stejně uspořádaná a vybavená řadami kovových regálů, označených abecedními písmeny a čísly. Na regálech byly uloženy náhradní díly k přístrojům a spousta spotřebních předmětů ve velkých krabicích. Čtvrtými dveřmi se vcházelo do tmavé místnosti, která na Dunbara okamžitě dýchla chladem a vlhkostí. Až sebou trochu trhl, když cítil, jak mu studený vzduch ovanul tvář. Byla to nemocniční márnice. Nebylo sice vidět nic, co by to potvrzovalo, ale holé bílé stěny, na jedné z nich prostý dřevěný kříž, a důkladné dveře chladicích boxů to Dunbarovi napověděly okamžitě. Malé rozměry ho nejdřív zmátly, ale pak si uvědomil, že je v soukromé nemocnici to znamená, že tu probíhají vybrané procedury pro vybrané pacienty. Nepředpokládalo se, že by tu lidé často umírali. Uvolnil páku jedné z lednic a otevřel dveře. Závan studeného vzduchu mu zchladil obličej. Byly tam pouze dvě plošiny na mrtvoly, jedna nahoře a druhá dole, obě však prázdné.

Po pravé straně lednice však byly další dveře, a ty vypadaly zajímavě. Neměly kliku. Zapátral a našel po pravé straně veřejí knoflík. Zmáčkl ho, dveře se klouzavě rozevřely a za nimi se zjevil výtah. Byl úzký, ale hluboký, stavěný podle jeho odhadu zřejmě tak, aby se do něj vešla rakev ve vodorovné poloze. Podíval se na tlačítka vevnitř; výtah jezdil do všech pater. V duchu si pokoušel udělat představu, v kterých místech budovy se márnice nachází, a co je tudíž v horních patrech nad ní, a usoudil, že to bude v zadní části,

přibližně ve dvou třetinách délky. Teď si vzpomněl, že v těch místech zahlédl jakési nenápadné zelené dveře i zvenku, když vzadu zajížděl s vozem na parkoviště.

Bylo to celkem jasné. Pokud byste měli tu smůlu a v Médic Ecosse zemřeli, vaše tělo by mohlo být odvezeno přímo do márnice tímto speciálním výtahem a nemuselo by se s ním jezdit přes hlavní chodbu. Dole by vás uložili do lednice na tak dlouho, dokud by se nedostavili lidé z pohřebního ústavu s rakví, a ti by vás postranními dveřmi vyšoupli ven, aniž by budili nežádoucí pozornost.

Dunbar zavřel dveře márnice a pokračoval chodbou dál. Další skladiště, jedno z nich speciálně pro plynové bomby. Stály tam v řadách, připoutané ke stěnám řetízky. Snažil se rozpomenout, jak se barevně odlišují podle obsahu plynu, ale nemohl si vybavit žádnou jinou než černou s bílým vrškem pro kyslík. Předpokládal, že v ostatních válcích budou různé plyny pro anestezii. Už byl téměř na konci chodby a doufal, že tam najde nějaké schodiště do přízemí, když vtom narazil na uzavřené dvojité dveře. Otevřel je a vstoupil do jakési předsíňky, ze které se šlo dál do umývárny, odkud vedly další dvojité dveře. V řadě na věšácích tam visely plastové zástěry a dole byly vyrovnány bílé galoše. Strčil do posledních dveří a našel vypínač. Rozsvítilo se množství zářivek. Byla to pitevna, celá vykachlíčkovaná a lehce páchnoucí formalinem a antiseptiky.

Pitevní stůl připadal Dunbarovi neobvykle velký. Přistoupil k němu a přejel prsty po hladkém kovovém povrchu i drenážních kanálcích, vedoucích dolů do velké nerezové výlevky u nohy stolu. Na stropě byl podivný systém kladek a lan, ale kromě toho se všechno zdálo být normální. Na dlouhé polici u stěny ležely podnosy s nástroji, lesklé nože a skalpely, pilky a vrtačky a také drátěná rukavice, kterou si patologové chrání ruku, jíž neoperují, před případným zraněním nožem. Dunbar se trochu otřásl, ačkoliv tam nebylo chladno.

Zjistil, že se mýlil, když si představoval, že na zadním konci chodby bude také schodiště do přízemí. Nebylo tam. Musel se vrátit tam, odkud přišel. Zdálo se mu to divné, ale pak si řekl, že když je pitevna až na konci chodby, není asi žádoucí, aby se tamtudy moc procházelo. Takhle přijde do těchto končin jen málokdo. Přemýšlel o tom, když tu se po jeho levé ruce náhle otevřely dveře, až ho to

polekalo. Zřízenec, který vyjel ze skladiště s vozíkem, se zřejmě vylekal rovněž.

„Kdo jste?“ zakoktal ten muž. „Co tady dole děláte?“

„Ale, byl jsem jen zvědavý,“ odpověděl Dunbar. Ukázal chlapíkovi svou identifikační kartu.

„Aha, no dobře. Už jsem o vás slyšel. Ten vládní čmu... inspektor, že jo?“

„Něco takového. A vy jste?“ zeptal se Dunbar.

„Jmenuju se Johnson. Jsem tu jako zřízenec. Byl jsem tu pro nějaké věci.“

„Líbí se vám práce tady?“

„Je tady lepší plat, než jsem měl dřív. Vyhovuje mi to.“

Dunbar si všiml symbolu na krabici, kterou Johnson vezl na vozíku. Byla to sklenička na víno.

„Vinné skleničky?“ zeptal se.

„To je na tu zítřejší tiskovku.“

„O co se jedná?“

„Ale, pozvali novináře, aby se podívali na tu holku, co ji tady operovali zadarmo.“

„Aha.“

„Počítám, že ta asi nemůže bazírovat na diskrétnosti jako ty ostatní,“ poznamenal Johnson.

„Řekl bych, že ne,“ souhlasil Dunbar. To ho zatím nenapadlo. Dojeli až k místu, kde se chodby dělily. Johnson se zastavil u dveří márnice. „Já pojedu tadyhle výtahem,“ prohlásil. „A co vy?“

„Já půjdu po schodech. Vy se tam s tím vozíkem tak akorát vejdete.“

Jak z něj ta slova vyjela, už jich Dunbar litoval. Právě totiž připustil, že ví o výtahu a jeho rozměrech. Tím vlastně přiznal, že už tu předtím slídil. Zdálo se mu, že v Johnsonových očích zahlédl otázku, ale možná si to jenom představoval. Konečně, bylo o něm známo, že je inspektor. Dalo se očekávat, že bude všetečný. Problém by mohl nastat, kdyby si různí lidé srovnali své poznatky a začali se divit, co vlastně pohledával v suterénu, když Ingrid řekl, že jde na radiologii.

Dunbar se nahoře na schodech na minutku zastavil a uvažoval, jestli má pokračovat ve svém plánu obhlédnout ještě druhé patro,

anebo má jít rovnou na radiologii. „Když už, tak už," rozhodl se a rychle kráčel k hlavnímu schodišti. Vyběhl po schodech do prvního patra s tabulkou transplantační jednotky a pak se pustil dál nahoru.

PORODNÍ A GYNEKOLOGICKÉ ODDĚLENÍ, ohlašovala tabulka nad schody. Dunbar měl najednou pocit, že dál se nedostane. Dva arabští džentlmeni, kteří seděli na židlích před vchodem, se zvedli a zahradili mu cestu.

Dunbar ukázal svou identifikační kartu a jeden z nich ji pečlivě prostudoval, pak ale zavrtěl hlavou a podal mu ji zase zpátky. Tváří v tvář těm dvěma obličejům beze stopy úsměvu a při představě, co by mohli mít pod saky, jen pokrčil rameny a vrátil se dolů. Teď už bylo opravdu načase navštívit radiologii.

Erland Svensen byl muž, který bral život smrtelně vážně, což Dunbar během následující hodiny s politováním seznal. Dlouhému světlovlasému Dánovi s mohutnou dolní čelistí zůstalo zcela utajeno vše, co jen trochu připomínalo smysl pro humor. Když se Dunbar snažil oživit atmosféru nějakým žertíkem, Svensen se prostě jen na několik sekund tupě zahleděl do prázdna a pak pokračoval v monologu o jediném, co ho v životě zajímalo, to jest o radiologii. Vzhledem k tomu, že mu byl Dunbar předem ohlášen, připravil si fakta a čísla o každém kousku vybavení, které na oddělení měl, a postupně vše jedno po druhém obhajoval a srovnával s jinými, méně dokonalými systémy. Snažil se, aby Dunbar po hlubokém a v přesných číslech vyjádřeném zhodnocení jeho přístrojů pochopil, že jsou lepší než kterékoliv jiné.

Když se Svensen přece jen konečně musel nadechnout, Dunbar ze sebe pohotově vyrazil: „Je mi to všechno dokonale jasné, doktore."

Zdálo se, jako by ten komentář vzal Svensenovi vítr z plachet. Zřejmě od Dunbara očekával, že bude vyžadovat nějaká úsporná opatření, a když se tak nestalo, byl nesmírně překvapený.

„Opravdu?"

„Ovšemže ano. Jste očividně člověk, který se ve své práci dokonale vyzná. Zdejší pacienti očekávají to nejlepší a od vás to také dostanou. Pokud se vaše skvělé služby také patřičně zaplatí, budu spokojen."

„O finančních sazbách já nerozhoduju, tím se zabývá kancelář pana Giordana.“

„Aha, hned jsem si to myslel.“

„Chtěl byste se seznámit s personálem, když už jste tady?“

„To bych určitě rád,“ odpověděl Dunbar. Cokoliv bude lepší než další technické detaily o rentgenovém vybavení.

„Mám tu dva radiology a jednoho asistenta v temné komoře,“ sdělil mu Svensen a vedl ho ven ze své pracovny.

Dunbar by se byl vsadil, že ti radiologové budou ve skutečnosti mladé okouzlující krasavice.

„Dámy, rád bych vás představil doktoru Stevenu Dunbarovi,“ oznámil Svensen, když vstoupili do hlavní snímkovací místnosti. „To je Melissa Timpsonová a tohle je Annabel Watersová.“

Dunbar předstoupil, aby si potřásl rukou s dvěma atraktivními mladými ženami. Usmíval se spíš nad tím, že by svou sázku vyhrál, než ze společenských důvodů. Co jen takové ženské, které by se lépe vyjímaly na nějaké jachtě ve Středozemním moři, může přinutit k tomu, aby se věnovaly radiologii? Kdysi, když nějak podobně uvažoval nahlas, mu jeho tehdejší přítelkyně nabídla cynickou odpověď: „Konečným cílem je vdát se za doktora. Druhá možnost je stát se letuškou a sbalit pilota.“

Melissa a Annabel předtím probíraly nějaké problémy se servisním technikem. Dunbar usoudil, že je nechá, aby se k němu vrátily, a raději se nebude ztrapňovat, aby nedopadl jako nějaký člen královské rodiny, který klade hloupé otázky, jen aby se na něco zeptal. „A co je tady?“ otázal se Svensena, když už mířili k východu.

„To je moje pýcha a radost,“ odpověděl Svensen a jeho tvář se rozzářila v úsměvu, který podle Dunbarova odhadu nevěstil nic dobrého. Už zase svaté nadšení.

„Zařízení na ozařování malých tumorů,“ vysvětlil mu Svensen. „Úplný převrat v jejich léčení.“

„Co je na něm tak zvláštního?“ zeptal se Dunbar s určitými obavami.

„To vám ukážu,“ odpověděl Svensen. „Pojďte, oblečte si tohle.“

Podal Dunbarovi ochrannou zástěru a sám si také jednu navlékl. „Ne že bychom to u tohoto přístroje potřebovali, ale předpis je předpis.“

Svensen položil fotografickou desku na stůl pod výstupní čočku radiační hlavice a pak těsně k ní přiložil měřič radiace. Zdroj tungstenového světla v hlavici mu vymezil cílové pole. „Vidíte, jak blízko je ten světelný kruh u měřiče?“ zeptal se.

„Ano.“

„A teď sledujte měřič.“

Dunbar pozoroval ručičku měřiče, ani se nepohnula, i když Svensen zdroj radiace zapnul. „Nevychýlil se,“ řekl.

„Přesně tak,“ konstatoval vítězoslavně Svensen. „Ten přístroj je tak přesně zaostřený, že může zasáhnout nádor bez obav, že by poškodil okolní tkáň. Můžeme použít daleko vyšší dávky s daleko menším rizikem pro pacienta.“

„Ach, chápu,“ řekl Dunbar, kterému došel význam toho negativního výsledku.

Svensen prošel místnosti až k světelnému nápisu TEMNÁ KOMORA, NEVSTUPOVAT. Stiskl tlačítko interkomu a ohlásil do mluvítka na stěně: „Coline, můžete mi tohle vyvolat?“

Vedle dveří byl spojovací sejf. Svensen stiskl kliku kovových dvířek a ta se nahoře o několik centimetrů pootevřela. Vsunul dovnitř citlivou kazetu a opět dvířka pevně uzavřel. „Bude to za chviličku,“ řekl Dunbarovi.

Bzučák ohlásil, že se film vrací, a Svensen ho vytáhl ze sejfu. Triumfálně ho předvedl: „Tak co tomu říkáte?“

Dunbar si od něho vzal film a spatřil téměř perfektně ohraničený kroužek v místě, kde byl film vystaven radiaci. Okolní plocha byla absolutně neexponovaná. „To je pozoruhodné,“ řekl a podal mu film zpátky. „Úplně mě to fascinuje.“

Svensen film znovu pozvedl a kochal se jím. „Sakra, to je ale mašinka,“ jásal. „Tumáte! Nechte si to jako suvenýr!“

Dunbar přijal film a musel se při pohledu na chlapíka tak totálně uchváceného svou prací usmát. Poděkoval mu, že ho provedl oddělením.

„Jsem vám kdykoliv k dispozici,“ usmál se Svensen.

„Měl jste úspěšné dopoledne?“ zeptala se Ingrid, když se Dunbar vrátil do své pracovny.

„Doktor Svensen je opravdový znalec,“ odpověděl.

Naznačila svým trochu povzneseným úsměvem, že ho dobře pochopila. „To tedy je," přisvědčila. „Mám pro vás ta čísla, která jste chtěl."

„Výborně."

„A také pozvání."

Dunbar pozvedl obočí.

„Chystá se tisková konference pro novináře a fotografy, spojená s recepcí na počest pacientky zdravotní pojišťovny, které tady byla operativně opravena čelist."

„Snímky před a po," hádal Dunbar.

„Myslím, že jsou opravdu působivé," soudila Ingrid. „Což je pro nemocnici dobrá reklama, jak jistě uznáte."

„To určitě ano. Jenom doufám, že jí nevadí, že se bude celé odpoledne předvádět jako opička v cirkusu."

„To je ta nejmenší oběť, kterou může přinést," řekla Ingrid. „Díky práci zdejších chirurgů se jí teď úplně změní životní vyhlídky."

„Máte pravdu," přikývl Dunbar. Mel však podezření, že tu pacientku vybrali proto, že odvede působivou reklamu za relativně jednoduchý operační zákrok, a že dostala přednost před mnohem těžšími pacienty, kteří by však takto lákavou příležitost k fotografování poskytnout nemohli. Byl zvědavý, jak moc celá ta záležitost poslouží pacientům vybíraným pro bezplatnou konziliární péči; měl však skličující pocit, že půjde jen o nazdobenou výkladní skříň. Nebylo pochyb, že by vysoká úroveň specialistů a vybavení Médic Ecosse mohla při léčení obtížných případů příležitostně posloužit pacientům zdravotní pojišťovny, ale bude to takhle fungovat? Nebo sáhne Médic Ecosse pokaždé po snadném řešení? Zajímalo ho, jestli by se dalo něco zjistit o předchozích obdobných případech a najít na to odpověď.

„Kdo má vlastně rozhodující slovo při přijímání pacientů podle systému bezplatného léčení?" zeptal se.

„Tříčlenný komitét: doktor Kinscherf, pan Giordano a přednosta oddělení, kterého se to týká," odpověděla Ingrid. „Proč se ptáte?"

„Jen mě to zajímá. Vyrozuměl jsem, že nemocnice v minulosti už pár neplatících pacientů přijala. Myslíte, že byste mi mohla sehnat jejich seznam a informace o tom, s čím se tu léčili?"

Ingrid zřejmě těžko chápala, proč něco takového může zajímat člověka, který má získat přehled o finančních transakcích, ale poznamenala pouze: „Uvidím, co se dá dělat.“

Dunbar věděl, že žádat takovéto informace není v jeho kompetenci. Byla to z jeho strany čirá zvědavost a snad i naděje, že i když se jeho hlavní pátrání obrátí vniveč, bude aspoň moci někoho na ministerstvu upozornit na to, jak selhává dohoda o bezplatné péči tedy pokud na nějaká selhání natrefí.

8

Po desetihodinové službě v dětské nemocnici se už Clive Turner nemohl dočkat, až půjde domů, vtom ho ale zavolali k telefonu. Byl to Leo Giordano z Médic Ecosse.

„Doktor Turner? Mám pro vás příznivou zprávu. Doktor Kinscherf a doktor Ross projevili souhlas s přijetím té malé Chapmanové k léčbě.“

„To není příznivá zpráva, to je senzační zpráva,“ vykřikl Turner. „Právě jsem měl sdělit jejím rodičům, že ani jeden z nich nevyhovuje jako dárce. Samozřejmě že jsem je předem varoval, ale stejně to nikdy není lehké, říkat někomu nepříznivé zprávy. Řeknu vám upřímně, mnoho nadějí, že byste Amandu přijali, jsem si nedělal.“

„Po pravdě řečeno, ani já jsem v to příliš nevěřil, ale vaše výmluvnost to vyhrála. Vylíčil jsem Rossovi a Kinscherfovi, co jste mi o těch lidech vyprávěl, že by si zasloužili trochu oddechu, a oni to zřejmě dokázali pochopit!“

„Jsem z toho radostí bez sebe,“ řekl Turner. „A její rodiče budou samozřejmě také. Co je teď třeba podniknout?“

„No, bojím se, že je tu ještě jedna překážka.“

„A to?“

„Možná jste už slyšel, že jsme se v poslední době dostali pod určitý vládní dohled.“

„Vzpomínám si.“

„Došli jsme k dohodě o financích, ale součástí té dohody je, že u nás zůstane jeden z jejich lidí jako dozor, jestli neutrácíme státní peníze za šampaňské a kaviár, jak se to o nás, soukromých

nemocnicích, říká.“

Turner se zachechtal.

„Domnívám se, že to nejprve budeme muset vyřídit s tím chlapíkem. Nebo co kdybyste se na něj s obhajobou svého případu obrátil sám? Jak už jsem říkal, transplantace jsou drahý špás, takže tu jde o nebývalý altruismus. Ten člověk se jmenuje doktor Steven Dunbar. Můžu vám dát číslo do jeho kanceláře tady u nás, jestli chcete. Co vy na to?“

„Zkusím to,“ řekl Turner. Zapsal si číslo a zeptal se: „Myslíte, že s ním budou velké problémy?“

„Abych pravdu řekl, nevím. Ale můžete mu vyřídit, že my s tím tady všichni souhlasíme. To ho možná trochu ovlivní.“

„To je dobrý nápad,“ usoudil Turner. „A když dá svolení?“

„Tak ji můžeme v pátek přijmout. Budeme tak oba mít čas vyřídit všechny papíry.“

„To by se mi líbilo.“

„Ještě jedna věc,“ řekl Giordano trochu opatrně.

„Ano?“

„Byli bychom rádi, kdyby okolo toho nebylo moc rozruchu.“

To Turnera trochu překvapilo. „Ale vždyť je to od vás ohromně velkorysé gesto,“ řekl. „Já jsem myslel, že byste naopak dobré ohlasy tisku uvítali. Zasloužíte si to.“

„Díky, ale pravdou je, že to dítě je v každém ohledu opravdu vážně nemocné a vždycky zůstává v božích rukou, jestli se vhodný orgán objeví včas. Veřejnost chce okamžitý úspěch, jinak je otrávená, takže bychom byli rádi, kdyby zrovna tento akt dobré vůle zůstal jen mezi námi.“

„No ovšem, pokud si to přejete,“ slíbil Turner.

„Výborně,“ odpověděl Giordano. „Abyste mi dobře rozuměl. Pokud bude k dispozici ledvina, pak budou šance toho dítěte stejně dobré jako šance každého jiného pacienta. Ovšem kdyby mělo nastat příliš dlouhé prodlení a došlo by u ní k problémům s degenerací tkáně, tak bychom se hrozně neradi dostali do skutečného veřejného průšvihu. To by nikomu z nás neprospělo.“

„Rozumím,“ přisvědčil Turner.

„Předpokládám, že do transplantačního registru už zařazená je?“

„Ano.“

„Takže půjde jen o to, změnit tam údaje o momentálním umístění pacientky. Kdybyste mi mohl dát její registrační číslo, mohl bych říct sekretářce, aby tu změnu nahlásila.“

„Můžu vám dát to číslo hned teď,“ navrhl Turner a začal listovat v deskách, které mu ležely na stole vedle počítačového terminálu.

„Tak sem s ním.“

Turner mu číslo nadiktoval a Giordano je pro kontrolu zopakoval.

„Dobrá. Teď je to tedy všechno na doktoru Dunbarovi. Jestli nám přihraje, budeme ji očekávat v pátek, pokud nenastanou nějaké nepředvídané komplikace.“

„Ano, v pátek, a ještě jednou děkuju. Jsem přesvědčen, že mluvím za všechny zúčastněné, když řeknu, že jsme vám ohromně vděční.“

„Nemáte zač.“

Turner položil telefon a zahleděl se na číslo, které si zapsal. Už jen jedna překážka, jedna jediná. Zatracený ministerský úředník! Aspoň že je to taky doktor. Nemohl se rozhodnout, jestli je to dobré, nebo špatné. Popadl telefon a vyťukal číslo.

„Rád bych hovořil s doktorem Stevenem Dunbarem, prosím.“

Ozval se hned na první zazvonění.

„Doktor Dunbar? Jmenuji se Clive Turner. Jsem lékař na renální jednotce v glasgowské Dětské nemocnici.“ '

„Co pro vás mohu udělat, doktore?“

Turner se pustil do historie Amandina případu. Mluvil o tom, jak ubohé jsou šance, aby přežila, jestliže se brzy nepodaří ji alespoň stabilizovat dialýzou, a jak jsou i dlouhodobé vyhlídky nepatrné, pokud nedostane transplantát.

„Chápu.“

„Doktor Ross souhlasí, že by Amandu přijal na svou jednotku jako neplatící pacientku zdravotní pojišťovny, a doktor Kinscherf i pan Giordano jsou s tím také svolní, odkázali mě však na vás a vaše konečné rozhodnutí.“

„Chápu,“ opakoval znovu Dunbar. Na něco takového nebyl vůbec připravený. Nikdo ho nevaroval a on dobře chápal proč. Pro něho by bylo mnohem snadnější, aby požadavek nemocničního vedení rovnou zamítl. Když však celou věc vyslechl od Turnera, bylo

to téměř stejně působivé, jako kdyby naslouchal rodičům toho dítěte. Teď měl před sebou dilema. Kdyby byl tím, zač se vydává, určitě by vzhledem k vysokým nákladům vznesl námitku, jenže on tím, zač se vydává, není. Jako člověk měl za to, že se tomu dítěti má dopřát šance, která se mu nabízí. „Co se mne týče, doktore Turnere, já svůj souhlas dám," prohlásil.

„Myslíte to vážně?" vybreptl Turner úplně vyvedený z míry. Připravoval se totiž na dlouhé zoufalé jednám.

„Přeju jí hodně štěstí," řekl Dunbar.

„Nevím, jak bych vám poděkoval. Nikdy už nebudu věřit pomluvám o státních úřednících."

„V tom případě to stálo za to," pravil s úsměvem Dunbar a položil telefon.

Turner byl blažený. Tahle nádherná zpráva nemohla přijít ve vhodnější chvíli. Amandě Chapmanové se totiž nedařilo dobře. Nepřetržité dialýzy se nepříznivě odrážely na její mladistvé odolnosti a začala slábnout i psychicky. Jakmile tohle začne, snadno by se mohlo stát, že se dostane do sestupné spirály a brzy nastane konec.

Při vážných nemocech se pacientův mentální stav často podceňuje. Podle Turnerových zkušeností však silný pozitivní postoj vůle k životu nejednou dokázal rozhodnout mezi životem a smrtí. Nejednou viděl děti bojující tak statečně, až mu to vhánělo slzy do očí, když nakonec prohrály. Také však viděl děti, které to vzdaly zdánlivě bez jediného ohlédnutí. Amanda se blížila ke krizovému bodu. Mohla se vydat kteroukoliv z těch dvou cest.

Její nemoc měla nepříznivý dopad i na její rodiče. Viděl, že je v posledních týdnech čím dál víc zmáhá stres a únava. Viditelně zestárli. Našel si na Amandině příjmové kartě jejich telefonní číslo a vytočil je.

Ozval se ženský hlas: „Ano?"

„Kate? Tady je Clive Turner z Amandiny nemocnice v Glasgowě."

„Stalo se něco? Co se přihodilo? To Amanda, ona je -"

„Nic zlého, Kate, ujišťuju vás." Turner se chvíli odmlčel. „Právě naopak. Zrovna mi volali z nemocnice Médic Ecosse. Souhlasí, že Amandu přijmou."

„Vážně? Ach bože, to je ohromné! Už jsme se o ni tak báli.

Právě včera jsem říkala Sandymu, že v posledních dnech hrozně zeslábla.“

„Já doufám, že by se to mohlo značně vylepšit, až ji v Médic Ecosse nasadí na ty jejich dialyzační aparatury,“ řekl Turner. „Samozřejmě že se nedá předem nic slibovat, ale podle mého názoru se tam bude cítit o mnoho líp. Jestli se jim podaří ji stabilizovat, dá nám to možnost čekat a doufat, že se naskytne i vhodná ledvina, ale přinejmenším jí to dopřeje čas.“

Turner slyšel, jak se Kate na druhém konci rozvzlykala. „Já vím,“ utěšoval ji. „Takováhle starost vás užírá tak, že vám to hrozné napětí nakonec ovládne celý život. A uvědomíte si to, teprve až vás najednou přemůže pláč.“

„Je to přesně tak,“ řekla Kate a pomalu se vzpamatovávala. „Nevím, jak bych vám dost poděkovala, Clive. Byl jste to vy, kdo na ten nápad přišel.“

„To byla jen náhoda, že jsem si tenkrát ráno všiml toho ministerského oběžníku.“

„Kdy ji převezou?“

„Když to všechno dobře vyjde, tak v pátek.“

„Čím dřív, tím líp,“ soudila Kate. „Už se nemůžu dočkat, až to řeknu Sandymu. Má dnes noční službu.“

„Tak já už skončím, abyste mu mohla zavolat,“ řekl Turner. „Zatelefonujte mi ráno, abychom všechno dohodli.“

Kate položila sluchátko a zhroutila se do křesla. Jako by ji opustily veškeré síly. Na chvíli složila hlavu do dlaní a zírala na zem. Snad dá Bůh, že tohle tu jejich mizérii zvrátí. Od nynějška už se snad bude všechno měnit k lepšímu. Zase se vrátí staré časy, a budou zas šťastná rodina, jako bývali, než se tohle všechno stalo. Znovu se jim do života vrátí smích. Pojednou v sobě pocítila rozhodnost zvedla sluchátko a zavolala Sandymu.

Ani páteční ranní déšť nemohl uhasit optimismus, který po telefonátu Cliva Turnera ovládl Chapmanův dům. V posledních týdnech se stalo zvykem, že ráno při snídani oba mlčky a nervózně vyhlíželi z okna, ale to už teď patřilo minulosti. Teď byla na pořadu dne radost a vzrušený hovor. Byl to šťastný zlom, za který se oba dlouho modlili. Budou sice stále odsouzeni čekat, jestli se pro

Amandu naskytne vhodný orgán, ale teď si z nějakých nepochopitelných důvodů byli oba jistí, že se najde. Zlý sen, jejž prožívali, obrátil směr.

„V kolik jsi říkala, že tam máme být?“ ptal se Sandy a zvedl se od stolu, aby přinesl konvici s kávou.

„Clive povídal, že když tam budeme okolo druhé, budeme ji moci převézt sami. To by pro ni bylo příjemnější než cestovat ambulancí, co myslíš?“

„Určitě,“ přisvědčil Sandy. „Zase budem chvíli všichni tři pohromadě.“ Jak se vracel na své místo, aby dolil kávu, stiskl Kate rameno.

„Mám ještě udělat nějakou topinku?“

Sandy zavrtěl hlavou. „Co kdybychom se cestou do Glasgowa zastavili na oběd někde v restauraci. Co ty na to?“

„To zní lákavě,“ souhlasila Kate. „Něco takového jsme už neudělali celé věky.“

Dobrá nálada je neopouštěla po celou cestu. Oběd, který si dali v motorestu hned u dálnice, nebyl sice báječný, ale celkem obstojný, a fakt, že podnikají něco společně, byl pro ně důležitější než ubohost jídla. Mimo jiné jim to dalo možnost dělat si legraci ze skotského kuchařského umění.

Když dorazili do nemocnice, čekal je obvyklý problém, kde zaparkovat, ale dnes se jim to nezdálo tak důležité. Ani Sandymu to tentokrát neposkytlo záminku k výlevům vzteku, kterými si jindy ventiloval potlačené emoce.

Clive Turner je uviděl, sotva se objevili na oddělení, a kývl na ně, aby nejdřív zašli k němu do pracovny.

„Jak je jí?“ zeptal se Sandy.

„Docela dobře,“ odpověděl Turner. „Před hodinou skončila dialýzu, takže jí to teď ještě nějakou dobu vydrží.“

„Vystačí to dost dlouho, než se dostaneme do Médic Ecosse?“ zeptala se Kate.

„Bohatě,“ odpověděl Turner. „Bude stabilizovaná několik hodin. Jestli chcete, odvezte ji sami, udělejte si výlet. Ať se spolu trochu užijete. Zase se sejdete jako jedna rodina.“

„Myslíte, že na to má?“ zeptala se Kate.

„No, to se ví, že je unavená, ale myslím, že bude ráda, když chvíli uvidí zas něco jiného než nemocniční zdi. Nemůže dělat nic náročného, ale nějaká hezká podívaná jí může jen posloužit.“

„Nebudou nás už v Médic Ecosse čekat?“ ptal se Sandy.

„Před chvílí jsem s nimi mluvil. O všem vědí. Pokud tam budete do šesti, budou spokojení.“

„To od vás bylo laskavé,“ řekla Kate., Jsme vám tolik zavázáni.“

„Ale vůbec ne,“ bránil se Turner. „Já jen doufám, že vám to všechno dobře dopadne. Zasloužíte si, aby vás potkalo trochu štěstí.“

„Díky,“ řekl Sandy a potřásl Turnerovi rukou. Pak prošli oddělením a vyhledali Amandu, kterou právě jedna ze sestřiček oblékala.

„Já už to udělám,“ řekla Kate a s úsměvem ji vystřídala. „V poslední době k tomu nemám moc příležitostí.“

Sandy šel napřed připravit auto, zatímco Kate Amandu strojila. Když se Kate objevila, stál zaparkovaný na jednom z míst vyhrazených pro ambulance a držel otevřené dveře Clivovi Turnerovi, který nesl Amandu. Kate s Amandou se v Esmeraldě posadily na zadní sedadla a pak s velkým máváním ze zadního okénka vyjeli z nemocnice.

„Pan doktor Turner dovolil, že si dneska odpoledne smíš dát zmrzlinu,“ řekla Kate Amandě, která se jí uvelebila na klíně. „Nebylo by to fajn?“

Sandy si upravil zpětné zrcátko, aby viděl, jak Amanda odpoví. Dívenka jen lehce přikývla a zmohla se sotva na slaboučký úsměv, Sandy polkl. Viděl, že je opravdu slabá. „Já náhodou vím, kde mají nejlepší zmrzlinu ve městě,“ prohlásil.

„Počkej, že to uhádnu,“ zarazila ho Kate. „U Danielliho?“

„Tahle ženská na všechno přijde,“ odpověděl Sandy. „Dáme si největší kornouty, jaké dokážou u Danielliho udělat!“

Do zmrzliny se Amanda statečně pustila, ale rychle ztratila zájem a radši se zase na zadním sedadle stulila mamince do náruče. Sandy se očima zeptal, co teď: Kate pokrčila rameny a hladila Amandě vlásky. „Že bychom jeli do parku krmit kachny?“

Tenhle nápad se Amandě líbil a přikývla téměř dychtivě.

Cestou zastavili před pekařstvím a Sandy koupil půl tuctu dalamánků. Amanda a Kate dostaly za úkol nalámat z nich malé

kousky, aby se kachnám vešly do zobáků, a Sandy je zatím vezl parkem až na břeh rybníka, kde zaparkoval.

Kate s Amandou zůstaly v autě báli se, aby se Amanda nenachladila zatímco Sandy vystoupil a chlebem kachny přilákal. Pak couval zpátky a nechával za sebou jako krysař stopy, které přitáhly kachny až k vozu. Když byly dost blízko, Kate stáhla okénko, aby je z něj s Amandou mohly krmit. Sandy je ze strany pozoroval. Strašně si přál uslyšet Amandin smích; tak dlouho už ho neslyšel. Nebylo mu to však souzeno. Amanda házela kousky chleba pomalu a rozvážně a pozorovala, jak se kachny nad každým soustem chvíli hašteří, ale pohled v jejích očích dával znát, že je kdesi daleko.

Okolo čtvrté začala být Amanda ospalá a Kate tiše navrhla: „Možná bychom už měli jet.“

Sandy přikývl a nastartoval vůz. Za patnáct minut už byli v Médic Ecosse.

„Dal nám Clive Turner s sebou nějaká lejstra?“ zeptal se Sandy, když zaparkoval vůz na stanovišti pro návštěvy.

„O ničem nevím,“ odpověděla Kate. „Myslela jsem, že už je to všechno zařízené.“

„Doufám, že máš pravdu,“ řekl Sandy. Připravoval se na to, jak bude muset postupně různým členům personálu široce vykládat, kdo jsou a proč přijeli. Ale prakticky od okamžiku, kdy vstoupili, věděl, že se mýlil.

„Pan Chapman s chotí?“ usmála se recepční. „A tohle je jistě Amanda. Už jsme vás očekávali. Zavolám doktora Rosse. Hned bude dole. A udělejte si tady pohodlí.“

Ukázala na útulně vybavenou čekárnu.

Kate si sedla a Amandu si dala na klín; Sandy se posadil proti nim. Amanda si cucala palec jako vždycky, když byla unavená. Podívala se na krabici s hračkami, které tam měli pro zabavení čekajících dětí, ale zájem o ně neprojevila. V očích měla pořád ten vzdálený výraz, nad kterým člověku usedalo srdce. Amanda stočila oči na tatínka a ten se honem usmál, aby zakryl svůj smutek. „Pan doktor Ross tu bude hned, princezničko,“ řekl. „A zařídí, aby ti bylo o moc líp, to ti Slibuju.“

Amanda si dál cucala palec.

Objevil se James Ross, provázený Thomasem Kinscherfem a

dvěma ošetřovatelkami. Přistoupil k Chapmanovým a představil se. Vyzařovalo z něj přátelství, kterým si Sandyho i Kate okamžitě získal.

„A tohle je ta malá slečna, které pořád nechce být dobře," usoudil Ross, poklekl na jedno koleno, aby mohl Amandě podat ruku a trošičku ji stisknout. „No, tak se na to podíváme, ne? A máme pro tebe překvapení. Máš ráda překvapení?"

Amanda, stále s palcem v puse, přikývla.

„Tak to je dobře," pochválil ji Ross. Obrátil se na jednu ze sester, podala mu balíček v ozdobném papíru a on jej hned předal Amandě. „Tak tohle je pro tebe. Mám ti to pomoct rozbalit?"

Amanda zase kývla. Ross roztrhl papír a objevil se nadýchaný plyšový králíček. „To je Albert. Co mu říkáš?" zeptal se.

Amanda vytáhla palec z pusy, široce se usmála a hračku si vzala. Ten úsměv byl nakažlivý. Pojednou se usmívali všichni.

„To od vás bylo milé," řekla Kate. A Sandy souhlasně přikývl.

„Ale vůbec ne," odpověděl Ross. „Děláme to pro všechny své malé pacienty."

Sandy se mu snažil připomenout, že nejsou platícími pacienty, ale doktor Kinscherf ho téměř okamžitě zarazil. Zvedl ruku a řekl: „Co se nás týče, Amanda je prostě naše pacientka a bude se s ní zacházet jako s kterýmkoliv jiným pacientem. Všichni si u nás zaslouží jen to nejlepší a také to dostanou."

„Děkuji vám," řekl Sandy.

„A teď bychom snad měli tuhle malou slečnu pomalu vzít na příjem, co říkáte, sestro?"

Jedna z ošetřovatelek k nim přistoupila a Amandu od matky opatrně převzala. Jednu chvíli se zdálo, že bude holčička hlasitě protestovat, ale Ross rychle řekl: „Neboj se, maminka jde s námi taky. Půjdeme?"

Všichni kráčeli k výtahu, který je vyvezl na transplantační jednotku. Nechali Sandyho a Kate vystoupit jako poslední. Ujala se jich sestra, která se jim měla věnovat, zatímco se její kolegyně bude starat o Amandu. Když šli po chodbě za Rossem a Kinscherfem, povídala si s nimi o počasí.

„Tak jsme tady," oznámil Ross. „Tohle je Amandin pokoj."

Když Kate se Sandym vešli dovnitř, museli se oba usmát. Ten

pokoj vypadal, jako by byl navržen přesně pro holčičku Amandina stáří. Na stěnách se přátelsky družily postavičky z *Alenky v říši divů* a *Medvídka Pú.* Po celém pokoji byly rozmístěny panenky a plyšová zvířátka, která propojovala realitu s obrázky na stěnách. V rohu u postýlky stál velikánský domek pro panenky.

Ross se otočil k Amandě: „My si teď s maminkou a tatínkem půjdeme popovídat vedle, a tebe zatím sestřička nachystá do postele. Za chviličku budeme zase zpátky, to ti Slibuju. Souhlasíš?“

Amanda přikývla a Kate se Sandym se museli usmát, když viděli, jak snadno podlehla kouzlu, kterým Ross zřejmě na děti působil. Šli s Rossem do jeho pracovny a posadili se do kožených křesel proti psacímu stolu, zatímco on rozevřel Amandin spis.

„Ještě dnes večer ji nasadíme na dialýzu a uvidíme, jak bude reagovat; pak se rozhodneme, co dál,“ řekl. „Důležité bude, abychom se ji pokusili uvést do stabilního stavu. Budeme jí tak moci stanovit pravidelný režim, aby se četnost a doba dialýzy nemusely neustále měnit. Když se nám to povede, zklidní se a její celková odolnost se zvýší. Samozřejmě tu ještě bude problém tkáňové degenerace, ale to budeme řešit až potom, že?“

„Jistě,“ přisvědčila Kate.

„Ale přece jen vám musím říct pár varovných slov. Našim kolegům z Dětské nemocnice se nepodařilo uspět, a slíbit vám nic nemůžu ani já,“ upozornil je Ross. „Budeme dělat, co je v našich silách, ale nejlepším řešením pro Amandu pořád zůstává transplantace. Možná je to řešení jediné, ale to, jak víte, můžeme těžko ovlivnit.“

„Rozumíme,“ řekl Sandy.

„Výborně.“

„Jak s návštěvami, pane doktore?“ začala Kate.

„Jak si jen budete přát,“ odpověděl Ross. „A kdykoliv byste chtěla zůstat přes noc, i to je možné. Budete naším hostem.“

„To je příjemné vědět,“ konstatovala Kate.

„Ale dnes byste tu raději zůstávat neměla. Chceme, aby si na nás Amanda zvykla. Je důležité, abychom si získali její důvěru. Nebojte se, postaráme se o ni dobře.“

Kate a Sandy se vrátili do pokoje za Amandou a zastihli ji už v pyžamu, jak naslouchá sestře, která jí vysvětlovala, co všechno jde

dělat s domečkem pro panenky.

„A tady vzadu je takový malý vypínač a tím si můžeš v domečku rozsvítit. Vidíš?“

Okna domečku se rozzářila a Amanda se zasmála. Vzhlédla k matce a otci a pak se znovu podívala na domek, jako by ji její vlastní radost trochu zaskočila.

Sandy a Kate se po sobě podívali a usmáli se.

„Chtěla bys, aby ti tatínek postavil také takový domeček, až se zase vrátíš domů?“ zeptal se Sandy, i když o odpovědi se nedalo pochybovat. Amanda přikývla a zabořila se do polštáře. Sandy vedle ní poklekl. „Tak dohodnuto,“ řekl. „Ty budeš hodná holčička a budeš poslouchat pana doktora a sestřičky, a já zatím budu stavět nejhezčí dům pro panenky, jaký jsi kdy viděla.“

„A bude tam taky světlo?“ zeptala se Amanda.

„V každém pokojíčku,“ ujistíl ji Sandy a políbil ji lehce na čelo. Amanda si strčila do pusy palec.

„Už je unavená,“ řekla Kate, vystřídala Sandyho vedle postele a odhrnula Amandě vlásky z čela. „Maminka s tatínkem teď už musí jít, ale zítra se zase uvidíme. Buď hodná.“

„Nemějte starosti,“ „řekla sestra. Všimla si bolestného pohledu, který se Kate objevil v očích, když se zvedla. „Dáme na ni pozor.“

Venku Sandy objal Kate kolem ramen. „No tak, copak je?“ řekl. „Teď už to půjde k lepšímu, rozumíš?“

Kate mu stiskla ruku. „Máš pravdu,“ řekla. „Já jen že mi někdy připadá tak hrozně maličká. Ve skutečnosti je to pořád ještě malé děťátko, a už se musí potýkat s tak hroznými věcmi.“

„Však ona to dokáže,“ utěšoval ji Sandy. „Uvidíš.“

„Bože, doufám, že ano,“ řekla Kate a přejela si oči zmuchlaným kapesníčkem, který vytáhla z kabelky. Pořádně se vysmrkala, pak narovnala ramena a řekla: „Tak pojď, jdeme.“

Když se venku na parkovišti blížili k Esmeraldě, Sandy se náhle zarazil.

„Co se děje?“ zeptala se Kate.

„Nemáš dojem, že se tady vyjímáme jako bílá vrána?“ Kate se zatvářila zmateně; potom však pochopila, co má na mysli. Esmeraldě stál z jedné strany po boku salonní mercedes a z druhé BMV kupé.

„No maucta,“ řekla. „Asi máš pravdu.“ Stačilo se jen letmo

rozhlédnout, aby si všimli, že jen malá část vozů tu byla starší než dva roky a většina z nich patřila k těm nejluxusnějším značkám.

Sandy jí otevřel dveře a nasadil lokajský tón: „Ráčí madam laskavě nastoupit?“

„Ty blázne,“ usmála se Kate a vlezla dovnitř.

Sandy otočil klíčkem v zapalování, ale kromě cvaknutí se nic neozvalo. „Doprčic,“ ulevil si.

„To snad nemyslíš vážně,“ řekla Kate.

„Obávám se, že jo,“ odpověděl Sandy a zašklebil se. „Esy na nás zkouší nějakou habaďuru.“

„To si teda opravdu umí vybrat ten správný moment,“ řekla Kate a ohlédla se přes rameno. „Máš tušení, v čem to je?“

„Cívka funguje, ale startér se netočí. Možná se zasekl.“

„Umíš to opravit?“

„Umí pták lítat?“ Sandy otevřel dveře a vystoupil. Kate trpělivě čekala, zatímco zmizel pod otevřenou kapotou. Nejrůznější nadávky, které se odtamtud ozývaly, svědčily o tom, že práce pokračuje. Vůz se trochu zakýval.

„Zkus to, Kate.“

Přesedla si k volantu a otočila klíčkem. Ozvalo se osamělé klapnutí a po něm proud nadávek zpod kapoty.

„Nejde to?“ zeptala se váhavě Kate.

„Je vybitá baterka. Budeme ji muset roztlačit.“

Kate uvolnila ruční brzdu a chopila se volantu, zatímco Sandy vystrkal vůz z parkovacího prostoru. Pak auto obešel, opřel se o něj zezadu a zeptal se Kate: „Připravena?“

„Připravena.“

Parkoviště bylo rovné, nebyl tam žádný svah, který by se dal využít. Sandymu se jen s velkým úsilím podařilo uvést Esmeraldu do pohybu. „Dobrý!“ vykřikl, zvedl ruce z kapoty a narovnal se. Kate uvolnila spojku, auto sebou trhlo a zastavilo se, aniž projevilo sebemenší zájem o to naskočit.

„Dobrá, zkusíme to ještě jednou,“ řekl Sandy.

„Můžu vám pomoct?“ ozval se mu za zády mužský hlas.

Sandy se otočil a spatřil vysokého tmavovlasého muže.

„Nějak se mu nechce,“ soudil cizí chlapík.

„Nechápu to,“ odpověděl Sandy. „Tak vychladlá zase být

nemůže. Mám ji tady zaparkovanou jen půl hodiny a baterie je vybitá.“

Oba muži se do Esmeraldy pořádně opřeli, aby se rozjela rychleji než předtím. „Dobrý!“ zařval Sandy.

Esmeralda sebou zase trhla a zůstala tiše stát.

„Tak do třetice všeho dobrého,“ navrhl neznámý a znovu se opřel rukama.

Sandy přikývl a pak se najednou zahleděl do prázdna, jako by ho něco napadlo. „Kate?“

„Ano?“ ozvalo se.

„Máš, doufám, zapnuté zapalování?“

Nastala dlouhá pauza a pak se slabým hláskem ozvalo: „Promiň.“

Sandy s cizincem se na sebe významně usmáli a opět se do Esmeraldy opřeli. Tentokrát motor obživl, jakmile Kate pustila spojku. Kate s autem objela celé prostranství, zatímco Sandy děkoval neznámému chlapíkovi za pomoc.

„Není zač. Byli jste na návštěvě u někoho z rodiny?“

„Ne, ale naši holčičku zrovna přijali na transplantační jednotku.“

„To je zřejmě u doktora Rosse.“

„Vy tady pracujete?“ zeptal se Sandy. .Jste lékař?“

„Něco na ten způsob.“ Muž napřáhl ruku a představil se: „Sleven Dunbar.“

„Já jsem Sandy Chapman. A ta paní, co právě zahajuje druhé kolo v zeleném renaultu Williams, známém coby Esmeralda, to je moje žena Kate.“

Dunbar si okamžitě vybavil jméno Chapman z rozhovoru s Clivem Turnerem a usmál se.

Esmeralda právě pomalu projížděla kolem nich a Kate vykoukla vyděšeně z okénka. Zeptala se: „Kdy můžu zastavit?“

Ten výraz hraného děsu oba muže rozesmál.

„Kdy chceš,“ odpověděl Sandy. „Jen, prosím tě, nevypínej motor.“

Zabrzdila Esmeraldu a chvíli poslouchala chod motoru. Uklidnilo ji, že klape pravidelně, vystoupila tedy z auta a připojila se k Sandymu.

„Kate, to je doktor Dunbar.“

„Dobrý den," řekl Dunbar. „Já tu vlastně jako lékař nepracuju spíš jako úředník. Kontroluju účast státu v hospodaření nemocnice."

„To je zajímavé," řekla Kate zdvořile.

„Takže asi nebudete zrovna nadšený, že naši Amandu budou léčit zdarma?" hádal Sandy.

„Právě naopak. Těší mě to," odpověděl Dunbar.

„Tak vám děkuju za postrčení," řekl Sandy.

„Rádo se stalo," kývl Dunbar.

Díval se, jak Kate a Sandy nastupují do Esmeraldy a rozjíždějí se, a když opouštěli bránu, zamával jim. Byl spokojený, že dal k přijetí jejich dcerky souhlas. Zřejmě konziliámí politice Médic Ecosse křivdil, když předpokládal, že přijímají jen jednoduché „ukázkové" případy, aby si udělali reklamu.

Jedna věc mu však na tom divná připadala. Zrovna přišel z tiskové recepce, kde byla řeč o pacientce s operovanou bradou, jenže o tom, že nemocnice právě přijímá další bezplatný případ na transplantaci, tam nepadla ani zmínka. Proč? Proč si nechat ujít příležitost udělat si na veřejnosti další reklamu?

Recepce sama nakonec nebyla tak zlá, jak se obával. Pacientka byla obyčejné děvče z blízkého okolí a neměla ani na moment podezření, že by ji nějak zneužívali. Naopak, jak se zdálo, měla radost, že je středem pozornosti, otáčela se podle přání fotografů sem a tam, fotila se s personálem a s místním radním, který se zase chopil možnosti vytěžit z toho politický kapitál. Dunbar si ho pamatoval. Byl to ten labouristický zastupitel, který na schůzce ministerstva s nemocnicí využíval každé příležitosti, aby dal najevo svůj odpor proti privátní medicíně. A teď se tady culil do kamery, ruku ochranitelsky kolem ramen oslavované pacientky, a činil se ze všech sil, aby vzbudil dojem, že celá ta věc je jeho zásluha.

Nic z toho Dunbara nerozčilovalo, protože, jak se vyjádřila Ingrid, důležitá byla podstata, a tou podstatou bylo, že život toho děvčete se díky operaci zgruntu změní a zlepší. Nemocnice dostane svůj díl pozitivní publicity, která nikomu neuškodí. A jestli si přitom trochu přihřeje svou polívčičku i nějaký místní politik, co na tom? Tohle přece politici dělávají. Tak už to na světě chodí. Ve světě soukromých zájmů by bylo proti přírodě nechat si takovou příležitost uniknout.

Tím překvapivější však bylo, že nepadla ani zmínka o té malé Chapmanové. Transplantace byla něco daleko významnějšího než drobná operace čelisti, která se tu právě oslavovala. Po víkendu se na to bude muset Ingrid zeptat. Mezitím však musí zajet do Bearsdenu vrátit Sheilin deník.

Už byl skoro v polovině cesty, když v něm začaly hlodat pochybnosti. Má vůbec smysl vracet jej do domu, kam se zřejmě ani Sheila, ani její manžel nikdy nevrátí? Na druhé straně by mu bylo hanba, kdyby na to spoléhal. Nebyl to jen pouhý diář; bylo to i svědectví o té ženě samotné. Rozhodl se, že jej Sheile vrátí osobně. Zaveze jej o víkendu do Helensburghu a řekne jí, jak mu byl prospěšný.

Jakmile otočil vůz a zamířil do města, přistihl se, že myslí na Lisu Fairfaxovou. Vlastně jí toho opravdu měl o Sheile Barnesové povědět víc kdo je a nač si stěžovala. Byl už tak navyklý neříkat nikomu víc, než je nezbytné, že o tom pomlčel. Ovšem vědomí, že někdo jiný na Médic Ecosse vznesl stejnou stížnost jako ona, by pro ni muselo být velkou útěchou, a jestli si útěchu někdo zaslouží, tak je to Lisa. Nemá právě nejlehčí život, je bez práce a musí být stále k dispozici své pomatené matce. Neodolal náhlému impulsu, zajel k jejímu domu a stiskl tlačítko domovního telefonu.

„Ano?“

„Tady je Sleven Dunbar. Můžu jít nahoru?“

„No, proč ne,“ odpověděla trochu rozpačitě Lisa.

Dveře se uvolnily a Dunbar rychle vyběhl do třetího patra.

„Nemyslela jsem, že vás ještě někdy uvidím,“ řekla Lisa a zavedla ho dovnitř.

Dunbar se hned v hale rozhlédl vpravo i vlevo.

„Spí,“ ujistila ho Lisa.

„Jel jsem kolem,“ zalhal. „Víte, tuhle jsem vám o něčem neřekl a myslím, že bych měl. Týká se to Sheily Barnesové.“

„Sheily Barnesové?“ opakovala Lisa. „To je ta ošetřovatelka, na kterou jste se mě vyptával. Chtěl jste vědět, jestli ji znám.“

„Správně. Odešla z Médic Ecosse dlouho předtím, než jste tam nastoupila vy, neřekl jsem vám ale, že se jí stalo něco velmi podobného tomu, co se přihodilo vám. Tvrdila skoro totéž o pacientovi, který na transplantační jednotce zemřel v době, kdy tam

byla ona.“

Lisa na něj pohlédla, jako by váhala, jestli se má, nebo nemá cítit dotčená, že jí to nesdělil dřív. „Chcete tím říct, že jsem nebyla jediná?“

„Ne, nebyla,“ připustil Dunbar. „A to je vlastně také pravý důvod, proč mě sem do Skotska poslali. S tvrzením, že pacient při transplantaci dostal nesprávný orgán, jste přišly dvě.“

„A také s ní zacházeli jako s šílencem?“

„Ani ji nebral nikdo vážně,“ přiznal Dunbar. „Bohužel, jak ona, tak její manžel mají rakovinu. Ona umírá. Jel jsem za ní do sanatoria, kde leží, je to v Helensburghu.“ Pověděl jí i o deníku. „Chtěla, abych si přečetl, co všechno si o tom případu tehdy zapsala.“

„A dozvěděl jste se něco?“

„Její záznamy jsou velice podrobné. Nakonec mě zarazilo, jak se její verze podobá té vaší.“

„Takže nám snad dokonce věříte?'

„Těžko můžu neuvěřit.“

„Výborně. Neříkal jste, že i Sheilin manžel má rakovinu?“

„Leží ve stejném ústavu.“

„To je zvláštní, taková hrozná náhoda. Doufám, že se aspoň můžou navzájem utěšovat.“

Dunbar mlčky souhlasil. Byl rád, že ji napadlo cosi tak milého.

Lisa se zvedla a ztlumila elektrické topení. „Nestýská se vám někdy po lékařské praxi, doktore?“ zeptala se.

„Ani ne. Vlastně jsem k tomu nikdy nepřilnul. Neměl jsem pro to ten správný cit, a tak jsem to vzdal. Tak to prostě je.“

Usmála se. „To je obdivuhodně poctivé přiznání. Poznala jsem spoustu lékařů, kteří pro to také neměli ten správný cit, ale vzdát to by bylo to poslední, co by je napadlo. To se radši poflakují kolem a ještě čekají, až jim přijdou vyslovit svůj dík ti ubozí chudáci, kterým se podařilo jejich léčení přežít.“

„Jak s tím jednou člověk začne, je už těžké z toho utéct,“ řekl Dunbar.

„Asi ano,“ souhlasila Lisa. „Dáte si něco k pití?“

Přikývl. „Dal bych si. Měl jsem dlouhý den.“

Lisa jim oběma namíchala gin s tonikem, podala Dunbarovi sklenici a zase se posadila.

„Přiznejte se, proč jste dnes vlastně přišel?“ obrátila se na něj náhle zpříma.

Trochu ho to zaskočilo. „Abych vám řekl o Sheile Barnesové. Usoudil jsem, že máte právo o ní vědět.“

„Ale já přece žádné právo nemám,“ namítla Lisa. „Nebylo vůbec vaší povinností mi o ní říkat, tak proč jste to vlastně udělal?“

„Prostě jsem si myslel, že byste to měla vědět,“ řekl Dunbar. I jemu samému to zaznělo nepřesvědčivě.

„Litoval jste mne? Kvůli mé situaci?“

„Já...“

„Nelibí se mi, když mě lidi chodí navštěvovat ze soucitu. To nemám zapotřebí.“

„To nemělo se soucitem absolutně nic společného, přísahám,“ řekl tiše. „Prostě jsem se s vámi minule cítil dobře, a protože tady nikoho jiného neznám, hledal jsem si záminku, abych mohl přijít znova.“

„To už zní líp,“ řekla po krátké úvaze.

„Liso!“ ozval se křik z ložnice. „Kde mám snídani? Já chci svou snídani!“

„Už běžím, mami,“ odpověděla Lisa, aniž z Dunbara spustila oči.

Dunbar se automaticky podíval na hodinky. Bylo už deset. „Stejně už je na čase, abych šel. Nebudete se zlobit, když sem zase někdy zaskočím? Někdy brzy?“

Chvilku se na něj pochybovačně dívala a pak řekla: „Pod podmínkou, že s sebou nebudete vláčet soucit.“

„Přivleču s sebou gin,“ slíbil Dunbar.

9

Dunbar se ještě podíval na noční zprávy a pak televizi vypnul. Ticho, které nastalo, rušily dešťové kapky, které začaly dopadat na sklo, zpočátku jemně a nepravidelně, vzápětí se však bubnování změnilo v bouřlivý rachot, který ho přiměl přejít k oknu, vykouknout krátce ven a pak zatáhnout závěsy. Rozhodl se, že si půjde lehnout.

Ležel v posteli a vybavoval si předchozí večer. Byl rád, že se znovu sešel s Lisou. Vážně se mu líbila, už pro svůj vřelý zájem a starostlivost o druhé. Stejně jako Sheila Barnesová to byla rozená

ošetřovatelka. To nebylo něco, co se dá v lidech vypěstovat kvalifikací a tréninkem. Muselo to v ní být už od začátku. Zvlášť se mu zalíbilo, jak hned pomyslela na to, že si Sheila s manželem mohou ve svých posledních chvílích poskytovat oporu.

Tuhle stránku jejich osudu si on sám pořádně neuvědomil, i když mu něco takového také blesklo hlavou. Lisa měla pravdu: je zvláštní, že Sheila i její manžel onemocněli rakovinou v tutéž dobu; i představená v Beeches se o tom zmínila. Ani jeden z manželů nikdy nekouřil, a přece oba postihla zvlášť virulentní forma rakoviny plic, a prakticky zároveň. Vypadalo to, jako by byli oba současně vystaveni nějakému vlivu, který chorobu vyvolal, ačkoliv to se v bearsdenském předměstí, plném zeleně, nezdálo pravděpodobné. Nešlo o oblast, kde by se vyskytovaly chemické továrny a vypouštěly tam toxické plyny. Nežili ani v blízkostí atomové elektrárny, a že by trámy bungalovu měli nasáklé azbestem, to si taky představit nedovedl.

Na druhou stranu... Vzpomněl si na všetečného souseda, Proudfoota, a na problém, který měl Cyril se svým fotoaparátem... jenomže u fotoaparátu vlastně o žádný problém nešlo. Opravna sdělila, že na něm nenalezla žádnou závadu, přestože z foťáku prakticky soustavně lezly jen zkažené filmy, jako kdyby byly vystaveny světlu... nebo možná něčemu jinému. Dunbar se posadil na posteli, teď už dokonale bdělý. Světlo není jediná věc, která může film zničit. Stejně jej může poškodit i účinek záření... a delší expozice může téměř s jistotou vyvolat rakovinu u člověka... nebo dvou lidí, pokud by na ně působilo současně.

Je to vůbec možné? Je myslitelné, že by Sheila a její manžel měli ve vlastním domě nějaký zdroj záření? V hlavě mu vyskakovala jedna otázka za druhou. Co by to mohlo být? Kde by to mohlo být a jak se to tam dostalo?

Dunbar se snažil sám sebe přesvědčit, že taková možnost nemůže být reálná. Určitě je to jen takový úlet fantazie, takové akademické cvičení, které sice svědčí o jeho představivosti, jenže je příliš bizarní, aby to mohlo být pravda... nebo že by ne? Zjistil, že na to nedokáže přestat myslet. V hlavě se mu už uchytilo semínko a chtě nechtě začínalo klíčit. Spánek už nepřipadal ani v úvahu. Musí to zjistit. Musí se o tom sám přesvědčit. Ale jak? Na takové pátrání bude potřebovat speciální vybavení.

I když ze Sci-Med mohl, pokud jde o speciální vybavení a odbornou radu, získat prakticky, nač si vzpomene, přece jen by to nějaký čas trvalo. A on to potřeboval vědět hned, i kdyby jen proto, aby tu myšlenku vypudil z hlavy. Potřebuje jenom detektor záření, Geigerův počítač nebo něco na ten způsob.

Podíval se na hodinky. Půl dvanácté. Pokud v Médic Ecosse není nějaká mimořádná pohotovost, je nanejvýš pravděpodobné, že na radiologii už bude pusto a prázdno. Některý z radiologů by mohl být na telefonu, ale jistě ne na oddělení. A tam by se mohl k nějakému detektoru záření dostat. Odhodil přikrývky a vyskočil z postele.

Rozhodl se, že než se plížit do Médic Ecosse nepozorovaně, bude lepší, když docela klidně zajede na parkoviště a u recepce oznámí, že si jde ověřit pár čísel do zprávy, na které pracuje. Domníval se, že to nevzbudí příliš pozornosti, a naopak si tím jako státní úředník může udělat trochu oko. Když tam zůstane takových patnáct minut, bude to docela přiměřené. A jemu to poskytne dost času, aby seběhl po zadním schodišti a prošel chodbou k radiologii. Do fingované historky zapadne i to, že si ponese aktovku musí být ovšem dost velká, aby se do ní vešel detektor a nějaké ochranné pomůcky. Ale co když se oddělení na noc zamyká? Usoudil, že vloupat se tam by bylo příliš velké riziko. Když bude zamčeno, tak zkrátka celou akci zruší a ráno požádá o pomoc Sci-Med.

Když kráčel z parkoviště k hlavnímu vchodu, uvažoval, jestli je možné, aby v recepci nikdo nebyl. Ovšemže to možné nebylo; recepce fungovala jako všechno v Médic Ecosse dokonale. Nejenže tam byla ve službě usměvavá recepční, ale v hale stáli i dva uniformovaní muži, sice prošedivělí, ale působící pohotově a bděle. Přestože recepční Dunbara poznala a při pozdravu ho oslovila jménem, jeden ze strážných si od něj přece jen vyžádal identifikační kartu.

„Nebudu tady dlouho, jen si musím ověřit nějaká čísla," řekl Dunbar recepční.

„A já jsem si myslela, že vy tam nahoře pořád jen popíjíte čaj," usmála se.

„To je pustý výmysl," ohlédl se Dunbar s pousmáním a pokračoval dál k dvojitým dveřím hlavní chodby.

Vyběhl po schodech do své kanceláře a zjistil, že má zpocené

ruce. Už delší čas nic podobného neprováděl a byl dost nervózní. Rozsvítil v kanceláři světlo a aktovku položil na stůl. Srdce mu bušilo. Opravdu se do toho chce pustit? Možná, že mu zkrátka jenom tak povolily nervy. V hloubi duše si však musel přiznat, že se ho přece jen zmocnila nepotlačitelná chuť na ten tenký led vstoupit, i kdyby jen proto, aby sám sobě dokázal, co v něm ještě dřímá.

Když otevřel dveře pracovny a rozhlédl se po chodbě, srdce se mu rozběhlo ještě zběsileji. Chodba byla nicméně prázdná. Vyšel a potichu přeběhl až k zadním schodům. Znovu se zastavil a nastražil uši, jestli něco nezaslechne, ale všude vládlo jen ticho. Médic Ecosse spala.

Když sestoupil asi do poloviny schodiště, dolehly k němu hlasy; zněly stále silněji. Nejdřív mu blesklo hlavou, že ať je to kdo je to, může se objevit na schodech a přistihnout ho tam. Váhal, jestli nemá běžet zpátky nahoru, když vtom uslyšel kolečka vozíku. S vozíkem na schody nepojedou. To ho uklidnilo, sešel ještě níž, na spodní odpočívadlo, a schoval se v rohu ve stínu, odkud mohl okrouhlým oknem ve dveřích vyhlédnout ven.

S vozíkem jeli čtyři lidé. Všichni měli modré operační pláště a masky, které jim zakrývaly dolní část obličeje. Dunbar se mohl jen dohadovat, že dva z nich jsou muži a dvě ženy. Na vozíku ležela pěti nebo šestiletá holčička. Měla zavřené oči a jedna ze sester nad ní držela láhev s kapačkou, kterou měla malá pacientka zavedenou do ruky. Všichni čekali u výtahu naproti schodům. Zdálo se, že dítě pokojně spí, ale vzhledem k pokročilé době a chirurgickému oblečení personálu to vypadalo, že ji vezou na operaci. „Zlom vaz," zašeptal, když přijel výtah, rozevřely se dveře a světlo z kabiny spočinulo na bledé tvářičce. Dveře se zase zavřely. Dunbar čekal, dokud mu světelné ukazatele neprozradily, že celá skupina dorazila do druhého patra. Teprve pak se odvážil na chodbu a spěchal k radiologii.

Široké modré dveře, které předtím zely dokořán rozevřené, aby jimi mohly snáze projíždět vozíky, teď byly zavřené a Dunbar už se připravoval na nejhorší. Odpovídalo by to všem zvyklostem Médic Ecosse, kdyby bylo oddělení přes noc zodpovědně a bezpečně uzamčeno. Rozhlédl se na obě strany a pak zkusil za kliku; skloní, la se jak po másle až dolů. Strčil jemně do dveří, otevřely se. Nasucho polkl, vklouzl dovnitř a zavřel za sebou.

Octl se v naprosté tmě, v níž slyšel jen svůj vlastní dech. Vzpomněl si, že na radiologii neviděl žádná okna, takže rozsvítí-li, snad se tím neprozradí. Světlo sice může proniknout škvírami okolo vstupních dveří, ale nebezpečí, že by sem v tuto dobu někdo šel, bylo pramalé. Přejel dlaní po stěně, našel panel a zmáčkl všechny čtyři vypínače.

Místnost působila z jakýchsi nevysvětlitelných důvodů hrozivě, Rengenové zářiče jako by se na něj chystaly zamířit, jen co se pohne. Kurty skenovacího lůžka jenom předstíraly, že nehybně visí. Byli to hadi, připravení se kolem něj omotat, kdyby se k nim příliš přiblížil, a obepnout mu ruce i nohy jako ocelová pouta. A spoutané tělo zašoupnout do temného chřtánu skeneru, do černé díry, která vede...

Proboha, vzpamatuj se! poručil si Dunbar a obrátil oči ke stropu. Opravdu už v těchhle věcech vyšel ze cviku. Usilovně vzpomínal, kde přístroje monitorující záření viděl. Někde ve skříni Svensen je přinesl, aby mu předvedl svou novou hračku. Ale kde to bylo, v které místnosti? Pomalu procházel oddělením a doufal, že mu to dodá inspiraci. A taky že dodalo, jakmile nakoukl do Svensenovy pracovny. Vybavil si, že radiolog otevřel skříň vlevo od svého psacího stolu a vytáhl měřič odtamtud.

Dunbar otevřel skříň a našel tam dokonce tři aparáty. Ten třetí byl až moc komplikovaný, určený na přesné měření kapacity dávek. Jeden z těch malých pro jeho plány dokonale postačí. Šlo o obdélníkovou kovovou krabičku, velikou asi 10 x 20 cm, k níž bylo shora uchyceno cosi podobného mikrofonu sonda. S jednotkou ji spojoval asi metrový kroucený kabel. Po straně byl kontrolní knoflík, kterým se nastavovala citlivost a testovaly baterie. Dunbar jím otočil do náležité polohy a ručička přístroje vyskočila daleko za červenou hranici. Baterie byla v pořádku. Uvolnil sondu a pohyboval s ní okolo. Ozvaly se náhodné přerývané zvuky charakteristické pro běžnou úroveň radiace, známka toho, že měřič funguje.

Zamyslel se nad nápadem vzít si nějaké ochranné pomůcky. Jestliže bude chybět tak malá věc, jako je měřič, budou si všichni myslet, že s ním někdo pracuje nebo že jej nechal ležet někde v sousední místnosti. Nějakou dobu potrvá, než se zjistí, že z oddělení zmizel. Totéž platilo pro ochranné rukavice. Rozhodl se, že si půjčí jen jednu. Uvažoval o těžkých zástěrách, které si obsluhující personál

navléká, ale usoudil, že jsou příliš objemné a někdo by je mohl postrádat. Nejmíň ze všeho by si přál, aby se hned po ránu zjistilo, že se na oddělení kdosi vloupal. Musí vystačit s detektorem a jednou rukavicí.

Ještě se naposledy rozhlédl, aby se ujistil, že všechno zanechal tak, jak to našel, pak zhasl světlo a chvíli poslouchal u dveří. Všude bylo ticho. Vyklouzl ven na chodbu a vydal se ke své kanceláři. Když vložil věci, které sebral, do aktovky a zaklapl na ní zámek, dlouze si vydechl. Zatím šlo všecko jako po drátku. Nemohl popřít, že mu celá ta záležitost zvedla náladu. Kolem recepce přešel sebejistě a s přátelským úsměvem popřál dobrou noc. Žilami mu bouřlivě koloval adrenalin.

Když se blížil k ulici, kde bydleli Barnesovi, přesvědčil se Dunbar, že má klíče bezpečně v kapse. Udělal to už potřetí. Byly tam pořád. Zamračil se, když si vzpomněl na bezpečnostní světlo před vchodem; rozsvítí se, jakmile vstoupí na pěšinu. Ačkoliv už je hodně pozdě, přece by to mohlo vzbudit někoho ze sousedství. A v tuto hodinu člověk nepůjde ven, aby se jen zeptal, co se děje; prostě zavolá policii. To potřeboval ze všeho nejmíň. Snažil se vybavit si, pod jakým úhlem byl asi světelný detektor nasměrován. Minule se lampa rozsvítila téměř ihned, co otevřel zahradní branku, takže čidlo musí být někde dost vysoko. Snad by se mu pod ním podařilo proklouznout, kdyby se přiblížil ze strany podél zdi.

Zaparkoval auto dostatečně daleko od bungalovu, před domem, jehož hustý plot z jehličnanů dával záruku, že ho tamější obyvatelé neuvidí. Pak kráčel rychle a energicky ulicí, pán s aktovkou, žádný pobuda, co by vzbuzoval podezření. Žádné postávání před domem Barnesových, žádné vystrašené pohledy na všechny strany, žádné váhání.

Jen jednou se ohlédl, jestli někdo nejde, a už přehodil nohy přes roh plotu a dopadl do dřepu mezi křoviny. Skoro celou minutu zůstal bez hnutí, jen se díval a naslouchal. Nikde v okolních domech se nerozsvítilo. Neozvaly se žádné hlasy.

Dům pana Proudfoota tonul ve tmě. Doufejme, že všichni spí. Dunbar tiše postupoval až na roh domku a přitiskl se ke stěně. Jak se sunul dál, nespouštěl oči z varovného detektoru nade dveřmi.

Některé tyhle věcičky mívají i teplotní senzory, vzpomněl si, jenže otázka zněla: teď, nebo nikdy. S klíči pohotově v ruce pod čidlem proklouzl a co nejrychleji otevřel dveře. Byl uvnitř a světla se pořád ještě nerozsvítila. Zatáhl závěsy v obývacím pokoji. Byly dostatečně těžké, a než rozsvítil baterku, ujistil se, že nikde nezůstala škvíra. Když otvíral aktovku a vytahoval měřič záření, učinil další z bezpečnostních opatření - dal si pozor, aby stál vždycky mezi světlem baterky a okny. Nastavil měřidlo na nejcitlivější hodnoty, a jak se pohyboval po místnosti, držel sondu před sebou.

Cvak... cvak... cvaky cvak... nic zvláštního, pouze normální, základní šum. Postupoval směrem ke skříni vedle krbu, kde měl Cyril své fotografické potřeby. Cvak, cvak, cvakyty, cvakyty. Frekvence cvakání se začala zvyšovat a signál byl slyšitelně ostřejší. V uších mu bušila krev, teď už zdroj zaměřil. Byla to plastová odbočná telefonní krabice, upevněná na zdi.

Rychle od krabice odešel a položil sondu na podlahu, kde už zase vydávala jen občasné cvakavé zvuky, označující normální šum. Vytáhl z aktovky ochrannou rukavici a šroubovák, aby mohl z krabice sejmout kryt. Rukavice na pravé ruce mu sice nijak nepřidala na obratnosti, ale oba křížové šrouby, které víčko držely, odšroubovat dokázal a víčko sňal. Uvnitř nebylo nic.

Zamračil se a znovu ke krabici přiložil sondu. Frekvence cvakání opět vzrostla a ručička se na stupnici vychýlila k maximu. Existovalo jen jediné vysvětlení: momentálně sice v krabici zdroj radiace není... ale byl v ní ještě docela nedávno.

Měřič, který používal Dunbar, byl jednoduchý. O zdroji radiace se z něj nemohl dovědět nic víc, než jaká je momentální úroveň záření a jaký má dosah. Dunbar držel sondu před sebou a couval, dokud se cvakání nezpomalilo natolik, aby mohl usoudit, že už se dostal mimo dosah záření. Stál teď od telefonní krabice zhruba dva a půl metru daleko. Musel si rozmyslet, co dál. S takovou situací vůbec nepočítal. Posvítil si baterkou na okolí krabice a pak sledoval tenký telefonní kabel, který k ní vedl. Kabel krabicí procházel bez jakéhokoliv přerušení. Neexistoval důvod, proč by tam odbočná krabice měla být; byla to jen kamufláž. K ničemu nesloužila.

Jediným jejím účelem bylo skrýt radiační zdroj. Někdo ji tam schválně nainstaloval, aby vystavil Sheilu Barnesovou a jejího

manžela škodlivému vlivu radiace. Nebo to bylo nastraženo jen na samotnou Sheilu? Protože v tomhle měla jistojistě prsty Médic Ecosse. Na ni padalo hlavní podezření. Radiační zdroj se nedá jen tak lehko koupit v krámě, ale v nemocnicích, kde se používá široká škála různých izotopů pro diagnostické a léčebné účely, ho lze získat snadno.

Ještě jednou se podíval na prázdnou krabici. Zdroj a tedy i důkaz byl zřejmě odstraněn, jakmile splnil úlohu a Sheila i s manželem se ocitli v nemocnici. Bylo to tak? A tohle by jim mělo projít? Může jim v tom on nějak zabránit? Uvědomil si, že monitor přece jen zaregistroval aktivitu, takže v krabici musí stopy té látky stále ještě být. Třeba to postačí, aby se dalo určit, o jaký izotop jde, a zjistit, odkud pochází.

Když přemýšlel, jak by mohl z krabice odebrat nějaký vzorek, vzpomněl si na tácek se Sheilinými kosmetickými potřebami v ložnici. Mezi věcmi, které tam měla, byla i sada malých štětečků. Šel tam, jeden si vybral a pak začal přemýšlet, kde by našel vhodné pouzdro. Nejdřív uvažoval o plastovém zásobníku na filmy z Cyrilovy skříňky, ale plast by asi radiaci tak dobře neodstínil. Potom ho napadla kuchyňská hliníková fólie. Kousek si jí z kuchyně přinesl.

Velmi opatrně, aby nerozvířil prach, a také aby se ho sám nenadýchal, smetl všechny úlomky a smítka, které v krabici byly, na čtvereček alobalu. Složil jej do malého balíčku a změřil jeho aktivitu. Stále vykazoval vysoké hodnoty. Na to, aby radiaci zadržela, byla fólie příliš tenká, i když ji naněkolikrát složil. Potřeboval lepší odstínění.

Už se pomalu smiřoval s truchlivou myšlenkou, že snad bude muset počkat, až mu Sci-Med pošle vhodný kontejner na bezpečnou přepravu vzorku, když si náhle uvědomil, že bungalov je dost starý. Ačkoliv bylo velmi nepravděpodobné, že by tu stále ještě zůstávaly původní olověné vodovodní trubky, proti nimž se sotva před pár lety ze zdravotních důvodů tolik brojilo, mohly by tu po nich zůstat nějaké zbytky. Stálo za to se rozhlédnout. Zašel se svítilnou do kuchyně a zkoumal trubky pod výlevkou. Byly nové. Měděné, ocelové nebo plastové. Totéž platilo i o koupelně.

Už zbývala jen jediná možnost: cisterna v podkroví. Jestlipak mají Barnesovi schůdky do podkroví? Měli je. Dunbar si našel

krátkou hůl s háčkem na konci, otevřel její pomocí padací dvířka, a stáhl z nich dolů skládací žebřík. Vyšplhal po kovových příčkách se svítilnou v ruce a přejel světlem všechny kouty půdního prostoru. Uviděl šedý plastový rezervoár a moderní trubky, většinou omotané plastovou izolací.

Bylo jasné, že veškerá vodovodní instalace se v domě poměrně nedávno kompletně vyměnila. Už chtěl poklop zavřít, když vtom si všiml, že pod červeným rezervoárem z umělé hmoty, používaným jako zásobárna vody pro ústřední topení, mezi trámy cosi leží. Sebral to. Kdysi to zřejmě byla přepadová roura staré nádrže. Měřila asi dvacet centimetrů, a co bylo hlavní, byla olověná.

Uzavřel průlez a přinesl si trubku do obývacího pokoje. Balíček z fólie strčil dovnitř a pomocí šroubováku oba konce stlačil. Přejel sondou po povrchu a podle zvuku s potěšením konstatoval, že radiace je už pod kontrolou. Slyšel jen cvakání, typické pro normální prostředí. Přišrouboval zpátky na telefonní krabici plastové víčko a narovnal se. V žaludku pocítil nevolnost a prázdnotu, jako kdyby se vezl expresní zdviží. Obava z něčeho, co má člověk před sebou, je jedna věc, ale když neví, co to je, bojí se mnohem víc.

Znovu se zahleděl na krabici a uvažoval, kdo ji tam asi připevnil. Někdo, kdo předstíral, že je telefonní technik a údajně hledá nějakou závadu na lince? Dokázal si představit, jak se to dalo provést, aniž se vzbudilo jakékoli podezření.

Složil všechny své věci zase do aktovky i se vzorkem v olověném pouzdře a ještě si všude posvítil baterkou, aby se ujistil, že nikde nenechal nic ležet. Chvilku se snažil uklidnit a připravit se na to, že bude muset znovu proběhnout uličkou pod bezpečnostními světly.

Tentokrát však neměl štěstí. Sotva udělal krok stranou a přitiskl se zády ke zdi, cvaklo světlo a ozářilo jeho i zahradu. Bylo mu, jako by právě vstoupil na scénu londýnského Palladia. Instinktivně se dal do běhu k rohu domu a hodil sebou do křoví. Sotva to udělal, rozsvítilo se světlo v horní ložnici Proudfootových a v okně se objevila tvář; čísi ruka začala otírat zamlžené sklo, aby bylo vidět ven.

Dunbar si nebyl úplně jistý, jestli je jeho úkryt dostatečný, takže se bránil pohnout byť jen brvou, aby pohybem nepřilákal pozornost.

Nedovolil si ani otočit hlavu a podívat se nahoru k oknu do ložnice. Koutkem oka však registroval, že tam patrně stále někdo je.

V tom okamžiku se po zahradní cestičce nonšalantně prošla kočka, větřila v nočním vzduchu a bohorovně přezírala osobu v okně nad sebou. Kočka Dunbara ucítila, strnula a hleděla na něj. Dunbar zavřel oči a tiše se modlil. Teď se mohlo stát cokoliv. Buď ten pán usoudí, že okruh sepla kočka, a půjde si zase lehnout, nebo si všimne, že tam kočka něco našla, a zmocní se ho podezření.

Zdálo se mu, že uplynula celá věčnost, než světla v ložnici opět zhasla a znovu se rozhostilo ticho. Kočka se odebrala pryč za nějakými zajímavějšími věcmi a Dunbar zůstal nehybně ležet ještě další tři minuty, než se bezpečnostní světla zase automaticky vypnula. Pomalu vycouval, aby se držel mimo dosah čidla. Pak se rychle rozhlédl na oba konce ulice, přeskočil plot a razným krokem pochodoval k vozu. Noční vzduch a mrazivý chlad jeho duševnímu rozpoložení nijak neprospěly. Měl plnou hlavu toho, co zjistil. Zapletl se do mnohem vážnější záležitosti, než si na začátku vůbec dovedl představit. To, že Sheila Barnesová a její manžel onemocněli rakovinou, nebyla žádná náhoda.

Když pomyslel na Sheilu, vybavila se mu Lisa. Jestli se ti lidé, ať už to byl kdokoliv, odhodlali zavraždit Sheilu Barnesovou, nemohli by se o něco podobného pokusit i u Lisy? Dunbarova noha prudce sešlápla brzdový pedál a pneumatiky zaskučely na protest. S větším rámusem než elegancí na tři pokusy obrátil vůz a řítil se ulicemi k jejímu bytu.

„Kdo to je?“ zeptala se Lisa ospale.

„Steven Dunbar a musím s vámi nutně mluvit!“ řekl Dunbar do mikrofonu.

„Víte, kolik je hodin?“ zaprotestovala.

„Musím s vámi mluvit. Je to důležité.“

„Doufám, že říkáte pravdu,“ povzdychla si Lisa a uvolnila zámek.

Dunbar vyběhl po schodech s aktovkou pod pravou paží. Lisa v županu a pantoflích už na něj čekala u vchodu do bytu. Ruce měla zkřížené na prsou, aby se ochránila před chladem. Rychle ho zavedla dovnitř.

„Doufám, že jsou to dobré zprávy.“

„Naopak, obávám se, že vám hrozí nebezpečí.“

„Cože? O čem to proboha mluvíte?

Spánek z Lisy už docela spadl. Byla naprosto vzhůru a ve střehu. Dívala se, jak Dunbar, který si jí vůbec nevšímal, vylovil z aktovky měřič a vytáhl sondu. Šel přímo k telefonu a začal sledovat průběh kabelu po stěně. Po nějaké nové přípojce nebylo ani stopy.

„Nebyl u vás v poslední době nějaký opravář telefonů?“ zeptal se a přitom sondou přejížděl různé části pokoje.

„Opravář telefonů? Proboha, nemůžete mi říct, o co vlastně jde?“

„Byl, nebo nebyl?“

„Ne.“

Jste si jistá?“

„Ovšemže jsem si jistá.“

„Nebo nějaký jiný opravář nebo řemeslník, kterého jste nečekala?“

„Ne, vůbec nikdo.“

Dunbar se pomalu uklidňoval.

„Tak povíte mi, prosím, konečně, oč jde?“

„Ještě bych měl otestovat ložnici.“

Lisa řekla: „Dunbare, už jsem za svůj život zažila všelijaké vylomeniny, ale tohle je přímo na medaili!“

Dunbar se nezasmál. „Vypadá to, že Sheila Barnesová a její manžel nedostali rakovinu řízením osudu. Mám dojem, že jim někdo do domu podstrčil radiační zdroj.“

Lisa vytřeštila oči: „Radiační zdroj? Chcete tím říct, že by to mohla být vražda?“

Dunbar přikývl: „Je to možné.“

„Ale proč? Nebo spíš kdo?“

„Vybavuje se mi jen jedna možnost,“ odpověděl Dunbar.

„Chcete říct Médic Ecosse?“ vykřikla Lisa.

Dunbar pokrčil rameny. „Radioaktivní izotopy nedostanete koupit někde na rohu v krámku. Kdo jiný by k nim měl lepší přístup?“

Lisa klesla na židli a zakryla si rukama obličej.

Dunbar se jí svěřil: „Napadla mě hrozná věc, že by mohli něco podobného provést i vám.“

Lisa zvolna zavrtěla hlavou. Z jejích očí zmizela veškerá jistota.

Vypadala jako malá holčička, které někdo nahnal ohromný strach.

Odložil sondu a na chvíli ji objal. „Nevypadá to, že by tu něco bylo," ujistil ji. „Ale radši bych se přesvědčil i v ostatních místnostech."

Přikývla a vedla ho po bytě. Byt byl čistý.

„Není vám nic?" zeptal se něžně Dunbar, když se vrátili do obývacího pokoje.

Lisa k němu vzhlédla a pokrčila rameny. „Sama nevím. Co si počneme dál?" zeptala se.

„Pokud nezjistím něco jiného, musím předpokládat, že to Sheile provedli, aby jí zabránili mluvit o dítěti, které zemřelo, i když ta jejich metoda vypadá naprosto bizarně. Mohli bychom hned teď zavolat policii, ale to by nám znemožnilo vypátrat, co za tím vším vězí."

„Tak už věříte, že na tom, co říkala Sheila Barnesová a co říkám já, něco je?" zeptala se Lisa.

„Myslím, že už jsem tomu věřil předtím."

„Řekněme tedy, že nezavoláte policii. Jakou jinou možnost vidíte?"

„Sci-Med může pokračovat v tajném pátrání."

„Chtěla bych vědět, proč Amy zemřela," řekla Lisa. „Chtěla bych, aby za to někdo zaplatil."

Dunbar přisvědčil.

„Ale na druhou stranu jsem z toho vyděšená," přiznala se.

Dunbar jí nedokázal nabídnout žádnou falešnou útěchu.

„Co ten radiační zdroj, o kterém jste mluvil? Co se s ním stane?"

„Ten už byl odstraněn, ale našel jsem po něm stopy. Schovali jej do telefonní krabice na zdi proto jsem taky prohlížel vaši linku. Z té krabice jsem vymetl nějaké úlomky. Chci požádat Sci-Med, jestli by ten izotop nemohl někdo u nich identifikovat a zjistit, odkud pochází. V celé Británii není zas tolik institucí, které dodávají radioaktivní materiál, a všechny mají povinnost vést o tom přesné záznamy."

„Takže by se mohli dovědět, jestli to objednala nemocnice Médic Ecosse?"

„To právě doufám," pravil Dunbar. „Kdybychom mohli dokázat, že Sheila byla zavražděna, a najít souvislost mezi její smrtí a Médic Ecosse, padnou všechny zábrany pro hledání motivu. Ale když

bychom zavolali policii hned teď a pak zjistili, že ty dvě události nic společného nemají, celá věc by praskla jako bublina.“

„No jo, ale kdo jiný by si mohl Sheilinu smrt přát?“

„No právě,“ odpověděl Dunbar, ale v hlase mu zaznělo maličké zaváhání.

„Něco vás trápí?“

„Pořád musím myslet na to, že je to hrozně podivný způsob, jak se někoho zbavit. Člověk by řekl, že se to budou snažit provést pokud možno rychle, a ne to takhle nechat na přírodě.“

„Děkuju,“ řekla Lisa bezvýrazně. „To je opravdu povzbudivé.“

„Lituju, nechtěl jsem vás poděsit. Prostě jsem jen uvažoval nahlas. Oni si byli zřejmě jistí, že čas hraje pro ně. Co myslíte?“

„Myslím, abychom nevolali policii, dokud neuslyšíme, s čím přijdou ti vaši lidé,“ usoudila Lisa.

„Jste o tom přesvědčená?“ zeptal se Dunbar.

Přikývla, ale váhavě, jako by do toho pohybu musela vložit každou špetku odvahy, jakou v sobě dokázala najít.

„Správná holka. A do té doby neotvírejte dveře žádnému obchodníkovi ani řemeslníkovi, leda že by měl úřední papíry a doklady. Ale i přesto se pokusím zařídit, aby vás venku hlídali.“

Lisa znovu přikývla.

Jakmile se vrátil do hotelu, navázal pomocí modemu spojení s úřadem Sci-Med v Londýně a vyslal zprávu o dvou slovech, GLASGOW RED. Sci-Med teď už bude vědět, že se jedná o kriminální případ, a každý požadavek, který od Dunbara přijde, bude vyřízen přednostně. Během příštích několika dnů bude muset svůj postup obhájit. Pokud to bude jen trochu možné, bude to muset učinit osobně v Londýně, ale jelikož byl v této chvíli agentem v terénu, bylo rozhodování jen na něm.

Po několika sekundách počítač zapípal a na obrazovce se objevila odpověď Sci-Med: GLASGOW GREEN. Jeho zpráva byla přijata. Pak následovala instrukce použít jeden ze tří kódovacích postupů, vestavěných do počítače Sci-Med. Od nynějška budou v zájmu naprosté bezpečnosti všechny jeho zprávy automaticky zakódovány, ještě než vstoupí do telefonní sítě, a stejně tak i odpovědi ze Sci-Med. Dunbar se zachoval podle instrukcí a byl dotázán, jestli má nějaký okamžitý požadavek. Požádal o diskrétní

hloubkový dohled u Lisina domu. Nevěřil, že by jí hrozilo bezprostřední nebezpečí, ale bylo jistější počítat se vším. Dostal ujištění, že se tak stane. Když se ho zeptali, zda má ještě nějaké přání, odpověděl, že nic, co by nemohlo počkat do rána. Potřeboval se vyspat, bylo už půl třetí.

Navzdory pozdní hodině, nepřicházel spánek lehce. Události celého dne se mu honily v hlavě jako scény na pouťovém kolotoči. Čím víc hledal odpovědi, tím víc závažných otázek jako by se vynořovalo. Hlásily se i nicotné starosti a problémy. Musel uvažovat, jak vrátí výbavu, kterou si vypůjčil z radiologie, a tu ho něco napadlo. Když v nemocnici viděl ten chirurgický tým s dítětem vstupovat do výtahu, všiml si, že jeli nahoru do druhého patra. Tehdy z toho moc nevyvozoval, ale teď si uvědomil, že je ten výtah musel dopravit do východního křídla porodnického oddělení, do toho, které má k dispozici pacientka Omega. Proč tam to dítě vezli?

10

Ráno vstal Dunbar brzy. Nejdřív ze všeho se podíval do počítače a otevřel kódovaný soubor elektronické pošty. Čekal ho tam aktualizovaný seznam telefonních čísel; všechna si hned přepsal do malého notýsku, který nosil stále při sobě. Byla to zvláštní čísla místních policejních a jiných institucí a měla mu zajistit všestrannou a okamžitou pomoc, kdyby se dostal do nesnází. Bylo tam i číslo Sci-Med, které mohl zavolat v každé denní či noční hodině a žádat speciální služby. A konečně rozkaz, aby se osobně hlásil, jakmile mu to situace dovolí. Všechno dohromady to byl standardní servis pro vyšetřovatele Sci-Med v terénu, když při akci požádali o plnou součinnost.

Všechno teď záleželo na tom, zda se zjistí původ radioaktivního zdroje. Požádal Sci-Med, aby vyslali kurýra, dopravili radioaktivní vzorek do Londýna a zařídili jeho laboratorní analýzu. Upozornil je, že průkazný materiál je sotva víc než smítko radioaktivního prachu. Ať jsou tak laskaví a udělají všechno pro to, aby určili, o jaký izotop jde a odkud pochází.

Jako obvykle na něj udělalo dojem, že Sci-Med jeho požadavky ani v nejmenším nezpochybnila. Prostě je bez řečí přijali a jen se

zeptali, jestli mu mohou pomoci ještě v něčem dalším. Takhle by měla správně pracovat administrativa, pomyslel si. Uhrabávali cestičku pro to, co měla organizace skutečně v náplni práce. V mnoha vládních institucích se administrativa stala cílem sama o sobě. V těch nejhorších případech se role obrátily. Pracovníci v první linii sloužili jenom jako krmivo pro administrativu, aby je ouřadové mohli dirigovat, tahat z nich informace a data a nacpávat jimi statistiky. Tomu, co měli skutečně dělat, administrativa jen podrážela nohy.

Z toho, co slyšel od přátel a kolegů, bylo na nejlepší cestě k takovému stavu i státní zdravotnictví. Lékařům a ošetřovatelkám zabíralo pořád víc času vyplňování formulářů, zodpovídání dotazníků a vysedávání při kontrolách a nad statistickými hlášeními v podstatě to znamenalo stát se hříčkou vrtochů administrativy, která se snažila ospravedlnit a zmnožovat svou existenci.

Dunbar si na hotelové recepci vyžebral kus kartonu a lepicí pásku a uložil olověnou trubku s radioaktivním odpadem do malého balíčku. Sondou měřiče pečlivě ohledal jeho povrch a pak jej odnesl dolů, aby si ho tam mohl někdo vyzvednout. Vzal si s sebou do pokoje černou kávu a nad šálkem uvažoval, co podnikne dál. Zajede za Sheilou Barnesovou do Helensburghu, pod záminkou, že jí chce vrátit deník. Vrátit jí ho chtěl tak jako tak, ale teď pro něj bylo prvořadé, aby se jí zeptal, jestli si nepamatuje, kdo a kdy jim v obývacím pokoji instaloval onu krabici telefonního vedení. Možná mu bude s to dát popis a třeba říct i jméno.

Po delším vnitřním boji se rozhodl, že o radiačním zdroji jí nic nepoví. Umírala a svůj osud přijala s neobyčejnou důstojností. Kdyby jí o tom podezření řekl, jen by jí do posledních dnů vnesl pocit hořkosti. Zároveň, jak si přiznal, by asi rovněž musel ihned informovat policii. Nebyl tohle pravý důvod, proč jí o tom nechce říct? Někdy bývá tak lehké namlouvat si falešnou motivaci. Věřil, že to dělá hlavně kvůli Sheile, ale jistý si nebyl.

Ještě ani neodešel z hotelu a už dorazil kurýr, aby si vyzvedl zásilku s izotopem. Překvapilo ho, jak je ten malý balíček těžký. „Co jste to tam strčil? Nějaký olovo?“ zažertoval.

Dunbar si cestou do Helensburghu dával načas. Díky pomalé

jízdě se nemusel tolik soustřeďovat na silnici před sebou. Měl aspoň čas myslet na jiné věci, a trochu si uspořádat myšlenky opravdu potřeboval. Otázka zněla, kde začít. Jako by to nemělo žádný logický startovní bod. Takhle bezradně se při vyšetřování ještě nikdy necítil. Jediným opravdovým zločinem, s nímž se mohl pustit do křížku, bylo to, že kdosi nastražil v domě Sheily Baraesové izotop, jenže ten izotop tam položili proto, aby jí zabránili promluvit o něčem, co tomu předcházelo, o smrti toho dítěte. Jaké tedy byly reálné okolnosti, provázející úmrtí toho chlapce a pravděpodobně i Amy Teasdaleové že bylo třeba dokonce vraždit, aby pravda nevyšla najevo?

V pokoji bylo záměrně šero, ale i tak Dunbar poznal, že se Sheila blíží smrti. Vyhublé tělo měla tak křehké, až se zdálo, že by ji sebemenší závan vzduchu zvenčí dokázal proměnit v prach. Když odešla ošetřovatelka, chvilku se jen díval, jak spí, a uvažoval, jestli by nebylo nejlepší, kdyby jednoduše zmizel. Když spí, znamená to, že nemá bolesti, a to je teď zřejmě to nejdůležitější, na co by měl brát ohled... ale když on se jí potřebuje zeptat na ten telefon. Bylo to morální dilema.

„Sheilo?“ oslovil ji tiše.

Neodpovídala.

Zkusil to ještě jednou a pak se otočil k odchodu. Ještě ani nedošel ke dveřím, když zaslechl, jak se pohnula.

„Petře? To jsi ty?“

Dunbar se otočil. Oči měla dosud zavřené. Už se jí chtěl ohlásit, ale Sheila mluvila dál.

„Já jsem věděla, že přijdeš. A jsem tak šťastná. Vím, že jsme se posledně nerozešli zrovna v nejlepším, drahoušku, ale věděla jsem, že své ubohé staré mamince přijdeš dát sbohem. Všechno, co jsem ti řekla, bylo pro tvé dobro. Pochopil jsi to, viď?“

Dunbar mimoděk odpověděl: „Ano, ovšem.“

„Tak jsem tuhle vzpomínala, jak jsme byli na dovolené, když ti bylo asi tak osm. Vyjeli jste si s tatínkem v tom malém člunu na ryby a chytili jste dokonce tři a já vám je udělala k večeři. Úplně tě před sebou vidím... jak jsi byl pyšný...“

„Ano, vzpomínám si,“ zašeptal Dunbar. Ustoupil do hlubšího

stínu pro případ, že by otevřela oči.

„Jsem tak šťastná, že jsi přišel, můj drahý. Mám tě moc ráda, víš?“

„Já vím, mami, a mám tě taky rád,“ zamumlal Dunbar. „Teď si trochu odpočiň. Ještě si popovídáme.“

„To bych ráda, drahoušku,“ řekla Sheila nepřítomně a znovu ji přemohl spánek.

Dunbar vyšel po špičkách z pokoje a rozhodl se před odchodem promluvit o tom rozhovoru s představenou. Vysvětlil jí, co se stalo a jak sehrál svou roli. „Doufám, že jsem udělal dobře.“

„Myslím, že to byla za těchto okolností jediná správná věc. Smrt si pro Sheilu přijde už velice brzy.“

„Vyrozuměl jsem správně, že se jejich syn na ni a na otce vůbec nepřišel podívat?“ zeptal se Dunbar.

Představená zakroutila hlavou. „Pochopila jsem, že Petr je tak trochu černá ovce. Muselo tam dojít k nějaké vážné rozepři ohledně peněz. Petr po nich chtěl prostředky na nějaký nový obchodní podnik, ale něco podobného už provedl předtím. Sheila a Cyril mu to odmítli. Obávám se, že takové věci se stávají.“

„To ano,“ přisvědčil Dunbar. Poděkoval představené, že ho uklidnila, a odešel z ústavu s vědomím, že už nebude mít důvod, aby se tam vracel.

Veškerý optimismus, který Sandy a Kate nově načerpali, vzal rázem za své v jediném hrozném okamžiku, kdy je sestra zavedla do Amandina pokoje. Amanda vypadala jako vyhladovělý uprchlík z třetího světa. Kůži měla smrtelně bílou a oči vypadaly obrovské. Byla sice vzhůru, ale prostě jen zírala na strop. Bílý králík, kterého jí věnovala nemocnice, ležel vedle ní na polštáři a barvou se od Amandy moc nelišil.

Sandy se obrátil na sestru, zatímco Kate se snažila navázat kontakt s Amandou. „Co se to s ní stalo?“ zeptal se chraplavě.

„Není to tak strašné, jak to vypadá,“ odpověděla ošetřovatelka. „Jenom včera vynechala dialýzu, protože u ní doktor Ross prováděl nějaké testy.“

„Jaké testy?“ ptal se Sandy.

„Bylo jich víc,“ odpověděla neurčitě sestra. „Chcete, abych vám

zavolala někoho z lékařů? Mají teď sice dost napilno, ale určitě by...“

Sandy zakroutil hlavou. Byl zmatený, ale nechtěl dělat žádný rozruch.

„Doktor Ross říkal, že jí zítra už bude zase o hodně líp,“ pokračovala sestra. „Je to hlavně reakce na některé z těch procedur.“

Sandy měl opět chuť se zeptat, jaké to byly procedury. Nemohl pochopit, které testy by mohly být tak důležité, že se kvůli nim musela odložit dialýza, ale na druhé straně nechtěl dělat potíže. Nemocnice se k nim chovala tak dobře. Nechtěl vypadat nevděčně. Poklekl u Amandiny postýlky a musel nad tím zoufalým pohledem na svou dcerku vší silou zadržovat slzy.

„Jakpak se má moje princezna?“ zeptal se a velice opatrně ji vzal za ruku, jako kdyby se bál, že se může zlomit.

Amanda se slaboučce usmála. „Bolí to, tati,“ řekla.

„Copak tě bolí, princezničko?“ zeptal se. „Bolí tě bříško?“

Amanda namířila ruku na hrudník a Sandy jí tam sáhl. Ačkoliv se jí dotkl jen lehounce, viděl, že sebou cukla. Pod košilkou ucítil chirurgické obvazy a polekalo ho jejich umístění nad hrudní kostí. Zamračil se.

„Sestro?“ ozval se. „Oni Amandě včera dělali kostní punkci?“

„Myslím, že ano,“ odpověděla sestra.

Tentokrát se už Sandy nedokázal opanovat.„Ale proč?“ zeptal se.

„U pacientů pro transplantaci není kostní punkce nic neobvyklého. Je to kvůli imunologické typizaci,“ řekla sestra.

„Ale Amanda už má přece tyhle testy hotové,“ namítl Sandy. „Už před časem jí je dělali v Dětské nemocnici. Vždyť už je zařazená do transplantačního registru. V jejím statusu to musí být. Její imunologický profil je dávno stanovený.“

„Doktor Ross k tomu určitě měl svoje důvody,“ ujišťovala ho sestra.

Sandy se kousl do jazyka. „Pochopitelně,“ řekl jen, vrátil se k Amandě a snažil se s ní navázat nějaký kontakt.

„Přejete si, abych se po doktoru Rossovi podívala a přivedla vám ho?“ zeptala se sestra. Její tón se trochu změnil, byla to teď spíš výzva než otázka a zazněl z ní postoj profesionála k laikovi, který se zbytečně vyptává.

„Ne, to není nutné,“ ujistil ji.

„Panebože,“ vzdychl Sandy, když se s Kate vraceli k autu. Měl nohy jako z olova. „Možná že jsme si od toho moc slibovali,“ připustil. „Čekali jsme zázrak ve světě, kde se žádné zázraky nedějí. Jako všichni zoufalci jsme sami sebe klamali. Chtěli jsme věřit ve víly a v Santa Clause.“

„Ta sestra říkala, že Amandě bude zítra zase líp,“ poznamenala Kate. „Třeba je to opravdu jenom po těch testech, které jí dělali. Ona se zas chytí. Uvidíš.“

Sandy se na Kate napůl usmál, objal ji a přitiskl k sobě.

„Vidíš, tak je to lepší,“ řekla.

„Ještě že tě mám, holka,“ pronesl tiše. „Pánbůhví, jak by to s námi dopadlo, kdybychom někdy šli ke dnu oba dva zároveň.“

* * *

Dunbar počkal, až minula desátá, a pak teprv zašel do Médic Ecosse podívat se, co má nového na psacím stole. Ingrid mu tam nechala požadované informace o všech pacientech, kteří se v nemocnici, od jejího otevření až dodnes, léčili bezplatně. Nebyl to nijak podrobný přehled, ale základní data, která potřeboval, mu poskytl: počet přijatých pacientů, typ poskytnuté léčby nebo operace a teoreticky odhadované náklady nemocnice, které byly jako charitativní výdaje odečteny z daní. Ve většině případů šlo sice jen o relativně neriskanmí, efektní úkony, jaké zaujmou pozornost tisku; nemocnice však vskutku přijala i tři pacienty na bezplatnou transplantaci. Seznam nebyl specifikovaný; chyběla v něm jména, jenže on věděl, že tím třetím případem je Amanda Chapmanová. Tři? To tedy bylo překvapení. Nemocnice byla zřejmě při vynakládání svých prostředků víc než velkorysá. Nemohl se ubránit myšlence, že snad až příliš velkorysá, uváží-li se, v jaké je finanční situaci. Ale lidé jsou důležitější než peníze. Uložil seznam do zásuvky a napsal Ingrid vzkaz, že ráno musí do Londýna.

Právě když se Dunbar chystal na předním parkovišti nastartovat, projela branou černá neoznačená dodávka, objela parkoviště a zamířila dozadu. Řidič měl na sobě podle všeho bílé nemocniční oblečení stejně jako muž sedící vedle něho. Dunbara přemohla zvědavost. Vystoupil z vozu a rychle obešel budovu, držel se ve stínu

u zdi.

Dodávka zastavila před zelenými dveřmi, které vedly do chodby v suterénu nemocnice. Řidič a jeho spolujezdec otevřeli zadní dveře dodávky a z budovy vyšli další dva muži. Všichni čtyři vysunuli z dodávky cosi, co vypadalo jako nosítka s velice těžkým pacientem. Každý z nich je nesl za jeden roh, aby tu váhu zvládli.

Dunbar se ukrýval za těch pár aut, která tu teď v noci ještě stála, ale i když se přiblížil, co nejvíc to šlo, nic víc už nerozeznal. Bylo tam málo světla a pacienta nalila tmavá přikrývka.

„Co to proboha bylo?“ zamumlal, když se zelené dveře zavřely a dodávka odjela. Co to bylo za pacienta, že ho museli přivézt k zadním dveřím a pod rouškou nočního šera? Pak si vzpomněl, že v suterénu je umístěna také márnice. Nepřivezli zřejmě pacienta, ale mrtvolu.

Tahle nová myšlenka však nebyla o nic pochopitelnější než ta první. Zodpovědět si, proč by do Médic Ecosse přiváželi mrtvolu, nedokázal o nic víc než najít slušný důvod, proč by nějakého pacienta vezli do suterénu. Když si to tedy nedokáže srovnat v hlavě, nezbývá než si to zjistit, usoudil. Vrátil se do své pracovny, chvíli uvažoval, a pak se rozhodl, že na to půjde zpříma. Zajde dolů do márnice a přesvědčí se, čí to mrtvé tělo je.

Počkal asi deset minut a doufal, že je to dost dlouho, aby zřízenci mezitím stihli uložit tělo v márnici do chladicího boxu a odejít. Nahoře na schodišti do suterénu se zastavil a naslouchal. Všude byl klid. Seběhl po špičkách dolů a vydal se chodbou ke dveřím márnice. U nich se znovu zastavil a přitiskl na ně ucho. Ani teď se nic neozývalo. Otevřel dveře a vklouzl dovnitř; teprve když za ním zapadly, cítil se bezpečněji. Vypustil zadržovaný dech a náhle znovu strnul, vylekalo ho náhlé zavrčení, to se zapnul termostat lednice. Čím dřív bude mít tuhle záležitost z krku, tím líp.

Odtáhl těžkou kovovou páku zajišťující dveře, a když se chladicí box otevřel, spatřil ke svému úžasu dvě těla, obě zakrytá bílými rouškami. Odhrnul roušku z obličeje mrtvoly v horním boxu a spatřil pergamenovou tvář ženy. Soudě podle jejích vlasů a zubů jí muselo být k sedmdesáti. Vysunul plošinu po kolejničkách, aby si mohl přečíst cedulku na palci u nohy: Angela Carter-Smythová.

Zastrčil ji zase zpátky a zakryl mrtvé ženě tvář. Pak obrátil

pozornost k obyvateli dolní schrány. Rozměry těla mu napověděly, že tohle je mrtvola, kterou viděl, když ji vynášeli z vozu. Zvláštní bylo, že tělo nekryl tradiční rubáš, jaký přilne k jeho obrysům, ale spíš několik vrstev nepromokavého materiálu, okolo nichž bylo omotáno bílé prostěradlo. To možná proto, že je ta mrtvola tak mohutná, uvažoval Dunbar. Uchopil cíp látky přečnívající u hlavy, ale vinou nesmírné váhy těla jej nebyl s to vytáhnout; jednou rukou nedokázal podepřít ani hlavu.

Pokusil se tedy uvolnit roušku, jež kryla hlavu, oběma rukama a čekal, že objeví tělo nějakého silného a statného chlapa. Úplně však ztuhl, když se pod ní objevil rypák plně dospělého prasete. Do nosu ho udeřil zápach, který se vyvalil, jakmile se uvolnily nepromokavé roušky. Mrtvé oči hleděly někam skrz něj.

Když se Dunbar zase vzpamatoval, začal uvažovat o nějakém rozumném vysvětlení. Porouchala se snad lednička v kuchyni nebo už v ní neměli místo? Nepravděpodobné a značně neetické. Kromě toho to prase, jak zjistil při zběžném pohledu, bylo úplně vcelku, a ne rozporcované a očištěné, jako bývá maso z jatek nebo od řezníka. To bylo vážně podivné.

Dunbar vsunul ruku pod pokrývky, které prase zahalovaly, a sáhl mu na břicho. Přidržel tam ruku pár vteřin, aby ho nemátl povrchový chlad a vlhkost vyvolané krátkým pobytem zvířete v lednici a aby mohl zjistit to, co čekal. Ucítil na dlani, že tělo je ještě trochu teplé. Prase nebylo mrtvé příliš dlouho. To ho zmátlo ještě víc. Snažil se vzpomenout, jestli to, co tu našel, je v rozporu s nějakým ustanovením trestního práva či etickými zásadami. Na co tady to prase je? Proč do Médic Ecosse přivezli pod rouškou tmy čerstvě zabité prase?

Po chvíli ho napadlo, že to možná není jen tak kdejaké prase, ale že jde třeba o nějaký druh pokusného zvířete. James Ross při svém výzkumu téměř s určitostí pracoval i se zvířaty. Tak se prováděly všechny transplantační experimenty. Takže to prase bude asi pokusné zvíře. V dřívějších dobách transplantačního výzkumu, když se vědci zabývali hlavně operační technikou, hráli největší úlohu psi a opice; učili se na nich chirurgové. Později už se nepřikládal takový význam technice, která byla v podstatě zvládnuta, a ve výzkumných laboratořích se objevila prasata, která by mohla, až se podaří vyřešit

imunologické problémy, posloužit jako dárci orgánů pro člověka.

Doktor Ross, jako přední badatel na tomto poli, má téměř určitě licenci ministerstva vnitra pro práci na zvířatech. Pokud je to tak, začal Dunbar na svůj nález pohlížet spíš jako na cosi bizarního než záhadného. Proč ale přivezli to zvíře sem do nemocnice? Rossovy výzkumné laboratoře musí přece mít svá vlastní zařízení pro autopsii a sekci - je ovšem možné, že zkrácení rozpočtu na výzkum ho přimělo hledat alternativy. Nebude v tom nakonec tohle? Dunbar nad tím stále ještě uvažoval, když vtom z chodby zaslechl hlasy. V márnici ho nesmějí přistihnout. Musel by to nějak zdůvodnit a on nemá čím.

Rozhlédl se po nějaké skrýši, jenže schovat se nebylo kam. Stál tu jenom jednoduchý stolek a na to, aby si pod něj zalezl a nebylo ho vidět, byl příliš úzký. Zbývala už jen lednice... Otevřel ji a podíval se, jak vypadá uzávěr dveří zevnitř. Byla to obyčejná západka s průběžnou klikou, což znamenalo, že v případě nutné potřeby šly dveře otevřít i zevnitř; ne že by se v márnici případy takové nutné potřeby vyskytovaly zrovna často.

Hlasy se blížily. Na úvahy neměl kdy. Přidržel se nahoře vnitřního rámu lednice a nohama se vyšvihl na horní plošinu vedle Angely Carter-Smythové. Ve stísněném prostoru se obrátil na břicho a natáhl ruku po dveřích, aby je zaklapl. Zámek hladce zapadl a on se náhle ocitl v naprosté, dusivé temnotě.

Vtlačil se po plošině dozadu a snažil se dostat co nejdál ode dveří, stále mu však hrozilo odhalení, kdyby někoho napadlo podívat se nahoru. Vsoukal se tedy do úzké štěrbiny mezi Angeliným tělem a stropem lednice a spočíval teď na ní, jakoby v nějakém pekelném objetí.

Jak plynuly minuty a zvenku se stále nic neozývalo, začal mít pochybnosti. Způsobuje to ticho jen důkladná izolace dveří a stěn lednice, nebo tam venku opravdu nikdo není? Ostatně ti lidé, které zaslechl, nemuseli nutně mířit právě do márnice.

Náhle se však dveře lednice otevřely a dovnitř se prudce vevalilo světlo. Dunbar ztuhl. Všiml si, že z Angelina obličeje se svezla rouška. Jen aby si proboha nešli pro ni. Zadržel dech.

S nesmírnou úlevou slyšel, že se vysunuje spodní plošina. Nosiči s velkým vzdycháním a hekáním prase vytáhli.

Dveře lednice se zase zabouchly a náhlý vzestup vnitřního tlaku vzduchu zabolel Dunbara v uších. Když bzučení ustalo, ocitl se znovu v hlubokém temném tichu. Překvapilo ho, jak rychle se uvnitř lednice vydýchával vzduch. Ačkoliv tam bylo chladno, cítil, jak mu na čele vyráží vrstva potu, a začalo mu být celkově nevolno. Bylo na čase zmizet.

Začal se zase plazit dopředu, a jak se obtížně prodíral úzkým prostorem, choval se vůči Angele stále méně ohleduplně. Konečně byl už u čela boxu a napřahoval se pravou ruku dolů k závoře zámku. Mezera stačila právě tak na to, aby tam protáhl ruku v určité pozici, ale když se snažil závoru pořadně uchopit, nešlo mu to a musel zkroutit ruku do nepřirozeného úhlu. K jeho nesmírnému zděšení se klička uvolnila a s cinknutím přistála na prázdné dolní plošině.

Jako čelisti svěráku ho sevřela hrůza. Krk mu ztuhl a do hlavy se mu hrnuly nejpříšernější představy. Byl v pasti. Mezi horní plošinou a stěnou lednice nebylo dost místa, aby se mohl sehnout dolů. Klika musela být přinejmenším půl metru mimo jeho dosah, ostatně ji v té tmě stejně nemohl vidět. Hrdlem mu vzlínala panika, jenže hodit ručník do ringu a zavolat o pomoc nemělo smysl. Izolace chladicího boxu zdusí každý křik na pouhé šepotavé mumlání a venku ostatně nebyl nikdo, kdo by je mohl slyšet. Jen by si tak vyječel cestu na věčnost a rychleji vydýchal to málo vzduchu, co mu zbývá.

Obrátil se na záda a snažil se sehnat všech pět zase dohromady. V duchu si vybavoval všechny detaily okolního prostoru, rám, rozměry plošin, mezery mezi plošinami a stěnami, mezeru mezi svým tělem a stropem. Zbývá jediná možnost, usoudil. Kdyby dokázal převrátit horní plošinu, tak aby propadla rámem dolů a on se dostal na dolní plošinu, měl by snad naději, že se z téhle kaše vyhrabe. Potíž byla v tom, že na té plošině oba i s Angelou leželi.

Na to, aby plošinu uvolnil po stranách, nebylo dost místa. Bude ji muset vyvrátit zepředu dozadu a pak ji nahnout tak, aby propadla z rámu šikmo dolů. Šance, že se mu to povede, byla tak mizivá, že o ní raději ani nepřemýšlel. Začal to prostě zkoušet. Když se snažil prsty vypáčit kovovou plošinu i s váhou dvou osob nad okraj rámu, měl pocit, že mu v nich musí popraskat všechny kosti. Na třetí pokus se mu to konečně podařilo, přestože mu pot bez ohledu na chlad smáčel celé tělo a pálil ho do očí. Strach triumfoval nad teplotou.

Dalším úkolem bylo postrčit plošinu dopředu. Tentokrát musel zapojit paže a vzepřít se na nich proti stěnám, aby plošinu co nejvíc odlehčil. Zahákl se nohama za zadní okraj plošiny a posunoval ji co nejdál dopředu, aby co nejvíc přesáhla přední část rámu, dokud se nezarazila o dveře.

Dunbar si popřál okamžik oddechu. Doslova balancoval mezi životem a smrtí. Jak tahle osudová zkouška skončí, měla teď rozhodnout jeho pravá noha. Vší silou jí kopne do zadního okraje plošiny. Pokud se v tom okamžiku plošina nestočí a halasně nepropadne i s ním a s Angelou otvorem rámu dolů, může na všechny plány zapomenout. Žádné už totiž nebudou.

Na chvilku soustředil veškerou pozornost na špičku své boty. Nesměl se zaleknout žádné bolesti. Do toho kopnutí musí vložit veškerou sílu, kterou má. Pomalu nohu zvedal, až se podrážkou dotkl stropu - ta vzdálenost byla žalostně malá. Vystřelil nohou dolů vší silou, kterou může dodat strach a soustředění. Plošina se stočila, propadla otvorem zadní částí napřed. Dunbar s Angelou skončili napůl vztyčení v jakémsi objetí, opření o dveře.

Dunbar plošinu pomalu vyprostil, aby mu nepřekážela, a snažil se Angelu odsunout do rohu, aby mohl sáhnout pro kliku. Po několika sekundách ji pravou dlaní nahmátl. Přejížděl rukou po vnitřní straně dveří, dokud nenašel pro rukojeť otvor, a přidržel na něm levý ukazovák na tak dlouho, než do něj zasunul držadlo. Zasadil je dovnitř a pak do něj ještě téměř zoufale bouchl pěstí. Západka se uvolnila a dveře pomalu a jakoby nic ustoupily do místnosti. Dunbar spustil ruce na podlahu a vysoukal se ven. Chviličku zůstal ležet na zemi, zhluboka vdechoval vzduch a díval se přitom zpátky na zející ústí lednice, která se mu málem stala hrobem.

Úleva z toho, že je naživu, ustoupila úvahám o tom, co ho čeká teď. Musí dát zase do pořádku lednici a uložit Angelu na horní polici. Trochu vrávoravě se postavil na nohy a vytáhl Angelu z lednice. Než umístil vypadlou plošinu do kolejnic a zastrčil ji dovnitř, uběhla jen chvilka. Když se přesvědčil, že mechanismus funguje, znovu polici povytáhl, zvedl Angelu a pomalu ji na ni uložil. Zavřel jí konečky prstů oči a přikryl hlavu rouškou. „Requiescat in pace, Angelo," řekl jí. Zasunul plošinu a zavřel dveře.

Když se trochu vzpamatoval z otřesu, začalo Dunbara zajímat, co

se stalo s prasetem. Byl si téměř jistý, že ho odvezli do pitevny, která byla trochu dál na téže chodbě. Ony řetězy nad pitevním stolem zřejmě sloužily jako zvedáky na zvířata, tím si teď už byl jistý. Otázkou bylo, jestli se dá vypátrat, co tam s ním vlastně dělají, a nenechat se přitom dopadnout.

To, co zažil v chladicím boxu v márnici, mu dalo pořádně zabrat; na další hrdinské kousky už neměl kuráž, řekl si ale, že do předsíně před pitevnou by se nepozorovaně přece jen dostat mohl. Kdyby pronikl až tam, možná že by se mu podařilo zahlédnout i něco z toho, co se děje v samotné pitevně.

Dunbar jako obvykle nejprve naslouchal u dveří, teprve pak je opatrně otevřel a rozhlédl se na obě strany chodby. Měl štěstí. Přeběhl ke dveřím pitevny a poslouchal, jestli neuslyší hlasy. Neslyšel sice nic, ale i tak to bylo riskantní. Pro případ, že by tam na někoho narazil, by měl mít po ruce nějakou výmluvu. Nesmí to být nic moc složitého, usoudil. Nejlepší bude hrát přitroublého anglického úředníka, který si jen prohlíží nemocnici. Otevřel dveře, ale uvnitř nebyl nikdo. Tiše vstoupil a nahlédl skleněnou výplní dveří do přípravny. Na věšáku tam visela tři saka. Zhluboka se nadechl, prošel přípravnou a přiblížil se k okénku dveří vedoucích do pitevny.

Spatřil to, co očekával: probíhala tam pitva prasete. Na mrtvole, připoutané ke stolu koženými pásy, pracovali tři muži v chirurgických pláštích a rouškách. Řez, který vedl od krku až po genitálie, odhaloval vnitřností. Veliká operační lampa nad stolem osvětlovala ten výjev takovým jasem, v němž rudá barva nabývala až pekelné záře.

Dunbar to nechápal. Proč dělají pitvu zvířete tři lidé v kompletním chirurgickém oblečení a s maskami na obličeji? Taková opatrnost by se spíš hodila pro práci na živém pacientovi, kde je aseptický postup nezbytný, aby se zabránilo infekci. Vypadalo to, že zvířeti některé z vnitřností odebírají, ukládají je do plastových obalů a pak do nádob z nerezové oceli. Dunbar se domýšlel, že jsou určeny pro pozdější histologické zpracování v laboratoři, ale pak se mu do mysli vetřela ohavná myšlenka. Tak proto je odebírají? Snad ty zvířecí orgány nechtějí použít k něčemu jinému?

Byl by rád viděl, kdo ti maskovaní muži jsou, ale nebylo možné je rozeznat. Raději to vzdal, vyklouzl do přípravny, pak do předsíně a

zase ven na chodbu. Jakmile se dostal do své pracovny, zavolal Lise.

„Já vím, že je pozdě, ale nemohl bych přijít?“

„Ale jistě.“

„Prase?“ zvolala Lisa.

„Pitvali ho za přísně aseptických podmínek.“

„Ale proč?“

„Myslím, že se dá s jistotou předpokládat, že to má něco společného s Rossovým výzkumným programem.“

„Že by na to používal prasata?“

„Téměř zaručeně. V tomhle oboru se už z prasat brzo stanou nejlepší přátelé člověka. Imunologické časopisy jsou článků o experimentech na prasatech plné. Jejich orgány by měly právě tu velikost, co nám vyhovuje, jen kdyby se vyřešily problémy s odhojováním, a na tom se pořád ještě intenzivně pracuje.“

„Ale takhle v noci a v Médic Ecosse?“ namítla Lisa.

„To mi taky nedává pokoj,“ souhlasil Dunbar. „Proto jsem s vámi chtěl mluvit. Oni s tím prasetem zacházeli, jako kdyby to byl lidský pacient. Chirurgické oblečení, roušky a všechno tohle. Udivilo mě to.“

„Panebože, snad si nemyslíte, že by měli v plánu použít...?“

Proti takové myšlence se bouřilo i Dunbarovo vědomí, ale přece jen se nemohl zbavit dojmu, že to, co viděl, by mohlo dát odpověď na otázku, proč dva pacienti zjevně dostali nesprávný orgán.

„Ale na něco takového přece potřebujete spoustu povolení a schvalování?“ namítla Lisa.

„To jistě. Pokud se ovšem neseberete a neprovedete to i bez nich.“

„Myslíte, že mohli tohle provést s Arny? Že jí dali prasečí ledvinu?“

„Je to možnost, s kterou musíme počítat.“

„Co budete dělat?“

„Zavolám Londýn. Ale nejdřív se musím vrátit do hotelu a na něco se tam podívat. Brnknu vám později.“

Po celou cestu do hotelu Dunbar usilovně přemýšlel. Měl jasnou představu, co by chtěl udělat nejdřív, bude-li to možné, ale musel vzít v úvahu všechny důsledky. Bylo třeba brát ohled na lidské city.

Mohlo by se stát, že by způsobil velký otřes. Je to absolutně nutné? Nedá se to nějak obejít? Ale než dojel do hotelu a vstoupil do svého pokoje, věděl už, že odpověď zní ne. Zbývalo už jen zjistit jediné - zda je to vůbec možné.

Mezi údaji, jimiž ho vybavila Sci-Med, veškeré informace, které potřeboval, byly. Kenneth Lineham, chlapec, který zemřel v péči Sheily Barnesové, byl zpopelněn, ale Amy Teasdaleová byla pochována do hrobu. Leží na hřbitově v Lanarkshiru. To, o co hodlal požádat, tudíž možné bylo. Stejně však chvíli váhal, než zvedl telefon a vytočil číslo Sci-Med.

* * *

„Chci ji exhumovat."

„Rozmyslel jste si to dobře, Dunbare?" zeptal se Frobisher, muž číslo dvě ve Sci-Med, který měl pohotovost u telefonu pro všechna naléhavá rozhodnutí, která bylo třeba učinit během noci. „To je obrovský zásah. Jestli dostaneme úřední povolení, exhumujeme to dítě a pak se ukáže, že jste se mýlil, budeme za to krutě pykat. Dopad, jaký to bude mít, může Sci-Med vážně poškodit. Nejsem si jistý, jestli v tomto stadiu na sebe můžeme takové riziko vzít. Všechno, na čem se dá zatím stavět, je, že jste viděl, jak v nemocnici operují mrtvé prase."

„Promyslel jsem to ze všech stran a myslím si, že čím dřív exhumaci provedeme, tím líp," odpověděl Dunbar. „Musí to být úplné oficiální?"

„To už se opravdu dostáváme na nebezpečně tenký led," varoval ho Frobisher. „My nejsme MI5, uvědomte si to. Nemůžeme jen tak hala bala vyhrabávat na hřbitově lidi."

„Nežádal bych o to, kdybych nebyl přesvědčený, že je to opravdu důležité," ubezpečoval ho Dunbar.

Frobisher syčivě vydechl přes sevřené zuby. „Do rána stejně nemůžeme nic dělat," konstatoval. „Až přijde pan Macmillan, váš požadavek mu předložím. Určitě z toho nebude o nic nadšenější než já, ale možná že spolu najdeme nějaký způsob, jak to provést, aby u toho nemusela vyhrávat kapela. Po ničem nepasou lidi od televize víc než po nějaké zatracené exhumaci."

Dunbar už chtěl zavěsit, když Frobisher řekl: „Počkejte ještě, mám tu pro vás zprávu z laboratoře. Chcete ji slyšet?"

„Samozřejmě,“ přisvědčil Dunbar.

„Je to analýza nějakého toho smetí, co jste poslal. Laboratoř tvrdí, že se jedná o průmyslový izotop, používaný při zkouškách radiačního odstínění.“

„Průmyslový?“ zvolal Dunbar. „Ne lékařský?“

„Zřejmé ne. Zúžili to na čtyři možné podniky, které tu věc používají, a samozřejmě společnost v Amershamu, která ho vyrábí.“

„Je něco z toho v Glasgowě?“

„Obávám se, že ne. Ve Skotsku z toho není vůbec nic. Nejblíž k vám by byla firma Baxters u Newcastlu.“

„Doprčic,“ ulevil si Dunbar.

11

„Tobě něco vrtá hlavou,“ konstatovala Kate, když viděla, jak se Sandy rýpá v jídle na svém talíři. Už potřetí obracel vidličkou jedno sousto šťouchaných brambor.

„Hmm,“ zahučel.

„No tak ven s tím,“ naléhala Kate.

„Leží mi v hlavě, jak Amanda včera špatně vypadala. Opravdu mě to vzalo. Najisto jsem počítal, že jí bude líp, a ne hůř. A vidět ji takhle, bylo tak...“

„Ale dneska jí už přece bylo líp,“ skočila mu do řeči Kate. „Přesně jak to řekla ta sestra, a že jí zítra bude pravděpodobně ještě líp. Uvidíš. Jsou s ni moc spokojení. Včera to bylo prostě kvůli těm testům, co jí museli dělat.“

„Ale vždyť nebylo třeba, aby je dělali. To je právě to. Imunotypizaci už měla přece hotovou. Musejí to přece mít v záznamech. Tak proč ji znovu trápili s takovou bolesti?“

Kate zavrtěla hlavou, jako by jí taková otázka připadala nerozumná. „Ty sice o těchhle věcech víš daleko víc než já,“ řekla, „ale ta sestra povídala, že se jedná jen o rutinní postupy, aby zjistili její imuno- co já vím.“

„Imunologický vzorec. Ano, to já vím, jenže to už udělali předtím. Krevní skupinu, tkáňový typ, to všechno už měla hotové. Vlastně to museli provést, aby ji mohli zařadit do transplantačního registru. Tak proč musela to trápení s punkcí kostní dřeně prodělávat

znova?“

Kate pokrčila rameny a poznamenala: „Víš, já radši věřím, že v nemocnici to vědí nejlíp.“

„Na to nemocnice spoléhají,“ prohlásil Sandy trpce.

„Kdo z nás je potom za cynika?“ nadhodila Kate s lišáckým úsměvem.

Trochu se uvolnil: „Dobrá, možná si dělám zbytečně těžkou hlavu, ale uvědom si, že pracuju ve špitále. Vim, že nejsou všichni neomylní. Dochází k všelijakým záměnám, dělají se chyby, ordinují se nesprávné testy, dochází k předávkování. Když se to tak vezme, je to nejnebezpečnější prostředí na světě. Zásobárny infekce, co předstírají, že jsou vrcholem hygieny a sterility.“

Tohle všechno si Kate už vyslechla mockrát. „Hele, jestli tě ten test tak žere, proč si nedomluvíš schůzku s některým z těch doktorů a nezeptáš se rovnou jich? Jsem si jistá, že ti to rádi vysvětli.“

„Asi proto, že nechci vypadat jako nějaký rejpal. Léčí nám dítě zadarmo a představují tu nejlepší šanci, jakou může mít, možná dokonce jedinou. Vypadalo by to jako nevděčnost, a já nevděčný nejsem, to mi věř.“

„Já si myslím, že když se jen zdvořile zeptáš, nemůže se nic stát. Koneckonců jsi taky z oboru, když se to tak veme.“

„Tohle nemocnice nesnášejí ze všeho nejvíc,“ řekl Sandy. „Těm je milejší, když jejich pacienti a příbuzní nevědí vůbec nic, a tím pádem bez námitek spolknou všechno, co se špitálu zlíbí jim napovídat.“

„No dobrá, když se tedy nechceš ptát jich, proč by ses na to nezeptal Cliva Turnera? Ten možná bude vědět, proč ty testy zopakovali. K nám se choval vždycky moc hezky a proti tomu, co udělal, snad nic nenamítáš.“

„Vidíš, to je dobrý nápad,“ souhlasil nadšeně. „To bych mohl zkusit. Vlastně,“ podíval se na hodinky, „vlastně bych ho mohl stihnout hned teď.“

„Mám pro vás na lince doktora Turnera,“ řekl hlas v nemocnici.

„Doktor Turner.“

„Clive, tady je Sandy Chapman.“

„Dobrý den. Zrovna jsem na vás ráno myslel. Jakpak se daří

Amandě?“

„Proto vlastně volám. Když jsme za ní včera přišli, byla na tom moc špatně a ošetřovatelka nám řekla, že jí přerušili dialýzu, aby jí mohli udělat nějaké testy, včetně punkce kostní dřeně.“

„Punkce kostní dřeně?“

„Taky se mi to nezdálo,“ řekl Sandy, který z Turnerova hlasu poznal, že ho to překvapilo. „Ta sestřička tvrdila, že to u pacientů před transplantací není nic neobvyklého. Já jsem ji upozornil, že Amandě už všechny tyhle testy udělali, ale pochybuju, že jí to došlo. Nechtěl jsem, aby mi zavolali doktory, protože bych nerad dělal nějaký poprask, ale na druhé straně bych opravdu rád věděl, proč ji tomu všemu podrobili znova. Myslel jsem si, že vy o tom třeba něco víte?“

„Je mi to trapné, ale musím přiznat, že nevím,“ odpověděl Turner. „Všechny Amandiny imunologické údaje jsou známy a už jsme je zaznamenali do registru.“

„To jsem si právě myslel taky.“

„Nedokážu si představit, proč by to všechno chtěli opakovat, i když samozřejmě věřím, že nějaký důvod k tomu měli... Přemýšlím, jestli bych to mohl nějak zjistit a nešlápnout přitom někomu na kuří oko.“

„Nechci nic zbytečně rozvířovat, ale ta věc mě pořádně žere.“

„To chápu,“ řekl Turner. „Počkejte, seznámil jsem se tam s jedním člověkem, nějakým Stevenem Dunbarem. Je to lékař, ale nepatří k tamějšímu personálu, takže by se neměl cítit dotčeně. Možná že bych ho mohl požádat, aby to pro nás diskrétně zjistil. Znám ho, protože jsem s ním dojednával Amandino přijetí.“

„A víte, že ho znám taky?“ řekl Sandy, když to jméno uslyšel. „Jednou večer nám pomáhal roztlačit auto, když nechtělo chytit. On je to vlastně nějaký vládní úředník či co?“

„Jo, to je on. Po pravdě řečeno, jemu máte co děkovat za to, že se podařilo Amandu do Médic Ecosse dostat. On v tom měl poslední slovo a ani v nejmenším se proti tomu nepostavil. Jednoduše k tomu dal souhlas. Připadal mi jako sympatický chlap.“

„Tak tohle jsem nevěděl!“ zvolal Sandy. „Nic mi o tom neřekl. Jsem jeho dlužník.“

„Na vládního úředníka mi připadá trochu atypický,“ prohodil

Turner. „V každém případě zkusím, jestli by tu Amandinu kostní punkci mohl nějak osvětlit.“

„A mně zase nezbývá, než vám znovu poděkovat,“ řekl Sandy.

Turner zavolal Dunbarovi hned druhý den ráno. Chvíli se bavili jen tak všeobecně a pak Turner přistoupil k věci: „Já vím, že to není přímo ve vaší kompetenci, ale chtěl jsem se zeptat, jestli byste mi nemohl v něčem pomoct?“

„Pokud to nebude další bezplatná transplantace, tak doufám, že ano,“ zažertoval Dunbar.

„Ne, nic takového,“ zasmál se Turner. „Vím moc dobře, že vaše zdroje jsou omezené. Mám jen takový problém, který byste mi snad pomohl objasnit... jaksi diskrétně.“

„Tak do toho.“

„Volal mi Amandin otec. Dělá mu starost, proč jeho dcerka musela znovu podstoupit nepříjemnou punkci kostní dřeně, když jsou už všechny její imunologické údaje známy. Nechtěl okolo toho dělat žádný rozruch, aby nevypadal nevděčně, takže se obrátil na mne, ale ani já si po pravdě řečeno nedovedu představit, z jakého důvodu by se to dělalo. Tak jsem to chtěl nějak potichu zjistit. A vzpomněl jsem si na vás.“

„Chápu,“ řekl Dunbar. „Nerad byste tady na tom dvorku někomu zbytečně načechrával jeho profesionální hřebínek.“

„Přesně tak. Napadlo mě, že byste se třeba mohl k příslušným záznamům dostat a maličko se mi v nich porozhlédnout?“

Dunbar se v duchu usmál. „Nemůžu vám nic slíbit, ale uvidím, co se dá dělat. Jestli na něco přijdu, dám vám vědět.“

Dunbar položil telefon a zamyslel se. Počkal, až odejde Ingrid, a pak si z počítače vyvolal soupis dosavadních nákladů u Amandy Chapmanové. V nemocnici vládla zásada, že se u všech testů a úkonů musí uvádět zdůvodnění, aby se zamezilo eventuálním pozdějším stížnostem, že se některé z nich prováděly zbytečně, jen aby se navýšil účet. Ačkoliv Amandini rodiče nic nehradili, tato účetní procedura byla rutinní a týkala se tedy i jejího případu. Upravovat systém kvůli jednomu pacientovi, by bylo zbytečně namáhavé.

Jenže výpis, který se mu na obrazovce objevil, se o žádné kostní punkci u Amandy Chapmanové ani nezmiňoval. Ani slovem. Podíval

se na datum výpisu. Naposledy se aktualizoval dnes ráno. Dialýza a ostatní denní úkony byly zaúčtovány, ale o nějakých speciálních testech nebo malých operačních zákrocích ani zmínky.

Dunbar hryzal konec pera a uvažoval. Nemůže to být prostě tak, že si personál se záznamy Amandiných výdajů nedává tolik práce, protože se nakonec stejně nic hradit nebude? To se zdálo v nemocnici, která šlapala jako hodinky, nepravděpodobné. Jediné vysvětlení bylo, že někdo výslovně přikázal, aby se kostní punkce v záznamech neuváděla. Proč? Protože nechtěli, aby to bylo zaznamenáno? Možná že tohle bylo trochu nadnesené. Kostní punkce přece nebyla zas tak neobvyklá procedura. Faktem ovšem zůstávalo, že Amandin imunologický status už byl stanoven, a proto by to vyvolávalo pochybnosti.

Šlo tedy o omyl? O duplikaci procedury, která nebyla nutná? Třeba ji na zásah, který nepotřebovala, vypsal někdo z mladších lékařů, který nebyl s Amandiným případem dobře obeznámený. To už vypadalo pravděpodobněji. Dunbar přemýšlel, jak by si to mohl ověřit. Domníval se, že záznam o tom někde být musí, i když do pacientových výdajů zanesen nebyl.

Počítač mu ochotně předložil údaje o využití jednoho sálu po druhém. Nikde nebyla informace o tom, že by na některém z nich byla ošetřena Amanda. Zbýval ovšem operační sál na porodnickém oddělení, kde pobývala pacientka Omega. O jeho využití žádné údaje k dispozici nebyly, v souladu se směrnicí o naprosté mlčenlivosti, která u těchto pacientů platila. Ale že by si vybrali zrovna tento sál, to nebylo pravděpodobné... nebo snad ano? Dunbar si náhle vzpomněl na malé děvčátko, které vezli výtahem do traktu Omega tehdy v noci, když řádil na radiologickém oddělení. Teď to všechno dávalo smysl. Ta holčička musela být Amanda Chapmanová.

Ingrid se vrátila a oznámila mu: „Sehnala jsem, jak jste si přál, ty výdaje na transplantační pacienty.“

„Výborně.“

„Připravte se, že to pro vás bude malý šok,“ upozornila ho a položila mu papíry na stůl.

Dunbar se podíval na konečné číslo a s tichým hvízdnutím vydechl. „Tolik!“ vykřikl.

„Obávám se, že ano,“ odpověděla Ingrid. „Je to nákladný

podnik.“

Dunbar přikývl a ona se usmála. „Teď možná budete litovat, že jste dal souhlas k přijetí toho bezplatného případu,“ zažertovala.

„Peníze nejsou všechno,“ poznamenal.

„Nevím, jestli by tohle vaše ministerstvo rádo slyšelo,“ řekla Ingrid.

„Možná že ne. Ale možná že velkou část těch výdajů pokryjí peníze vybrané od pacientů Omega.“

„Prosím? Teď vám asi nerozumím.“

„No, prostě si myslím, že poplatky, které se vyberou od pacientky Omega, mohou tu velkorysost, s jakou nemocnice přispívá na transplantační případy, vyrovnat.“

„Aha, už chápu,“ řekla Ingrid.

„Amanda Chapmanová přece není první transplantační pacient, kterého nemocnice přijala zdarma,“ vysvětlil Dunbar. „Všiml jsem si, že tu už v minulosti dva případy byly. Byly na tom seznamu konziliární péče, který jste mi připravila. Jen bych rád věděl, jestli se i u nich náklady na operaci kompenzovaly příjmy od pacientů Omega.“

„To si nejsem jistá,“ řekla nejdřív trochu váhavě, ale pak se vzpamatovala. „Vlastně můžete mít pravdu.“

Dunbar byl zmatený. Jednalo se o tak velké sumy, že by Ingrid určitě měla vědět, odkud se peníze na úhradu léčby neplatících pacientů na transplantačním oddělení vzaly. Vlastně byl překvapen, že nemocnice téhle velkorysosti také náležitě propagačně nevyužila. Kdyby koneckonců vešlo ve známost, že Médic Ecosse z mastných částek, které účtuje platícím pacientům, financuje nákladné charitativní případy, vrhlo by to na nemocnici, a zejména jelikož největší výdaje hradila transplantační jednotka na samotného Jamese Rosse a jeho personál, velice příznivé světlo. To by se ovšem nesmělo provalit, že jednotka otrle provozuje na některých pacientech pokusy se zvířecími orgány.

Dunbar náhle dostal nápad, jak z Ingrid dostat informace o testech na Amandě Chapmanové, a nevzbudit přitom pozornost. Podíval se dolů na konečný součet transplantačních výdajů a škádlivě nadhodil: „Tak se mi zdá, že tu Amandu Chapmanovou nějak šidíte!“

„Jak to myslíte?“

„Podle seznamu výdajů se u ní nedělaly žádné z testů, které všem ostatním pacientům přijímaným na transplantaci účtujete.“

Ingrid se postavila za něj a zadívala se na monitor. Dunbar jí ukázal na Amandin účet. „Vidíte to?“

Tvář se jí roztáhla do úsměvu. „Ach, už vím, proč tam nejsou. U Amandy se tyhle testy nedělaly, protože sem přišla z Dětské nemocnice. Imunologické testy jí provedli už tam. Nepotřebovala je. Byla už zařazená do registru.“

„Ovšem,“ řekl Dunbar. „Mělo mě to napadnout.“

Jenže to, co řekla, v něm vyvolalo další otázky. Co tím tedy kčertu Médic Ecosse sledovala, když jí v noci v křídle pro pacienty Omega udělali punkci kostní dřeně? Jestliže i taková Ingrid Landesová ví, že Amanda další imunologické testování nepotřebovala, a to je pouhá sekretářka, tak to nepochybně museli vědět i ošetřovatelky a lékaři. A když už jsme u toho, jak to, že se Ingrid v imunologickém testování tak vyzná? Pracuje přece v administrativě u Giordana; ne jako sekretářka nějakého lékaře na oddělení. To v něm budilo zvědavost. Příště až bude Ingrid mimo, musí si vytáhnout její osobní spis.

Aby si zkrátil čekání, než mu přijde odpověď na žádost o exhumaci Amy Teasdaleové, usoudil, že by se mohl prokousat loňskou finanční uzávěrkou. Aby si tu otravnou práci aspoň trochu okořenil a zároveň zjistil i něco, co by se mu později mohlo hodit, zkusí se podívat, co se dá najít o penězích přidělovaných na Rossův výzkum.

Než ministerstvo smetlo ze stolu původní dohodu, šla na zajištění Rossova výzkumu, pokud si Dunbar vzpomínal, jistá část zisku transplantační jednotky. Jestli tomu tak bylo, mělo by účetnictví nemocnice jednotlivé položky nákladů na výzkum registrovat. Dunbar chtěl vědět, na co se ty peníze použily. Také si myslel, že by se dalo zjistit, odkud přicházejí peníze na Rossův výzkum nyní.

Z počátku to vypadalo, že v účtech žádné zmínky o penězích přidělovaných v rozpočtu na výzkum nejsou. Dunbar to nemohl pochopit. Nebylo to přece nic tajného. Ross byl všeobecně uznávaný badatel. Každý o jeho výzkumném programu věděl. Pokud tedy to, co hledá, není vedeno pod výdaji na výzkum, musí to figurovat

někde jinde. Znovu si prošel všechny názvy souborů a do oka mu padlo cosi, co se jmenovalo „Účet Vane Farm“. Co to je?

Soubor otevřel a zjistil, že je to přesně to, co hledá. Rossovy výzkumné laboratoře se nacházely v zemědělské usedlostí Vane Farm. Dunbar usoudil, že je to rozumné, když se uváží, že většina práce se provádí na experimentálních zvířatech. Všechno, co se týkalo Rossova výzkumu, bylo pak, jak se zdálo, pečlivě zaneseno do účtů Vane Farm, od stolů technických pracovníků po nájemné, od laboratorního vybavení po výdaje na zajištění ochrany. Všiml si také účtů za nákup prasat.

O alternativních zdrojích financování v právě probíhajícím roce tam však nebylo zhola nic. Dunbar očekával, že zaznamená zvýšený přísun peněz z Médic International, což by bylo nejprostším vysvětlením pro to, že Ross zůstal v nemocnici i poté, co bylo zastaveno financování ze zisku transplantační jednotky. Jenže po takovém nárůstu nenašel ani stopy. Přesto se domníval, že to tak asi přece jen bude. Patrně už není třeba, aby tyto fondy procházely účetnictvím nemocnice, zvlášť jsou-li Rossovy laboratoře umístěny jinde. Tak se to jistě dá vysvětlit, pokud si ovšem Ross výzkum nefinancuje sám; a na to by musel být pořádně bohatý.

Dunbar věděl, kolik Ross vydělává. Jeho plat byl v podkladech Sci-Med uveden. Rozhodně to nebylo tolik, aby z toho mohl zabezpečit soukromý výzkum. Na druhé straně měl Ross ještě konzultační úvazek v Ženevě. Sci-Med o něm neuváděla podrobnosti, jen se zmínila, že jej má. Že by o tom nic víc nevěděli? Zeptá se, až se s ním spojí kvůli jeho dřívějšímu požadavku. Proč jim to tak dlouho trvá?

Ingrid odešla na oběd. Dunbar se vymluvil, že půjde až později, což bylo v souladu s jeho snahou udržet vztah k Ingrid na přísně pracovní úrovni. Pořád ještě si jí nebyl jistý. Měl stále na paměti možnost, že ji k němu nasadili, aby na něho dávala pozor, takže nejbezpečnější taktika byla držet si ji co nejdál od těla. Ale když teď vytáhla paty, vytáhl si on její osobní data.

Ingrid Landesová byla vysoce kvalifikovaná ošetřovatelka. Kromě toho vystudovala teorii ošetřovatelství na Edinburghské univerzitě. Než přišla do Médic Ecosse, pracovala na řadě soukromých klinik. Jako aktivní ošetřovatelka působila naposledy na

klinice St. Pierre v Ženevě.

To se podívejme, pomyslel si Dunbar. Jak je ten svět malý. Byl to Ross, kdo Ingrid do Médic Ecosse přivedl?

Z dalších úvah ho vytrhlo zvonění mobilního telefonu. Čekal s jistotou, že to bude Sci-Med se zprávou o exhumaci, a nedočkavě telefon popadl.

„Stevene? Nezlobte se, že vás ruším," ozval se Lisin hlas. „Ale chci vám radši říct, kde jsem, pro případ, že byste mě volal a dělal si starosti, že to nikdo nebere."

„Co se děje? Stalo se vám něco?" vyptával se Dunbar.

„Mně ne, ale mamince. V noci se jí udělalo špatně. Doktor si myslí, že to bude zápal plic. Odvážejí ji do Západní nemocnice. Jedu tam s ní."

„To je mi líto," řekl Dunbar. „Vlastně jsem vám chtěl taky volat," začal rozpačitě.

‚Ano?"

„Týká se to Amy..."

„Co je s ní?"

„Požádal jsem o její exhumaci. Zatím jsem o tom s vámi nemluvil, protože jsem si nebyl jistý, jak se na to budete dívat."

Telefon se na dlouhou chvíli odmlčel.

„Jste tam ještě?"

„Ano," řekla Lisa. „Jen mě to trochu zaskočilo. I když by vlastně nemělo. Myslím, že je to věc, která se přímo nabízí."

„Nevím o žádném jiném způsobu, jak na to přijít," řekl mírné Dunbar.

„Asi ne," odpověděla nepřítomně Lisa. „Chudáci rodiče. Po tom všem, co prodělali... Budou z toho vinit mne."

„Proč?"

Lisa se zarazila. „Musím jít," ohlásila. „Čekají na mne. Ozvu se vám později."

„Liso-," Dunbar slyšel, že zavěsila. „Hrome," zamumlal. Pár minut seděl a pak se rozhodl, že za ní do Západní nemocnice zajede.

Zaparkoval v postranní ulici, nějakých šest set metrů od hlavního vchodu, což považoval za jistější než shánět pro auto místo někde blíž. Kdyby to zkoušel, strávil by možná deset minut popojížděním v přilehlých ulicích, a nakonec by stejně skončil tam, kde je. Rychle se

vydal k nemocnici a podle šipek našel příjem pacientů. Lisu zastihl na chodbě, jak sedí na krajíčku plastové židle. Sepjaté ruce svírala mezi koleny, pevně stisknutými k sobě. Zírala na podlahu a vypadala strašně nešťastně.

„Liso?“

„Co tady děláte?“ zeptala se, ale nezdálo se, že ji to mrzí.

„Jste rozrušená. Mohl bych vás zavézt domů.“

Chabě se usmála. „To je od vás hezké.“

„Tak co vás rozčililo víc? Vaše matka, nebo Amy?“

„Asi obojí, každé svým způsobem.“

Ze dveří se vynořila obtloustlá sestřička s plochýma nohama do ix s kartou a tužkou v ruce. „Slečna Fairfaxová?“ zeptala se.

Lisa vstala: „Ano?“

„Doktor Campbell by s vámi rád mluvil.“ Lisa se tázavě obrátila na Dunbara.

„Běžte. Já tady počkám,“ řekl Dunbar.

Lisa byla pryč snad jen pět minut. Když se vrátila, Dunbar vstal. „Tak jak to vypadá?“

„Uložili ji do postele. Nasadili jí antibiotika. A to je zatím všechno.“

Když cestou zpátky seděli v autě a čekali, až na křižovatce naskočí zelená, Dunbar tiše řekl: „Dostal jsem laboratorní zprávu o tom izotopu z domu Barnesových. Nenašlo se nic, co by naznačovalo nějakou souvislost s Médic Ecosse.“

„To snad není pravda!“ zvolala Lisa. „Ale přece to museli být oni. Kdo jiný by se jí snažil ublížit?“

„Ten pocit jsem měl taky,“ souhlasil Dunbar. „Ale laboratoř tvrdí, že se jedná o průmyslový izotop, který, pokud je jim známo, nikdo ve Skotsku vůbec nepoužívá.“

„Tak to udělali, aby zmátli stopy,“ dohadovala se Lisa.

„Vypadá to tak.“

Zase se rozjeli. Dunbar se zeptal: „Jak jste to myslela, že vám to rodiče Amy budou klást za vinu?“

Lisa si při té bolestné vzpomínce povzdechla. „Když Amy zemřela, Médic Ecosse se podařilo její rodiče přesvědčit, že si vymýšlím, protože jsem jen takový nevyrovnaný rejpal. Zřejmě přesně takhle se na mě dívali i oni. Rušivě jsem se vetřela do jejich

zármutku, a to nebyl dobrý pocit, to vás ujišťuju.“

„Dovedu si to představit,“ přisvědčil Dunbar. „Ale vy jste přece dělala jen to, co jste pokládala za správné. A to není vždycky snadné.“

„A teď se zřejmě chystám provést jim to znova,“ řekla Lisa pod tíhou svých pochybností.

„Teď už to není na vás, Liso.“

„Hmm,“ zamumlala nepřesvědčivě.

Dojeli k Lisinu bytu. Během dne tam bylo parkovacích míst spousta. Dunbar zastavil až přímo před vchodem.

„Nechcete jít na chvilku nahoru?“

Přikývl a vystoupil.

„Kávu?“ zeptala se Lisa, když vešli do bytu.

„Já ji udělám. Jděte si zatím opláchnout oči,“ řekl Dunbar.

Ta poznámka ji přivedla do rozpaků. Ruce jí vylétly k obličeji. „Ach bože, já musím vypadat. Vůbec jsem na to nemyslela.“

Odešla do koupelny a Dunbar postavil na kávu. Zatímco se voda vařila, díval se z okna ven.

Za pár minut se Lisa vrátila, urovnávala si vlasy a voněla parfémem. Trošku se nalíčila. „Tak, teď snad už je to lepší,“ podotkla s úsměvem. „Zase se cítím jako člověk.“

Dunbar se také usmál. Zavedla řeč na bezvýznamné věci, aby měla čas znovu nabýt rovnováhy, a on jí v tom vyhověl. Když po chvíli umlkla, pohlédl na ni a viděl, že má zavřené oči.

„Už je vám dobře?“ zeptal se mírně.

„Něco jsem vám neřekla,“ ozvala se.

„Copak?“ Začaly jí téct slzy a Dunbar ji vzal do náručí.

„Šla jsem Amy na pohřeb... jen se s ní jaksepatří rozloučit. Snažila jsem se držet v pozadí, ale její matka si mě všimla... V životě se na mne nikdo nepodíval tak jako ona... Měla v očích takovou nenávist.“

„Na to už nesmíte myslet,“ utěšoval ji Dunbar. „Byla v tu chvíli určitě celá bez sebe. Vy jste zkrátka říkala jen to, o čem jste věřila, že je pravda; to bylo správné, a až přijdeme s důkazy o tom, co se s Amy skutečně stalo, všichni uvidí, že jste měla pravdu.“ Trochu uvolnil objetí a Lisa k němu vzhlédla.

„Děkuju,“ řekla.

„Za co?“

„Že jste tu se mnou.“

„Pšš.“

Lisina tvář se teď téměř dotýkala Dunbarova obličeje. Podíval se jí do vlahých tmavých očí a najednou si uvědomil, jak moc mu za ty poslední dny pronikla pod kůži. Její obraz se mu pomalu vkrádal do každé myšlenky. Podle toho, jak se jí zachvěly a trochu rozevřely rty, poznal, že i ona vycítila jeho vzrušení. Neodtáhla se od něj. Shrnul jí z čela neposlušný pramínek vlasů a zastrčil jí ho něžně za ucho. Prsty jí pak přejel dolů po tváři a zvedl jí obličej vzhůru. Ústy se jí lehce dotkl rtů, pořád ještě trochu nejistě.

Lisa vytušila jeho váhavost, vztáhla ruce, prsty se mu zabořila do vlasů a přitáhla si jeho ústa zpátky na rty. Polibek, ze začátku jen něžný, se vzájemnou touhou víc a víc prohluboval.

Všechny obavy a zdráhání, jež v Dunbarovi vzbuzovala Lisina bezbrannost, přestaly existovat. Už si uvědomoval jen těsnou blízkost jejího těla a nesmělé, zkoumavé pohyby jejího jazyka uvnitř svých úst. Rukama, které mu sklouzly po jejích zádech až dolů k oblému zadečku, si ji teď přitáhl těsně k sobě, takže se jejich boky a stehna navzájem přitiskly a ona ucítila jeho erekci.

Malinko se odtáhla. Trhavě se nadechla. „Pojď,“ řekla a táhla ho za ruku do ložnice.

„Vážně to chceš?“ vydechl Dunbar, když ji znovu objal.

„Chci to moc,“ odpověděla Lisa, obemkla mu paže kolem pasu a vysoukala mu košili z kalhot. Svlékala mu ji z těla a hladila ho dlaněmi po hrudi. Když jimi pak zabloudila dolů a začala mu rozepínat pásek a vysvobozovat ho z kalhot, ani na chvíli nespustila pohled z jeho očí.

Jako ona jemu, povytáhl Dunbar Lise blůzu ze sukně, zajel jí rukou pod látku a dlaní ji hladil po břiše. Sáhl dozadu, rozepnul jí podprsenku, vzal do dlaní její ňadra a sevřel bradavky, až zasténala blahem. Zvrátila hlavu dozadu, nabídla mu krk k polibkům a nechala se položit na postel.

Dunbar jí pokrýval hrdlo jedním polibkem za druhým a před každým rozpínal blůzu níž a níž. Ústy jí jednu po druhé obkroužil bradavky, sál je a pohrával si nimi, zatímco rukou jí klouzal po nahé kůži stehen a stahoval jí kalhotky. Rozevřel jí nohy a spočinul nad ní,

dlouze a pomalu ji zlíbal, a teprve pak do ní vnikl, plný radostného uspokojení nad vrcholným vzrušením, s nímž se pozvedla v bocích a přitáhla si ho do sebe.

Když se zlehka odklonil a zasunul ruku mezi jejich těla, Lisa zasténala. Něžně a zkušeně se jí dotýkal a ústy zachycoval její výkřiky, zatímco do ní pronikal znovu a znovu, dokud mu tělem neprojel prudký záchvěv a ona se k němu křečovitě nepřitiskla.

Vyčerpáni vášní zůstali uvolněně ležet ve vzájemném propleteném objetí. Dunbar se pohnul jako první. Skulil se vedle, políbil Lisu něžně na čelo a vzal ji do náruče.

„Panebože, už je to tak dávno, že jsem ani netušila...," zamumlala.

„Máš někoho?"

„Byla jsem nějakou dobu zasnoubená, dokud mu nedošlo, že by se mnou vyženil i mou matku. Tak se vypařil jako jarní sníh. Teď už je to přes dva roky. A ty? Předpokládám, že se zmíníš o jakési paní Dunbarové a dvojčatech, kterým bude v neděli sedm?"

Dunbar se usmál. „Není žádná paní Dunbarová," ujistil ji. Paži měl obtočenou kolem ní a rukou ji něžně hladil po čele.

„Víš, po tom se mi stýskalo nejvíc," řekla Lisa.

„Po čem?"

„Aby se mě někdo dotýkal. Je to taková nádhera, když se tě někdo takhle dotýká. S citem. Sex může být fantastický, ale když tě někdo hladí po paži nebo se ti probírá ve vlasech nebo tě jen poplácá po zadku, protože k tobě cítí něco pěkného, tak je to vážně cosi fanatastického. Zní to asi pitomě?"

Dunbar ji měkce políbil do vlasů: „Ne."

Ozval se vzdálený pípavý zvuk.

„Co je to?" zeptala se.

„Můj telefon," řekl nešťastně Dunbar.

„Tys ho nevypnul?"

„Na to jsem nemyslel," přiznal Dunbar. „Neměl jsem tušení, že..."

„Tak to radši vem."

Dunbar vstal a vydal se telefon hledat. Vzal si ho pak v obýváku. Za chvilku se vrátil: „To byla Sci-Med. Dávají souhlas k exhumaci."

12

V den, kdy se měla konat exhumace, byl Dunbar jako na trní. Sci-Med si na vyzdvižení těla z hrobu vyžádala pomoc zvláštního oddělení. Rozhodla se, že se nebude pokoušet získat soudní příkaz, to by mohlo vyvolat nechtěný rozruch. Vše se provede neoficiálně. S tím byl Dunbar sice srozuměn, ale uvědomoval si také, že pokud něco nevyjde, nesou s sebou tajné operace ohromná rizika. Stačí jediný člověk na nesprávném místě a v nesprávnou dobu, a bude z toho velkolepý výbuch.

Amyini rodiče byli na dovolené v zahraničí. Matka ještě teď, pět měsíců po Amyině smrti, trpěla depresí a otec doufal, že by jí v zimě trochu slunce mohlo prospět. Už tři dny trávili na Tenerife a ještě deset dní tam měli zůstat. Právě díky téhle okolnosti se Sci-Med přiklonila k tajné operaci. Když půjde všechno hladce, nemusí se o tom Amyini rodiče ani dovědět.

Měli v plánu exhumovat Amy časně ráno, převést ji do glasgowské márnice a povolat úředního patologa, kterého pověřil sám Neil Bannon, aby podle speciálních instrukcí provedl pitvu. Až s ní bude hotov, zatelefonuje zprávu Dunbarovi. Amy pak bude ještě téhož dne vrácena do hrobu.

Vše sice šlo mimo něj, ale i tak se Dunbar cítil jako atlet, nervózně přecházející za startovní čárou před velkým závodem. Telefon zazvonil a on skočil po sluchátku.

„Ano?“

„Stevene, tady je Lisa. Už se něco ví?“

„Nic. Zdá se, že si dávají zatraceně na čas.“

„Tak já to radši položím pro případ, že by volali.“

„Zatelefonuju, hned jak se ozvou.“

Dunbar se jal znovu nervózně přecházet a postávat. Už se začínal bát, jestli nedošlo k nějakému zkratu v komunikaci. Když je člověk napjatý jak struna, vyskakují mu před očima nejrůznější představy, zvlášť když se mu nesmírně vleče čas. Co když výsledky pitvy zavolali rovnou Sci-Med do Londýna, informovali už policii a ta už co chvíli vtrhne do nemocnice, kdežto svému člověku v terénu jaksi zapomněli říct, co se děje. Rozvíjel tyhle paranoidní myšlenky dál, když vtom telefon zazvonil znovu.

„Doktora Dunbara, prosím.“

„U telefonu.“

„Váš osobní kód, prosím.“

Dunbar jej udal.

„Odpusťte mi ten tyátr, ale řekli mi, abych postupoval přesně podle foršriftu.“

„To je v pořádku.“

„Já jsem McVay. Ministerstvo mi dalo za úkol provést na žádost inspektorátu Sci-Med pitvu exhumovaného těla jisté Amy Teasdaleové.“

„Ano. Čekám už netrpělivě na vaši zprávu.“

„Je mi líto, že to trvalo tak dlouho, ale byla v tom spousta laboratorní práce.“

„Rozumím. Takže, co jste zjistili?“

„No, nikdo mi toho moc neřekl o pozadí toho případu. Neřekli mi, že už na tom dítěti byla rozsáhlá pitva provedena.“

„To se dalo plně předpokládat,“ řekl Dunbar. „Zemřela na to, že se nepovedla transplantace ledviny. Za takových okolností byla pitva asi nutná.“

„Jen jsem si myslel, že se o tom musím zmínit. Její ledviny a srdce byly zřejmě vyňaty a prozkoumány a pak zase vráceny zpět. Dokonce jsem tam našel spoustu použitých tamponů. Hnusí se mi, když jsou patologové taková čuňata a používají mrtvolu jako odpadkový koš. Takové svinstvo!“

Dunbar se musel kousnout do rtu, aby nedal najevo svou netrpělivost. „A co jste tedy vlastně zjistil, doktore?“ zeptal se pomalu a uvážlivě.

„Měl jsem se zaměřit zejména na pravou ledvinu a provést imunologický test kompatibility. Řekli mi, abych se podrobně věnoval typu tkáně a... biologickému druhu.“

„Ano.“

„Transplantovaný orgán byla lidská ledvina. Byla také perfektně kompatibilní s tkáňovým typem pacientky. Vyšla nám homologie osmdesát jedna procent.“

Dunbar měl pocit, jako by se mu zřítil svět. „Lidská a kompatibilní s osmdesátiprocentní homologií,“ opakoval. „Jste si naprosto jistý?“

Byla to stupidní otázka a podle toho, co na něj vyštěkl McVay, se dalo soudit, že ji tak hodnotí rovněž. „Samozřejmě. Plus minus pět procent.“

„Díky, doktore,“ řekl Dunbar, který teď už jednal zcela mechanicky. „Nevšiml jste si náhodou něčeho mimořádného?“

„Kromě toho, že už se to tělo jednou pitvalo, ničeho. Když mám být upřímný, zdá se mi, že to byla zbytečná patálie, takhle ji vyhrabat.“

„To máte pravdu,“ řekl Dunbar a položil telefon.

Pár minut ještě koukal do zdi; nevěděl, kterému z pocitů dát průchod nejdřív. Byl zklamaný, deprimovaný, zpitomělý a úplně zmatený. Udělal ze sebe vola a to ho žralo. Věděl, že by měl zavolat Lise, ale v této chvíli měl vztek i na ni a ostatně i na Sheilu Barnesovou. Obě ho ruku v ruce přesvědčily, že těm dětem byly opravdu voperovány chybné orgány. A proto on zase přikládal takový význam tomu, co viděl v pitevně Médic Ecosse.

Teď to vypadalo, že Amy Teasdaleové dali skutečně ledvinu od vhodného dárce a že to, co viděl v suterénu, byla prostě jenom experimentální sekce, která vnějšímu pozorovateli sice připadala bizarní, ale byla legální a oprávněná.

Jediné, co ještě bránilo v tom, aby se celá ta věc pokládala za nějaký obrovský omyl, byl fakt, že se někdo rozhodl zabít Sheilu Barnesovou. Ale proč? Jestli bylo všechno okolo té transplantace v pořádku a Sheila se mýlila, proč ji zabíjet? To nedávalo smysl. Ale pak nedávalo smysl vůbec nic. Zvedl telefon a zavolal Lise.

„Tak co?“ zeptala se úzkostlivě.

„Na ledvině, kterou Amy dostala, nic špatného nebylo. Byla lidská a kompatibilní na osmdesát jedna procent.“

Nastala dlouhá pauza, teprve pak se Lisa ozvala znovu. „Ale to není možné! Reakci měla tak prudkou, že to prostě kompatibilní být nemohlo.“

„Je mi líto, Liso,“ řekl Dunbar. „Ale tak to zjistil úřední patolog ministerstva. Jeho slovo musíme respektovat.“

„Vůbec tomu nerozumím. Takhle bouřlivou reakci nic jiného způsobit nemohlo...“ Hlas jí slábl, až se zcela vytratil.

„Lituju,“ opakoval Dunbar.

„Tak proč potom ten pokus zabít Sheilu Barnesovou?“ zeptala se

Lisa. Chytila se téhož stébla jako on.

„Máš pravdu. Tohle opravdu nesedí. Mysleli jsme, že to zapadá, i když to byl trochu zvláštní způsob, jenže teď už to vypadá jinak.“

„Co se teď stane?“

„Čekám, že mě povolají do Londýna, abych to všechno vysvětlil. Co bude dál, nemám tušení.“

„Je mi to líto. Mám pocit, že je to moje vina,“ řekla Lisa.

„Nikomu se nedá nic vyčítat. A při troše štěstí se nikdo nedoví ani o té exhumaci, takže se nakonec nikomu nic hrozného nestalo.“

„Kriste pane, kdyby se to dověděli Amyini rodiče, už bych to nepřenesla přes srdce,“ řekla Lisa. „Zbytečně ji exhumovat, po všem tom utrpení, co jsem jim tehdy způsobila. Na to nemůžu ani pomyslet. Byla jsem si tak jistá, že vyjde najevo, že dali Amy zvířecí ledvinu.“

„Já taky.“

„Nemyslíš si, že na to její rodiče přijdou, viď, že ne?“ ujišťovala se úzkostlivě.

„Pokud vím, žádné zádrhele nenastaly, takže by to mělo být v pořádku. Držme si palce.“

Lisa zhluboka vzdychla: „Víš co? Přese všechno, co jsi mi teď řekl a já vím, že se s tím musím smířit jsem si pořád naprosto jistá, že jsem měla pravdu. Nevím jak a proč, ale vím to.“

Dunbar nevěděl, co na to říct. „Kéž bych našel způsob, jak to dokázat,“ začal.

„Ne, to je v pořádku,“ ujistila ho. „Nečekám, že se vrhneš hlavou proti zdi, fakta jsou fakta. Jen tomu prostě nerozumím, to je všechno. Opravdu nerozumím. Ale pak už nerozumím vůbec ničemu. Odhojení naprosto kompatibilního orgánu, Sheilina rakovina, pokusy s prasaty v nemocnici, a teď to vypadá, že všechno, co se tam děje, je v pohodě a ve vší poctivosti?“

„Když na to přijde, taky cítím v kostech, že v tom něco smrdí. Jenže abych mohl něco podniknout, musím mít důkazy, a ty nemám.“

„V Londýně tou exhumací nebyli právě nadšení, že ne?“ zeptala se Lisa.

„To mi povídej,“ řekl Dunbar trpce.

„Budeš z toho mít potíže?“

„Každou chvíli čekám, že si mě pozvou na koberec.“

„Ale o práci kvůli tomu nepřijdeš?“ zeptala se Lisa.

Dunbar se zašklebil: „Nevylučuju, že bych za těchhle okolností mohl mít pocit, že bude nejlíp, když odejdu.“

„Nedělej to.“

„Prosím?“

„Žádnou chybu jsi neudělal. Jednal jsi v dobré víře. Měl jsi odvahu obhajovat své přesvědčení. Není ti to nějak povědomé?“

Dunbar se v duchu usmál. „Jenže ta exhumace, to omyl byl, s tím nic nenaděláš,“ podotkl.

„Ale jenom když se na to díváš zpětně,“ namítla. „A nikdo předem neví, jak co dopadne. Neodcházej. Když tě vyhodí, těžko s tím můžeš něco dělat, ale neusnadňuj jim to. Ty jsi byl bezprostředně u toho, oni ne. Neudělal jsi nic špatného. Postav se jim.“

„Uvidíme,“ pokrčil Dunbar rameny, ale v hloubi duše jí byl za tu podporu vděčný.

Očekávaný telefonát přišel ve čtyři odpoledne. Přikázali mu, aby se v londýnské centrále Sci-Med hlásil na druhý den. Ředitel ho přijme v jedenáct. Zavolal to Lise.

„Tak potom přijeď,“ řekla. „Odsouzenec si zaslouží vlídné rozloučení.“

Z letiště jel Dunbar do centra metrem. Hustě pršelo a ve voze to začínalo páchnout provlhlými šaty. Ranní cestující se na sebe příliš neusmívali. Asi se na ten den těšili právě tak málo jako on. Krátil si čas tím, že odhadoval, čím si asi jeho spolucestující vydělávají. Naneštěstí se jich nemohl zeptat, jestli je otipoval správně.

Když konečně vylezl z vlaku a stoupal po schodech ven, byl rád, že je na čerstvém vzduchu. Nevadilo mu ani, že prší. Rozhlížel se po taxíku, který by ho zavezl k ministerstvu vnitra. Vzhledem k počasí trvalo dost dlouho, než o nějaký zavadil, ale čekání mu nevadilo. Krocani se taky netěší na Vánoce.

„Ráda vás zase vidím, doktore Dunbare,“ vítala ho s úsměvem ředitelova sekretářka slečna Robertsová. „Pan Macmillan vás nenechá dlouho čekat.“

„Já nijak nespěchám,“ odpověděl s významnou ironií v hlase Dunbar.

Opět se usmála, ale neřekla na to nic. Na psacím stole se jí ozval bzučák a ona pokynula Dunbarovi. „Zlomte vaz," zašeptala mu, když ji míjel.

„Á, Dunbar. Pojďte dál a posaďte se," vyzval ho Macmillan. Se svou vysokou postavou a stříbrnými vlasy by v jiném prostředí působil mimořádně vybraně, ale tady ve Whitehallu byl jen jedním z mnoha podobných. Nejvyšší sféry státních úředníků zřejmě takové lidi přitahovaly. Dunbar si často kladl otázku, jestli tak na lidi působí práce, kterou dělají, nebo naopak. Po zralé úvaze se rozhodl, že pro většinu zaměstnání existuje správný typ osobnosti. Vyskytovaly se samozřejmě výjimky, ale u řady profesí nebyly hollywoodské šablony daleko od skutečnosti.

Macmillan zaklapl materiály, na nichž dosud pracoval, a Dunbarovo filozofování tak ukončil. „Dostal jste nás do pěkné kaše, Dunbare," konstatoval.

„To je mi líto," odpověděl Dunbar. „Ale byl jsem přesvědčený, že mám pravdu."

„Máte vůbec tušení, co nás stálo prosadit neoficiální exhumaci?"

Dunbar tušení neměl, ale byl si jist, že se mu to náležitě objasní. Ředitel mu to taky objasnil. Dunbar se zatvářil vyděšeně.

„A to ani nemluvím o tom, že jsme museli požádat o laskavost a jsme teď zavázáni. Zvláštnímu oddílu, zrovna tomu."

„Všechno ukazovalo na to, že tomu mrtvému dítěti museli dát nesprávný orgán inkompatibilní zvířecí ledvinu," hájil se Dunbar.

„Nějaká hysterická ženská tvrdila, že tomu mrtvému dítěti dali nesprávný orgán, to chcete říct. A vy jste jí na to skočil."

„O žádné z těch dvou žen, které v tom hrají roli, se vůbec nedá říct, že je to hysterka," ohradil se Dunbar. „Kromě toho je tu fakt, že jedna z nich, Sheila Barnesová, se stala obětí něčeho, co je možno nazvat pokusem o vraždu, pokusem, který bude ve velmi krátké době korunován úspěchem."

„No ovšem, ten izotop na stěně," prohodil Macmillan. „Ale musím vám připomenout, že laboratoř nepřišla na nic, co by jeho původ spojovalo s nemocnicí Médic Ecosse."

„To ještě neznamená, že by s tím neměli nic společného," namítl Dunbar.

Macmillan takovou možnost připustil s pochybovačným

pokrčením ramen. Zamyšleně si přihladil knírek: „Mám pocit, že případ Barnesových bychom měli předat policii. Není pochyb o tom, že byl spáchán zločin, takže mají z čeho vyjít, a my se tím při troše štěstí můžeme dostat z té bryndy, do které jste nás namočil.“

„Já si i navzdory tomu, co ten váš člověk zjistil, přece jenom pořád myslím, že za smrtí těch dětí vězí něco nekalého,“ poznamenal Dunbar. „Snažil jsem se pomocí počítače vyhledat všechna úmrtí za podobných okolností, a nenašel jsem ani jediné. A přece v Médic Ecosse došlo hned ke dvěma. Myslím, že bychom v tom pátrání měli pokračovat. Jsme ti nejschopnější lidi, co do takových věcí dokážou proniknout. Proto tu konečně jsme.“

„Nesnažte se mi, prosím vás, vysvětlovat, na co tady jsme, nebo nejsme, Dunbare!“ vyštěkl Macmillan.

„Ne, pane. Mám jen pocit, že předat to v téhle fázi policii by znamenalo hodit flintu do žita. Oni sice zahájí vyšetřování, ale nikam se nedostanou. Vypadá to, že nám jde spíš o to, abychom se nenamočili, než abychom tu věc dovedli do konce.“

Na chvíli se Dunbar obával, že zašel příliš daleko. Před očima mu jako papírový drak ve větru poletoval formulář výpovědi, ale z ředitelova pohledu vztek už vymizel.

„Tak tohle si myslíte, ano?“

„Ano, pane.“

„Tak já vám něco řeknu. Jestli mi dokážete přijít s nějakým vysvětlením, že ty dvě ženské mohly mít pravdu navzdory faktu zdůrazňuji, faktu-, že mrtvola Amy Teasdaleové má v sobě správný orgán, tak budeme v pátrání pokračovat.“

„Kolik času na to mám?“ zeptal se Dunbar.

„Tři dny.“

Ministerstvo Dunbar opouštěl se smíšenými pocity. Mohlo to dopadnout hůř, uvažoval. Mohli mu dát padáka na fleku. Namísto toho mu dali tři dny, aby vysvětlil věc, s kterou si lámal hlavu už celou předešlou noc. Kráčel po nábřeží a doufal, že se na něj snese inspirace, ale jediné, co se na něj snášelo, byl déšť. Londýn měl rád, jenže dneska jeho kouzlo naprosto nevnímal. V tomhle dešti to klidně mohl být třeba Východní Berlín. Vrátil se na letiště, aby chytil zpáteční linku do Glasgowa.

V letadle podlehl lákadlu velkého ginu s tonikem, který mu letuška nabídla. Cítil se mizerně a náladu mu nezvedl ani tlustý obchodník ze severu, který se usadil vedle něho. Začalo to obvyklým: „Létáte do Skotska často?“ A to už věděl, že je v pěkné kaši. Artura Shelbyho, který dělal do hydraulických systémů a rozhodl se během příštích pětapadesáti minut vyplnit právě tuto mezeru v Dunbarové vzdělání, jeho jednoslabičné odpovědi nikterak neodradily. Ještě se nedostalo ani na otázku: „A v jakém fochu pracujete vy?“ a letadlo už přistávalo. Dunbar byl volný. Hned z letiště zavolal Lise.

„Tak co?“

„Zatím mě ještě nevyrazili. Dali mi tři dny na to, abych přišel s nějakým nápadem.“

„A to je dobré, nebo špatné?“

„To záleží na tom, jestli na něco přijdu.“

„Přijedeš sem?“

„Mám lepší nápad. Co kdybychom si dnes vyšli někam na večeři?“

„Mohl by nás spolu vidět někdo z Médic Ecosse.“

„Můžeme zajet někam mimo město.“

„Jestli myslíš, že to můžeš riskovat.“

„Zkusme to. Můžu tě vyzvednout v sedm?“

„Budu čekat.“

Dunbar přijel na čas a Lisa už byla připravená. Náležitě se na tu příležitost vyfikla. Usmál se: „Vypadáš ohromně.“

„Děkuju. Díky téhle znovunabyté svobodě se cítím až nebezpečně zase jako člověk.“

„Mimochodem, jak se mamince daří?“ zeptal se Dunbar, který si uvědomil, odkud se ta Lisina svoboda vzala.

„Celkem se drží.“

„Spoléhám na tebe, že budeš mít nápad, kam bychom mohli jít.“

„Říkala jsem si, že bychom si mohli zajet k jezeru Menteith. Není to moc daleko a je tam docela pěkný hotel. Přímo u vody.“

„To zní dobře. Myslíš, že tam bude volno?“

„Když jsi zavolal, dovolila jsem si zamluvit nám tam stůl,“ přiznala se Lisa.

Cesta k jezeru Menteith byla přímá a bez komplikací a Dunbar s uspokojením konstatoval, že na hotelovém parkovišti stojí pouze čtyři další auta. Přál si, aby strávili večer v klidu a mohli si spolu popovídat. Zatímco se rozhodovali, co si dají k jídlu, popíjeli gin s tonikem. Teprve když si objednali a číšník odešel, zeptala se Lisa: „Tak co, s jakým nápadem to máš vlastně přijít?“

„S takovým, který by vysvětloval, jak to, že ty a Sheila Barnesová máte navzdory všemu přece jen pravdu.“

„To zní, jako by ses v Londýně postavil za nás.“

Dunbar přisvědčil.

„A udělal jsi správně,“ usoudila.

Dunbar na ni chvíli mlčky hleděl. Pak řekl: „Je to úleva, slyšet tě mluvit takhle s jistotou. Ty jsi ani na chvilku nezaváhala, viď?“

„Měla jsem k tomu zatraceně blízko, když jsi mi řekl, co zjistil ten patolog,“ přiznala se. „Ale vím, co jsem viděla, a to rozhodně nebyl následek transplantace kompatibilního orgánu.“

„Takže musíme vyjít z toho, že Amy špatnou ledvinu určitě dostala.“

„Ano,“ řekla Lisa rozhodně.

Dunbar se odmlčel, protože jim právě přinesli první chod. Potom se znovu ozval: „Jestli se tedy po exhumaci v Amyině těle našla vhodná darovaná ledvina... musela se tam dostat až někdy po její operaci. Vlastně jestliže Amy zemřela na odhojení, musela se tam dostat až nějaký čas po její smrti... No ovšem, při první pitvě!“ vykřikl, začalo mu to do sebe zapadat. „Takhle jednoduché to bylo. Amy *dostala* nesprávný orgán, ale když zemřela, vyměnili jí ho za správný.“

Lise zasvítily oči vzrušením. „Máš pravdu,“ řekla. „Přesně takhle se to muselo stát. Jenomže proč?“

„Tak se na to podívejme. Naskytne se dárcovský orgán; Médic Ecosse jej z příslušné nemocnice dostane... ale místo toho, aby ho voperovali člověku, který na něj čeká, využijí pacienta či pacientku k jednomu z pokusů se zvířecími orgány.“

„A když jim pokus nevyjde, zahladí stopy tak, že při pitvě nahradí zvířecí orgán tím správným!“ dodala Lisa.

„Ale jak tohle dokázat?“

Oba se nadlouho odmlčeli.

„Nejdřív se na to najíme," řekl Dunbar a chopil se vidličky a nože. „Jde nám to prima."

Při jídle toho moc nenamluvili, o to víc však oba přemýšleli. Dospěli už ke kávě, ale ten pravý nápad, jak onu teorii dokázat, se ne a ne dostavit. Času měli nicméně ještě dost, a oběma zatím stačilo, že vyřešili aspoň první část tajenky.

Když vyšli z hotelu, šli se projít po přístavní hrázi a podívat se v mrazivém měsíčním světle na jezero. Dunbar se pustil do úvah: „Lidé, co dělají v lékařském výzkumu, jsou zkušení vědci, pečliví a precizní ve všech ohledech. Fakta a čísla pro ně mají prvořadý význam."

„Kam tím míříš?"

„Myslím, že jsem ještě nenarazil na žádného badatele, který by si nevedl poznámky."

„Takže?" zeptala se Lisa.

„Při takové práci nemůžeš jinak než si o všem, co děláš, vést přesný protokol. Bez toho se neobejdeš. Jen tak můžeš potom výsledky publikovat. Taky musíš mít ty údaje k dispozici, abys jimi mohla svoje tvrzení obhájit, až to po tobě budou ostatní vědci požadovat. Celou tu práci ti kolegové budou kontrolovat."

„Pořád ještě nevím, kam s tím míříš," opakovala Lisa a zachumlala se těsněji do kabátu.

„Ty záznamy prostě někde mít musí."

„Myslíš, utajené poznámkové bloky?"

„Dneska to bude spíš v počítačových souborech."

„Takže kdyby se ti dostaly do ruky, získal bys tak všechny důkazy, které potřebuješ?"

„Myslím, že je to tak," přisvědčil. „Museli si vést protokoly ze všech pokusů, které provedli, co se povedlo, co ne, jaké z toho byly závěry a co mají udělat příště."

„To jistě. Ale jak by ses proboha mohl k něčemu takovému dostat?"

„Záznamy budou pravděpodobně někde v Rossových laboratořích. Nějak bych se tam musel vplížit. Zatím se nestalo nic, co by lidi z transplantační jednotky nějak vystrašilo. Nemají proč se mít na pozoru. Určitě něco vymyslím, a jakmile jednou budu uvnitř,

tak už se, myslím, k tomu, co potřebuju, dostat dokážu. Kdybych mohl policii předat záznamy o pokusech na těch dětech, měli bychom je doufám v hrsti.“

Lisa se zatvářila pochybovačně. „Myslím, že by ses do něčeho takového hrnout neměl. Mohlo by to být nebezpečné. Ještě pořádně nevíš, koho proti sobě máš.“

„Profesionální zločinci to nejsou,“ usoudil Dunbar. „Řekl bych, že jde o pár ambiciózních všiváků, kteří se ženou hlava nehlava, jen aby urychlili výzkum.“

„Ale zabili už dvě děti a vypadá to, že vraždí taky jednu ošetřovatelku i s manželem. Nemyslíš, že je to i pro toho nejambicióznějšího vědce až příliš vysoká cena?“

S tím musel Dunbar souhlasit. „Chceš říct, že mi něco uniká?“

„Možné to je. A já bych nerada, aby tě to zabilo,“ řekla Lisa.

„Zařídím se podle toho.“

„O tom izotopu tě nic nového nenapadlo?“

Dunbar zavrtěl hlavou. „Předpokládám, že v Médic Ecosse byli jen dost chytří a náležitě opatrní, a nepoužili proto izotop, od kterého by stopa vedla zpátky k nim. Zdá se, že myslí na všechno včetně toho, že zamění v mrtvém těle orgány pro případ, že by je někdo vyhrabal a prozkoumal.“

„Už brzy na něco trefíš,“ řekla Lisa, když se vraceli k parkovišti, a vsunula mu ruku do dlaně. „Mám takové tušení.“

Dunbar hned ráno zavolal Sci-Med a promluvil s Macmillanem.

„Pane, chtěl jste po mně, abych nějak vysvětlil nesrovnalosti mezi tvrzením těch ošetřovatelek a tím, co zjistil patolog. Myslím, že jsem na něco přišel.“

„Tak mě tím ohromte,“ řekl Macmillan suše.

„Ty orgány byly zase po smrtí vyměněny, pravděpodobně při pitvě.“

„Po smrti?“

„Je totiž možné, že na těch dětech prováděli pokusy s transplantací zvířecích orgánů. Počkají si, až se objeví dárcovský orgán, kompatibilní pro jejich pacienta. Ale když ho dostanou, nepoužijí ho, nechají si ho jenom jako pojistku. A když se pokus nepovede, nahradí zvířecí orgán lidským, ještě než vydají tělo k

pohřbu.“

„Panebože, to je ale hnusná představa,“ dal se slyšet Macmillan. „Možné by to snad bylo, ale dokázat to půjde zatraceně těžko, jestli vůbec.“

„Rád bych to zkusil, ale potřebuju víc času.“

„Ale, Dunbare, i kdybyste měl pravdu, nemyslíte, že by s tím po tom prvním úmrtí přestali?“

„Prosím?“

„Proč toho všeho prostě nenechali, když jim umřel ten první pacient? Proč v tom pokračovali, když věděli, že ten pokus nevyšel?“

„Možná věřili, že už ten problém vyřešili,“ nadhodil Dunbar.

„Hmm,“ zabručel nepřesvědčeně Macmillan.

Dunbar už další variantu nenabídl. I Lisa měla za to, že v tom vězí ještě cosi dalšího. Macmillan si zřejmě myslel totéž. Je docela možné, že mají oba pravdu.

13

Pozdě v noci se šel Dunbar projít. Pršet už přestalo, ulice sice ještě zůstávaly mokré, ale vzduch byl chladný a suchý a vládlo milosrdné bezvětří. Vyhrnul si límec u kabátu a vydal se nazdařbůh. Potřeboval přemýšlet. A v tom by mu měly tma a klidné ulice přispět na pomoc.

Lisa i Macmillan v něm vzbudili neurčitý pocit, že se celý jeho myšlenkový postup ubírá špatným směrem. Takový pocit člověka přepadá, když sice věří, že vykročil správnou cestou, ale přitom neustále naráží na drobné náznaky, že tomu tak není. Nejdřív se je zdráhá vůbec vzít na vědomí, protože chce věřit, že je všechno v pořádku. Snaží se dokonce sám sebe přesvědčit, že kolem sebe vidí právě ty mezníky, které by tam měly být. Ale to si pouze přeměnil nebo přizpůsobil své předpoklady, tak aby se do obrazu hodily. A dokonce i když důkazy svědčící o opaku stále přibývají, člověk nepřestává doufat, že všechno vyjde tak, jak si představuje, protože jiné řešení by znamenalo přiznat si, že je úplně v koncích.

Obával, že se cosi podobného může platit i pro jeho domněnku, že se v Médic Ecosse používají k transplantacím zvířecí orgány. Tuhle kartu ovšem přebil tím, že si vycucal s prstu onen nápad s

posmrtnou výměnou orgánů, takže, teoreticky vzato, mohl mít stále ještě pravdu. Jenže když si to teď probíral racionálně a bez emocí, zmocňovaly se ho pochybnosti. Těch drobných zneklidňujících náznaků bylo už víc než dost. Musel se v duchu obrnit, aby se na ně dokázal podívat věcně a nezaujatě.

Lisa trvala zuby nehty na svém proto, že reakce Amy Teasdaleové na transplantát byla tak bouřlivá. Jako ošetřovatelka s bohatými zkušenostmi s transplantacemi prostě nemohla uvěřit, že Amy opravdu dostala správný orgán. Totéž platilo i pro Sheilu Barnesovou a jejího pacienta, Kennetha Linehama opět ta bouřlivá reakce. Možnost, že orgány byly nejen nevhodné, nýbrž co do kompatibility přímo odlehlé, si Dunbar až dosud raději nepřipouštěl.

Tohle byl největší zádrhel a s ním se bude muset nějak vyrovnat. Ross přece není žádný bláznivý badatel z komiksů, který by pacientovi zkoušel transplantovat kdejaký orgán, co mu přijde pod ruku, jen z čiré zvědavosti, co to udělá. Je to věhlasný expert v oboru transplantační imunologie. Díky rozsáhlým laboratorním testům by předem dobře věděl, jaké jsou šance na úspěch. Dá se dokonce s jistotou předpokládat, že by ho ani nenapadlo se do takové experimentální operace pouštět, kdyby si nebyl zatraceně jistý úspěchem. A přece se vyskytly hned dva případy naprostého nezdaru. Proč?

Následovala nutně otázka, kolik takových pokusů proběhlo. Nepředstavovaly ony dva nezdary pouhou výjimku z pravidla? Co když se celá řada jiných transplantací zvířecích orgánů povedla a prostě jen nevyšly na světlo? To se dá ovšem zjistit jedině z Rossových záznamů. Nabízí se nicméně i ona nemilá možnost, že se Dunbar v celé té záležitosti úplně a dočista mýlí. Že Ross nic špatného neprovedl. Že se žádné pokusy o transplantaci zvířecích orgánů neprováděly. A že se u obou dětí, jakkoli je taková shoda náhod nepravděpodobná, skutečně vyvinula nějaká neznámá nespecifická forma negativní tkáňové reakce, a že celé to zatracené vyšetřování je tudíž od samého začátku veliký nesmysl.

Dunbar věděl, že bude muset brzy dospět k závěru, která z těch možností je pravděpodobnější; na něm bude, aby se rozhodl, jestli se vloupá do Vane Farm. Sebe i Sci-Med tím vystaví značnému riziku, takže potřebuje nabýt větší jistoty, že takový krok bude oprávněný.

Ve snaze vyřešit ten problém se pustil do úvah o ostatních podivných věcech, k nimž v Médic Ecosse došlo.

Vrátil se až k samému - počátku pořád mu připadalo nanejvýš podivné, že Ross přijal ministerské rozhodnutí zkrátit finanční prostředky na výzkum jen s náznakem jakéhosi chabého protestu, neodpovídalo to jeho povaze. Dunbar si tehdy myslel, že Rossovi určitě slíbili financování z alternativních zdrojů, ale jestli tomu tak bylo, odkud tedy ty peníze přicházejí? Okolnost, že on sám o nich nebyl s to najít ani stopy, ještě neznamenala, že opravdu neexistují. Jenže pokud skutečně neexistují - ba dokonce i kdyby existovaly - je docela možné, že Ross má k tomu, aby v nemocnici zůstal, ještě i jiné důvody.

Jak o tom Dunbar přemýšlel, napadlo ho, jestli se Ross nenechal tak veřejně ponížit proto, že má v Médic Ecosse v běhu něco, co nechce přerušit, něco, co má pro něj takový význam, že je kvůli tomu ochoten třeba i ztratit tvář. Mohla pro toho člověka být takto důležitá objevitelská sláva? Snad. Ale Ross už se přece jako badatel dostatečné mezinárodní vědecké reputaci těšil. Další slávu už neměl zapotřebí. Nebyl to žádný mladý ambiciózní chlap, který, aby si udělal jméno, půjde třeba přes mrtvoly.

Čím víc o tom uvažoval, tím méně se mu zdálo pravděpodobné, že by Ross jen kvůli tomu, aby získal při řešení problému transplantace zvířecích orgánů člověku náskok před konkurencí, riskoval kariéru i pověst, a navíc jako přívažek zabil dvě dětí. Navíc by stejně nemohl výsledky své práce publikovat, aniž by vybubnoval do světa, čeho se dopustil. Mohl by se tak nanejvýš z oněch výsledků poučit a zahájit na základě dosud získaných poznatků legální výzkumný program. V takovém světle se cena za to vše zdála neúměrně vysoká - na to už přece upozornila Lisa. Když tedy Ross nešel po vědecké slávě, po čem tedy šel?

Nejpravděpodobnější odpovědí bývají peníze. Jisté je, že v tom, co lidi, lhostejno z které společenské vrstvy, dokážou pro peníze udělat, žádné meze neplatí - jen když je cena dost lákavá. Taková je životní pravda. Jestli však motivem byly peníze, byl ten zločin o to nepochopitelnější. Dunbar si nedokázal představit vůbec nic, co by souviselo s transplantací živočišných orgánů a zároveň dokázalo vynést tolik peněz, aby kvůli nim člověk jako Ross všechno riskoval.

Navíc se nezdálo se, že by byl Ross nějak zvlášť zámožný v tom byl další zádrhel. Žil tak, jak zhruba odpovídalo jeho ročnímu příjmu přes osmdesát tisíc, ale to samosebou mohlo být jenom vnější zdání. Ross byl mimořádně chytrý člověk. Nebyl by tak zabedněný, aby si žil nad poměry, kdyby byl doopravdy namočený do něčeho špinavého.

Úvaha o Rossových příjmech Dunbarovi připomněla, že si chtěl od Sci-Med vyžádat bližší informace o jeho práci v Ženevě. Nejspíš to nemělo velký význam, ale pořád ještě mu o tom nedodali žádné podrobnosti. Až s nimi bude příště mluvit, musí jim to připomenout. Nechávat věci nedořešené nemívali ve zvyku.

Dunbar si uvědomil, že pokud by chtěl Rossovi prokázat nějaké zištné úmysly, měl by také uspokojivě vysvětlit jeho filantropické skutky v podobě transplantací, které v Médic Ecosse zdarma provedli u neplatících pacientů. Během posledních tří let, kdy ho k tomu nikdo nenutil, přijal takové pacienty tři. Podobné gesto muselo významně snížit příjmy jeho jednotky a tím i podíl, který podle dřívějších pravidel připadl jemu. Nikdo by tehdy Médic Ecosse nic nevyčítal, kdyby za bezplatnými transplantacemi udělala tečku, zvláště když se nemocnici finančně nedařilo. A přece tři pacienty přijali.

Další hádankou bylo, že Ingrid o financování transplantací u těchto pacientů očividně nic nevěděla. Byl by očekával, že mu ochotně potvrdí, že se tyhle výdaje kryly ze zisků od pacientů Omega, ale ona, i když nakonec připustila, že to tak asi bude, se přesto tvářila, jako by j i to dosud vůbec nenapadlo. Určitě bude stát za to, když se o financování těchto pacientů bude zajímat i nadále.

Dunbarovi blesklo, že ještě nezavolal Clivovi Turnerovi z Dětské nemocnice kvůli té stemální punkci u Amandy Chapmanové. Ne že by na to zapomněl, prostě nevěděl, co mu říct. Oficiálně se to vůbec nestalo. Byla to další podivná událost, k níž v Médic Ecosse došlo, sama o sobě snad nijak významná, ale opět netypická pro organizaci, která se tak pyšnila svou profesionalitou. Jistě by bylo hloupé předstírat, že tam lidé chyby nedělají, ale muselo se uznat, že je jich méně než jinde.

Otázka, na niž si v téhle chvíli musel odpovědět, byla Otázka s velkým O. Skutečně si myslí, že má dostatek pádných důvodů k

tomu, aby se vloupal do Vane Farm a pokoušel tak i veškerá rizika, která s tím souvisejí? Na jiný způsob, jak by se dalo o Rossově výzkumné práci něco bližšího zjistit, však nepřišel, a tak se rozhodl: Odpověď zní ano.

Když přecházel jeden z mostů přes řeku Clyde, zastavil se u zábradlí a pohlédl na temnou vodu vířící pod ním. Hledal inspiraci. Má se o vloupání pokusit na vlastní pěst, nebo požádat o pomoc? Stále nad tím přemýšlel, když vtom si všiml, že u něj zpomaluje nějaké auto. Byla to policejní panda; dva muži, kteří v ní seděli, ho pozorovali. Znovu se zadíval na vodu a doufal, že odjedou. Ale neodjeli. Dunbar slyšel, jak se k němu hlídkový vůz pomalu blíží a jak se otvírá okénko. Oslovil ho hlas s glasgowským přízvukem: „Doufám, že se nechystáme na nějakou hloupost, že ne?“

Dunbar se nad ironií té otázky usmál a otočil se. „Nic takového, strážníku,“ uklidnil ho. „Jen jsem si vyšel trochu na vzduch.“

Zdálo se, že muže zákona odpověď uspokojila. Auto zase odjelo.

Rozhodně ne žádnou hloupost, říkal si Dunbar. S tímhle případem už má másla na hlavě až dost. Požádá Sci-Med o kvalifikovanou pomoc. Macmillan mu řekl, že může v pátrání „ještě chvilku“ pokračovat. Nedalo se přesně říct, jak to myslel.

Hned ráno požádal Dunbar Sci-Med o pomoc. Urgoval také informace o Rossově konzultační činnosti v Ženevě. V odpovědi mu prostě jen potvrdili, že jeho požadavky vzali na vědomí a že se jimi budou zabývat co nejdřív. Ať čeká.

Ingrid Dunbar po příjezdu do nemocnice oznámil, že ji nebude potřebovat. Nechtěl ji mít za zády, až bude zjišťovat, jakým způsobem se financovaly transplantace u neplatících případů. Pravidla mlčenlivosti, pokud šlo o pacienty Omega, byla sice přísná, ale když na Ingrid naléhal, přiznala nakonec, že byli tři. Vyčíslila mu i čistý zisk, který z jejich pobytu nemocnice měla. Dunbar si nevzpomínal, jestli uvedla také data, kdy se tu léčili. Chtěl se přesvědčit, jestli tyto časové údaje odpovídají době, kdy byli přijati neplatící transplantační pacienti.

Vzal si informace, které mu o pacientech Omega dala, k ruce. Data jejich pobytu v Médic Ecosse se tam uváděla. Pak vytáhl seznam pacientů všeobecné zdravotní péče a porovnal jej s prvním

soupisem. Našel přesně to, co hledal. Přijetí každého z pacientů Omega časové odpovídalo přijetí pacienta k bezplatné transplantaci. Tím si sice potvrdil, že peníze na tyto operace se z plateb od pacientů Omega brát mohly, ale vysvětlení, proč Ingrid tuto souvislost připustila s takovou váhavostí, mu to neposkytlo. Vždycky se přece Médic Ecosse tak horlivě zastávala, tak by po příležitostí zdůraznit filantropii, s jakou nemocnice využívá peněz od pacientů Omega na úhradu bezplatné léčby, měla přímo skočit. Bylo to divné. Něco mu na té záležitostí nehrálo.

Zazvonil mobilní telefon. Volala mu představená z Beeches v Helensburghu.

„Doktore Dunbare, jelikož jste přítelem rodiny, musím vám bohužel sdělit, že paní Barnesová dnes ve tři hodiny ráno pokojně zemřela. Je mi to líto."

„Díky, že jste mi zavolala," povzdychl Dunbar. „Vážím si toho a děkuji vám za všechno, co jste pro ni udělala. Stačil za ní přijet syn, aby ji zastihl ještě naživu?"

„Ne, neukázal se. Přál byste si vědět, kdy a kde bude pohřeb?"

Dunbar přisvědčil a vše si zapsal.

Po obědě se Ingrid přišla zeptat, nemá-li pro ni nějakou práci. Když řekl, že nemá, trošičku povzneseně se usmála a pravila: „Víte, já mám takový dojem, že vy vůbec žádný účetní nebudete." Sedla si přitom na roh stolu a obě ruce si složila na koleno.

Dunbara náhle zamrazilo. Snažil se zachovat klid a zeptal se: „A co si tedy myslíte, že jsem?"

„Nemám tušení. Co tak nějaký detektiv?"

„Co vás na tenhle nápad přivedlo?"

„Vyhledal jste si moje osobní materiály."

Dunbar měl nepříjemný pocit, že bedlivě sleduje, jak se na to bude tvářit. „Opravdu?" zeptal se.

„U všech souborů s osobními údaji se zaznamenává datum a hodina, kdy je naposledy někdo otevřel. Opatření na ochranu dat. Poslední požadavek na přístup k mým údajům přišel z počítače v téhle kanceláři."

„Tak se mi zdá, že tím detektivem budete spíš vy," podotkl Dunbar s úsměvem, který, jak doufal, vypadal nenucené. „Ale máte

naprostou pravdu, vyžádal jsem si váš soubor. Chtěl jsem se toho o vás víc dovědět.“

„A proč?“

„Když jsem se vás ptal na klinické testy u transplantačních pacientů, vypadalo to, že o tom víte naprosto všechno. Popadla mě zvědavost. A protože jsem měl po ruce počítač, mohl jsem si tu zvědavost uspokojit.“

„A na co jste přišel?“

„Že jste skutečně kvalifikovaná ošetřovatelka.“ Byla to sázka do loterie. Teď prostě musel říct pravdu.

„Byla jsem,“ přisvědčila Ingrid.

„Tak to jsme na tom vlastně stejně,“ konstatoval Dunbar. „Já jsem doktor, který nepracuje jako lékař, a vy jste sestra, která nepracuje jako ošetřovatelka.“

„Takhle jsem o tom neuvažovala,“ přiznala Ingrid. „To je opravdu shoda náhod.“

Odešla a Dunbar si poněkud stísněně, ale přece jen oddechl. Bylo to však jen na chvíli. Téměř okamžitě začal uvažovat, kolik jiných souborů, u nichž se takto eviduje, kdo je otevřel, si ještě v počítači vyvolal. Horečně přemýšlel. Na to, aby v nemocničním počítači nepátral po ničem, co se týkalo Lisy ani Sheily Barnesové, si pozor dal. Určitě se také nepokoušel tahat z něj údaje o obou mrtvých dětech; to by opravdu znamenalo prozradit se. Řada informací, na které se díval, byla na disketách, které mu dali. Nemusel se tedy kvůli nim napojovat na síť, takže nikdo nemohl sledovat, co dělá, leda že by... Jak vlastně Ingrid věděla, že si vyvolal její materiály? Aby mohla objevit záznam, že se o ten soubor někdo zajímal, musela by si ho sama prohlížet. Proč to dělala? Nebo snad existuje ještě jiný způsob, jak na to mohla přijít?

Když se pustil do zkoumání zadní části monitoru počítače, cítil, jak mu v uších buší krev. Kriste pane, jen ať se mýlí, jenže... Vedl tam přívodní kabel ze zásuvky, kabel pro spojení s počítačovou sítí a s tiskárnou a ještě třetí kabel. Zíral na třetí kabel a cítil, jak se mu zrychluje tep. Nebyl si úplně jistý, ale dalo se uhádnout, že ten tenký šedý kabel vede s největší pravděpodobností k nějakému pomocnému monitoru. Všechno, co se mu objevilo na obrazovce, někdo soustavně sledoval.

Ta myšlenka v něm vyvolala pocit ohrožení až do chvíle, než si to v klidu promyslel a došel k závěru, že si vlastně nemusí dělat tak velké starostí. Úmyslně přece hrál roli všetečného účetního, zvlášť ze začátku, kdy neustále vyhledával fakta a čísla, aby mohl sestavovat zdánlivě nekonečné tabulky příjmů a výdajů. Žádal ovšem čas od času Ingrid, aby mu sehnala podrobnější informace: odhadované ceny transplantátů, seznam neplatících pacientů všeobecné zdravotní péče a v poslední době údaje o způsobu financování ze zisků od pacientů Omega.

Tak proč jen na něj vyrukovala s tím, že si vyvolal její soubor? Přikázal jí to někdo, aby se vidělo, jak zareaguje? Nebo někoho popudilo něco jiného z toho, po čem se sháněl? Měl nepříjemný pocit, že pravým důvodem bude nejspíš tohle. Zřejmě se přiblížil nepohodlně blízko něčemu, o čem neměl vědět. Situace byla tím nepříjemnější, že zhola netušil, co to je.

* * *

„Jak na tom je, pane doktore?“ zeptal se Sandy, když ho s Kate uvedli k Rossovi do pracovny, aby si vyslechli poslední zprávy o Amandině stavu.

„Jen se netvařte tak nešťastně,“ usmál se Ross. „Děláme teď s Amandou velké pokroky.“

„Jak to?“

„Mohl bych na vás sice vychrlit spoustu odborných podrobností, ale bude lepší, když půjdete nahoru a přesvědčíte se na vlastní oči,“ řekl Ross spiklenecky.

„Tak my tedy půjdeme,“ odpověděl Sandy a sestra je bez dalších okolků zavedla do Amandina pokoje.

Když vešli, seděla Amanda na posteli. Vypadala čile, v očích měla nezkalený pohled a úsměv, s kterým je vítala, téměř úplně zahnal sklíčenost, kterou v posledních dnech pociťovali. Zvedl jim náladu, tak jak to nic z toho, co za tu dlouhou dobu zažili, ještě nesvedlo. Sandymu se slova zadrhla v hrdle a jen se díval, jak Kate Amandu objímá a přes dcerčino rameno na něj hledí.

„Vypadáš báječně,“ řekla Amandě a pevně ji k sobě tiskla. „Určitě ti je mnohem líp, viď?“

„Ale, jsem otrávená,“ postěžovala si Amanda, ale řekla to naprosto normálním hlasem - tak odlišným od unaveného kňourání,

na které si u ní v posledních pár týdnech zvykli -, až se Kate i Sandy museli zasmát.

„Otrávená?“ zeptala se Kate, když viděla, že se Amanda zarazila. Nechtěla se jí nějak dotknout.

„Nechtějí mě pustit z postele, a já bych si chtěla hrát s tím domkem pro panenky,“ žalovala Amanda.

„Možná už zítra,“ slibovala sestřička.

„To dospělí říkají vždycky,“ stěžovala si Amanda a vyvolala tím další smích.

„Já tomu nemůžu uvěřit,“ přiznal se Sandy ošetřovatelce. „Vypadá dneska tak úžasně.“

„Lékařům se podařilo podchytit to její tkáňové poškození a také s dialýzou se zřejmě strefili na optimální úroveň,“ odpověděla. „Je to o moc lepší, než se vůbec doufalo. Všem nám dělá ohromnou radost. Úplná hvězda.“

Sandy vystřídal Kate a také dcerku objal. „To je ale paráda, když vidím, že moje malá princeznička vypadá jako dřív a zase se dobře cítí.“

Sestra odešla a ti tři spolu dál šťastně brebentili o všem možném. Amanda se vyptávala, jak daleko pokročil Sandy se slíbeným domkem pro panenky. Ujistil ji, že si nakreslil plány a že stavba už je v plném proudu.

„A taky světla,“ připomněla mu.

„V každém pokoji,“ ubezpečil ji Sandy.

Jak ubíhal čas, všimla si Kate, že Sandy postupně umlká. Vypadal, jako by o něčem přemýšlel.

„Co se děje?“ zeptala se, když Amanda právě horlivě listovala v omalovánkách a hledala slona, kterého jim chtěla ukázat.

Pokrčil rameny: „Ani nevím. Asi jsem už nedoufal, že by k něčemu takovému mohlo ještě dojít. Už jsem se začínal vzdávat naděje a najednou...“

„Radši to nebudeme moc rozebírat. Buďme za to prostě vděční,“ hlesla Kate.

Přikývl a přikryl jí dlaní ruce.

„Copak si to tam vy dva šeptáte?“ zeptala se Amanda.

„Ale nic,“ řekla Kate.

„Mně to jako nic nepřipadalo,“ namítla Amanda.

„Když teda nedáš jinak, slečinko," řekla Kate, „tak jsme se spolu dohadovali, kdo z nás tě dřív polechtá na bříšku!" Předvedla střemhlavý útok na Amandu, která se okamžitě začala zvonivě chichotat. Když to Sandy uslyšel, musel se široce usmát. Žádná symfonie by nezněla slastněji.

Když se pak vraceli k autu, zeptala se Kate: „Tak co tomu říkáš?"

„To, co ty. Úplný zázrak."

„Nemyslíš, že je to prostě jen taková ta remise, o které člověk často slýchá? Že to najednou vypadá, jako by se pacient uzdravoval, ale ve skutečnosti je to jen dočasné?"

Sandy zakroutil hlavou. „Ne, takhle to bývá u pacientů s rakovinou. Vážně si myslím, že je to těmi lepšími přístroji, co tu mají. Teď, když jí dialýzu správně upravili, se jí krev asi čistí nesrovnatelně líp než na těch dřívějších mašinách, odstraňujou jí víc toxinů. Proto je tak čilá a energická."

„Je úplně jako dřív," řekla Kate.

Přisvědčil a dodal: „Když je dialýza dokonalejší, dá se dělat v delších intervalech, a díky tomu jim zbývá víc času na to, aby se ji snažili stabilizovat. Už nemusí zápasit pořád jen o to, aby ji udrželi naživu. A když se jim podaří ji stabilizovat, bude víc času na to, aby se našla vhodná ledvina."

Položil Kate ruku na ramena a objal ji. „To byl dneska báječný den," řekl. „Co kdybychom šli někam na večeři?"

Kate přikývla a také ho objala.

Když se Dunbar vrátil do hotelu, čekala tam na něj zpráva ze Sci-Med. V osm hodin se má setkat s jakýmsi Jamesem Douglasem v hospodě U jeřábu v Salamander Street. Omlouvali se také, že dosud nedodali informace o ženevských aktivitách Jamese Rosse. Když se je prvně pokoušeli získat, narazili na obtíže, a jelikož měli za to, že nebudou pro glasgowské pátrání patrně příliš důležité, už to pak nezkoušeli. Teď se pokusí znovu.

Dunbar se rozhodl, že své auto nechá na hotelovém parkovišti a do hospody U jeřábu pojede taxíkem. Aspoň nebude mít potíže s parkováním a nemusí se namáhat s hledáním, kde je Salamander Street. Když nastoupil do taxíku, řekl řidiči jméno hospody a zeptal

se: „Znáte to tam?“

„Jo. A vy?“

„Jak to myslíte?“ zeptal se Dunbar.

„Když u Jeřábu vylezete z taxíku, budete se tam vyjímat jak nahej v trní. Hned si budou myslet, že sté ňákej čmuchal vod chlupatejch. A nejste?“

„Kdepak, nic takového.“

„Mně je do toho houbeles, ale, brácho, esli vám můžu radit, koukejte z mý káry vystoupit vo pár ulic dřív a dojděte si tam pěšourem.“

„Dík za varování.“

„Néni zač. Blbý, že mluvíte tak nóbl. Ale s tím se holt nic nenadělá.“

„To je fakt.“

„Vědí -“

„Já vím,“ přerušil ho Dunbar. „Budu koukat držet klapačku.“

„To maj recht,“ zasmál se řidič.

Taxík zastavil v oblasti, kde byly pouliční lampy naprostou vzácností.

„Je to tu jak v márnici,“ poznamenal řidič. „Všecko to tady koncem roku srovnaj buldozery.“

Dunbar mu poděkoval, dal mu šest liber za svezení a přidal ještě čtyři navíc.

„Děkan. Ta vaše putyka je támhletudy a doleva. Minout ji nemůžete.“

Taxikář obrátil vůz, odhrčel pryč a Dunbarovi přišlo náhle zvláštní, jaké je ticho. Byl v ulici, kde čněly po obou stranách vysoké činžáky, a přece by tu bylo slyšet upadnout i špendlík. V domech se nikde nesvítilo. Byly to jen prázdné černé kamenné pomníky, skrývající pouhé vzpomínky na své minulé obyvatele. Cosi před ním přeběhlo přes chodník a zmizelo v temném chřtánu jednoho z průjezdů. Chtěl věřit, že se to tam prosmekla kočka, jenže věděl, že to bylo něco zcela jiného. Přidal do kroku.

Už začal pochybovat, že by v těchto končinách existovalo něco jako hospoda, když tu spatřil, jak se asi sto metrů před ním vylilo do ulice světlo. Když se přiblížil ještě víc, uslyšel mužský smích. Krčma U jeřábu byla jediným obydleným domem v ulici. Zvenku vypadala

úplně nenápadně, což svědčilo o tom, že to vždycky nebývala hospoda. Předek působil jako obchod s dvěma výlohami. Za sklem visely na mosazných konzolách až do tří čtvrtin výšky oken tlusté zelené závěsy, ztěžklé letitou špínou. Nad závěsy mohl Dunbar spatřit už jen strop, zahnědlý zřejmě povlakem nikotinu.

Ke dveřím musel zdolat pár stupňů a překvapilo ho, že od nich vedly zase tři schody dolů na úroveň výčepu. Na okamžik se nahoře zastavil a rozhlédl se po místnosti. Několik zákazníků se po něm otočilo. Jelikož nevěděl, jak Douglase poznat a navázat s ním kontakt, usoudil, že bude nejlepší prozatím počkat. Přistoupil k výčepu a poručil si pintu ležáku. Výčepní pivo beze slova natočil a sklenici přistrčil před něj. Vzal si peníze a vrátil mu drobné.

„Ani nezkoušejte na něco se mě zeptat, nic nevím."

„Co nevíte?"

Výčepní se opřel loktem o bar a řekl: „Hele, brácho, to bych spíš nepoznal královnu matku, kdyby mi sem přišla, než ňákýho fízla. Vy sem dete skrz něco určitýho, a ne abyste tu polykal tydle chcanky. Chcete se něčeho domáknout. A já vám prostě hlásím předem, že nejsem práskač. Jasný?"

„Jasný," přisvědčil Dunbar.

„Hele, Harry, takhle s mým kamarádem mluvit nebudeš," ozval se za Dunbarem podobně laděný místní hlas. Otočil se. Stál tam hubený, šlachovitý chlapík v černých džínsech, tmavém svetru ke krku a v bundě z měkké kůže. Vlasy měl sestřižené nakratičko a vypadal na slušného boxera lehké váhy.

„Jak se máme, Steve?" zeptal se chlapík Dunbara.

„Ale fajn... Jimmy," odpověděl Dunbar.

„Tak to teda promiň, Jimmy," omlouval se hostinský. „Nechtěl jsem vás urazit, brácho," řekl Dunbarovi.

„Však se nic nestalo."

„Že bysme si sedli?" zeptal se Douglas.

Zavedl ho k čalouněné lavici, z níž na několika místech vylézalo polstrování. Sklenice si postavili na stolek, celý pobryndaný od piva.

„Proč tady?" zeptal se Dunbar, když se vedle nich otevřely dveře a vyvalil se z nich závan moči.

„Musel jsem mít jistotu, že vás nikdo nesleduje. Nesledoval."

„Přijel jsem taxíkem."

„Já vím. Dal jste taxikáři štědrý spropitný.“

Dunbar se radši neptal, jak to dokázal zjistit. „K čemu všechna ta opatrnost?“ zajímal se.

„Nevím, kdo jste a v čem jedete. Lidi, co mě zaměstnávají, mi tyhle věci ani neříkaj. Mají dojem, že je nepotřebuju vědět. Všecko jde přes prostředníky, takže když pak něco vybouchne, můžou zákazníci tvrdit, že o ničem nevědí. A já musím s každým zacházet taky tak. Pro mě za mě můžete bejt nejhledanější chlap v Evropě.“

„A co vlastně víte?“ zeptal se Dunbar.

„Že se chcete dostat někam, kde budou nejspíš zamčený dveře. Já vás mám dostat dovnitř a pak zase ven.“

„Jde o výzkumnou laboratoř. Pracuje se tam na zvířatech. Je to místo, které se jmenuje Vane Farm, tři míle od města na lomondské silnici.“

Douglas vytáhl notýsek a údaje si zapsal. „Po čem tam jdete?“

„Potřebuju zjistit, co tam vlastně dělají. Spoléhám, že to najdu uvnitř na počítačích.“

„Patří to k univerzitě, nebo je to soukromý?“

„Soukromé.“

„To je smůla. To znamená, že to tam asi budou pořádně hlídat. Víte o tom něco?“

Dunbar mu řekl všechno, co se dověděl z loňských výkazů o výdajích.

„Máte ponětí, jak to vypadá vevnitř?“

„Ne.“

„Kolik máme času?“

„Času je dost. Důležitější je, aby se nikdo nedověděl, že jsem tam byl,“ řekl Dunbar.

Douglas našpulil pusu. „Dovnitř a ven beze stopy? To asi nebude zrovna snadný.“

„Je to důležité.“

„Zajedu si to tam omrknout a dám vám vědět.“

„Kdy?“

„Musím udělat kompletní sledovačku, ve dne i v noci. Přijďte sem zas pozejtří. Ve stejnou dobu.“

Dunbar vyšel z hospody U jeřábu a prokličkoval zpátky na

hlavní ulici, odkud si vzal taxi k Lise. Působila mnohem klidněji, než kdy pamatoval.

„Jaký jsi měla den?“

„Skvělý.“

„Dělala jsi něco zvláštního?“

„Ušla jsem celé míle,“ odpověděla Lisa. „Rázovala jsem si, kam se mi zachtělo. Jen jsem pochodovala a pochodovala, protože jsem nemusela být doma. Mohla jsem si dělat, co jsem chtěla, byl to skvělý pocit.“

„Fajn,“ řekl Dunbar.

„A ty?“

Dunbar jí pověděl, jak se chystá vniknout do Vane Farm a podívat se na výsledky Rossova výzkumu.

„Takže do toho přece jen půjdeš?“

„Skoncuju tak se všemi těmi spekulacemi,“ řekl Dunbar. „Stačí jediný důkaz, že pacientům dávají v Médic Ecosse zvířecí orgány, a může se toho okamžitě chopit policie.“

„Kdy?“

„Za pár dní. Nejdu do toho sám.“

„Ale dáš si pozor, viď?“ zeptala se mírně.

„Samozřejmě.“

„Na co myslíš?“ zeptala se Lisa, když se Dunbar odmlčel.

„Na zítřek.“

„Co bude zítra?“

„Pohřeb.“

Nazítří ráno se Dunbar vydal do pobřežního městečka Irvinu, kde Sheila Barnesová vyrůstala. Přála si, aby ji tam pochovali na hřbitově u kostela sv. Ondřeje, kde měli s Cyrilem před šestadvaceti lety svatbu. Když vám řeknou, že trpíte smrtelnou chorobou, má to snad jen tuhle jedinou výhodu, pomyslel si Dunbar. Máte čas dát si věci do pořádku a všechno si zařídit, což je věc, kterou většina lidí odkládá až do chvíle, kdy už je na všecko pozdě.

Na kostele sv. Ondřeje nebylo nic zvlášť pěkného. Vypadal chladně a cize, místo nízké zídky nebo živého plotu ho obklopovalo železné zábradlí. I sám hřbitov se zdál nepřiměřeně pochmurný, řady náhrobků, které se táhly víc jak dvě stě metrů za kostel, nepřerušoval

jediný strom ani keř. Ale pro Sheilu zřejmě něco znamenal, a to bylo důležité. Jak nedávno zaslechl říkat jakéhosi duchovního v rozhlase: „Význam kostela není v budově, ale v lidech.“

Když vstupoval do kostela, všiml si Dunbar, že se obloha hrozivě zatahuje. Doufal, že se déšť spustí až po pohřbu. Když se hlína mění v bláto, obřadu to zrovna neprospěje. Netoužil vmísit se mezi příbuzné a přátele, a tak se raději posadil poněkud vzadu napravo od hlavní lodi. S potěšením konstatoval, že kostel je téměř ze tří čtvrtin zaplněný. Sheila Barnesová mu přirostla k srdci. I v tom zubožením stavu, v jakém ji poznal, na něj zapůsobila jako žena vzácného charakteru. Zdálo se mu, že se patří, aby pro ni truchlilo mnoho lidí. Cyril tu nebyl, jenže to ho nepřekvapilo. I po něm už smrt vztahovala drápy.

Bohoslužbu vedl kněz Skotské církve, který zřejmě Sheilu osobně znal. Měl hluboký a zvučný hlas, jímž bez námahy obsáhl veškerý prostor kostela. Díky tomu vyslechl o životě té ženy i o její práci zasvěcenou a citlivou promluvu, promluvu tolik odlišnou, říkal si Dunbar, od toho, jak to dnes chodí od narychlo posbíraných úlomků a drobtů, které řečník vytáhne z příbuzných a na poslední chvíli z nich slepí jakousi řeč. Dozvěděl se, že z počátku ošetřovatelské dráhy sloužila Sheila dlouhou dobu v zámoří, v zemích třetího světa. Dlouhé a šťastné manželství s Cyrilem mohlo posloužit jako příklad toho, jakou sílu má láska. Duchovní se letmo zmínil i o synu Petrovi, ale Dunbar měl pocit, že v tomto bodě se drží poněkud zpátky. Stejně jako představená z Beeches zřejmě věděl o rodinné roztržce.

V první lavici spatřil Dunbar muže a usoudil, že to bude nejspíš Peter Barnes. Stál trochu stranou od ostatních pozůstalých, podle věku asi Sheiliných sourozenců. Působilo to dojmem, že roztržka nezasáhla jen nejbližší rodinu. Peter Barnes byl vysoký a tmavovlasý, a když se otočil, aby se rozhlédl po shromáždění, jako by mu kolem úst pohrával ironický úsměv. Dunbar si všiml, že vázanku nemá černou, ale červenou, stejně jako kapesníček, který mu vykukoval z náprsní kapsy. I když ta barva byla tlumená, stejně to působilo podivně neuctivě.

Dunbar, který se u hrobu držel od nejbližší rodiny a přátel stranou, byl v zástupu, který se po pohřbu pomalu vracel k hřbitovní

bráně, téměř poslední. Zdálo se, že i Petra Barnese se všichni jaksi straní, takže šel také sám. Dunbar se k němu připojil a vyjádřil mu soustrast.

„Děkuji vám," odpověděl Peter.

„Asi jste nestihl matku v Beeches navštívit, ještě než zemřela?"

„Bohužel ne," odpověděl Peter. „Pracuju dost daleko. Těžko jsem se do Helensburghu dostával."

„Aha," poznamenal Dunbar. Zaváhal, ale přece jen dodal: „Já vím, že to opravdu není moje věc, ale jestli to pro vás bude útěchou, musím vám říct, že když jsem byl u vaší matky naposledy, spletla si mne s vámi. Nechal jsem ji při tom. Měla z toho velikou radost. Umírala přesvědčená, že se mezi vámi všechno urovnalo."

Peter se usmál: „Díky, že mi to říkáte, pane...?"

„Dunbar. Steven Dunbar."

„Je to pro mě veliká útěcha. Můžu se zeptat, co jste měl s mou matkou společného?"

„Musel jsem se jí zeptat na pár věcí z doby, kdy pracovala v nemocnici Médic Ecosse, jen abych si doplnil něco v papírech, které dáváme dohromady."

„No jo, papíry," řekl Peter Barnes tónem, ze kterého Dunbar vycítil ironii. Bylo mu jasné, proč toho člověka nemají lidé rádi. „Co vy vlastně děláte, pane Barnesi?" zeptal se.

„Dělám v konstrukci válečných lodí."

„To zní zajímavě. Zabýváte se vším, co s tím souvisí, nebo máte speciální obor?"

„Radiační ochrana."

Dunbar s námahou polkl. Cítil, jak se mu na zátylku ježí vlasy. „Opravdu?" řekl. Pak si odkašlal, aby uvolnil sevřené hrdlo. „Mohu se zeptat, pro jakou společnost pracujete?"

„Baxters, v Newcastlu."

Jakmile se Dunbar vrátil do hotelu, zavolal do Londýna Macmillanovi, co se dověděl.

„Souhlasím, že to zřejmě nebude náhoda," připustil Macmillan. „Tenhle Barnes mohl způsobit smrt svých rodičů, aby po nich mohl dědit. Nejspíš si myslel, že mu to projde. Stačilo zatraceně málo, a nic by se mu neprokázalo. Chcete, abych ty informace předal

glasgowské policii?“

„Byl bych vám vděčný,“ přisvědčil Dunbar. „Já na to nemám žaludek. Tenhle případ už s tím, co mě zajímá, nijak nesouvisí.“

„Jen se moc nepodceňujte,“ poradil mu Macmillan. „Právě jste odhalil dvojnásobnou vraždu, která byla mimochodem opravdu zvláštní.“

„Jenže tu dvojnásobnou vraždu, po které pátrám, jsem ještě neodhalil,“ namítl Dunbar.

„Tak ty tvrdíš, že Sheilu nakonec přece jen nezavraždili kvůli tomu, aby mlčela?“ zeptala se Lisa.

„Obávám se, že ne,“ odpověděl. „Když se na to dívám zpětně, tak to bylo trochu divné už od samého začátku. Když chceš někoho zavraždit, aby byl zticha, tak nevezmeš za vděk pozvolným umíráním. Takhle postupuje spíš někdo, kdo chce, aby to vypadalo jako přirozená smrt. Dokonalý zločin, provedený někým, kdo si může dovolit chvilku počkat.“

„Jako její vlastní syn,“ řekla zhnuseně Lisa.

„Není nad vděčnost,“ poznamenal Dunbar,

„Takže teď už nemáš nic, s čím bys mohl proti Médic Ecosse jít,“ konstatovala.

Dunbar pokrčil rameny: „Nic, až na slovo dvou ošetřovatelek, z nichž jedna je už po smrti.“

„Ale ta, co zůstala, ví dobře, o čem mluví,“ dodala rozhodně Lisa.

14

Dunbar se rozhodl, že se podívá na pár Rossových vědeckých publikací. Až se dostane do Vane Farm, přijde mu to vhod, alespoň se lépe vyzná v tom, co tam najde. Kopie Rossových nejčerstvějších statí mu Sci-Med dodala už před časem, jenže on je prozatím neustále odkládal. Práce byly čtyři; tři o pokusech na zvířatech, kdežto čtvrtá pojednávala o čemsi, co se nazývalo „imunopreparace“. Tu zatím nechal být a soustředil se na zbylé tři, které měly podle jeho názoru k vlastnímu problému bližší vztah.

Obával se, že to pro něj bude obtížná četba, ale Ross uměl dobře

formulovat a výsledky předkládal ve srozumitelné formě. Výhodou bylo, že v jednom z těch článků se podával přehled o tom, v jakém stavu se výzkum na tomto poli v současné době nachází. Jako všechny přehledné stati byl samosebou určen vědcům, ne však výhradně specialistům, kteří se zabývají přímo tímto oborem. Odborné podrobností se proto omezovaly jen na to nejnutnější.

Jak z článků jasně vyplývalo, měl Ross za to, že transplantace zvířecích a zejména prasečích orgánů lidem je právě tou cestou, kterou je třeba se ubírat. Pacienty, kteří jsou prozatím odsouzeni čekat, až se pro ně naskytne vhodný orgán, to zbaví oné hrozné nejistoty i nevyhnutelného morálního dilematu, že si vlastně přejí něčí smrt. Odpadne tak i nepřetržitá nutnost přesvědčovat lidi o tom, jak je dobré nosit dárcovské karty, byť jim jejich vnitřní instinkt našeptává pravý opak. Vidí v tom jakési pokoušení osudu, přivolávání neštěstí.

Kdykoli lékařská věda v tomto směru nějak pokročila, hned se vynořila jedna z historek o tom, jak se nějaký pacient, u něhož lékaři konstatovali mozkovou smrt, z komatu probral. To pak v lidech živilo obavy podobné prastarému lidskému strachu, že budou pohřbeni zaživa. Jen s tím rozdílem, že teď se lidé děsili, že jim budou odebrány orgány, zatímco oni budou při vědomí, ale neschopni komunikovat.

Další výhodou použití zvířecích orgánů byla podle Rosse okolnost, že dárcovské zvíře lze držet při životě, dokud jeho orgánu nebude zapotřebí. Orgán tedy bude dobře okysličený a „čerstvý“. Nebude už tedy třeba pospíchat přes celou zeměkouli s tkání, která s každou hodinou postupně odumírá. Nebude už třeba spoléhat na naději, že nenastane nepředvídané zpoždění, které by vitalitu orgánu znehodnotilo. Odpadnou tak i sociální a morální problémy, spojené s „odkládáním“ smrti, kdy se příslušný dárce musí udržovat při životě pomocí přístrojů zajišťujících základní funkce jen proto, aby se jeho orgány zachovaly v dobrém stavu.

Hlavním předmětem výzkumu je imunologický problém, který vzniká při zavedení cizorodé tkáně do organismu. Stejně jako tkáně z jiných zdrojů musí být zvířecí orgány upraveny tak, aby se staly kompatibilní s vlastním imunitním systémem pacienta, jinak budou velice rychle odhojeny jako cizorodý materiál. Tím se transplantace

stane neúčinnou a pacient zemře. Rossovy experimentální práce dokazovaly, že je možno vypěstovat prasata, která budou mít kromě svého vlastního imunitního systému i imunitní systém lidského pacienta. Tento postup zajistí, aby organismus lidského pacienta, jehož imunitní systém byl na zvířecího dárce přenesen, praseči orgány dokonale přijal. Zatím se vše pochopitelně nachází ve stadiu experimentální kvalitativní práce, která se snaží platnost teorie ověřit. Myšlenka připravit prasečího dárce pro jednoho každého lidského jedince pro případ, že by někdy v životě potřeboval transplantát, se zatím vymyká praktickému provedení. Její morální stránka je ovšem jiná věc.

Dunbar uvažoval, jestli už na vybraných jedincích v Médic Ecosse pokusy dokázat tuto teorii v praxi proběhly, a usoudil, že nikoli. Pro pacienty jako Amy Teasdaleová nebo Kenneth Lineham by takto zdlouhavý postup naprosto nevyhovoval. Tito pacienti přišli do Médic Ecosse už jako těžce nemocní a potřebovali transplantaci rychle.

Čím víc toho přečetl, tím byl sklíčenější. Pokud Ross neudělal v celé technologii nějaký velký tajný skok dopředu, nemělo cenu se o transplantaci prasečích orgánů člověku pokoušet. Odhojení by bylo prakticky nevyhnutelné. Ale co když se Rossovi takový průlom přece podařil? Doufal, že na Vane Farm to zjistí.

* * *

Když Dunbar za pět minut osm dorazil do hospody U jeřábu, Douglas už tam byl. Potřásli si rukama a usadili se na svá stará místa.

„Tak co tomu říkáte?“ zeptal se Dunbar.

„Vypadá to, že by to mohlo klapnout. V deset hodin jsou už všichni zaměstnanci pryč. Zůstanou jenom dva strážní ve vrátnici. Mají celej objekt obcházet každou půlhodinu, ale po půlnoci už tomu moc nedali. Asi se spolíhají, že to za ně obstará elektrickej plot.“

„Elektrický plot?“ vyděsil se Dunbar.

„Nic tragickýho,“ uklidňoval ho Douglas. „Je to spíš poplašný zařízení než obrannej val. Nízký napětí. Dá se to krásně přemostit.“

„A co vlastní budova?“

„To je právě ten největší problém. Oknem tam nevlezem, protože tam okna nejsou. A na dveřích je elektronickej zámek.“

„Ale říkal jste přece, že to půjde.“

„A to si myslím pořad," řekl Douglas. „Bude to záležet na tomhle." Vytáhl z kapsy malý kousek plastu o velikostí kreditní karty. Nebylo na něm nic víc než podélný proužek magnetické pásky.

„To je klíč?"

„Tak tomu mužem říkat, až jestli to bude fungovat."

„To jste vyrobil sám?"

„Řekněme, že někdo známej. Přesvědčil jsem ho, aby na chvilku nechal laškování se Skotskou bankou a radši mi vyrobil tohle."

„Nebude mít zámek taky nějaké kódové číslo?" zeptal se Dunbar.

Douglas přikývl. „Ten kód se zadává přes tónový tlačítka. Já jsem si ty tóny nahrál, když šel jeden z těch vrátnejch dovnitř do baráku. Takže to číslo mám."

„A co když ten klíč fungovat nebude?"

„To si pak budete muset rozhodnout vy. Můžem vrátný čapnout a vzít si jejich klíč."

„Žádné násilí," trval na svém Dunbar.

„Jak si račte přát."

„Kdy?"

„Dnes v noci, jestli si troufáte."

Dunbar přikývl. „Dobrá," řekl. „Kdy a kde?"

Douglas se na něj zamyšleně podíval. „Už jste někdy vůbec něco podobnýho dělal?" zeptal se.

„Jo, dělal," odpověděl Dunbar. Nic bližšího se mu nechtělo vysvětlovat a Douglas víc nenaléhal. Jenom přikývl a vyložil mu, jak se dostane na dvůr nepoužívaného předměstského nádraží na severním konci města. Tam si může nechat auto a na Vane Farm už dojedou v Douglasově landroveru.

„To pro případ, že bysme se zpátky museli kodrcat přes pole," vysvětlil Douglas. „Potřebujete něco na sebe?"

„Tmavé věci mám," odpověděl Dunbar. „Ale hodila by se mi kukla přes hlavu."

„Fajn. Co rukavice?"

„Rukavice mám."

„Tak teda v jednu."

Dunbar se vrátil do hotelového pokoje. Když hledal věci, které si

později oblékne, a rozkládal si je na postel, pustil si k tomu televizi. Potřeboval hluk, něco, co by ho odvedlo od myšlenek na to, co všechno by se mohlo stát, kdyby něco nevyšlo. Skotská televize vysílala epizodu ze seriálu *Inspektor Taggart.* Právě tam za siláckých vtipků zachmuřených přihlížejících tahali z Clydu jakousi mrtvolu. Tenhle druh rozptýlení ovšem nebyl zrovna to pravé, co potřeboval. Vypnul televizi a pustil raději rádio, vyladil si Classic FM. Mozartův Koncert pro lesní roh se hodit bude.

V půl jedné si Dunbar naposledy překontroloval obsah kapes a tiše vykročil k výtahu. Adrenalin se začínal probouzet. Klíč odevzdal nočnímu recepčnímu jen kývl a hned se zas vrátil k rozečtené knize. Jeho nezájem Dunbara jen potěšil.

Pokyny, které mu dal Douglas, byly dokonalé, nachlup přesné. Nádražní dvůr našel bez nesnází. Když do něj zatáčel, bylo za sedm minut jedna. Provoz byl o téhle noční hodině zanedbatelný. Dunbar dvůr pomalu objel, světlo reflektorů ozařovalo býlí, prorážející dírami v popraskaném asfaltu. Zacouval do chráněného kouta, odkud mohl pozorovat vjezd, a vypnul světla.

Měsíc vyklouzl zpoza lehkého mraku a osvětlil silnici, která stoupala od parkoviště nahoru a dál do krajiny. Byl dnes skoro v úplňku. Takovýhle měsíc viděl Dunbar naposledy v irácké poušti. Čekali tenkrát s dalšími kamarády, až zajde, aby mohli zmizet. Právě se snažil upamatovat na jména svých tehdejších parťáků, když vtom zaslechl, že se blíží auto. Už už si myslel, že jen projede kolem, ale v poslední chvíli přibrzdilo a vjelo na parkoviště. Když se obracelo a pak zatočilo trochu stranou, na chvíli Dunbara oslepilo svými reflektory. Zapnul světla a uviděl, že je to tmavozelený landrover. Vystoupil, zamkl auto a spěchal k Douglasovi.

„Tak jste to našel, jo?“ zeptal se Douglas.

„Bez problémů.“

Chvíli jeli mlčky, pak Douglas řekl: „Teď to budeme mít po levý straně. Projedeme kolem. Asi po třech stech metrech za tím bude odbočka k farmě. Tam necháme landrover.“

Dunbar spatřil, jak reflektory na chvilku ozářily tabuli „Ústav pro péči o zvířata Vane Farm“. Když ji míjeli, kysele se usmál. „Doufám, že jsme tu dobře?“ zeptal se Douglas trochu poplašeně.

„Ale jo, je to ono. Jen jsem se zasmál tomu názvu, to je

všechno.“

„Dneska to tak dělaj všichni,“ poznamenal Douglas, když pochopil, kam míří. „Kdyby si tam napsali Vivisekční blok nebo Ústav pro trápení ubohejch chlupáčů pro nic za nic, tak by si asi koledovali o průšvih.“

„To je fakt.“

„Na čem tam vlastně pracujou?“

„Na prasatech.“

„To sice není tak lákavý, jako kdyby tam tejrali nějaký králíčky, ale těm cvokům je to stejně asi fuk.“

„Máte tu hodně problémů s ochránci zvířat?“ zajímal se Dunbar.

„Dost. V Edinburghu před pár měsícema podpálili nějakou laboratoř a pár vědátorů dostalo poštou v balíku bombu. Počítám, že brzo někoho zamordujou.“

Douglas stočil landrover ze silnice a zaparkoval jej kousek od cesty vedoucí k farmě. Vypnul světla: „Tak, a teď pěkně do práce.“ Otočil se dozadu a vzal odtamtud malý ruksak a dvě černé kukly. Jednu podal Dunbarovi a pak si je oba dva navlékli.

„Půjdeme odzadu přes pole a budem se držet těsně u křoví, dokud se nedostanem k hranicím farmy. Pak půjdem podle plotu na sever až k severovýchodnímu rohu a tam prolezeme přes dráty. Okay?“

„Rozumím.“

Douglas podal Dunbarovi nůžky na drát: „Já přemostím okruh. Vy přefiknete dráty.“

Zamkli vůz a rychle sklouzli z cesty přes úzký okraj do pole, drželi se ve stínu živého plotu, lemujícího silnici, a postupovali zpátky k Vane Farm. Douglas, který šel první, zvedl ruku a oba muži se spustili na kolena. Dunbar spatřil domek vrátnice. Širokým, dobře osvětleným oknem bylo vidět dva chlapy. Zdálo se, že si čtou.

Douglas ukázal doprava a Dunbar ho následoval až k nejvzdálenějšímu rohu plotu. Když k němu došli, Douglas sundal ruksak a vytáhl z něj dva kabely, každý s velkými krokodýlími svorkami na koncích. Připojil je tak, aby na plotě vytvořily velké oblouky, takže když Dunbar uvnitř těch oblouků na dvou místech dráty přestřihl, zůstal elektrický obvod nepřerušen. Odtáhli uvolněné dráty od sebe a dírou vlezli dovnitř, Douglas jako první. Dunbar

nejdřív spakoval nůžky, podal batoh Douglasovi a pak se protáhl za ním.

Douglas mu naznačil, že odtud už se budou muset plazit po břiše. Dunbarovi to připadalo až příliš obezřetné, ale byl radši, že je jeho společník tak opatrný, než kdyby tomu bylo naopak. Podrobil se tedy bez poznámek. Plazili se bok po boku až k hlavní budově a lokty se odráželi o drsnou zem.

Z místa těsně u hlavního vchodu mohli pozorovat vrátnici u brány. Jeden ze strážných, který seděl a četl noviny, k nim byl obrácený obličejem. Kdyby vzhlédl, až budou odemykat dveře, spatřil by je. Douglas se podíval na hodinky a zašeptal: „Chvilku počkáme. Třeba se pohne."

Minuty ubíhaly a strážný nejevil žádné známky, že by ho noviny už omrzely. Douglas s Dunbarem se na sebe zašklebili, ale přinutili se ještě čekat. Uplynulo dalších deset minut, teprve potom strážný noviny obřadně složil a popadl konvici. Vstal a zmizel jim z dohledu.

„Jde se na věc!" řekl Douglas, vyskočil na nohy a přeběhl ke dveřím, aby zapracoval s kartou. Vyťukal kódové číslo a Dunbar zatím úzkostlivě hleděl na vrátnici s obavou, že se strážný nenadále vrátí. Zámek se ani nepohnul.

„No tak, no tak," mumlal Douglas, znovu založil kartu a zkusil to znovu. Ale zase nic.

„Nestihneme to!" zasyčel Dunbar.

Douglas to zkusil ještě jednou a opět bez úspěchu, zrovna když na něj Dunbar sykl: „Je zpátky!"

Oba muži se vrhli na zem a hleděli k vrátnici, jestli je někdo nezpozoroval. Strážný si otevřel noviny a znovu se uvelebil.

„Co si počnem?" zašeptal Dunbar.

Douglas kývl k vrátnici: „Skočíme po nich?"

Dunbar zavrtěl hlavou. „Pojďme si tu budovu obhlídnout ze všech stran. Třeba tam bude nějaký jiný vchod."

„Ani okna, ani další dveře tam nejsou," tvrdil Douglas. „Já si to očíh, říkal jsem to přece."

„Udělejte mi to k vůli," požádal ho Dunbar. Pustil se jako první dozadu za budovu, kde se octli mimo dohled z vrátnice. Plížili se kolem zadní zdi, na které nebylo nic nápadného až na mohutnou hranatou rouru, jež z ní trčela zhruba uprostřed.

„Co myslíte, že to je?“ zeptal se Dunbar.

„Asi nějakej odpad.“

Postupovali kolem zadní zdi dál, ale na žádnou možnost, jak se dostat dovnitř, pořád ještě nenarazili. Totéž platilo i o boční stěně. Poodešli trochu dál od budovy, aby viděli na střechu. Nebyly tam žádné vikýře ani otevřené ventilační šachty.

„Vždyť jsem vám to říkal,“ podotkl Douglas.

„Tak se pojďme líp podívat na tu odpadní rouru,“ navrhl Dunbar.

Roura sestávala ze snýtovaných plechů a byla asi šedesát centimetrů široká. Dunbar odhrábl trochu hlíny poblíž místa, kde mizela v zemi, a odkryl dva poklopy. Douglas pochopil, o co mu jde, a pomohl mu jeden z nich zvednout. Vyvalil se příšerný puch, až se oba málem zalkli.

„Kristepane!“ zvolal Douglas.

„Prasečí kejda,“ konstatoval Dunbar. „Máme tu baterku?“

Douglas mu podal dlouhou svítilnu v gumovém pouzdru a Dunbar si jámu žumpy prohlédl. V ústí roury žádná kejda nebyla. Sáhl dovnitř a přesvědčil se, jestli uvnitř není nějaká mřížka. Roura byla volná. Narovnal se: „Myslím, že by se tou rourou dalo prolézt.“

Douglas se nad tím nápadem zašklebil, ale musel sám uznat, že by to mohlo být řešení, a hlavně že nemají jinou možnost. Podíval se dolů do jímky s močůvkou a zeptal se: „Jak myslíte, že je to hluboký?“

„To se dá zjistit jenom jedním způsobem.“ Dunbar přelezl přes okraj otvoru a spustil do té odporné břečky nohy. Dosahovala mu asi po kolena.

„Jsem na dně,“ řekl.

„Tohle musím někam ulejt,“ řekl Douglas a stáhl si batoh.

Dunbar se sehnul, aby se dostal až dovnitř do roury. Když se tam těsným otvorem soukal, nejdřív ruce, pak hlavu a nakonec ramena, měl pocit, že ten puch nevydrží. Narovnal se a zkoušel, jestli na slizkém vnitřním povrchu nahmatá nějaké záchytné body. Nebylo to snadné, ale přece jen zjistil, že je tam dost místa, aby se mohl zaháknout prsty za vnitřní část spojů plechových segmentů. Kdyby se mohl vysoukat o další metr, dostal by se už do vodorovné části roury a mohl by se protáhnout až na její konec.

„Jste v pořádku?“ zeptal se Douglas.

„Zatím ano.“

Dunbar se mučivě vytahoval vzhůru, přičemž se držel jen konečky prstů, pak se mu konečně podařilo pracně se dohrabat do rovné části. Pomalu se posunoval až k protějšímu konci. Tam sice narazil na drátěnou mřížku, ale přece jen: uvnitř budovy byl. Vší silou do mříže udeřil, až odskočila a dovolila mu protáhnout se do velké mělké kovové nádrže. Zvuky, které okolo sebe slyšel, mu daly na srozuměnou, že se nalézá ve společnosti prasat. Otočil se, aby pobídl svého kumpána. Douglas se po chvíli skutečně vynořil, pro každý decimetr, který musel po cestě urazit, měl podle všeho jinou nadávku.

„Tak tady chovaj ty čuňata,“ řekl Dunbar.

„Ale nepovídejte,“ odpověděl Douglas ironicky.

Douglas zapnul svítilnu. Stáli právě v kanálu, jímž se odváděla kejda. Ze stěny vedle odtokové roury trčely dva velké kohouty. Dunbar jedním otočil a začal se celý omývat. Pak počkal, až se umyje i Douglas.

„Tak teď zas pro změnu skápneme na zápal plic,“ poznamenal Douglas a ždímal ze sebe vodu, co se dalo. „Ale je to furt lepší než takhle smrdět.“

Oba muži vyšli z prasečince do hlavní chodby objektu. Vzhledem k tomu, že tam nebyla okna, mohli si podle libosti svítit baterkou, třebaže rozsvítit světla v místnostech si přece jen netroufli. Byla tam řada malých laboratoří, jedna velká, a konečně to, co Dunbar hledal - pracovna vybavená počítači. Rozsvítil lampu na pracovním stole a začal pátrat po nějakých užitečných informacích. Na stole byla spousta dopisů adresovaných Jamesu Rossovi, takže věděl, že je na správném místě. Prohledal zásuvky, které nebyly zamčené, ale nikde nenalezl žádnou schránku na diskety. Spodní zásuvka zamčená byla. Požádal o pomoc Douglase.

Douglas poklekl, prohlédl si zámek a usmál se. Vytáhl něco, co vypadalo jako souprava různých jehel, a jednu si vybral. Hleděl vzhůru na Dunbara, jehlou přitom kroutil a otáčel a po celou dobu se snažil prsty vycítit, co se děje uvnitř v zámku.

„Á abrakadabra!“ vyhlásil, když se zámek otočil a cvakl.

Dunbar vytáhl zásuvku a našel v ní krabici s počítačovými disketami. Každá byla pečlivě popsána, což přičetl k dobru Rossově

povaze a byl mu za to nesmírně vděčný. Dával stranou ty, které se týkaly účetnictví a záznamů, a vybral si ty, které byly označeny jako „Experimentální výsledky“ a byly opatřeny příslušnými časovými údaji. Pak zapnul počítač.

„Jak dlouho vám to bude trvat?“ zeptal se Douglas s obavou v hlase.

Dunbar sáhl do kapsy u vesty a vylovil odtamtud igelitový sáček s haldou prázdných disket. „Moc dlouho ne,“ uklidňoval ho. „Jen co si tohle okopíruju.“

„Jdu se trochu mrknout kolem,“ oznámil mu Douglas.

„Jen, prosím vás, s ničím nehýbejte,“ varoval ho Dunbar. „Nikdo nesmí vědět, že tu byl Ježíšek.“

Dunbar si okopíroval tři diskety s pokusnými daty, vypnul počítač a uložil všechno tak, jak to našel. „A je to,“ řekl Douglasovi, který se právě vrátil. „Můžete ten šuplík zase zamknout?“

Douglas na něj pohlédl, jako by to byl ten nejpodivnější požadavek, jaký kdy slyšel, ale poslechl. Se zamykáním zásuvky měl o trochu víc potíží než s odemykáním, ale nakonec zámek zapadl a všechno bylo jako předtím.

„Tak jdeme,“ řekl Dunbar.

Když vyšli z pracovny a vydali se k prasečinci, poznamenal Douglas: „Nepřipadá vám to trochu divný?“

„A co?“

„Pořádně se rozhlídněte a vzpomeňte si, jak ten barák vypadá zvenku.“

Dunbar udělal, co mu poradil, a svítil si baterkou po stěnách. „A co má být?“ zeptal se.

„Kus toho baráku mi tu chybí. Zmerčil jsem to, když jsem tady prve šmíroval. Mrkněte se, jak je to tady dlouhý.“ Douglas zamával baterkou sem a tam. „Musí tu bejt falešná zeď.“

„Ale když tam není přístup zvenčí, musí tam vést nějaké dveře odsud.“

Došli až na konec stěny a začali pátrat po nějakém průchodu.

„Divné,“ mumlal Dunbar a jezdil rukama po stěně. „Zdá se, že je jednolitá.“

„To jsem blázen,“ souhlasil Douglas. Najednou se zřejmě dotkl něčeho, co způsobilo, že panel začal klouzat dozadu. Polekalo ho to

tak, že upustil svítilnu, která tím pádem zhasla, a oni zůstali v naprosté tmě.

„Kristepane! Co to je?“ vykřikl Douglas, když jim do uší proniklo jakési chrochtání.

„Asi další prasata.“

„Tohle není prasečí smrad,“ řekl Douglas, opatrně vešel do nové místnosti a začal po hmatu hledat vypínač. „Kde ta přiblblá věc sakra je?“ mumlal si, když nemohl žádný najít.

Dunbar se pomalu sunul při stěně za Douglasem, vodítkem mu byl jenom jeho hlas. Najednou však zkameněl leknutím. Vzduch rozťal Douglasův pronikavý řev.

„Co se to sakra... Kde jste?“ vydechl Dunbar. Došel ke vchodu a hmatal po vypínači. Nakonec jej našel a rozsvítil. Douglas měl tvář zkřivenou bolestí. Ve tmě nechtěně sáhl do ocelové klece, kde byla zavřená mohutná opičí samice. Zvíře ho popadlo za ruku, zakouslo se mu do ní a teď se mu ji snažilo utrhnout. Douglasovy oči žadonily o pomoc. Po ruce mu proudem stékala krev.

Dunbar na opici ze všech sil dotíral, šťouchal do ní mezi tyčemi klece, řval na ni a snažil se ji rozptýlit, ale zvíře Douglase drželo pevně a nepouštělo. Dunbar se rozhlédl, jestli by nenašel něco, co by se dalo použít jako zbraň. Spatřil baterku, kterou Douglas upustil hned u dveří, a sebral ji. Dobře mířenou ranou do hlavy opici donutil sevření uvolnit a zahnal ji dozadu. Dunbar teď mohl Douglase od klece odtáhnout.

Douglas se zhroutil na zem a třásl se v šoku.

Dunbar dělal, co mohl, aby mu zastavil krvácení. K tomu mu posloužily dva ručníky visící na druhé straně u umyvadla. Teprve ve chvíli, kdy se pokoušel z jednoho z nich udělat kompresní obvaz, si uvědomil, jaké má kolem sebe obecenstvo. V místnosti bylo celkem pět opic. Všechno to byly samice a všechny byly březí. Navzdory rozrušení z té události si nemohl nevšimnout, že všechny mají přes břicho jizvy, jako by prodělaly císařský řez, ale přitom bylo zřejmé, že jsou všechny dosud před porodem.

Douglas ho slabě stiskl za krkem a zamumlal cosi, čemu nebylo rozumět. Dunbar se k němu naklonil blíž.

„Omnopon,“ huhlal Douglas.

Dunbar konečně pochopil, co chce. Sáhl mu pod košili a našel

kožený váček, který měl Douglas zavěšený na krku. Byl v něm malý balíček s analgetikem Omnoponem. „Stará láska nerezaví," řekl. Douglas zřejmě kdysi sloužil u jednotky námořních commandos; tam to patřilo k běžné polní výbavě. Vložil mu drogu do úst a sundal si vestu, aby mu z ní udělal prozatímní polštářek pod hlavu, než vymyslí, co dál. A v tom okamžiku uslyšel, jak se otvírají přední dveře. „Hned jsem zpátky," zašeptal. Vstal a zhasl světlo.

„Povídám ti, že jsem slyšel někoho zatraceně řvát," prohlašoval vzrušený mužský hlas.

„To se ti jenom zdálo," odpověděl klidnější muž. „Asi to bylo z rádia."

„Prdlajs z rádia."

Dunbar se přitiskl ke stěně a rozhodoval se, co udělat. Strážní přišli na obhlídku oba, takže měli přece jenom své pochybnosti. Vypadalo to, že křik zaslechl pouze jeden z nich, a bylo pravděpodobné, že o tom zatím nic nehlásili. Kdyby mohl zavřít dveřní panel, strážní třeba odejdou, aniž zjistí co podezřelého. Ledaže by se ovšem rozhodli důkladně prohledat celou budovu. Už sahal po knoflíku u dveří, když se Douglas pokusil pohnout a unikl mu dlouhý a hlasitý sten. To byl konec; strážní už sem běželi.

Téměř bez rozmyšlení si Dunbar navlékl na hlavu černou masku, a když se rozsvítilo světlo, vyřítil se proti nim. Oba muže to zaskočilo. První z nich nestačil ještě ani otevřít ústa, a už mu Dunbar zasadil z levé strany takovou ránu do brady, že padl jako podťatý strom. Druhý se otočil a snažil se utéct, ale Dunbar ho dohonil a uzemnil ho ranou do týla. Položil ho na zem a odtáhl stranou k jeho společníkovi. Zacházel s nimi co nejšetrněji. Nechtěl jim moc ublížit.

Pak se honem běžel podívat na Douglase. Analgetikum už začalo působit a Douglas byl při vědomí a klidný. Seděl a tiskl si na paži ručník.

„Můžete vstát?" zeptal se Dunbar.

„Jo." Douglas se o to pokusil, ale zvedl se až s Dunbarovou pomocí. Dunbar si zase navlékl vestu. „Chyťte se mě tou zdravou rukou kolem ramen."

Dunbar Douglase napolo vlekl k předním dveřím, a když stiskl knoflík uvolňující dveře, zhasl světlo. Dveře za nimi zapadly a oni se mohli nadechnout čerstvého nočního vzduchu.

„Kde jste nechal ruksak?“ zeptal se Dunbar.

Douglas vypadal ospale. „Za tou rourou.“

Museli se vydat na zoufale pomalou cestu kolem zadní části budovy, až došli k výpusti. Dunbar vytáhl ruksak a chtěl si ho dát na rameno, ale Douglas ho zarazil.

„Uvnitř...,“ řekl. „Barva ve spreji...“

Dunbar si nejdřív myslel, že už blouzní, ale pak pochopil. Přes všechnu bolest a šok Douglas nepřestával myslet na jejich akci.

„Kdyby... to vybouchlo. Hodit to ... na někoho.“

Dunbar prohledal ruksak a našel sprej.

„Vydržíte chvilku?“ zeptal se.

„Dělejte...“

Dunbar přistoupil ke zdi budovy a začal na ni sprejem stříkat hesla: „Pryč s vivisekcí... Zachraňte zvířata... Hanba výzkumu... Hovada.“ Bombička byla prázdná. Utíkal k Douglasovi a prázdnou plechovku strčil do batohu, který si pak přehodil přes rameno. Pomohl Douglasovi na nohy. „Musíme vás dostat do špitálu,“ řekl.

Těch tři sta metrů k landroveru jim trvalo snad věčnost, ale zatím za sebou stále ještě neslyšeli žádný poplach. Strážní byli asi pořád v bezvědomí. Dunbar vytáhl Douglasovi z kapsy klíčky, a než otevřel vůz, položil ho na chvíli na zem. Pak Douglase vmanévroval na přední sedadlo a pevně ho připoutal. Douglasovi padala hlava na prsa, ale stále byl při vědomí.

„Sedí se vám dobře?“

„Je mi fajn,“ zahučel Douglas.

Dunbar nastartoval. Chvíli zvažoval možnost, že by to vzal přes pole, aby se nestřeli s policií, která už je možná na cestě do Vane Farm, ale pak si pomyslel, že by Douglas to drncání těžko snášel. Musí to risknout po silnici.

Když míjeli vjezd do farmy, ohlédl se doprava. Vrátnice byla stále prázdná. Otočil se na Douglase a zeptal se, jestli omnopon ještě působí.

„Pořád se vznáším,“ řekl Douglas, který byl viditelně dosud v šoku.

Když dojeli na dvůr nádraží, zaparkoval Dunbar landrover vedle svého auta a přenesl Douglase do něj. Dokud ho měl ještě venku, využil příležitosti a trochu mu uvolnil obvaz utažený kolem paže.

Nechtěl, aby vznikly problémy z nedostatečného překrvení.

„Váš vůz tu musíme nechat," řekl. „Svůj tu nechat nemůžu, kdyby ho tu vystopovali, spojili by si mne s Vane Farm. Landrover vzbudí menší podezření."

„Řeknu kamarádovi, aby mi ho tu vyzved," řekl Douglas.

„Čím dřív vás dostaneme do nemocnice, tím líp," řekl Dunbar.

„Do špitálu ne," zachraplal Douglas.

„Potřebujete pořádné ošetřit. Ta rána je ošklivá."

„Nechci do špitálu," opakoval Douglas. „Tam se mě budou na kdeco vyptávat a já chci ještě někdy dělat. Práci potřebuju. Nemám jinou možnost, člověče."

„Když vám to pořádně neošetří, nebudete už třeba pracovat vůbec. Můžete o tu ruku přijít."

„Fakt je to tak zlý?"

„Fakt," ujistil ho Dunbar.

„Copak jste doktor?" zeptal se Douglas a očekával negativní odpověď.

„Jo, jsem."

Douglas zavrtěl hlavou, jako by mu nevěřil. „Tak proč ksakru... Tak mi to dejte do pořádku sám," vyhrkl.

„A jak? Heverem a montpákama? Vy potřebujete do nemocnice."

Douglas těžce povzdechl. „Zavezte mě zpátky k Jeřábovi," řekl.

„Tam mají má dávno zavřeno."

„Já bydlím v patře nad hospodou. Odtamtud si můžu zavolat někoho na pomoc. Někoho, kdo už takový věci dělal."

„Jo, myslíte nějakého vyhozeného starého ožralu, co za pár piv šije hlavy chlapům, které hledá policie?"

„Něco takového. Ale do špitálu nejdu."

„Tak spolu uděláme dohodu," navrhl Dunbar. „Pojedeme k vám domů, ale já k vám zavolám někoho od nás. Řeknu jim, že je životně důležité, aby při vašem ošetření zachovali naprostou diskrétnost."

„Myslíte, že vám na to skočí?"

„Asi skočí, ale nemocnici to stejně asi nenahradí."

„Nemocnici nechci."

Právě vjížděli do zastavěné části města, když v protisměru vyrazily dva policejní vozy. Dunbar pocítil úlevu, nejen proto, že je

minuly bez povšimnutí, ulevilo se mu, protože aspoň jeden ze strážných už se musel vzpamatovat.

Do Salamander Street dorazili bez komplikací a Dunbar zaparkoval před hospodou. Našel ji jen s obtížemi, protože z oken už nepronikalo ven žádné světlo. Nenápadné průčelí hospody tak dokonale zapadalo do tmavé fronty neobydlených domů. Douglas sám mu nemohl nijak příliš pomoci. Analgetika pomalu přestávala působit a jediné, nač se dokázal soustředit, byla narůstající bolest. Seděl s hlavou zvrácenou dozadu a oči měl zavřené.

„Já si přece jen myslím ," začal Dunbar.

„Ne!" zavrčel Douglas.

Dunbar pokrčil rameny. „Jak se dostaneme dovnitř?" zeptal se.

„Dveře... vlevo. Klíče... v batohu, v kapse na boku."

Dunbar našel klíče, vystoupil a šel otevřít těžké dveře nalevo od hospody. Vrátil se k vozu, vysadil Douglase ven a pomáhal mu přes chodník do dlouhé tmavé vstupní haly. Ze tmy se proti nim ozývalo spěšné ťapkání.

„Který byt?"

„První patro... první dveře. Nikdo jinej tu nebydlí."

Dunbar se s ním vlekl po točitých kamenných schodech a hledal si cestu po hmatu. Na úzkém schodišti to šlo špatně a ještě k tomu byly schody uprostřed značně vyšlapané. Oddechl si, když se konečně dovlekli nahoru na odpočívadlo. Neustále Douglase podpíral, zatímco si po stěně nahmatával cestu k prvním dveřím, pak už našel zámek a na druhý pokus ho odemkl. Rozsvítil světlo v předsíni a pomohl Douglasovi, který už napolo upadl do mdlob, do pokoje. Tam se Douglas téměř bezvládně zhroutil na gauč.

„Kde je telefon?" zeptal se Dunbar, ale ani nečekal na odpověď. Našel ho na stolečku poblíž plynových kamen. Nejdřív zatáhl záclony a pak zapálil oheň. Douglas se příšerně třásl, částečně chladem a částečně z přetrvávajícího šoku.

Dunbar zavolal Sci-Med a sdělil službukonajícímu důstojníkovi, že nutné potřebuje okamžitou lékařskou pomoc pro raněného muže. „Jde o mnohočetná poranění horní částí paže, způsobená pokusným primátem z laboratoře," informoval ho. „Včetně pokousání. Není známo, jestli se u zvířete nevyskytla nějaká choroba, ale rozhodně to nelze vyloučit. Ztráta krve je značná."

Dunbara napadlo, že Douglas jako bývalý námořník bude třeba znát svou krevní skupinu. Zeptal se ho a odpověď nadiktoval do telefonu. „Pacient je A-pozitivní.“ Doplnil podrobnosti o tom, kde se nacházejí, a zeptal se, jak rychle se dá pomoc očekávat.

„To vám nemůžu říct. Budem se snažit udělat maximum.“

Když Dunbar položil telefon, sňal Douglasovi kompresní obinadlo, ruku mu rozvázal a podíval se na ránu. „Budu vám muset tu ruku trochu očistit,“ řekl. „Máte tady nějakou whisky?“

„Doufám, že mi ji na to nebudete lít?“ protestoval Douglas.

„Ne, to mě ani nenapadne. Nejsme ve filmu s Johnem Waynem. Tu whisky budete pít vy, protože to bude bolet jako čert.“ Znovu přiložil obvaz, nalil alkohol do sklenice a začal se v koupelně shánět po něčem, co by se dalo použít. Když se vrátil do pokoje, podal Douglasovi do poloviny naplněnou sklenici. Pak znovu obinadlo uvolnil a nahradil stisk přitlačením prstu. Mezitím obhlížel ránu a lehce se dotýkal potrhaného svalstva vatou s dezinfekcí.

Douglas se zhluboka napil whisky a přiškrceně se zeptal: „Tak co vy na to?“

„Těžko říct.“

Douglas při té hrozné vzpomínce zvrátil hlavu. „Kristepane,“ zvolal. „Že prej prasata! Čekal jsem prasata!“

„Mrzí mě to. Tohle jsem nevěděl,“ omlouval se Dunbar provinile.

„To není vaše chyba,“ řekl Douglas. „Vám musím bejt vděčnej. Zachránil jste mi tam život. Ta opičí kurva by mě snad roztrhala na krychličky jako panáka z lega. Všiml jste si, že byla březí?“

„Všiml,“ přisvědčil Dunbar. „To byly všechny.“

Čas ubíhal. Douglas upadl do stavu, který kolísal kdesi mezi spánkem a bezvědomím. Záškuby a občasné zasténání svědčily o tom, že mu dobře není, ale od bolesti se mu přece jen trochu ulevilo díky kombinaci alkoholu a analgetik, která sice někdy končívá tragédií, ale občas, za okolností, jako byly tyto, je pravým požehnáním. Dunbar ho musel každých patnáct minut probouzet, aby mu uvolnil zaškrcený obvaz a podpořil krevní oběh. Uplynuly dvě hodiny, než uslyšel, jak do ulice vjíždí auto. Nato se ozvalo klepání na domovní dveře.

Stáli tam dva muži. V šedém přísvitu svítání si všiml, že na sobě

mají zdravotnické pláště s nápisem Bladen Clinic vlevo na prsou. Jeden nesl složená nosítka, druhý černý kufřík s lékařskými nástroji.

„Doktor Dunbar? Přijeli jsme pro vašeho pacienta."

Dunbar je zavedl nahoru ke gauči, kde ležel Douglas.

„Je natolik v pořádku, aby se s ním dalo hýbat?"

„Snad ano. Nemohl jsem s ním dělat nic jiného než zastavovat krvácení," řekl Dunbar. „Asi před čtyřmi hodinami dostal omnopon a pak slušnou dávku alkoholu na utišení bolesti. Možná byste do něj mohli dostat nějakou tekutinu, než s ním pohnete, a jestli s sebou máte čisté obvazy, tak bych mu je vyměnil."

Saniťáci nasadili Douglasovi kapačku s fyziologickým roztokem a Dunbar mu vyměnil obvazy.

„Kdo mu tohle proboha proved?" zeptal se jeden z mužů, když uviděl, v jakém stavu Douglasova ruka je.

„Opice."

„Kristepane!"

„Na klinice s ním počítají?"

Saniťák přikývl. „Připravujou operační sál. Chirurg už tam jede."

Přesunuli Douglase na nosítka, Dunbar nesl kapačku s roztokem, a tak se s velkými nesnázemi prodírali po točitých schodech. Douglas byl naštěstí při vědomí pouze napolo. Dunbar ho uchopil za zdravou ruku a stiskl mu ji.

„Zlom vaz, Jimmy," řekl, když se saniťáci chystali zavřít dveře ambulance. Dunbar se díval, jak její světla mizí v dálce, a pak se vrátil zamknout byt.

„To je nadělení," zašeptal, když zase vyšel ven. „Zatracené nadělení."

15

Když Dunbar dorazil zpátky k hotelu a zaparkoval, byl téměř u konce sil, jak duševně, tak fyzicky, ulízal si nicméně vlasy, uhladil oblečení a vzmužil se natolik, aby dokázal křepče přistoupit k pultu a požádat o klíč. Pak se honem otočil na podpatku a rázoval k výtahu. Nechtěl, aby měl recepční kdy příliš si ho prohlížet. Jakmile za sebou zavřel dveře pokoje, strhal ze sebe zablácené a zvlhlé šaty a nacpal je do pytle hotelové prádelny. Nato si vlezl pod sprchu a nechal horkou

vodu dobrých deset minut konejšit bolavé údy. Převlékl se do čistého a namíchal si velký gin s tonikem. Pak zavolal Lise. Bylo půl sedmé.

„Steve? Jsi v pořádku?“ zeptala se, když si všimla, jakým hlasem mluví.

„Všechno se to sepsulo,“ řekl Dunbar. „Já jsem v pořádku, ale Jimmy Douglas je těžce zraněný.“

„Chytili vás?“

„Ne, podařilo se nám zmizet. Dokonce jsem i dostal, co jsem chtěl, ale příšerně se to zmotalo. Vrátil jsem se před chvilkou. Ještě jsem neměl čas se na to podívat.“

„Co kdybys zajel ke mně? Udělala bych ti něco k snídani a ty bys mi o tom povyprávěl.“

Dunbar řekl, že tam bude za půl hodiny.

„Bože, to je snad zlý sen,“ vzdychla Lisa. „K čemu jsou mu proboha opice? Myslela jsem, že ty doby už jsou pryč.“

„Všechny ty opice byly březí, v pokročilém stadiu,“ podotkl Dunbar. „A taky měly všechny na břiše čerstvé jizvy po císařském řezu.“

„To nechápu. Jak můžou být pořád ještě březí, když jsou po císařském řezu?“

„Myslím, že je neřezali kvůli porodu. Ale aby je mohli operovat,“ soudil Dunbar.

„Chirurgie *in utero,*“ vykřikla Lisa s vytřeštěnýma očima. „Četla jsem o tom v *Nursing Standardu.* Říkají, že je to zásah, který má budoucnost, ale je to velice riskantní. Může se tím vyvolat předčasný porod a ztráta plodu. Jaký zájem může Ross na tomhle mít?“

„To nevím,“ přiznal Dunbar. „Ale musí to mít něco společného s tím, k čemu se chystá. Dal si zatraceně pozor, aby to všechno utajil.“

Pověděl jí o falešné zdi a jak Douglas přišel k úrazu, když se snažil najít vchod.

„Opravdu si myslíš, že o tu ruku přijde?“ zeptala se.

„Pochroumanou ji má hodně. Nemůže mít větší šance než padesát procent.“

„Chudák,“ politovala ho Lisa. „A celá ta šlamastyka okolo. Říkáš, že ti strážní byli taky zranění?“

„Musel jsem je klepnout, jinak bychom se odtamtud nedostali.“

„Takže tě viděli?“

„Měl jsem masku.“

„Možná to bude v ranních zprávách,“ řekla Lisa. Zapnula televizi a naladila ranní vysílání STV. Za deset minut měli vysílat třetí část regionálního zpravodajství.

„Včera v noci se do laboratoří glasgowského chirurga Jamese Rosse vloupali bojovníci za práva zvířat a napadli dva strážné. Na zdi nastříkali hesla a na místě činu zřejmě způsobili značné škody. Strážní byli dopraveni do nemocnice, ale její mluvčí později sdělil, že žádný z nich nebyl vážně zraněn.“

Dunbar si oddechl.

„Doktor Ross, se kterým jsme se telefonicky spojili, odsoudil vloupání jako svévolný vandalský čin. Sdělil nám, že výzkum, který na Vane Farm provádí, je životně důležitý pro jeho transplantační práci. Na tom, co ti lidé dělají, není nic dobrého; ohrožují tím životy nemocných dětí.“

„Jen do toho, uroňte ještě nějakou tu slzu,“ cedil Dunbar mezi zuby.

„Tak co tomu říkáš?“ zeptala se Lisa, když zprávy skončily.

„Vypadá to, že skočili na tu návnadu s ochránci zvířat,“ usoudil Dunbar.

„To je k nim ale trochu nespravedlivé,“ podotkla Lisa.

„Jen je tolik nelituj,“ řekl Dunbar. „Oni taky nehrajou zrovna fér.“

Lisa zvedla obočí, ale zeptala se jenom: „Ještě kávu?“

Dunbar jí nastavil šálek.

„Říkal jsi, že to, pro co jsi tam šel, jsi dostal,“ zajímala se Lisa.

„Podařilo se mi okopírovat diskety s Rossovými výzkumnými výsledky.“

„Důkazy, které potřebuješ,“ řekla Lisa.

„To teď právě musím zjistit,“ prohlásil Ross a trochu nejistě se zvedl od stolu. „Tak abych se do toho pustil.“

„Vždyť jsi strašně vyčerpaný,“ namítla Lisa. „Potřebuješ si trochu odpočinout. Nemůžeš hned zase jít.“

Dunbar se pokusil odporovat, ale Lisa byla neústupná. „Je vlastně ještě noc,“ řekla. „Tak se aspoň na dvě hodinky natáhni. Pak ti to půjde mnohem líp. Slibuju, že tě vzbudím.“

Dunbar chvíli váhal, ale pak si musel přiznat, že ho skutečně zmáhá únava. Usnul prakticky v okamžiku, kdy v Lisině posteli padl hlavou na polštář.

Vzbudila ho v deset.

„Než půjdu, měl bych ještě zjistit, jak to vypadá s Jimmym," řekl Dunbar, když se chystal k odchodu. „Bude jistější, když zavolám odsud."

„Samozřejmě," přikývla Lisa.

Dunbar zavolal Sci-Med. Nechtěl mluvit přímo s Macmillanem, ale ředitel se stejně ozval.

„Co se vlastně stalo, Dunbare?"

„Prostě smůla, nešťastná náhoda, s kterou se nedalo počítat."

„Může to mít nějaký vážný dopad?"

„Při troše štěstí snad ani ne," odpověděl Dunbar. „Dnes ráno to v regionálních zprávách komentovala Skotská televize. Připsali to na vrub ochráncům zvířat."

„A získal jste, co jste chtěl?"

„Ano, ale ještě jsem to nestihl analyzovat."

„Dejte mi pak vědět."

„Ano, pane. Vlastně volám, hlavně abych se zeptal, jak to vypadá s tím chlapíkem, kterého jste mi poslali, s Jamesem Douglasem."

„Počkejte moment. Přepojím vás."

„Dispečink."

„Tady Steven Dunbar. Chtěl bych vědět, jak to vypadá s Jamesem Douglasem. Byl včera v noci při práci se mnou zraněn."

„Právě jsem četl zprávu noční služby. Ambulance uprostřed noci, neodkladná operace, chirurgové vytažení rovnou z postelí. Bůhvíjak tohle všechno odůvodním v papírech."

„Ale jak je na tom Jimmy?" vyštěkl Dunbar. Bylo znát, že mu dochází trpělivost.

„Tak moment... je tu zpráva z kliniky Bladen v Glasgowě, devět nula nula. Pacient je po operaci, byla mu provedena chirurgická reparace řady šlach a poškozené tkáně na pravé ruce; stav uspokojivý. Je reálná naděje, že se uzdraví, ale bude to vyžadovat delší čas."

Dunbar zavřel oči. „Zaplať pánbůh," zašeptal.

„Váš kamarád?“ zeptal se službukonající úředník.

„Dělali jsme spolu. Došlo k nehodě.“

„To se stává.“

„Tak co je nového?“ dotazovala se Lisa, která slyšela, že Dunbar položil telefon, a vrátila se do pokoje.

„Jimmy snad bude v pořádku.“

„To se ti asi ulevilo.“

„To bych řekl. Měl jsem pocit, že za to můžu já.“

„Podle toho, cos mi vykládal, to byla prostě nešťastná náhoda.“

„Sama víš, že ani jeden z nás takovéhle vysvětlení zrovna v lásce nemá,“ upozornil ji Dunbar a zlehka ji políbil na čelo.

„Zavoláš mi?“

„Ovšem.“

Kate klečela u sporáku a drhla drátěnkou troubu. Tuhle práci normálně nenáviděla, ale dnes si při ní dokonce zpívala. Amandě se teď vedlo tak dobře a všechno jako by se rozzářilo. Zase stálo za to žít. Sandymu se o tom nezmínila, aby nepokoušela osud, ale měla takové tušení, že se brzy začne uvažovat o tom, že by jim Amandu pustili domů a převedli ji na domácí dialýzu. Přemluvila Sandyho, aby šel o víkendu s kamarády na túru do kopců. To byla věc, kterou měl rád a ke které se od začátku Amandiny nemoci nedostal. Domek pro panenky už má skoro hotový i se světly v každém pokojíčku; prospěje mu, když vypadne a chvilku bude dělat něco podle své chuti.

Kate měla hlavu z poloviny uvnitř v troubě a začala si bujaře, i když maličko falešně, prozpěvovat refrén z „Všude kolem nás je láska“. Najednou však zmlkla. Ne, nezdálo se jí to; zvonil telefon.

„Paní Chapmanová? Tady je doktor Hatfull z Médic Ecosse. Mám pro vás příznivou novinu. Dostali jsme zprávu, že pro Amandu bude pravděpodobně v nejbližší době k dispozici ledvina.“

Kate na okamžik ztratila řeč.

„Paní Chapmanová? Jste tam?“

„Promiňte. Ovšemže jsem tady. To je prostě ta nejbáječnější novina. Odpusťte, mám dojem, že...“ Kate hledala kapesník. „Ach bože, asi si myslíte, že jsem bláznivá hysterická ženská.“

„Vůbec ne. My jsme z toho tady také všichni celí pryč.“

Kate se přinutila trochu se uklidnit. Zhluboka se nadýchla a zeptala se: „Můžete mi říct, kdy to bude, pane doktore?“

„Myslím, že už někdy v příštích dnech.“

„Tak brzy?“

„Jak jsem vyrozuměl, konstatovali už u dárce, který připadá v úvahu, mozkovou smrt, ale životní funkce udržují pomocí přístrojů. Souhlas k odebrání orgánu už dostali, teď už je tedy třeba splnit pouze nějaké formality. Dárce také není v britské nemocnici, takže se musí zařídit transport. Víc vám toho bohužel neřeknu, tohle je vše, co vím.“

„Nic víc už radši ani vědět nechci,“ řekla Kate.

„Jistě. Co kdybyste nám zavolala ještě později? To už vám možná budeme s to říct, kdy by to mohlo proběhnout.“

Kate položila sluchátko. Ruce se jí třásly a tep jí uháněl jako splašený. Nevěděla, co dřív. Sandy! Musí to říct Sandymu! Nejistými prsty vyťukala číslo místní nemocnice. „Dejte mi, prosím, laboratoř.“

„Přepojím vás.“

„Laboratoř.“

„Sandy, to jsem já. Pro Amandu bude k mání ledvina, už v nejbližších dnech!“

„Kecáš!“

„Ne, je to tak. Právě mi volal doktor Hatfull. Našli dárce a už mají i svolení. Přijde odněkud ze zahraničí, takže se musí zařídit převoz, ale všechno prý je na dobré cestě. Přece jen se to povedlo!“

„No, to je úplná báseň! Ani tomu nemůžu uvěřit! Myslel jsem, že budeme muset čekat bůhvíjak dlouho.“

„Já taky. Doufala jsem, že nám ji v nejlepším případě dovolí léčit doma, ale tohle je ještě o moc lepší.“

„Já tomu pořád ještě nemůžu uvěřit,“ koktal Sandy. „To je taková senzace, že...“ Nemohl najít slova.

Zaslechla, jak vzlyká. „Já vím,“ řekla s pochopením. „Já se cítím zrovna tak.“

Troubu Kate dočista pustila z hlavy. Chtělo se jí vykřičet tu novinu úplně každému. Zavolala svým rodičům i Sandyho rodičům, pak přes sebe hodila kabát a utíkala do školy za Isou Jenkinsovou. U vchodu narazila na školníka.

„Zdravím vás, paní Chapmanová,“ řekl. „Tak se k nám zase

vracíte?“

„Už brzy, Joe, už brzy,“ odpověděla Kate a pospíchala po chodbě k Isině třídě.

Isa právě učila, ale když na ni Kate okénkem ve dveřích zamávala, usmála se a vyšla ven.

„Amanda dostane transplantát,“ vyrazila ze sebe Kate a oči jí zářily vzrušením.

„Ach bože, to ti ze srdce přeju,“ řekla Isa a roztáhla náruč, aby ji objala.

„Ještě tomu nemůžu uvěřit,“ svěřila se jí Kate. „Je to vyslyšená modlitba, splněný sen.“

„Dneska jsou transplantace ledvin rutinní záležitost,“ ubezpečovala ji Isa. „Ani se nenadějem a bude zase ve škole a ty doufám také. Všem se nám po tobě stýská.“

„Už se nemůžu dočkat,“ odpověděla Kate. „Tolik si přeju, aby všechno bylo zas jako dřív, než tahle ohavnost začala.“

„Určitě bude,“ ujistila ji Isa. „A teď abych se zase vrátila k zeměpisu Amazonské delty a ty máš určitě před sebou taky spoustu zařizování.“

„Ani nevím, kde mám začít,“ zasmála se Kate. „Ale musela jsem ti to prostě říct a poděkovat ti, jak jsi mi celou tu dobu držela palce.“

„To nemusíš,“ řekla Isa. „Budu se modlit, aby všechno dobře dopadlo.“

Když přišla domů, rozhodla se Kate, že tu novinu zavolá do Dětské nemocnice Clivu Turnerovi.

„To je tedy obrovské štěstí,“ zaradoval se. „Úplná nádhera. Všem vám to ze srdce přeju. Nemuseli jste skoro vůbec čekat.“

„Taky tomu nemůžu uvěřit,“ přiznala se Kate. „Ale hlavně vám musíme poděkovat za ten nápad s přeložením. Úplně se třesu, když si pomyslím, co by se bylo stalo, kdyby k tomu nedošlo.“

Turner chtěl nejdřív podotknout, že by se časem možná bylo podařilo Amandu stabilizovat i u nich v Dětské nemocnici, ale pak si to rozmyslel. Viděl, jak je Kate nadšená a rozčilená, a věděl, že tím jeho nemocnici urazit nechtěla. Poznamenal jen: „Přeju jí hodně štěstí, Kate, i když to patrně nebude potřebovat.“

Z nevyspalosti se Dunbar málem dopustil vážné chyby. Chtěl se

do analýzy Rossových výsledků pustit co nejdřív, a tak honem založil první disketu do počítače v kanceláři. V poslední chvíli mu bleskl hlavou monitorovací kabel. Honem stiskl tlačítko a chytil vyhozenou disketu do nastavené dlaně. Ve spáncích mu začala bušit krev. Neukázala se disketa, ještě než ji stihl vytáhnout, na monitoru? Sám nezahlédl, že by se její ikona v koutě obrazovky byla objevila, jenže v tu chvíli se nedíval pozorně.

Strach ho teď dočista probudil. Musí jednat rychle. Vytáhl notebook a založil disketu do něj. Potřeboval vědět její přesný název. Disketa byla označená prostě „Experimentální výsledky I“. To bylo ještě štěstí. Vytáhl ji, zasunul do mechaniky prázdný disk a označil ho týmž názvem. Nebyl důvod, proč by nemohl mít svou vlastní disketu s tímto názvem. Nechají pak ležet na stole, pro případ, že by někdo ten Rossův název v okamžiku, kdy pravou disketu zakládal, zaregistroval. Na prázdný disk rychle překopíroval pár účetních dat a pak, spokojen, že za sebou zametl stopy, jak nejlépe dovedl, si do notebooku vsunul Rossovu disketu a začal se prokousávat jejími údaji.

Rossovy experimentální záznamy byly, jak to odpovídalo jeho povaze, neobyčejně pečlivé. Každému, kdo měl lékařské vzdělání, byly naprosto srozumitelné. Dunbar našel přesně to, co chtěl vědět, a velice rychle. Tohle byla ta lepší stránka věci. Ze závěrečného zhodnocení vyplývalo, že ve snaze změnit u pokusných prasat genetický typ tak, aby obsahoval prvky lidského imunitního systému, udělal Ross se svými kolegy značný pokrok. Horší už ovšem bylo zjištění, že k tomu, aby dokázali prasečí orgány lidským subjektům úspěšně transplantovat, měli ještě hodně daleko.

Záznamy dokazovaly, že imunologické problémy byly kamenem úrazu už od samého začátku výzkumu. Ross a jeho spolupracovníci se u transgenových prasat museli potýkat s takovou nestabilitou genetické skladby, že to veškerý postup prakticky zabrzdilo, a uspokojivé řešení se tudíž v dohledné době nedalo vůbec očekávat. Dokonce se ještě nedostali ani k tomu, jak odstranit potíže spojené s možným transferem virů z prasat na lidi, což byla vada, která byla v současné době největší překážkou, jež bránila v udělení vládní licence.

Pro Dunbara to znamenalo jediné: jeho nedávné pochybnosti

nebyly neopodstatněné. Celou tu dobu je na špatné stopě. Při tom, jak věci vypadaly, by Rosse ani ve snu nenapadlo se o transplantaci orgánu z prasete na člověka pokoušet.

Dunbar zavolal Lise, aby měl jistotu, že je ještě doma, a jel jí ty špatné zprávy sdělit osobně. „Žádný průlom ve výzkumu se nekonal," oznámil jí stísněně. „Od toho, aby byl s to nějaký zvířecí orgán s úspěchem transplantovat, je Ross ještě nahony daleko. Nemělo by to cenu ani zkoušet. Mýlili jsme se."

„Ale ty děti přesto zemřely," řekla Lisa. „A já jsem si i tak pořád jistá, že jim dali nekompatibilní orgány."

Dunbar přikývl.

„A ty jsi na vlastní oči viděl, jak v nemocnici odebírají orgány praseti."

„Není sporu, že Ross za něčím jde," souhlasil Dunbar. „Ale není to tak jednoduché, jak jsme si představovali. Na to je Ross až moc chytrý. Zkusil jsem si sepsat všechno zvláštní, co jsem na Médic Ecosse zatím viděl, abych zjistil, jestli mi do té skládačky nezapadne pár dalších kousků, ale zatím bez úspěchu."

„Co to bylo za věci?" zeptala se.

Dunbar pokrčil rameny. „Takové maličkosti. Momentálně tam mají dítě, nějakou Amandu Chapmanovou. Čeká na transplantaci ledviny. V Médic Ecosse jí provedli stemální punkci, kterou vůbec nepotřebovala všechny její krevní údaje už zjištěny byly. Zdá se, že o tom věděl každý, až na lidi, kteří jí ten zákrok přímo prováděli."

„Stemální punkci?" vykřikla Lisa, jako kdyby jí to něco připomnělo.

Dunbara zamrazilo v zátylku. „Ano. Proč?"

„Amy jí dělali taky," řekla Lisa.

„Amy Teasdaleové taky udělali punkci, kterou nepotřebovala?"

„Pamatuju se, že někdo z lékařského personálu konstatoval, že to nebylo nutné, ale že doktor Ross trval na tom, aby se udělala."

„Pověz mi o tom něco bližšího," žádal ji Dunbar. „Potřeboval bych vědět úplně všechno, co se s Amy dělo."

„Většinu toho víš. Byl to těžký případ. Byla nemocná téměř od narození a přijetí do Médic Ecosse považovali lékaři za poslední naději."

„Takže nikoho tak moc nepřekvapilo, když umřela," poznamenal

zamyšleně Dunbar.

„Když to tak říkáš, myslím, že ne," souhlasila Lisa. „Lidi spíš překvapilo, že ji vůbec přijali v době, kdy to s nemocnicí po finanční stránce nevypadalo nijak valně. Amy stejně všichni pokládali za ztracený případ."

„Zrovna jako Amandu."

Lisa se na něj tázavě zahleděla, ale on to dál nerozváděl. Namísto toho řekl: „A pak jsi ty začala trhat partu a tvrdit, že Amy zemřela, protože dostala nevhodný orgán?"

„Asi ano. Víš, ona byla ztracený případ jenom potud, pokud by se pro ni nenašla vhodná ledvina; jenže oni jí ji po pár týdnech, co v Médic Ecosse ležela, sehnali. Podle všeho mohla být po transplantaci naprosto v pořádku."

„A tou dobou byla v nemocnici i jedna z těch pacientek Omega, je to tak?" zeptal se Dunbar, stále ponořený do úvah.

„Ano. Jak to víš?"

„Srovnal jsem si data, kdy se přijímali pacienti k bezplatným transplantacím, s údaji o pobytu pacientů Omega."

„Proč to?"

„Původně jsem si myslel, že by nemocnice ty nákladné, ale neplacené transplantace mohla hradit ze zisku od pacientů Omega."

„A co si myslíš teď?"

„Je toho víc. Rád bych věděl, jestli ani Kenneth Lineham za transplantaci neplatil."

„Nemůžeš to zjistit?"

„V seznamu neplatících pacientů se jména neuvádějí. Ale možná bych -" Zarazil se uprostřed věty.

„Co bys?"

„Teď jsem si na něco vzpomněl," řekl Dunbar vzrušeně. „Sheila si na jednom místě v deníku napsala, jak ji znechutilo, že se pacientce Omega věnuje o tolik víc pozornosti než jejímu pacientovi. To znamená, že v tu dobu tam Omega pacientka *byla.* Tím prvním neplatícím pacientem na transplantaci musel být Kenneth Lineham, Amy byla druhá a třetí je teď Amanda Chapmanová. Všechno zdánlivě beznadějné případy, přijaté do Médic Ecosse z charitativních důvodů, a vždycky v tutéž dobu, co je ve špitále nějaká pacientka Omega."

„Ale to by tedy znamenalo -“

„Že Amanda Chapmanová je v náramném nebezpečí,“ přerušil ji Dunbar. „Jako ti předešlí.“

„Co chceš udělat?“

„Pouhé podezření nestačí,“ řekl Dunbar a vzteky svraštil čelo. „Potřebujeme pořádný důkaz, a ten nemáme. Dokonce ani to nejmenší tušení, k čemu se to vlastně chystají.“

Lisa se vyděsila. „Nemůžeme jen tak nic nedělat,“ řekla.

„Promluvím s Clivem Turnerem. Možná ho něco napadne.“

Lisa přikývla.

Dunbar zavolal Turnerovi do Dětské nemocnice. „Omlouvám se, že jsem se neozval dřív,“ začal. „Pravda je taková, že se mi zkrátka nepodařilo diskrétně zjistit, proč Amandě Chapmanové dělali tu zbytečnou punkci.“

„Jak to vypadá, teď už si s tím nikdo těžkou hlavu dělat nebude, i kdyby tehdy k nějakému omylu došlo,“ řekl Turner.

„Nějaká změna?“

„Pro Amandu se našla ledvina. Neslyšel jste o tom?“

„Ne, neslyšel,“ řekl Dunbar váhavě. „To je dobrá zpráva.“ Vyřkl ta slova, ale pojednou měl pocit, že má hlavu plnou střepů. Tak ono už to zase začíná. S Amandou se to začíná odvíjet úplně stejně jako s těmi dvěma. Čeká ji smrt. Transplantát se jí odhojí.

„Je to skutečně fantastická náhoda,“ pokračoval Turner. „Ta malá slečna má opravdu štěstí.“

„Clive, mohl bych za vámi přijet? Potřeboval bych s vámi nutně mluvit.“

„No... ano, proč ne. Děje se snad něco?“

„Nejsem si úplně jistý. Co hned teď?“

„Jestli chcete.“

„Za čtvrt hodiny jsem u vás.“

Turnera zastihl na služebním pokoji. Hovořil s nějakým kolegou.

„Clive? Já jsem Steven Dunbar.“

Turner přerušil rozhovor a podal mu ruku. „Můžeme si jít popovídat vedle.“ Zavedl Dunbara do malé, skromně zařízené místnosti a nabídl inu kávu z konvice, která stála na elektrickém vařiči. Kromě vařiče byl v místnosti ještě počítačový terminál, umakartový stolek a dvě tvrdé židle, jinak nic. Cosi to vypovídalo o

prioritách moderní doby.

„Díky. Černou a hořkou.“

Turner podal Dunbarovi šálek a posadil se proti němu. „Když jste mi volal, měl jsem dojem, že vás něco trápí.“

Dunbar přikývl. „Vlastně ani pořádně nevím, kde začít. Vím, že vám to bude znít hloupě, ale v Médic Ecosse se děje cosi nekalého a já se bojím, že do toho Amanda Chapmanová spadne.“

„Pokračujte.“ Turner se tvářil vážně.

Dunbar Turnerovi vyložil, čím opravdu je a proč ho do Médic Ecosse vyslali.

„Takže vy se domníváte, že Amanda je ve stejném nebezpečí jako ti dva předešlí?“ zeptal se Turner.

„Ano. Nevím přesně proč, ale něco mi říká, že je vážně ohrožená.“

Turner si zmateně mnul ruce a snažil se něco říct, ale nemohl najít slova.

„Mrzí mě, že jsem to na vás takhle vysypal, ale potřebuju, abyste mi pomohl. Jste odborník na transplantace,“ řekl Dunbar.

„Musíme brát v úvahu spoustu věcí,“ uvažoval Turner. „James Ross má mezinárodní reputaci. Těžko se dá uvěřit, že se zapletl v něčem podezřelém. Na druhou stranu, jestli je to, co říkáte, pravda... Co vlastně ode mne potřebujete?“

„Rád bych měl možnost obrátit se na vás, kdykoli to bude ne zbytné. Taky mě zajímá, zda byste nepřišel na něco, na cokoli, čím by se dalo vysvětlit, proč ty děti musely zemřít.“

„Říkáte, že oba ti předešlí pacienti dostali při transplantaci údajně kompatibilní orgán, a přece došlo k bouřlivému odhojení? To by bylo samo o sobě zvláštní.“

„Počítač říká totéž,“ odpověděl Dunbar. „Zjišťoval jsem si to. Ti dva byli v celé zemi jediní, kteří zemřeli, přestože měli takhle vysokou kompatibilitu.“

Turner přikývl. „Říkáte, že Ross experimentuje se zvířecími orgány, ale zároveň nepředpokládáte, že by riskoval a zkoušel je na pacientech?“

„Viděl jsem jeho výsledky. Podle toho, kam se s výzkumem zatím dostali, ještě žádnou naději na úspěch s prasečími orgány nemají. Ani by nemělo cenu se o to pokoušet.“

„A co chyba při stanovení hodnot kompatibility u dárcovského orgánu?“ nadhodil Turner.

„U Amy Teasdaleové se ty údaje ověřovaly z obou stran,“ řekl Dunbar.

Turner se zašklebil. „Souhlasily?“

„Plus minut pět procent.“

„Třeba bychom mohli něco zjistit o ledvině, kterou chystají pro Amandu?“

„Prima nápad,“ souhlasil Dunbar.

Turner si sedl k terminálu v rohu místnosti a vyžádal si přístup k databázi dárců. Zatímco přístroj jeho požadavek zpracovával, náhle zaklel, jako kdyby si na něco vzpomněl, a odešel do vedlejší místnosti. Vrátil se a nesl Amandiny staré záznamy. „Máme štěstí,“ prohlásil. „Měl jsem obavy, že už to odnesli dolů do kartotéky. Potřebuju se podívat, jaký má tkáňový typ.“

Chvíli přemýšlel a pak řekl: „Ptát se na vhodnou ledvinu, když už ji Amandě přidělili, nemá cenu, ale mohli bychom se dotázat, jestli jsou k dispozici játra.“ Zadal požadavek a zároveň i Amandin tkáňový typ.

Trvalo asi třicet sekund, než se na obrazovce objevila informace. „Tady to máme,“ řekl Turner tiše. „To je náš dárce. Homologie na osmdesát čtyři procenta. Prvotřídní shoda. Amanda by neměla mít absolutně žádné problémy. Všechno jasné a poctivé.“

Dunbar zíral na obrazovku bez nadšení. „Měl byste ta játra asi odmítnout,“ řekl. „Drží je tam pro vás.“

Turner už chtěl objednávku zrušit, ale Dunbar ho náhle chytil za ruku. „Než to zrušíte, mohl byste ještě zjistit, odkud ty orgány jsou?“

„Samozřejmě.“

Turner zadal požadavek, stále ještě pod záminkou, že se zajímá o játra s Amandiným tkáňovým typem. „Tady to máme,“ řekl, když na obrazovce naskočily další údaje. „Orgán je k dispozici prostřednictvím Kohlovy kliniky.“

„Kde to je?“ zeptal se Dunbar.

„V Ženevě.“

„Prokristapána,“ zamumlal Dunbar.

„Co se děje?“

„Ross má s Ženevou spojení, nějaké konzultace či co.“

„Švýcarsko je plné soukromých klinik," namítl Turner. „Nemyslím, že byste z toho měl vyvozovat něco podezřelého."

Dunbar zvedl ruce v obranném gestu. „Já vím, já vím," řekl. „Já jen, že ať se podívám, kam chci, odevšad na mě civí tyhle drobné nápovědi. Jenže mi to pořád nepasuje, nemůžu to složit dohromady."

Turner na něj chvíli mlčky hleděl, pak poznamenal: „Držím vám palce. Cítím se za Amandu tak trochu zodpovědný; s tím konziliárním převodem jsem přišel já."

„A já proti tomu nic neměl," řekl s trpkým úsměvem Dunbar. „Takže mám taky svůj díl viny. Říkal jste, že orgán je k dispozici prostřednictvím Kohlovy kliniky'. Co to konkrétně znamená?"

„Přesně to nevím," přiznal Turner. „Ale asi tím chtějí říct, že pacient sice přímo u nich neleží, ale že to ta klinika celé zařizuje."

„Aha," řekl zamyšleně Dunbar. Cítil, že Turner mu neříká všechno, co ví. „Že to celé zařizuje?" opáčil.

„No dobrá, jisté podezření mám," připustil Turner. „Existuje něco jako černý trh s lidskými orgány, stejně jako je černý trh se vším ostatním, po čem je velká poptávka. Mám takový dojem, že tahle Kohlova klinika by v tom mohla fungovat jen jako jakási zástěrka."

„O zdravých lidech, co prodají ledvinu, aby se dostali k nějakým penězům, už jsem slyšel, jenže to bylo v Indii nebo v podobných končinách," řekl Dunbar. „Netušil jsem, že se to takhle rozmohlo."

„Dělá se to pořád. Dokonce jsem zaslechl, že už existuje tkáňový registr lidí, co jsou ochotní to udělat, takže je v případě, že přijde požadavek, stačí jen zavolat."

„Panebože, co se to s tím světem děje," vzdychl Dunbar.

„Jsou to jenom dohady," zdůrazňoval Turner. „A potom, tyhle orgány nejsou nic levného. A zrovna v Amandině případě by Médic Ecosse byla jen sotva ochotná takhle horentní sumu zaplatit. Nedávalo by to smysl."

„Ne, nedávalo. Jenže v tomhle případu nedává smysl zhola nic."

„Je mi líto, moc jsem vám asi nepomohl."

„Dodal jste mi pár námětů k přemýšlení."

„Vy z téhle transplantace máte doopravdy strach, viďte?" zeptal se Turner.

„Mám z ní zatraceně špatný pocit. Jenže se podívejte, jak to

vypadá navenek Amanda je ve špičkové nemocnici, v péči světově proslulého chirurga, a má dostat ledvinu se čtyřiaosmdesátiprocentní kompatibilitou. Co s tímhle můžu dělat?“

„Nic moc,“ souhlasil Turner.

„Mimochodem, Amy Teasdaleové dělali tu kostní punkci rovněž. A o žádný omyl tehdy nešlo. Ross věděl, že už to měla jednou za sebou.“

„Tak to zřejmě potřeboval její kmenové buňky,“ usoudil Turner. „Ale k čemu? Možná k té své imunopreparační práci.“ Pokrčil rameny a zeptal se: „Potřebujete ode mne ještě něco?“

„Jen abyste byl k dosažení,“ řekl Dunbar. „Ale co po vás budu chtít a proč, to vám říct nedokážu.“

„Dám vám své číslo domů i na mobilní telefon.“

Dunbar se vrátil do Médic Ecosse. Myslel, že mu bude po rozhovoru s Turnerem líp, ale pokoj na duši ani zdaleka neměl. Když zaparkoval a obcházel nemocnici k hlavnímu vchodu, zastavil před budovou taxík. Vystoupili dva muži v elegantních oblecích. Napohled lékaři, z jakých vyzařuje aura úspěchu. Jeden z nich si nesl přepychový lékařský kufřík z krokodýlí kůže. Oba měli americký přízvuk.

Dunbar ze zvědavosti chvíli postával u recepce a předstíral, že něco hledá v aktovce.

„Čekají nás,“ ohlásil jeden z mužů, když došli k recepčnímu pultu.

„Ano, doktor Ross nás informoval,“ řekla recepční. Zazvonila na vrátného a přikázala mu: „Odveďte ty pány do křídla Omega, prosím.“

Dunbar počkal, až všichni tři zmizí, a pak přistoupil k recepční.

„Doktore Dunbare, co pro vás mohu udělat?“

„Ti dva pánové. Kdo to je?“

„To vám bohužel nepovím. Doktor Ross mi dal vědět jenom tolik, že někdy během odpoledne dorazí nějací dva páni lékaři. Podle řeči bych tipovala, že jsou to Američani.“

16

Dunbar seděl za psacím stolem a oddával se blahodárnému tichu. Pomalu a zhluboka se nadechoval v naději, že mu to pomůže jasně a racionálně myslet; zatím mu v tom bránilo narůstající zklamání. Co by rád udělal, to věděl přesně. Chtěl zabránit transplantační operaci Amandy Chapmanové, jenže jí zabránit nemohl. V tom tkvěla ona trpká mez, z níž měl tak nepříjemný pocit. Nemohl tomu zabránit, protože k tomu neměl jediný rozumný důvod. Kdyby se o to pokusil, hleděli by na něj úplně všichni jako na nějakého obtížného blázna nebo při nejlepším jako na člověka, kterému vytekly nervy, ale především by se na něj vrhli jako na šílence, který neváhá posílat nevinné lidi na smrt.

Nikdo by mu nedopřál sluchu a taky není divu. Nebylo tu nic průkazného, z čeho by se dalo vycházet. A právě proto by se všichni postavili proti němu, nemocnice, transplantační jednotka, Amandini rodiče, Sci-Med, prostě všichni. A i kdyby se mu nakrásně podařilo tu věc zarazit, stále hrozilo, že Amanda nakonec přece jen zemře, protože nedostane včas transplantát, který jak by jistě všichni nelenili zdůraznit už pro ni byl k dispozici. Hleděli by na něj jako na vraha, a to všechno jen proto, že měl jakési podezření, že se transplantace nějak zvrtne.

Věděl, že nebude-li mít v tom, co má Ross za lubem, zcela jasno do chvíle, kdy ze Ženevy dojde ledvina, musí se jakékoliv akce zdržet. Pokud by ovšem, jak předpokládal, došlo u Amandy k odhojení transplantátu, jako se to stalo u Amy Teasdaleové a Kennetha Linehama, byla by to zase jeho vina, protože se tomu nepokusil zabránit. Octl se mezi dvěma ohni. Běda ti, jestli něco uděláš, a běda ti, když neuděláš nic. Se zaklením vyskočil od stolu a začal rázovat po místností.

Znovu v duchu převracel všechny informace, které měl, a snažil se z nich sestavit souvislý obraz, ale stále mu nepasovaly dohromady. Buď jich má málo, nebo až příliš mnoho a všechny do skládanky nepatří.

Vyrušil ho klapot dieselového motoru. Před hlavním vchodem zastavil taxík a nechal běžet motor naprázdno. Dunbar se podíval dolů. Přijel další člověk s lékařským kufříkem. Kolem téhle

pacientky Omega je ale opravdu pěkné pozdvižení. Nebude trvat dlouho, uvažoval, a bude pěkné pozdvižení i okolo Amandy Chapmanové. Zachmuřil se a znovu se v duchu ptal: jaká je mezi nimi spojitost?

Amandu odvezli do křídla Omega, aby jí tam provedli zbytečnou punkci dřeně. Nedokázal si pro to vymyslet pražádný důvod, ale aspoň už věděl, že samotný test nebyl prostě jen nedopatřením a duplikací. Stejný zákrok přece provedli i Amy. A tehdy na tom trval sám Ross. Co to vlastně říkal Turner? Že asi potřeboval kmenové buňky pro svou imunopreparační práci.

Dunbarovi začalo náhle svítat. Ty testy se vůbec neprováděly v zájmu pacientů. Rossovi ani v nejmenším nešlo o to, aby je duplikoval. Kmenové buňky pacientů potřeboval pro jiný účel, než byl ten, který se jaksi sám nabízel - totiž, aby si ověřil jejich imunotyp. Vůbec se neopakovaly zbytečné testy. Nikdy na ně totiž nedošlo.

Vzrušením ho až zamrazilo. Konečně se někam pohnul. Imunopreparační práce? Kdy jen v poslední době na tenhle termín narazil? Použil ho Turner, ale on se s ním setkal ještě někde jinde. Kdyby si jen vzpomněl... Zazvonil telefon a myšlenky mu přetrhl. Zaklel a zvedl jej. Nebylo to nic důležitého.

Dunbar se znovu pokoušel soustředit, ale bezvýsledně. Ta chvíle už byla ta tam. Usoudil, že toho raději nechá a nebude ztrácet čas marným přemítáním. Připojil notebook k telefonní lince a zavolal Sci-Med. Žádal o nejnovější informace, které mají o Jamesi Rossovi.

Okamžitě zbystřil: přece jen se našlo cosi o Rossově spojení s Ženevou. Potíže, které původně měli, tkvěly v tom, že se jim nedařilo vystopovat v Ženevě jedinou nemocnici či kliniku Médic International. Důvod byl prostý. Nic takového neexistovalo, Médic International v Ženevě vůbec žádné zájmy neměla, Ross tam jezdil z úplně jiných důvodů. Vlastnil totiž v Ženevě dům, vilu nad jezerem. Před třemi roky za ni zaplatil dva miliony liber.

„Páni," zamumlal Dunbar. Tak nakonec jsou v tom přece jenom prachy. A velké prachy. Z osmdesáti tisíc ročně si člověk takovouhle vilu nekoupí. Všiml si, že text pokračuje, a posunul si na obrazovku další pasáž. Ross má podíl v jisté švýcarské náborové agentuře s názvem Roche Dubois. Specializuje se na nábor vysoce

kvalifikovaných odborníků pro soukromé kliniky po celé Evropě. Lékaři, ošetřovatelky, laboranti různých profesí, pokud byli dost dobří, tu mohli sehnat výnosná místa. Agentura je naprosto úctyhodná a má dobrou pověst. Specializuje se zejména na hledání míst pro americký ošetřovatelský a lékařský personál, který chce z nejrůznějších důvodů pracovat v Evropě, ale organizuje i výměnné pobyty pro občany evropských států.

Dunbar se v duchu ptal, zda to má nějaký význam pro věc, o kterou mu jde. Má Ross důvod vybírat si lékařský personál vlastnoručně a podle svého? Pomyslel na americké lékaře, které vedli do křídla Omega. Dá se vůbec všechno to utajování, strážci s kamennými tvářemi a podivní lékaři, kteří se tu potulují, připisovat jenom snaze o diskrétnost? Ne, v tom musí vězet něco víc.

Klíčem k celé té proklaté záležitosti jsou pacienti Omega, usoudil Dunbar. Není to tak, že se penězi, které se od nich vyberou, dotuje dobročinná léčba pacientů zdravotní péče. Právě naopak. Neplatících pacientů se nějak využívá ve prospěch pacientů Omega. Proto Ingrid předstírala, že nic neví, když se Dunbar vytasil s tím, že by bezplatné operace mohly s pacienty Omega finančně souviset. Když na tu souvislost přišel, zaskočilo ji to, jenže z jiných důvodů.

Ale ani tohle všechno mu pořád nebylo nic platné. Jedinou spojitost, o níž věděl, představovala punkce dřeně, kterou provedli Amandě Chapmanové v křídle Omega, a fakt, že i v době, kdy tu ležela Amy Teasdaleová a Kenneth Lineham, pobývali v nemocnici i pacienti Omega.

Co jsou k čertu zač, tihle pacienti Omega? říkal si vztekle. Kvůli čemu tady vlastně jsou? Narůstal v něm tísnivý pocit, že se mu krátí čas. Potřebuje informace, a potřebuje je rychle. Je na čase změnit taktiku. Už žádné přešlapování na místě. Rozvíří vodu tím, že začne klást přímé otázky. Amandinu operaci stopnout nemůže, ale určitě může vytvořit iluzi, že toho ví mnohem víc, než ve skutečností věděl. To může někoho ze zasvěcených lidí vyplašit; může je to vyplašit natolik, že tím dosáhne stejného cíle. Rozehrát takovou hru je ovšem riskantní. Nevědomost nikdy není výhoda.

Zvedl telefon a zavolal Ingrid. „Ingrid, mohla byste prosím na chviličku přijít?“

Ingrid se dostavila s úsměvem: „Máte pro mne něco?“

„Potřebuju vědět, kdo je ta nynější pacientka Omega. Chci znát její jméno a důvod, proč tu je. Také chci vědět, kde byla, než přišla sem, a kdo ji sem doporučil.“

Úsměv jí pohasl. „Nejsem si jistá, jestli vám právě tohle můžu obstarat,“ vykoktala. „Přísná důvěrnost, která se týká -“

Dunbar ji přerušil: „Tu informaci potřebuju. A potřebuju ji hned teď, buďte tak laskavá.“

Ingrid se snažila nabýt ztracené rovnováhy. „Opravdu to myslíte vážně?“ zeptala se opatrně. „Odpusťte mi, že to říkám, ale nezdá se mi, že by to nějak přímo souviselo s revizí účtů.“

Takovou námitku Dunbar očekával. „Právě naopak,“ řekl. „Mám důvod se domnívat, že se tu skutečné příjmy od pacientů Omega nevykazují.“

„Ale vždyť jste ta čísla viděl,“ namítla Ingrid zaraženě. „Zisk dosahoval mnoha tisíc liber.“

„Vykázaný zisk jsem samozřejmě viděl. Ale chtěl bych se sám přesvědčit, jak se k těm číslům dospělo. A z toho důvodu chci také vědět všechno o současné pacientce Omega, kdo to je, proč je tady, a potřebuju také, aby její zdravotní stav posoudil nějaký nezávislý zdroj, nejlépe nějaká nemocnice nebo klinika, která ji k vám poslala.“

„Aha,“ řekla Ingrid. „No, já opravdu pochybuji, že s tímhle budou pan Giordano a doktor Kinscherf souhlasit.“

„Když nebudou, podám u svých kolegů na ministerstvu oficiální stížnost, že se mi tu brání v plnění úkolu, a navrhnu, aby vyšetřování s okamžitou platností převzal Úřad pro potírání ekonomické kriminality.“

Ingrid se vyzývavě snažila hledět Dunbarovi upřeně do očí, ale po chvíli to vzdala. „Uvidím, co se v tom dá dělat,“ řekla tiše; zřejmě ji vyvedlo z míry, že se Dunbar projevil v podobě, v jaké ho dosud nepoznala.

Dveře za ní zapadly a Dunbar zůstal bez pohnutí sedět na židli. Přemítal, jestli se při té hře vytasil s dostatečnými trumfy. Vzdají to a řeknou mu, co chce vědět, anebo se budou snažit co nejdéle to protahovat? Musel přiznat, že druhá možnost by od nich byla chytřejší. Budou totiž napadnutelní jen po tu dobu, dokud pacientka Omega zůstane v nemocnici. Jakmile odejde, jsou v bezpečí.

Záhadná pacientka se ztratí v mlze utajení. Jediná naděje spočívala v tom, že jim Ingrid vyřídí, že onu vyhrůžku předat věc Úřadu pro ekonomickou kriminalitu hodlá splnit obratem ruky. Stále ještě se můžou domnívat, že jeho zájem je čistě finanční, a vsadit na to, že mu požadované informace poskytnou. Ostatně až dosud žádná čísla, která by se týkala současné pacientky Omega, nedostal. V tomto směru se neměli čeho obávat. Rozhodl se, že události trochu postrčí a využije toho, že mu monitorují počítač. Sedl k němu a začal formulovat dopis, v němž ministerstvo žádal, aby zvážilo možnost vyslat do nemocnice vyšetřovatele Úřadu, vzhledem k tomu, že mu byl odepřen přístup k údajům, které podle jeho názoru mohou utajovat podvod.

Ingrid se po necelé půlhodině vrátila se složkou v ruce. „Tady jsou údaje, které jste požadoval, doktore," řekla nevzrušeně. „Dostala jsem pokyn, abych vás upozornila, že mají přísně důvěrný charakter. Dejte mi prosím vědět, ihned jakmile si je prostudujete."

„Samozřejmě."

Když obálku otevřel a pustil se do čtení, zmocnilo se ho mrazivé vzrušení.

Pacientka je třiatřicetiletá žena ze Saudské Arábie, manželka šejka s rozsáhlými obchodními podíly v těžbě ropy a tomu odpovídajícím majetkem. Je již potřetí těhotná. Její první dvě děti se narodily mrtvé vinou vrozené srdeční vady. Šejk, který svou ženu zbožňuje, si přeje, aby její současné těhotenství bylo sledováno minutu po minutě. Nejdřív svěřil tento úkol klinice Mayo z Rochesteru ve státě Minnesota, ale tam již v časném stadiu pomocí nejmodernějších přístrojů pro sledování plodu zjistili, že plod trpí stejnou srdeční vadou jako ty předešlé. Žena pak z Mayo kliniky odešla a byla letecky přepravena přes Atlantik do Médic Ecosse. Bezprostředně po úspěšném porodu byla plánována korektivní operace.

Dunbar si poznamenal jméno ošetřujícího lékaře z kliniky Mayo, doktora Gordona Hasselhofa, a desky zavřel. Zřejmě tu tedy šlo o víc než jen o komplikovaný porod, ale co z toho může vyvodit on? Těžko si mohl představit, jak by mohla být Amanda Chapmanová zapojena do gynekologické péče o třiatřicetiletou ženu ze Středního východu. Zavolal Ingrid a sdělil jí, že už si údaje prostudoval. V

několika minutách je bez komentáře odnesla.

Jen jedna otázka vrtala Dunbarovi hlavou, i když to možná nebylo tak důležité. Proč byla ta žena dopravena právě do Médic Ecosse? Klinika Mayo byla přece jednou z nejvýznačnějších lékařských pracovišť na světě. Let přes Atlantik a převoz do úplně jiné cizí země a nemocnice nebyl pro pacientku právě nejklidnějším zážitkem. Co je k tomu přimělo? Došlo snad na klinice Mayo k nějakým neshodám o způsobu léčby? Byl v tom nějaký nepřiznaný problém?

O tom, že by kontaktoval nemocnici, odkud pacientka přišla, nebo jejího tamějšího lékaře, Dunbar zprvu neuvažoval. Chtěl jejich jména znát jen jako pojistku, aby ho Médic Ecosse neodbyla jen tak něčím, co se mu uvolí sdělit. Ale teď se rozhodl, že se o to bude trochu zajímat. Stále se topí jen v samé nevědomosti, tak si musí dát pozor, aby mu neunikl nějaký podstatný detail. Podíval se na hodinky. Vzhledem k časovému posunu bude teď v Minnesotě asi deset dopoledne. Požádal centrálu, aby ho spojila.

„Dobré ráno, zde je klinika Mayo. Co si račte přát?“ zeptal se ženský hlas, připomínající robota.

„Rád bych mluvil s doktorem Gordonem Hasselhofem, prosím.“

„Mohu se zeptat, kdo volá?“

„Doktor Steven Dunbar. Volám z Glasgowa ve Skotsku.“

„Okamžik, prosím.“

Linka byla chvíli hluchá až na každodenní nemocniční zvuky, které Dunbar slyšel v pozadí. Pak se zapojila hudba. Do ucha se mu linuly tóny „Greensleeves“, což mu přišlo trochu bizarní, neboť jaksi přicházely z nesprávné strany oceánu.

„Haló, jste tam ještě?“

„Ano?“

„Doktor Hasselhof má momentálně poradu. Necháte mu vzkaz, nebo zavoláte později?“

„Zkusím to později.“

„Hezký den, pane doktore.“

„Nápodobně,“ řekl Dunbar. Napadlo ho, že je vždycky lepší, když člověku popřeje dobrý den někdo, kdo to tak nemyslí, než když ho pošle do háje někdo, kdo to myslí vážně.

Položil telefon a začal si dělat pořádek na stole. Všiml si, že na

obrazovce počítače má pořád ještě dopis ministerstvu, a rozhodl se, že ho nebude mazat, ale raději si ho překopíruje na disketu. Popadl disketu, kterou předtím načal, a zasunul ji do mechaniky. Ohlásila se jako „Experimentální výsledky l“, tedy názvem, který jí dal, když se snažil zahladit svůj omyl poté, co vložil do počítače jednu z Rossových disket. Když se tak na ten název díval a uvažoval Rossově výzkumu, vzpomněl si, kde předtím už viděl termín „imunopreparace“: přece na titulu jedné z Rossových publikací, na té, kterou odložil stranou, zatímco si pročítal ty ostatní. Sebral sako a aktovku a běžel na parkoviště. Ten separát měl v deskách, které nechal v hotelu.

V pokoji našel na posteli tašku z prádelny, byla k ní připíchnutá obálka. Dunbar se obával, že to bude stížnost hotelu na stav oblečení, které si dal vyčistit po nešťastné výpravě s Jimmym Douglasem. Otevřel obálku. Stížnost to nebyla. Vraceli mu jen svazek klíčů, který zůstal v jedné z jeho kapes. Dunbar si je prohlédl. Byly to klíčky k Jimmyho landroveru. Bude mu je muset nějak vrátit.

Když vytáhl z materiálů od Sci-Med Rossův separát, zjistil, že je víc než tři roky starý. To nebylo moc nadějné. Mohla mít věc, na níž Ross pracoval kdysi před třemi lety, význam pro to, co se tady momentálně děje? Kdyby šlo o nějaký úspěšný směr výzkumu, proč by o něm v dalších letech už nic nepublikoval? Sedl si a dal se do čtení.

Zpočátku se musel trochu potýkat s imunologickým žargonem, ale za chvíli už se v něm vyznal a začal si průběžně poznamenávat hlavní body.

Fakt číslo jedna spočíval v tom, že lidský plod nemá ze začátku vyvinutý svůj vlastní imunitní systém. Když je do něj vpraven nějaký biologický materiál ještě předtím, než se systém vyvine, přijme jej. A co víc, když si pak dítě svůj imunitní systém vposled vyvine, bude s to materiál z onoho zdroje přijímat i nadále, po celý život. Pokusy na zvířatech, při nichž se užilo kmenových buněk... Dunbar polkl, když četl ta slova... ukázaly, že tomu tak opravdu je.

Když se do nenarozených myší vpravily lidské kmenové buňky, dřív než se rozvinul jejich imunitní systém, narodily se poté s imunitním systémem jak lidským, tak svým vlastním.

S použitím této techniky je možné připravit, čili „preparovat“,

plod tak, že se do něj chirurgicky vpraví kmenové buňky příštího dárce ještě v době, kdy je plod v děloze. Transplantace, následující po porodu mláděte, je pak bezproblémová. Obejde se bez steroidů a všech dalších typů imunosupresivních látek, které mají zabránit problémům s odhojováním. Ty prostě nenastanou. Tkáň bude kompatibilní na sto procent. Zkrátka dokonalá transplantace.

Omezení, jež tento postup má, poukazoval Ross ve své publikaci, jsou zřejmá. Transplantace tohoto typu jsou vhodné pouze u orgánů, které dárce může postrádat, jako je například polovina ledviny, nebo i jedna celá ledvina. Jestliže plod potřebuje srdce nebo játra, pak pochopitelně lidský dárce nepřipadá v úvahu. Bylo by tedy žádoucí vyvinout tuto techniku „imunizace“ plodů proti odhojování budoucího transplantátu s ohledem na to, že vhodnými dárci budou zvířata. Je také nutno zdokonalit chirurgii plodu tak, aby se kmenové buňky daly aplikovat bez vysokého rizika, že se tím vyvolá předčasný porod.

Když onen obraz nabyl Dunbarovi před očima ostrých obrysů, začalo ho mrazit v zádech. Přišel na něco tak ohavného, že tomu jeho rozum téměř odmítal uvěřit. Přehlédl ještě jednou celý text a došel ke slovům „pak pochopitelně lidský dárce nepřipadá v úvahu“. Úplně ho fascinovala. V jeho mysli se text začínal postupně měnit: lidský dárce by pochopitelné nepřipadal v úvahu, ledaže by... bylo v sázce tolik... aby stálo za to dopustit se i vraždy. Proto všechny ty experimenty na opicích. Ross se na nich zdokonaloval v chirurgii plodu, protože do něj potřeboval bezpečně vpravovat kmenové buňky ještě před porodem. Panebože! Teď už to do sebe všechno zapadá. Kenneth Lineham, Amy Teasdaleová a nyní i Amanda Chapmanová v Médic Ecosse vůbec nebyli jako příjemci transplantátu. Byli to dárci.

Dunbar si mnul čelo, jak se usilovně snažil smířit se s tím, co právě odhalil. Amandě provedli sternální punkci proto, aby získali její kmenové buňky pro chirurgickou aplikaci do plodu těhotné pacientky Omega. Proto ji vezli do uzavřeného křídla. V následujících týdnech se v nenarozeném dítěti rozvíjel Amandin imunitní systém a teď už bylo zřejmě připraveno přijmout Amandinu tkáň za svou. Dunbar se dohadoval, že operace je naplánována tak, aby se časově shodla s porodem císařským řezem, který se provede v

době, kdy dítě bude už natolik velké, aby Amandino srdce mohlo dostat.

Dalo se také s jistotou předpokládat, že Ross obstaral vhodnou ledvinu pro Amandu na černém trhu, protože bezpečně věděl, že když za ni zaplatí dost vysokou cenu, nějaká se vždycky najde. Ve vhodné chvíli před Amandinou operací nebo při ní ji nahradí inkompatibilní ledvinou, zřejmé zvířecí, s vědomím, že se odhojí a Amanda že zemře. Pak se zmocní jejího srdce pro dítě Omega. Při následné pitvě jí dá zase vhodnou ledvinu od dárce, aby všechno vypadalo dokonale a v pořádku. Její smrt, stejně jako smrt Kennetha a Amy, se zase vysvětlí jako nešťastná náhoda... pokud nějaké dvě ošetřovatelky neřeknou něco jiného!

Dunbar si vzpomněl na McVayovu zprávu o exhumaci Amy Teasdaleové. Stálo v ní, že při předchozí rutinní pitvě jí byla vyňata nejen ledvina, ale i srdce. McVay dostal ovšem pokyn, aby přezkoumal pouze transplantovanou ledvinu. Kéž by ho byli požádali, aby se podíval také na srdce! Určitě by byl přišel na to, že to nebylo její srdce, ale srdce dítěte tehdejší pacientky Omega. Srdce Amy teď s největší pravděpodobností pravidelně tepe v hrudi potomka nějaké neznámé ženy z cizí země. Dalo by se to prokázat, kdyby Amy ještě jednou exhumovali, ale Dunbar se modlil, aby to nebylo nutné. Nyní je prvořadým úkolem zachránit Amandu Chapmanovou.

Nejdřív ze všeho ho napadlo, aby informoval Sci-Med a přivolal policii. Tím by se všechno okamžitě zarazilo. Problém byl, že „všechno“ zahrnovalo i Amandiny šance dostat včas transplantát. Navzdory všemu tu byl nesporný fakt, že se pro ni našla skutečná kompatibilní ledvina. Jenže Ross ji chtěl použít až po Amandině smrti. Musí se najít nějaký způsob, jak nechat všechno v běhu, aby ledvina nejen bezpečně dorazila, ale byla také skutečně transplantována Amandě. Spojí se s Clivem Turnerem z Dětské nemocnice, ze všeho nejdřív však musí rozvázat poslední uzel. Znovu zavolal Hasselhofovi na kliniku Mayo.

„Kdo volá?“ zeptal se po chvíli čekání hlas s americkým přízvukem.

„Jmenuju se Sleven Dunbar. Volám z nemocnice Médic Ecosse v Glasgowě, ve Skotsku.“

„Vy ale máte drzost!“ vylítl Hasselhof.

„Prosím?“ zeptal se Dunbar a odtáhl si sluchátko od ucha.

„V doktorské branži je dost problémů i bez takových podvodníků, jako jste vy.“

„Lituju, ale to musí být nějaký omyl. Já opravdu nevím, o čem mluvíte, doktore. Volám kvůli pacientce, která sem byla převezena z vaší kliniky.“

„To jsem si právě myslel,“ řekl Hasselhof. „Vy jste tam u vás těm manželům slíbili něco, co se nedá udělat. Žádná operace té ženské dítě zachránit nedokáže. Ta malformace je tak obrovská, že každý korektivní chirurgický zásah bude k ničemu, ale vám se zřejmě povedlo je přesvědčit. Tomu, vážený pane, já říkám podvod. A teď máte ještě tu drzost volat mi o radu!“

Dunbar už chtěl Hasselhofovi začít vysvětlovat, že nevolá o radu a že ani není členem týmu Médic Ecosse, ale pak změnil svůj úmysl. Nebylo dost času. Položil tedy jedinou otázku: „A co kdyby se tomu dítěti srdce transplantovalo, doktore?“

„Transplantovalo? To dítě nepřežije dost dlouho, aby se pro ně našel dárce. A i kdyby se našel, bylo by nutné takové steroidní potlačeni imunitního systému, že by se to děcko vydalo na pospas každé infekci, jaká se jen namane. Zkrátka to není možné.“

„Děkuju, doktore,“ řekl Dunbar. „Jsem vám zavázán.“

Položil telefon a mumlal si pro sebe: „Ale ono to možné je, doktore Hasselhofe, jen musíte vědět, jak na to, aby dítě srdce přijalo, jako by to byl kus jeho vlastního těla. A navíc nebudete žádné steroidy potřebovat, jenom ochotu zabít holku, která vám to srdce dá.“

Dunbar zavolal do Dětské nemocnice a přál si mluvit s Clivem Turnerem.

„Doktor Turner je momentálně na operačním sále,“ řekli mu.

„Sakra,“ ulevil si Dunbar, když položil telefon. Jakýsi vnitřní hlas ho nabádal k opatrnosti. „Počkej. Není důvod k panice. Promysli si to dobře. Teď je nejdůležitější zjistit, kdy mají v plánu Amandu operovat.“

Prostě se vrátí do Médic Ecosse a zeptá se, což bude v souladu s jeho novou frontální taktikou otevřeně kladených požadavků. Když se chystal opustit pokoj, zamyslel se, jestli přece jen něco nepřehlédl.

Měl stále takový nepříjemný pocit, že na něco zapomněl, jenže ať to bylo co to bylo, v té chvíli na to ne a ne přijít. Aktovku a notebook si vzal. Notes měl v kapse. Jakmile zjistí, kdy z Ženevy dojde ledvina, stanoví si akční plán, jak všechno zabrzdit a informovat Sci-Med. S konečnou platností za sebou zavřel dveře a vydal se sehrát v tom děsivém kuse poslední dějství.

Nedostal se dál než na parkoviště. Jakmile do dveří auta zastrčil klíč, projela mu stehnem prudká bolest a všechno se s ním zatočilo. Nevolnost... pocit, že padá. Jako poslední vědomá myšlenka mu blesklo poznání: v Médic Ecosse vědí, že mluvil s klinikou Mayo. Poprvé tam volal z nemocnice a hovor byl asi zaznamenán. Tak vyšlo najevo, že jeho zájem o složku Omega nebyl čistě účetnický.

Dunbar se probudil do úplné tmy. Hlava mu třeštila bolestí a bylo mu zle od žaludku, ale za to částečně mohl pach, jenž se v té místnosti vznášel, podivná směsice výkalů a... mokrého zrní, to ho napadalo nejspíš. Takhle to páchlo na poli o žních, vzpomínka z dětství. Ale ne, to není ono... Byl to pach zvířecího krmiva. A zvířat.

I když byl ještě omámený, nedalo mu velkou práci dojít k závěru, že je na Vane Farm. Zkusil se posadit, ale bolest v hlavě mu tak zesílila, že zase klesl zpátky. Jasně myslet dokázal, jenom když ležel docela klidně. Přejel si rukama po těle. Byl oblečený, měl na sobě šaty, košili, kalhoty, boty. Levý rukáv od košile měl utržený a paže ho nahoře bolela. Panebože! Oni tu do něj pumpujou injekce. To znamená, že teď nedokáže vůbec odhadnout, jak dlouho byl v bezvědomí. Mohly to být dny, ba týdny. Amanda Chapmanová už je možná po smrti.

Pak mu blesklo hlavou, proč mu vůbec dovolili, aby přišel k sobě. Byl to úmysl, nebo jenom omyl? Lidské tělo si na drogy rychle zvykne, má-li tedy narkotikum účinkovat stále stejně silně, musí se dávky zvyšovat. Bylo to tím? Přišel k sobě, než mu stačili dát další injekci? Je-li tomu tak, nezbývá mu asi moc času. Převrátil se na břicho a začal se sunout po podlaze a seznamovat se s okolím.

Nejprve narazil na pytel z hrubé juty; byl plný. Natáhl se, strčil do něj ruku a vytáhl plnou hrst tvrdých kulatých granulí. Přičichl k nim; bylo to krmivo pro zvířata. Uvnitř pytle našel i kovovou naběračku a strčil si ji do kapsy. Mohla by se hodit jako zbraň,

usoudil.

Byl ve skladišti krmiva. Kromě pytlů s pící stál na podlaze už jenom jakýsi stroj, který, jak to tak ohmatal, sloužil patrně jako řezačka při zpracování krmiva. Nahoře měl širokou násypku, dole z něj vycházela roura krytá mřížkou. Vpředu byl ovládací panel se dvěma tlačítky, jedno bylo vystouplé, druhé zapuštěné. Tím zapadlým se to asi bude zapínat. U průmyslových mašin to tak bývá, z bezpečnostních důvodů.

Dunbar ztuhl, zaslechl hlasy. Mluvily hlučně, ale co říkají, nerozuměl. Nejdřív si myslel, že je ještě tak omámený, ale pak si uvědomil, že nehovoří anglicky. Podle hrdelních hlásek hádal na arabštinu. Byli dva a zřejmě mu přicházeli dát další injekci nebo něco horšího. Vzhledem k tomu, jak se cítil, a že byl vyzbrojen jen naběračkou na granule, se mu těžko podaří jim v tom zabránit.

Ozvalo se pípání mobilního telefonu a muži mezi sebou přestali mluvit. Namísto toho teď naslouchal jedné straně telefonního hovoru. Když telefonát skončil, zdálo se, že jeden z mužů byl odvolán pryč. Oba hlasy utichly a Dunbar slyšel, jak se otvírá a zavírá hlavní vchod. Čekal, že jedny kroky se vrátí, a nemusel čekat dlouho. Když teď bude mít proti sobě jen jednoho, budou síly aspoň o trochu vyrovnanější. Zase si lehl, pravou ruku, svírající naběračku, si schoval za zády. Přál si, aby měl jasnější hlavu. Takhle si připadal jako ztuhlý opilec.

Oči nechal maličko pootevřené, aby něco viděl, až se dveře otevřou. Zámek cvakl, dveře se otevřely. Spatřil siluetu vysokého urostlého chlapa s injekční stříkačkou v ruce. Zdálo se mu, že u těch dveří nehnutě stojí celou věčnost, jako kat, který si obhlíží krk své oběti na špalku, zatímco se obřadně vyhlašuje rozsudek.

Dunbarovi se zoufale chtělo polknout, ale neodvážil se. Když se rozsvítilo světlo, zavřel oči úplně. Příštích pár vteřin rozhodne o tom, zda bude žit, nebo zemře. Na zavřená víčka mu padl stín. Dunbar cítil, že muž k němu poklekl zleva. Slyšel, jak dýchá, a z šatů mu ucítil závan jakéhosi cizokrajného jídla.

Muž ho uchopil za paži, pevně, ale nijak zvlášť hrubě. Ten chlap neměl žádné podezření. Teď bylo nejdůležitější správně to načasovat. Při prvním doteku jehly se Dunbar prudce otočil tak, aby zabránil vpichu. Vytáhl zpod zad kovovou naběračku a praštil s ní útočníka

po hlavě. Rána dopadla s tupým zaduněním, chlap se sice zakymácel, ale Dunbar věděl, že neudeřil dost důrazně, aby ho připravil o vědomí. Hromotluk se už opět vzpamatovával a Dunbar se brzy octne v pořádné bryndě. Všechen svůj adrenalin už vyčerpal bojem s účinky drogy.

Rostoucí panika ho vzpružila natolik, že se vyhrabal na kolena a rozmáchl se po Arabovi pravou pěstí, ale paži měl těžkou jako z olova a rána neměla žádnou sílu. Arab jí snadno uhnul a zašklebil se, když se Dunbar znovu sesul na zem. Pokoušet se o další rány nemělo cenu; stejně by nic nezmohly. Instinktivně se odtáhl, už jen v naději, že přežije co nejdéle. Arab se znovu chopil stříkačky, klidně si ji prohlédl a pak vykročil k němu.

Jak Dunbar ucouvl, zakopl o pytel s krmením. Obsah se vysypal. Popadl hrst granulí a mrštil jimi po podlaze Arabovi pod nohy. Vypadalo to sice beznadějně, ale projednou mu přálo štěstí. Arab uklouzl a začal padat dopředu. Aby se vyhnul pádu, zachytil se násypky na řezačce. Dunbar instinktivně sáhl po tlačítku „Zapni“ na ovládacím panelu byla to jen vteřina, ale zdálo se, že uplynula věčnost, než se mu podařilo je stisknout.

Stroj se dal do pohybu a vtáhl Arabovu ruku mezi řezací břity. Muž milostrdně ztratil vědomí, ještě než mu na rtech odumřel výkřik. Stroj se zablokoval. Dunbar uhodil na tlačítko „Vypni“ a rázem ho obklopilo naprosté ticho.

„Spravedlnost ve Vašem stylu,“ zamumlal. „Ruka za ruku.“

17

Dunbar věděl, že šanci přežít má jen tehdy, podaří-li se mu z budovy vypadnout, dřív než se vrátí druhý Arab nebo než sem dorazí strážní z vrátnice. A co zaměstnanci? Usoudil, že tu teď žádní nebudou. Po dobu, co si Ross a Arabové udělali z farmy věznici, výzkum určitě pozastavili. Naprosto ztratil orientaci. Nevěděl, co je za den, a vlastně ani, jestli je den nebo noc. Dobelhal se k hlavnímu vchodu, ale tam si uvědomil, že tudy ven nemůže. Dveře byly přímo proti domku vrátnice. Viděli by ho. Možná je venku bílý den. Zbývala jediná alternativa a ta nebyla zrovna vábná. Ven se bude

muset dostat odpadní rourou, kterou prolezli dovnitř s Jimmym.

Vzpíral se té myšlence. Nebyl si vůbec jistý, jestli ve stavu, v jakém teď je, v sobě k čemusi takovému najde dost energie a odvahy, jenže jinou volbu, jak se zdálo, neměl. Ale co potom? Nahoře na silnici na něj tentokrát žádné auto nečeká a na dlouhý přespolní běh nemá dost sil. Už už začal propadat zoufalství, vtom si však vzpomněl na landrover Jimmyho Douglase a na klíčky, které mu vrátili z hotelové prádelny. Zaplať pánbůh, že je má s sebou, a dejžto pánbůh, aby to byly jediné klíče, které k tomu vozu jsou. Jimmy se přece dal slyšet, že pro vůz někoho pošle. Sáhl si do kapsy a klíčky nahmátl.

Jestli landrover neodtáhla policie, a v to on pevně věřil, mohl by autem odjet... ale jen v případě, že se k němu dostane. Zvedl se mu žaludek při pomyšlení na slizkou rouru. Prolézt jí znamenalo zdolat celou řadu nových potíží. Dokonce to bude horší než se dostat dovnitř. Minule mohl poklopy otevřít zvenčí a do jímky vsunout jen nohy. Tentokrát je bude muset otvírat zespodu. A to znamená, že mu nezbude než se do té břečky ponořit celý.

Dunbar se začal duševně připravovat na hrůzu, která ho čeká. Představoval si, jak je znovu na čerstvém vzduchu a běží přes širá pole ke svobodě; jenže do představ se mu nepřestávala vtírat realita. V případě, že se dokáže dostat ven, vyleze z té roury jako nějaká příšera z močálu, jenže ani vodu, ani čisté šaty po ruce mít nebude. Náhle mu hlavou blesk nápad. V tomhle baráku přece někde musí skladovat nějaké laboratorní obleky. Kdyby tak našel něco, do čeho by se pak převlékl, a igelitový pytel, do kterého by si to mohl zabalit...

Našel, co hledal, ve skříni na chodbě, vedoucí k šatnám personálu. Vzal si chirurgickou košili a kalhoty a navíc si přibalil ještě ručník. Po dalším zkoumání natrefil na roli igelitových pytlů na odpadky. Jeden si odtrhl a oděv i s ručníkem do něj nacpal. Balík zmáčkl, aby byl co nejplošší, zastrčil si ho za košili a uhladil, jak to jen šlo.

Tou dobou se sice cítil už silnější, neboť účinky drogy v krevním oběhu mu pomalu odeznívaly, ale myšlenka na oslizlou rouru v něm odpor vzbuzovat nepřestávala. Jestli se mu nepodaří víka kanálu zvednout, uvízne v nejstrašnějším klaustrofobickém zlém snu, kde ho

čeká jistá smrt.

Zvolna a opatrně odstranil Dunbar vnitřní mříž a nohama napřed se nasoukal do roury. Dovnitř ho vehnal jedině strach z toho, co by ho čekalo, kdyby ho znovu chytili. Prasata okolo mu chrochtavě přitakávala. Vodorovná část roury byla snadná; pak přišel ohyb a sešup dolů. Dunbar cítil, jak mu v hlavě buší krev, ale rozhodl se nepřestat a nemyslet. Zavřel oči, zadržel dech a pomalu se plazil dál, dokud se o další nepostarala gravitace. Klouzavý pád se zrychlil a on padl rovnou dolů do močůvky. Přistál s nárazem, který mu projel páteří vzhůru, až mu zacvakaly zuby. Stál teď v jímce s kejdou. Teď se musí skrčit dolů, protáhnout se ven z ústí roury a zvednout kanálové kryty. A pak bude volný.

Už nedokázal déle zadržovat dech. Zvedl obličej z břečky co nejvýš a nadechl se vzduchu, který stál nad ní. Okamžitě se začal dávit, věděl, že tohle už podruhé opakovat nemůže. Svinul se a protáhl do nádrže, vnořil se do jejího slizkého obsahu a pak se zády a rameny prudce vzepřel proti víkům kanálu. Nepohnula se. Když se do nich opřel znovu, bleskla mu hlavou děsivá myšlenka, že je třeba zajistili zámkem. Tentokrát však poklopy s hlasitým zamlasknutím povolily. Při nedávném dešti se po okrajích ucpaly blátem a vodou, a vznikl tak podtlakový uzávěr. Zhluboka se nadýchl nočního vzduchu a otíral si to svinstvo z obličeje a očí. Nebe bylo černé jako uhel a pršelo.

Musel se přemáhat, aby nezačal zvracet, ale poklopy kanálů přece jen přiklopil zpátky... a vtom si vzpomněl na elektrický plot. Ta myšlenka ho doslova srazila na kolena a téměř ho dohnala k pláči. Nepřipadalo v úvahu, aby plot přelézal nebo se pod ním podhrabával, a k tomu, aby ho přestřihl a přemostil obvod, tentokrát pochopitelně nic neměl. Ven se bude muset dostat hlavní bránou.

Po břiše se doplazil na roh budovy a rozmýšlel si, kudy dál. Tolik obtížné, jak se zprvu domníval, to zase nebude. Vrátnice byla postavená tak, aby z ní bylo možno sledovat spíš přicházející než ty, kdo z objektu odcházejí. Kdyby se mu podařilo nepozorovaně překonat těch dvacet metrů otevřeného prostranství mezi hlavní budovou a vrátnicí, mohl by ji obejít zezadu a na rohu, kde elektrický plot končí, se dostat na sousedící pole. Zvedl se do dřepu a připravil se na krátký sprint. Stále byl ještě trochu nejistý, takže se musel

usilovně soustředit. Jediné klopýtnutí by mohlo být osudné.

Vypadalo to, že strážní uvnitř vrátnice neustále přecházejí sem a tam. Dunbar čekal, a jakmile uviděl, že u okna s výhledem na hlavní budovu nikdo z nich nestojí, přeběhl po asfaltu až do kýženého stínu. Tam se zastavil, na chvíli zůstal nehnutě skrčený a pak běžel dál okolo slepé strany domku. V místech, kde končil elektrický plot, se protáhl do přilehlého pole.

Dunbar se vydal na cestu k opuštěnému nádraží. Všechny naděje se mu upínaly k tomu, že tam landrover bude stále ještě parkovat. Noc byla tak temná, že cestou šikmo přes pole k silnici neustále zakopával a klopýtal. Smýt z hlavy a z obličeje tu odpornou břečku mu sice jakž takž pomohl ledový déšť, ale přece jen si zoufale přál, aby v některém z toho bezpočtu příkopů, které musel zdolávat, proudila voda. Potůček, tekoucí kolem borového lesíka, našel až na konci druhého pole. Voda mrazila jako led, ale vyráchat se v ní bylo pořád příjemnější než zůstat v tom stavu, v jakém byl.

Když ze sebe stáhl zaneřáděné šaty a klekl si do vody, aby se opláchl, měl dojem, že mu každým svalem v těle projela chvějivá křeč. Když byl hotov, vyškrábal se nemotorně na břeh a dlaněmi ze sebe setřásl co nejvíc ulpívající vody. Potom si teprve vytáhl z uzlíku ručník a začal se zuřivě masírovat, aby se mu rozproudila krev. Když se soukal do chirurgických kalhot a do košile, klel jako dlaždič. Oblékání mu nešlo jednak proto, že nebyl úplně suchý, a také, že se nepřestával třást a měl trhavé pohyby. Ze starých šatů si vybral věci z kapes, šaty sbalil a zastrčil pod kámen u břehu. Aby se trochu zahřál, dal se do běhu. Běžel, jak nejrychleji dokázal. Jenže ani ve chvíli, kdy konečně dorazil na parkoviště a uviděl, že tam Jimmyho landrover pořád ještě stojí, se zimou třást nepřestával.

Motor naskočil. Dunbar ho silou vůle přemlouval, ať se zahřeje co nejdřív, aby začalo fungovat topení a zachránilo ho před hrozícím podchlazením. Zařadil rychlost, až to zaskřípalo, nohy se mu třásly natolik, že nedokázal pořádně sešlápnout spojku. Překotně vyrazil po rozbitém povrchu, a když se vozidlo prudce vykolébalo na silnici, doslova ho to vyhodilo ze sedadla. Musí se dostat k telefonní budce.

Ačkoliv se snažil jet co nejrychleji, pořád měl pocit, jako by se ocitl ve zpomaleném filmu. Každé přeřazení jako by trvalo celou věčnost, motor ztrácel otáčky, převodovka chrastila a jemu připadalo,

že za sebou táhne kamion. Když zdolával klikatou venkovskou silničku a vlekl se k městu, nezbylo mu než jet na dvojku a s vřeštícím motorem.

V první telefonní budce, ke které dorazil, zrovna vytáčela číslo nějaká žena. Dunbar se skřípěním zabrzdil landrover těsně u ní a vystoupil. Už pouhý pohled na muže potácejícího se vyčerpáním, s promáčenými vlasy a oblečeného v nemocničním úboru přiměl onu dámu přehodnotit názor, co se týče naléhavosti hovoru, k němuž se právě hotovila. Vycouvala z budky a dala se na úprk. V běhu se za osobou, kterou očividně považovala za uprchlíka z blázince, nepřestávala ohlížet.

V prvním hrozivém okamžiku si Dunbar nedokázal vzpomenout na číslo Dětské nemocnice, po chvilce se mu však přece jen vybavilo. Jenže pak se mu zase nedařilo je vyťukat, nejmíň třikrát to zkazil, protože roztřesený prst stiskl dvě tlačítka najednou. Zhluboka se nadechl, zklidnil se a na čtvrtý pokus uspěl. Žádal Cliva Turnera a modlil se, aby tam byl. Neměl totiž nejmenší tušení, co je za den ani kolik je hodin.

„Doktor Turner."

„Díky bohu," zakoktal Dunbar.

„Kdo je tam?" zeptal se Turner.

„Clive, tady je Steven Dunbar. Prosím vás, nevíte, jestli už operovali Amandu Chapmanovou?"

„Stevene? Kde k čertu jste? Co se stalo? Mluvíte tak divně."

„Hlavně mi to řekněte. Už Amandu operovali?"

„Operaci vypsali na osmou večer. Ráno mi to volal její otec. Co se děje? Kde vlastně jste?"

Dunbarovi pokleslo srdce. „Kolik je teď hodin?" zeptal se.

„Za pět minut tři čtvrtě na deset. Co je s vámi? Kde jste? Co se stalo?"

„Poslyšte! Amandě záměrně dávají špatnou ledvinu. Chtějí, aby zemřela a aby jí pak mohli ukrást srdce a dát je jinému pacientovi."

„To nemyslíte vážně," zvolal Turner.

„Věřte mi. Je to pravda. Musíme něco udělat, zachránit Amandu, dokud je čas."

„Ale co můžeme dělat? Když říkáte, že jí chtějí transplantovat špatnou ledvinu..."

„Tu správnou ledvinu si nechali poslat ze Ženevy. Asi už dorazila, když se chystají operovat, ale Amandě ji chtějí dát až po smrti. Kdybychom se tam dostali včas, mohli bychom se postarat, aby jí místo nějakého zatraceného zvířecího orgánu, co si pro ni nachystali, dali tu pravou.“

„Já prostě nemůžu uvěřit, že by byli něčeho takového schopní,“ zakoktal Turner.

„Clive, prosím vás, věřte mi. Je to pravda. Mohl byste dát dohromady operační tým? Sejdeme se na parkovišti Médic Ecosse, nejdřív, co to půjde! Já zatím zavolám policii.“

„Mám tu teď jenom jednoho chirurga a jednoho sálového laboranta.“

„Dělejte, co můžete. Myslím, že seženu sálovou sestru.“

Nato zavolal Dunbar Lise.

„Kde jsi byl? Měla jsem o tebe hrozný strach!“ zvolala. „Celé dva dny tě sháním!“

„To mě mrzí. Ale není čas na vysvětlování,“ řekl Dunbar. Co nejstručněji jí vylíčil, co se mu přihodilo, a pokračoval: „Dnes večer bude možná zapotřebí každá ruka, která se dá sehnat. Ty jsi sálová sestra. Pomůžeš nám?“

„Jistě. Co mám udělat?“

„Jeď tam co nejrychleji. Sejdeme se na parkovišti.“

Pak Dunbar zavolal do Londýna Sci-Med. Musel telefonovat na účet volaného. Došly mu peníze. Naštěstí hovor přijali automaticky.

„Tady Steven Dunbar, volám z Glasgowa. Nutně potřebuju pomoc. Všechno budete muset zajistit sami. Jasné?“

„Jasné,“ řekl úředník, který měl službu. „Ale možná, že budu muset žádat o schválení.“

„Nejdřív udělejte, co vám říkám,“ trval na svém Dunbar. „Pak si volejte, komu chcete. Beru na sebe plnou zodpovědnost. Potřebuju policejní zásah v nemocnici Médic Ecosse tak rychle, jak je tam můžete dostat, aspoň někteří ať jsou ozbrojeni. Ať se do ničeho nepouštějí, dokud tam nedorazím, budu tam brzy. Ať čekají venku, mimo parkoviště, a z dohledu. Jasné?“

„S těmi zbraněmi to myslíte vážně?“

„Myslím, že nejméně dva z protivníků zbraně mají.“ Dunbar měl na mysli arabské stráže v křídle Omega. Doufal, že na zbraně

nedojde, ale je lepší se připravit než pak litovat.

„Ještě něco?“

„Potřebuju v jednotce dvě policistky.“ Zase myslel na křídlo Omega.

„Ještě něco?“

„Soudního patologa, provede biopsii ledviny.“

„Vyžádáme si ho od policie. Je to všechno?“

„Tohle jsou priority, ale policie by mohla zajet i na místo zvané Vane Farm. Je to na sever od Glasgowa na lomondské silnici. Poslední dva dny mě tam věznili dva arabští džentlmeni, jeden bude touhle dobou možná už v nemocnici s těžkým poraněním ruky a paže.“

„Předám to. Zdá se, že jste se nenudil.“

„Hlavně se do toho hned pusťte.“

„Už na to jdu.“

Dunbar nasedl zpátky do landroveru a hnal se co nejrychleji k Médic Ecosse. Před očima měl neustále Amandu, ležící na operačním stole, kde ji precizně a pečlivě vraždí.

Když byl od nemocnice sotva dva kilometry, předjel ho na dlouhém klesajícím úseku silnice policejní vůz. Chopil se příležitosti a sešlápl plynový pedál až k podlaze, aby využil volné cesty, kterou vůz prorážel mezi hustě jedoucími auty. Šlo to, pokud sjížděli z kopce, a dokonce i na následujícím rovném úseku, kde si ještě chvíli udržel rychlost, jenže řezat zatáčky jako policejní vůz, na to landrover stavěný nebyl. Každý ohyb cesty projížděl Dunbar po dvou kolech, ruce sevřené na volantu, až mu bělaly klouby, dokud landrover zase s třeskotem nedopadl na všechny čtyři.

Když obě vozidla se zaúpěním zastavila v ulici před parkovištěm, dopřál si Dunbar chvilku oddechu a složil si hlavu na volant, aby se duševně nezhroutil. Potřeboval se uklidnit a dát se dohromady. Než se však stačil nadechnout, stáli mu dveří dva policajti.

„Co jste to tam sakra prováděl?“ obořil se na něj jeden z nich. „Vy zatracenej idiote! Ven z vozu!“

„Já jsem Steven Dunbar,“ odpověděl. „Máte mi tu být k ruce.“

Oba muži si vyměnili nejisté pohledy a podezíravě si Dunbara měřili.

„Přiveďte mi sem velitele!“ vyštěkl Dunbar, aby je nenechal na pochybách. „Okamžitě!“

Všiml si, že k němu spěchá Clive Turner s Lisou. Ještě než dorazili, připojil se k nim policejní superintendent.

„Ty teda vypadáš,“ zhrozila se Lisa a objala ho.

„Vypadáte úplně vyřízený,“ připojil se Turner.

„Doktor Dunbar? Superintendent Renton. Co po nás budete chtít?“

„Uvnitř je právě v běhu transplantační operace. Přerušíme ji. Chystají se tu pacientku zabít, ne vyléčit. Rád bych, abyste nás všude, kam půjdeme, doprovázeli a vůbec nám usnadnili postup.“

„Jaký odpor můžeme očekávat?“ zeptal se Renton.

Dunbar jim pověděl o arabských hlídačích v křídle Omega, a že pravděpodobně budou ozbrojeni.

„Takže ty vyřídíme nejdřív. Jen nám řekněte, kde je najdeme.“

Lisa líčila policistovi, kde leží křídlo Omega, a Dunbar se zatím vyptával Cliva Turnera, kolik lidí se mu tak nahonem podařilo sehnat.

„Dva lékaře a jednoho sálového technika.“

„Lisa je kvalifikovaná sálová sestra,“ poznamenal Dunbar.

Turner a Lisa se navzájem představili.

Dunbar se vypravil za Rentonem, který tam stál s vysílačkou u ucha. „Jde o vteřiny,“ popoháněl ho.

„Čekám na hlášení ozbrojené jednotky. Právě šli dovnitř.“

Vteřiny se táhly jako hodiny. Přijelo auto, z nějž vystoupil muž v civilu.

„To je Farrow, policejní patolog,“ řekl Renton. Ve vysílačce to zapraskalo, hlásili, že arabští hlídači jsou odzbrojeni. „V pořádku,“ řekl Renton. „Můžete jít.“

Dunbar se hnal chodbami a vzhůru po schodech k transplantační jednotce jako první. Otázek zmateného personálu si nevšímal a dorazil až do umývárny před sálem. Požádal policisty, aby zatím počkali venku. Nechtěl, aby narušili sterilitu prostředí. Upozornil ostatní, že neví, co se dá od lidí, které najdou na operačním sále, očekávat. „Buďte připravení na všechno,“ poradil jim. „A teď se musíme umýt.“

Zaměstnance Médic Ecosse, kteří v umývárně byli, policie

vyvedla. Teď si ji zabral Dunbar se svými společníky. Dunbarovi trvala příprava nejdéle, nejdřív se musel celý osprchovat a teprve potom se mohl normálně vydrhnout. Když už byli všichni oblečeni v chirurgických pláštích a maskách, obrátil se na Turnera: „Jde se?“

Turner nervózně přikývl a upravil si masku.

Dunbar vstoupil do sálu první a podíval se přes stůl do očí vedoucímu operatérovi. Nebyl to Ross. Byl to Hatfull.

„Co tady... Kdo k čertu jste?“ zeptal se Hatfull.

„Jsem Steven Dunbar, doktore Hatfulle. Jsem zde jako zástupce inspektorátu Sci-Med a pod záštitou strathclydeské policie. V jakém stadiu je operace?“

„Co vám... O co tady sakra jde?“ koktal Hatfull.

„Jak jste daleko s operací?“ naléhal Dunbar.

„Zhruba za deset minut provedeme výměnu. Co tu chcete? Máte vůbec tušení, na čem tu pracujeme?“

„Chystáte se dát tomu dítěti vadnou ledvinu,“ Dunbar hleděl Hatfullovi přímo do očí.

Hatfulla málem trefil šlak. „Vadnou ledvinu!“ vybuchl. „Ta zatracená věc nám přišla až ze Ženevy. A je to nejdokonalejší náhrada, jaká se dá vůbec dostat.“

„Byla zaměněna.“

„Přišel jste o rozum? O čem to k čertu mluvíte?“

„Vy jste ji nezaměnil,“ připustil Dunbar, který usoudil, že Hatfull zřejmě o celé aféře nic neví. „Zatím jí vlastní ledvinu neodebírejte. Musíme provést biopsii darovaného orgánu. Počkáme si na výsledek.“

Hatfull si předloktím zdrceně otřel čelo. „Řekne mi už laskavě někdo, co se to děje?“ zeptal se. Už přestal zuřit; hovořil klidně.

„Jediná naděje, že Amandě Chapmanové zachráníme život, závisí na tom, jestli najdeme ledvinu, která přišla ze Ženevy. Máte představu, kde by mohla být?“

Hatfull pohlédl před sebe na nádobu naplněnou ledem. Z ledviny, která v ní ležela, Turner právě odebíral tenký plátek tkáně.

„Tahle to není, za to vám ručím,“ ujistil ho Dunbar.

„V tom případě... nemám tušení,“ řekl Hatfull.

„Snažte se za každou cenu udržet Amandu stabilizovanou,“ přikázal Dunbar. „Máte ponětí, kde je teď Ross?“

„Odcestoval dnes do Ženevy.“

Dunbar nad maskou vytřeštil oči. „Do Ženevy?“ opakoval. To byl tedy gól.

Vzorek z darované ledviny uzavřel Turner do nádobky a podal Farrowovi.

„Rychle, prosím,“ řekl.

Dunbar vyšel z operačního sálu až na chodbu a stáhl si masku.

„Tak jak to tam vypadá?“ vyptával se Renton.

„Špatně,“ přiznal Dunbar. „Hlavní podezřelý nám foukl už odpoledne do Ženevy. Chirurgický tým, který provádí operaci, o celé té boudě nemá ani potuchy, takže Ross je jediný, kdo ví, kde ta skutečná ledvina je. Do hajzlu! Je to v háji!“

Dunbara vůbec nenapadlo, že Amandu nebude operovat sám Ross. Teď si za to nadával. Neoperoval přece ani Kennetha Linehama, ani Amy Teasdaleovou. Jakmile zaměnil lidský orgán za zvířecí, považoval patrně za moudré, aby u samotné operace už nebyl. Ale Ženeva? Čím víc o tom přemýšlel, tím méně mu to dávalo smysl. Kdyby Amanda reagovala jako ti předešlí, zemřela by do čtyřiadvaceti až šestatřiceti hodin. Ross by musel být po ruce, aby se svým týmem - což budou ti Američané, které Dunbar přede dvěma dny viděl přijíždět - mohl transplantovat srdce. A jestliže tenhle operační tým Omega je zde, pak je nesmysl, aby Ross byl v Ženevě. Není tam. Zaručeně neodjel, usoudil nakonec Dunbar. Je to lež. Zamkl se i s ostatními v křídle Omega.

Dunbar o tom řekl Rentonovi.

„Jestli je to tak, myslím, že jsme tam prve nikoho nevyplašili. Ty dva chlapy u dveří zajala naše jednotka úplně bez obtíží. Hlídají je dole v přízemí.“

„Tak tam půjdem,“ rozhodl Dunbar.

„Ozbrojení?“

„Jedna zbraň se hodit bude. Nevíme, koho tam uvnitř najdeme,“ odpověděl Dunbar.

Renton, Dunbar, tři konstáblové, mezi nimi jedna žena a jeden příslušník přepadové jednotky v ochranném oděvu a s automatickou zbraní, vyšli rychle po schodech ke křídlu Omega a vstoupili do něj dveřmi, které teď nikdo nehlídal. Uvnitř panoval naprostý klid. Tiše prošli hlavní chodbou a u každých dveří chvíli naslouchali. Zastavili

se, až když uslyšeli z jednoho pokoje ženské hlasy. Mluvily arabsky.

„To je pokoj té pacientky," zašeptal Dunbar.

Už se chtěli pustit dál, když vtom se dveře před nimi otevřely a vyšla z nich arabská žena. Jakmile je spatřila, vyjekla. Nato se otevřely dveře i na druhé straně chodby, vykoukl z nich Leo Giordano, jakmile však uviděl Dunbara, začal hned couvat zpátky dovnitř.

„Sem!" zvolal Dunbar.

Giordano nestačil zavřít včas. Dunbar se do dveří zapřel ramenem a držel je, dokud se do nich plnou vahou neopřeli i dva konstáblové a dveře se nerozlétly.

„To je násilné vniknutí!" protestoval Giordano.

„Nechtě si ty řeči," řekl Dunbar a rozhlížel se po místnosti.

Byl tam Ross, spolu s Kinscherfem, Ingrid, dvěma Araby a oběma Američany.

„Zastavil jsem transplantaci Amandy Chapmanové," oznámil Dunbar a hleděl přitom přímo na Rosse. „Vím, co se tady mělo odehrát. Kde je ta správná ledvina?"

„Nevím, o čem to mluvíte," odpověděl pokojně Ross a opětoval Dunbarův pohled. „Tohle je násilné vniknutí. Vysvětlete to!"

„Je po všem, Rossi. Vidíte to sám. Tak kde je?" naléhal Dunbar.

Chvíli bylo ticho, pak Ingrid náhle zavrtěla hlavou. „Má pravdu," vyhrkla. „Proboha, Rossi, řekni mu to!"

„Sklapni!" vyštěkl Ross, jenže teď se začali ošívat i hoši ze Západu.

Jeden z nich vstal a obrátil se k Dunbarovi: „Nevím, co se tady děje, ale já s tím rozhodně nemám nic společného. Podle smlouvy jsem se měl jako člen operačního týmu podílet na jedné transplantaci."

„Já také," připojil se ke kolegovi ten druhý. „O ničem nic nevím."

„To určitě," poznamenal Dunbar ironicky. Oba muži se zahleděli do země. „Sedněte si," řekl jim Dunbar. Pak se znovu obrátil na Rosse.

„Exhumovali jsme Amy Teasdaleovou a ohledali jí srdce," zalhal.

V Rossově pohledu se objevil záblesk nejistoty.

„Proboha, řekni mu to!“ žadonila Ingrid.

Ross se obrátil k mladšímu z obou Arabů: „Řekněte laskavě šejkovi, že tito pánové nám přišli zabránit v operaci, která mu má zachránit syna.“

Chlapík to přetlumočil do arabštiny. Šejk ho vyslechl a pak se velice pomalu zahleděl na Dunbara a jeho kolegy. Oči, které byly doposud klidné, mu nyní ztvrdly a naplnily se hněvem. Cosi zachraplal, a v příští chvíli už mladší Arab mířil na Dunbara pistolí. Ozbrojený policista se rozmáchl a pažbou pušky ho zasáhl do čelisti. Arab se zhroutil na podlahu a policista mu pistoli odebral. Aby se dostal k Rossovi, musel Dunbar mladíka překročit.

„Je po všem, Rossi. Kde to je?“ naléhal na něj.

„Proboha, řekni mu to!“ vykřikla znovu Ingrid, která už už propadala hysterii.

Dunbar kývl na policisty, aby ji odvedli.

„Kde je ta ledvina, Rossi?“ opakoval Dunbar a z hlasu mu zněla naléhavost a zoufalství.

„Nemám, co bych řekl. Žádám, aby byl přítomen můj právní zástupce.“

„Ví někdo z vás, kde ta ledvina je?“ rozhlédl se Dunbar po ostatních. „To dítě umře, prokristapána!“

Do jednoho, celí bledí, zavrtěli hlavami.

„Ježíši,“ vzdychl Dunbar. „Tak nikdo.“

„Prohledáme budovu,“ navrhl Renton.

Dunbar pohlédl na hodinky. „Už nám nezbývá čas,“ řekl. Pak se znechuceně podíval na lidi, které měl před sebou, a řekl: „Odveďte je.“

Bušil si klouby do čela a snažil se přijít na to, co mohl Ross s ledvinou, kterou hledali, udělat. „No tak... mysli, člověče... mysli,“ mumlal si.

A najednou mu svitlo. Bude tam, kde ji Ross bude příště potřebovat. V pitevně! Vyrazil ze dveří, prodral se houfem policistů a zadržených a letěl po schodech dolů k podzemní chodbě. Doběhl k pitevně a rozrazil dveře. Trvalo věčnost, než se světla rozblikala. „Lednice... lednice,“ opakoval a otvíral jedny dveře po druhých. A pak ji konečně našel. Uvnitř lednice se rozsvítilo světlo a ozářilo kovovou schránku. Navlas se podobala té, která ležela vedle Amandy

nahoře na operačním stole. Dunbar ji opatrně vytáhl, odklopil víko a podíval se dovnitř. Na drceném ledu tam ležela ledvina, rudá na bílé.

Když běžel po schodech zpátky na transplantační sál, celou cestu se modlil, aby nebylo pozdě. Schránku držel oběma rukama před sebou.

„Ty ji máš!“ zvolala Lisa, když vrazil do umývárny.

Dunbar nemohl popadnout dech. Předal kontejner Turnerovi, který stejně jako Lisa čekal v chirurgickém oblečení pro případ, že by jich bylo potřeba.

„Jak to vypadá?“ vyrazil ze sebe Dunbar.

„Měl jsi pravdu. Posudek patologa říká, že ledvina, kterou se chystali Amandě dát, je zvířecí.“

„A jak je na tom ona?“

„To uvidíme,“ odpověděl Turner.

Když Turner vstoupil do sálu, jedna ze sester vyběhla ven, bylo vidět, že je naprosto zdeptaná. „Já prostě nemůžu věřit, co se to děje,“ vzlykala. „Lituju... ale já nemůžu... prostě nemůžu.“

Dunbar pohlédl na Lisu a kývl. „Zlom vaz,“ popřál jí.

Nebyl umytý, takže přímo do sálu nemohl. Šel nahoru a sledoval operaci z galerie pro studenty. Pustil si i zvuk, aby slyšel, co se tam říká.

„Doktore Turnere, byl byste tak laskav a mohl mi asistovat?“ uslyšel Hatfulla. Pak se Hatfull obrátil na Lisu: „Sestro Fairfaxová, jsem vám zavázán... Připraveni?“ Všichni okolo přikývli. „Výborně, tak se do toho pustíme.“

Dunbar se posadil a cítil, jak se na něj jako prudký příliv valí vyčerpání. Bylo po všem. Konečně bylo po všem. Jestli na světě existuje nějaká spravedlnost, vrátí nová ledvina Amandě Chapmanové dětství. Rodina se dá zase dohromady... Její rodina? Dunbarovi náhle došlo, že Sandy a Kate budou určitě čekat někde dole v přízemí, jak operace jejich dcerky skončí. Uvažoval, kolik z toho všeho vědí, možná vůbec nic. Řekl si, že půjde dolů za nimi.

Sandy i Kate vyskočili, jakmile do čekárny pro příbuzné vešel.

„Je něco nového?“ zeptali se jednohlasně, ještě než ho poznali.

„Operace pokračuje,“ řekl jim Dunbar. „Na začátku měli chirurgové trochu obtíže, ale teď už jde všechno dobře.“

„Měli jsme hrozný strach,“ přiznal se Sandy. „Jednu chvíli byl v

nemocnici hotový blázinec.“

„A venku stála policejní auta,“ dodala Kate.

„Doufám, že jste za Esmeraldu nezapomněl zaplatit silniční daň?“ zeptal se Dunbar, aby změnil téma.

„Už to tak bude,“ usmál se Sandy.

Dunbara vzbudily paprsky zimního slunce, draly se oknem a šimraly ho na víčkách. Chvíli mu trvalo, než si uvědomil, že je u Lisy.

„Tak už jsi vzhůru?“ zeptala se Lisa. Stála ve dveřích a usmívala se na něj.

„Ach bože, já spal jako dřevo.“

„Však sis to zasloužil.“

„Kolik je hodin?“

„Půl dvanácté.“

„Pane bože, Amanda! Co je s Amandou?“

„Drží se,“ řekla Lisa. „Hned ráno jsem tam zavolala. Nová ledvina jí pracuje dobře a Amanda se zotavuje víc než dobře.“

„Díky bohu,“ povzdechl si Dunbar.

„Ba ne, díky tobě,“ opravila ho Lisa.

„Díky mnoha lidem, včetně tebe.“

„Je celá Médic Ecosse takhle prohnilá?“

Dunbar zavrtěl hlavou. „Ne, jen ti čtyři. Ross, Kinscherf, Giordano a Ingrid, a pochopitelně, ještě ten pátý.“

„Pátý?“

„Tupá a nemilosrdná chamtivost.“

„To je hrozné,“ řekla tiše Lisa. „Co všechno dokážou lidi pro peníze.“

„A lékařská profese v tom není výjimkou.“

„No, Dunbare, musím vám pogratulovat,“ pravil Macmillan. „Dobrá práce.“

„Děkuju, pane.“

„Podle mne jsme z toho vyšli docela slušně. Ministr vnitra byl potěšen, když jsem ho o tom informoval. Myslím, že už konečně uznal, že zřídit Sci-Med byl přece jenom dobrý nápad.“

Dunbar se usmál.

„A vy byste si teď bezpochyby rád dopřál nějakou dovolenou, ne?“

„Ano, pane.“

„Je to fajn, být zase v Londýně, co?“

„No, já se vlastně chystám zpátky do Skotska, pane. Najal jsem si na západním pobřeží na pár týdnů chatu.“

„Budete sám, nebo s přáteli?“

Dunbar se znovu usmál: „S jednou blízkou osobou.“

KEN McCLURE
DÁRCE

Z anglického originálu *Donor*,
vydaného nakladatelstvím Simon & Schuster Ltd. v Londýně roku 1998,
přeložila Libuše Chocholová
Vydala Apsida, s. r. o., v Praze roku 1998
Redaktor českého vydání Ivo Šmoldas
Ze sazby zhotovené studiem FOTOTYPO MD
vytiskla tiskárna Ueberreuter Print, Pohořelice
Vydání první
APSIDA
Černokostelecká 72 100 00 Praha 10Strašnice